

การพัฒนาแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DEVELOPMENT OF AN EVALUATION FORM FOR ASSESSING EXCELLENCE MANAGEMENT
FOR PRIVATE SCHOOLS

Mr. Ekapon Sumananthakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Educational Measurement and
Evaluation

Department of Educational Research and Psychology

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2017

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน
โดย	นายเอกพล สุমানันทกุล
สาขาวิชา	การวัดและประเมินผลการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

5983396427 : MAJOR EDUCATIONAL MEASUREMENT AND EVALUATION

KEYWORDS: DEVELOPMENT OF AN EVALUATION FORM / EXCELLENCE MANAGEMENT

EKAPON SUMANANTHAKUL: DEVELOPMENT OF AN EVALUATION FORM FOR ASSESSING EXCELLENCE MANAGEMENT FOR PRIVATE SCHOOLS. ADVISOR: PROF. SIRICHAJ KANJANAWASEE, Ph.D., 262 pp.

The objectives of this research were 1) to develop the evaluation form for assessing excellence management for private schools, 2) to validate the quality of evaluation form for assessing excellence management for private schools, and 3) to assess excellence management of private schools with the evaluation form. The samples used in this research were 273 private schools in Bangkok Metropolitan Region. The research instruments were the evaluation form for assessing excellence management for private schools, checklist and rating scale form, which was 4 levels. The data were analyzed by using index of validity item-objective congruence: IOC, content validity index: CVI, confirmatory factor analysis, and reliability analysis (Cronbach's alpha coefficient).

The research results were as follow: 1) Evaluation form for assessing excellence management for private schools in checklist and 4 levels rating scale form, involve 7 quality criteria in 17 aspects, 150 items. 2) The validation of the evaluation form for assessing excellence management for private schools found that content validity (IOC index of 0.60 to 1.00 and CVI index of 0.980), construct validity: the excellence management for private schools model is consistently fitted to the empirical data (chi-square = 78.43, df = 67, p = .160, GFI = .97, AGFI = .93, SRMR = .025, RMSEA = .025), and the reliability of the evaluation form for assessing excellence management for private schools was of at 0.982 (reliability of each factors ranged from 0.827 to 0.962). The users' opinion on the evaluation form for assessing excellence management for private schools was high in every regard, including utility, feasibility, propriety, and accuracy standard. 3) The analysis of excellence management into three levels: level 1 (do not meet standard) there were 4 schools from the samples, level 2 (met standard) there were 74 schools from the samples and 3 schools from the field study, and level 3 (excellence performance) there were 195 schools from the samples and 9 schools from the field study.

Department: Educational Research and Psychology Student's Signature

Advisor's Signature

Field of Study: Educational Measurement and Evaluation

Academic Year: 2017

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จราบรื่นเป็นอย่างดีได้ ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี ที่ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ทางการ ประเมิน รวมทั้งเสียสละเวลาอันมีค่ายิ่งเพื่อตรวจติดตามงานและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอ ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่ง

กราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ และรองศาสตราจารย์ ดร.วิระวัฒน์ อุทัยรัตน์ ที่กรุณาให้คำแนะนำอันมีค่ายิ่งในการปรับปรุงแก้ไข วิทยานิพนธ์เล่มนี้จนถูกต้องสมบูรณ์มากขึ้น

กราบขอบพระคุณคุณอาจารย์ภาคิวิชาวิชัยและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่าน ที่กรุณา ถ่ายทอดความรู้ ทักษะกระบวนการ ประสพการณ์ และคุณลักษณะทางวิชาชีพด้านการวิจัย สถิติ การวัดและประเมินผลการศึกษา ทำให้ผู้วิจัยรักและตระหนักในความสำคัญของศาสตร์การ ประเมินทางการศึกษา พร้อมทั้งจะนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาต่อไป

ขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่กรุณาให้ ข้อมูลสำคัญทางการบริหารการศึกษาสำหรับการเก็บข้อมูลวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณน้องๆ เพื่อนร่วมรุ่นการวัดและประเมินผลการศึกษา ที่คอยให้ความ ช่วยเหลือ ให้กำลังใจ ร่วมทำงานเป็นทีม ร่วมทุกข์ร่วมสุขกันตลอดมาจนประสบความสำเร็จทุกคน

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบุพการี อันได้แก่ คุณแม่อุดม แก้วภู ที่คอยให้ กำลังใจเสมอมาแม้ว่าท่านจะสถิต ณ สัมปรายภพแล้ว และ คุณพ่อเอี่ยม แก้วภู ซึ่งยังให้กำลังใจ และสนับสนุนโดยตลอด ขอขอบคุณพี่สาวและน้องสาวซึ่งให้กำลังใจตลอดมาและจะเป็นเช่นนั้น ตลอดไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	11
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นเลิศทางการศึกษา	12
ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับโปรแกรมความเป็นเลิศบัลลริจ.....	20
ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินองค์การ	37
ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับแบบตรวจสอบรายการประเมิน.....	51
กรอบแนวคิดการวิจัย	76
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	78
ประชากรและตัวอย่าง	78
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	79

การเก็บรวบรวมข้อมูล	90
การวิเคราะห์ข้อมูล	91
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	92
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของตัวอย่าง	94
ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียน เอกชน	110
ตอนที่ 3 ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ สำหรับโรงเรียนเอกชน.....	134
ตอนที่ 4 ผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชน	161
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	190
สรุปผลการวิจัย.....	191
อภิปรายผลการวิจัย	196
ข้อเสนอแนะในการวิจัย	203
รายการอ้างอิง	205
ภาคผนวก.....	212
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อมูลสำหรับการวิจัยและตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	213
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือ.....	217
ภาคผนวก ค ค่าดัชนี IOC และค่าอำนาจจำแนกของข้อรายการประเมิน.....	222
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของโมเดลการจัดการศึกษาที่ มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน	233
ภาคผนวก จ แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน.....	242
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	262

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 2.1 องค์ประกอบและประเด็นพิจารณาของเกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศ ปี 2017 – 2018 จำแนกตามหมวดต่างๆ 7 องค์ประกอบ	25
ตาราง 3.1 จำนวนตัวอย่างตามสัดส่วนของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.....	79
ตาราง 3.2 นิยามองค์ประกอบการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน.....	81
ตาราง 3.3 ผลการพิจารณาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อรายการประเมินกับจุดมุ่งหมายของการวัด (IOC) ของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน	86
ตาราง 3.4 การปรับปรุงข้อรายการประเมินตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ.....	86
ตาราง 3.5 ช่วงค่าอำนาจจำแนกของข้อรายการประเมินของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน.....	87
ตาราง 3.6 จำนวนข้อรายการประเมินในแต่ละองค์ประกอบของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน	88
ตาราง 3.7 ค่าความเที่ยงรายองค์ประกอบและทั้งฉบับของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน.....	89
ตาราง 4.1 จำนวนโรงเรียนเอกชนที่เป็นตัวอย่างวิจัย	94
ตาราง 4.2 ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับคะแนนการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร	96
ตาราง 4.3 ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับคะแนนการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์	98
ตาราง 4.4 ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับคะแนนการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย.....	100
ตาราง 4.5 ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับคะแนนการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้.....	102

ตาราง 4.6 ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับคะแนนการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ สำหรับโรงเรียนเอกชน ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร	104
ตาราง 4.7 ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับคะแนนการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ สำหรับโรงเรียนเอกชนด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน	106
ตาราง 4.8 ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับคะแนนการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ สำหรับโรงเรียนเอกชน ด้านผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน	109
ตาราง 4.9 ผลการวิเคราะห์เกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศบัลลริจ ปี 2017 – 2018....	111
ตาราง 4.10 ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศสำหรับโรงเรียน เอกชน	115
ตาราง 4.11 องค์ประกอบ รายการประเมินและประเด็นการประเมินในการสร้างแบบประเมิน การจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน	127
ตาราง 4.12 ผลการกำหนดคะแนนจุดตัดโดยผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นเกณฑ์การประเมินการจั ดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน	133
ตาราง 4.13 เกณฑ์การประเมินการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียน เอกชนในแต่ละองค์ประกอบ.....	134
ตาราง 4.14 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ ความ เป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน	135
ตาราง 4.15 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร	137
ตาราง 4.16 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์	139
ตาราง 4.17 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและ ผู้มีส่วน ได้ส่วนเสีย	141
ตาราง 4.18 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลด้านการวัด การวิเคราะห์และ การ จัดการความรู้	143
ตาราง 4.19 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลด้านการมุ่งเน้นบุคลากร.....	145
ตาราง 4.20 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน.....	147

ตาราง 4.21 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลด้านผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน.....	149
ตาราง 4.22 เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน.....	154
ตาราง 4.23 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของโมเดลการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน.....	155
ตาราง 4.24 การตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน	157
ตาราง 4.25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นที่มีต่อการใช้แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศในมาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์	158
ตาราง 4.26 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นที่มีต่อการใช้แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศในมาตรฐานด้านความเป็นไปได้	159
ตาราง 4.27 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นที่มีต่อการใช้แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศในมาตรฐานด้านความเหมาะสม.....	160
ตาราง 4.28 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นที่มีต่อการใช้แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศในมาตรฐานด้านความถูกต้อง.....	161
ตาราง 4.29 ระดับการปฏิบัติของตัวอย่างด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร	163
ตาราง 4.30 ระดับการปฏิบัติของตัวอย่างด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์.....	165
ตาราง 4.31 ระดับการปฏิบัติของตัวอย่างด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	167
ตาราง 4.32 ระดับการปฏิบัติของตัวอย่างด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้	169
ตาราง 4.33 ระดับการปฏิบัติของตัวอย่างด้านการมุ่งเน้นบุคลากร	171
ตาราง 4.34 ระดับการปฏิบัติของตัวอย่างด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน.....	173
ตาราง 4.35 ระดับการปฏิบัติของตัวอย่างด้านผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน.....	176
ตาราง 4.36 ระดับคุณภาพการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน จำแนกตามระดับการศึกษาที่โรงเรียนจัดบริการ.....	179
ตาราง 4.37 ผลการประเมินภาคสนามของโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับเดียว	183

ตาราง 4.38 ผลการประเมินภาคสนามของโรงเรียนที่จัดการศึกษาสองระดับ 186

ตาราง 4.39 ผลการประเมินภาคสนามของโรงเรียนที่จัดการศึกษามากกว่าสองระดับ 188

ตาราง 4.40 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรวมของผลการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ (ALLSCORE) กับคะแนนการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. (ONESQA) 189

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 2.1 ภาพรวมของเกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศ : มุมมองเชิงระบบ	24
ภาพ 2.2 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	77
ภาพ 4.1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของโมเดลการประเมินการจัด การศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน	151

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาที่เป็นเลิศ คือการจัดการศึกษาที่ยอดเยียมมีคุณภาพสูงสุดตามมาตรฐาน การศึกษา พัฒนาระบบการบริหารและการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างคุณภาพแก่ผู้เรียน ซึ่งการ ปรับเปลี่ยนสู่ประเทศไทย 4.0 นั้น เป็นแรงผลักดันให้ประชากรเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศและการเรียนรู้ ที่ไร้ขีดจำกัด สามารถพัฒนาองค์ความรู้และสร้างปัญญาเพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ นอกจากนี้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560 – 2579) มุ่งให้คนไทยสามารถปรับตัวรองรับบริบทการพัฒนาในอนาคต มีทักษะใน การวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงภายใต้สังคมแห่งการเรียนรู้ที่สามารถ เรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) สถานศึกษาจึงมีบทบาท สำคัญที่ต้องจัดการศึกษาให้เป็นเลิศเพื่อผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพรองรับการเปลี่ยนแปลง ดังกล่าว

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579 ซึ่งเป็นแผนแม่บทสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการศึกษาในประเทศไทยนำไปใช้เป็นกรอบในการพัฒนาการศึกษา ได้ระบุวัตถุประสงค์ใน การจัดการศึกษาไว้ 4 ประการ ประกอบด้วย (1) การพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มี คุณภาพและมีประสิทธิภาพ (2) การพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและ สมรรถนะที่สอดคล้องกับทบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ (3) การพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง และ (4) การนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางและความ เหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) โดยกำหนดเป้าหมายของ การจัดการศึกษาที่สำคัญไว้ 5 ประการ ได้แก่ (1) ประชากรทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมี มาตรฐานทั่วถึง (2) ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน อย่างเท่าเทียม (3) ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถเต็ม ตามศักยภาพ (4) ระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการลงทุนทางการศึกษาที่คุ้มค่า และบรรลุเป้าหมาย และ (5) ระบบการศึกษาที่สนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็น พลวัตและบริบทที่เปลี่ยนแปลง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ซึ่งการที่จะบรรลุ

วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาและเป้าหมายตามที่แผนการศึกษาแห่งชาติกำหนดไว้นั้น สถานศึกษามีบทบาทสำคัญยิ่งในการขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาดังกล่าว

สำหรับยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการพัฒนาศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติที่เกี่ยวข้องกับ สถานศึกษา ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดย มีเป้าหมายสำคัญให้สถานศึกษาจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพและ มาตรฐาน มีการติดตามประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาตามสมรรถนะ นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา มีเป้าหมายสำคัญ ให้สถานศึกษาบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษา โดยที่ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของ ประชากรและพื้นที่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) กล่าวคือเพื่อให้สถานศึกษาสามารถ จัดการศึกษาที่เป็นเลิศให้กับผู้เรียนได้นั่นเอง

โรงเรียนเอกชนเป็นสถานศึกษาที่ภาคเอกชนเป็นผู้ดำเนินการก่อตั้งและจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550 ที่ส่งเสริมให้ภาคเอกชนสามารถเข้า มามีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาของประเทศไทย ซึ่งเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าโรงเรียนเอกชน มีอัตราการแข่งขันกันเองเพื่อรักษาคุณภาพและมาตรฐาน ตลอดจนความไว้วางใจจากผู้ปกครองและ ชุมชนเพื่อให้สามารถดำรงอยู่ได้ในการประกอบการของผู้รับใบอนุญาตทั้งที่เป็นบุคคลธรรมดาและนิติ บุคคล อย่างไรก็ตามสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา (2556) ได้จัดทำรายงานการพิจารณาการศึกษาเรื่อง นโยบาย ยุทธศาสตร์สำหรับพัฒนาและแก้ไขปัญหาการศึกษาเอกชนให้เข้มแข็ง โดยคณะกรรมการ การศึกษา วุฒิสภา ระบุถึงสภาพอุปสรรคและปัญหาของโรงเรียนเอกชนไว้ มีสาระสำคัญคือ (1) ปัญหาด้านครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความไม่เท่าเทียมและเสมอภาคกับครูภาครัฐ เกี่ยวกับ ค่าตอบแทน วิทยฐานะและสวัสดิการ รวมทั้งนโยบายการปรับเพิ่มเงินเดือนที่โรงเรียนไม่ได้รับเงิน อุดหนุนเพิ่มตามไปด้วย เกิดปัญหาในการปรับเพิ่มค่าเล่าเรียนทำให้เกิดผลกระทบต่อผู้ปกครองซึ่งอาจ ย้ายบุตรหลานออกไปเรียนที่สถานศึกษาของรัฐซึ่งได้รับเงินอุดหนุนเต็มจำนวน (2) การจัดสรรเงิน อุดหนุนรายหัวที่ไม่สอดคล้องกับสภาการณ์ทางเศรษฐกิจเปรียบเทียบกับสถานศึกษาของรัฐซึ่งได้รับ เงินอุดหนุนมากกว่า (3) การบริหารจัดการที่ด้อยประสิทธิภาพ เนื่องจากการส่งเสริมสถานศึกษา เอกชนเป็นเหมือนงานฝากไว้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จึงทำให้ไม่ได้รับการ ส่งเสริมอย่างเต็มที่จริงจัง (4) กฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่ไม่เอื้อให้การบริหารจัดการโรงเรียนเอกชน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น กฎหมายภาษีโรงเรือนและที่ดินซึ่งโรงเรียนต้องแบ่งรับภาระในอัตรา

เดียวกับธุรกิจ และการเข้าสู่ตำแหน่งและเงินประจำตำแหน่งของครูซึ่งโรงเรียนต้องรับผิดชอบเอง และ (5) ปัญหาจากนโยบายของรัฐ เช่น การกำหนดจำนวนและสัดส่วนการรับนักเรียนของภาครัฐที่ไม่ชัดเจน เกิดผลกระทบต่อการรับสมัครนักเรียนของโรงเรียนเอกชน ซึ่งทั้งหมดนี้ถือเป็นภัยคุกคามสำคัญที่โรงเรียนเอกชนต้องปรับตัวและพัฒนาประสิทธิภาพและศักยภาพของตนเองให้เป็นเลิศทางการศึกษาเพื่อความอยู่รอดของตนเอง

แนวคิดการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ มุ่งหวังให้สถานศึกษามีความเป็นเลิศทั้งด้านวิชาการและด้านการบริหารจัดการ ซึ่งการศึกษาไทยพยายามส่งเสริมสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศผ่านโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการโรงเรียนรางวัลพระราชทาน โครงการโรงเรียนดีประจำตำบล หรือโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลที่อ้างอิงแนวคิดเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA) ที่ได้พัฒนาจากโปรแกรมการดำเนินงานที่เป็นเลิศบัลดริจ (Baldrige Performance Excellence Program) ของสถาบันมาตรฐานและเทคโนโลยีแห่งชาติสหรัฐอเมริกา (National Institute of Standards and Technology) ประกอบด้วยเกณฑ์คุณภาพ 7 องค์ประกอบ ได้แก่ การนำองค์การ (Leadership) การวางแผนกลยุทธ์ (Strategy) ลูกค้า (Customers) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, analysis, and knowledge management) บุคลากร (Workforce) การปฏิบัติงาน (Operations) และผลลัพธ์ (Results) (Baldrige Performance Excellence Program, 2017) ซึ่งแนวคิดการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศนี้มีผู้สนใจศึกษาวิจัยอย่างแพร่หลาย เช่น ศุภลักษณ์ เศษระพานิช (2550) ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน โดยประยุกต์หลักการของรางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศต่างๆ แล้วใช้วิธี Benchmarking เกษศิริ กมล (2556) ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนที่มีความเป็นเลิศในประเทศไทยตามเกณฑ์มาตรฐานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ มัลคอล์ม บอลดริจ โดยใช้เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ ปี 2013 – 2014 Arif (2007) ศึกษาเรื่อง Baldrige theory into practice: a generic model โดยประยุกต์ใช้ Generic Baldrige Framework และ Ruben et al. (2007) ศึกษาเรื่อง Evaluating the impact of organizational self assessment in higher education: The Malcolm Baldrige / Excellence in Higher Education framework ซึ่งเป็นการศึกษาความเป็นเลิศในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา แสดงให้เห็นว่าแนวคิดโปรแกรมความเป็นเลิศบัลดริจด้านการศึกษานั้น สามารถประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศได้ในสถานศึกษาทั่วไป

การประเมินเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญในการบริหารจัดการองค์กร ซึ่งการวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กร สามารถบอกผลการดำเนินงาน ตลอดจนใช้วัดความสำเร็จของโครงการหรือกิจกรรมที่ดำเนินงานไปว่าบรรลุเป้าหมายหรือไม่ ใช้ในการเทียบเคียงกับคู่แข่งเพื่อนำมาปรับปรุงการดำเนินงานให้ดีขึ้น (นภดล ร่มโพธิ์, 2557) ซึ่งบทบาทของการประเมินองค์กรนั้นมีความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารที่แตกต่างกันไป ประกอบด้วยบทบาทการประเมินที่เสนอสารสนเทศระหว่างดำเนินงาน (Formative evaluation) และเสนอสารสนเทศหลังสิ้นสุดการดำเนินงาน (Summative evaluation) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2547) ทั้งนี้การประเมินองค์กรที่ต้องการสารสนเทศเพื่อนำมาปรับปรุงผลการดำเนินงานขององค์กรนั้น มีลักษณะเป็นการประเมินความก้าวหน้าหรือกระบวนการดำเนินการ (Formative evaluation) มีบทบาทในการติดตามดูแลและตัดสินคุณค่าของการปฏิบัติงาน ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อช่วยปรับปรุงทรัพยากรและกลไกการดำเนินงาน และพัฒนาการปฏิบัติงานในระหว่างดำเนินงาน (improvement – oriented) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2547) ซึ่งผลจากการประเมินความก้าวหน้าหรือกระบวนการเหล่านี้ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาองค์กรให้ดีขึ้น โรงเรียนเอกชนจึงสามารถนำแนวคิดดังกล่าวมาใช้ในการประเมินตนเองเพื่อนำมาปรับปรุงผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการศึกษาเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศได้

แบบตรวจสอบรายการประเมิน เป็นข้อรายการขององค์ประกอบ คุณสมบัติ ลักษณะ ส่วนประกอบ เกณฑ์ งานหรือมิติต่างๆ ซึ่งพิจารณาแยกเป็นส่วนๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมการประเมินทุกส่วนของมิติที่ต้องการประเมิน ช่วยในการพัฒนางานประเมินให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น (Scriven, 1991; 2000) ทั้งนี้ แบบตรวจสอบรายการประเมินสามารถลดโอกาสจากการหลงลืมองค์ประกอบสำคัญ ง่ายต่อความเข้าใจและการนำไปใช้ ลดอิทธิพลความคลาดเคลื่อนอันเกิดจากอคติ (Halo effect) ช่วยในการพิจารณารายละเอียดแบบแยกส่วนเป็นมิติ และการตัดสินผลการประเมินได้เป็นมิติและสรุปผลการประเมินจากการตัดสินผลในแต่ละมิติได้ (Scriven, 2000) นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาแบบตรวจสอบรายการประเมินเพื่อใช้ในวัตถุประสงค์ต่างๆ เช่น พัฒนาทักษะการประเมินของครูและนักเรียนเพื่อเสริมอำนาจ, ศึกษาลักษณะความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้สำหรับโรงเรียน, เทียบเคียงการปฏิบัติงานทางวิชาชีพครู, และประเมินความพร้อมขององค์การเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการประเมิน (สมพงษ์ ปันหุ่, 2548; ปองภัทร อินทร์มพรรย์, 2551; พิรุณเทพ เพชรบุรี, 2551; Walker-Egea, 2014) แสดงให้เห็นว่าแบบตรวจสอบรายการประเมิน สามารถประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการวัดและประเมินผลได้หลากหลาย

และยังให้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาได้อีกด้วย ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาและพัฒนาแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน โดยพัฒนาเป็นแบบตรวจสอบรายการประเมิน ในลักษณะของการประเมินการดำเนินงานของโรงเรียน (Formative evaluation) ซึ่งสารสนเทศที่ได้จากแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนตามประเด็นการประเมินในหัวข้อต่าง ๆ โรงเรียนสามารถนำไปพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศได้อย่างมีคุณภาพ ทั้งรายด้านของประเด็นการประเมิน และภาพรวมของการจัดการศึกษา นอกจากนี้แบบประเมินที่ได้พัฒนานี้ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน ก่อให้เกิดมาตรฐานของการจัดการศึกษาสำหรับโรงเรียนเอกชนที่เป็นเลิศต่อไปในอนาคต

คำถามการวิจัย

1. แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนมีลักษณะอย่างไร
2. คุณภาพของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนที่พัฒนาขึ้นเป็นอย่างไร
3. การจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนมีสภาพเป็นอย่างไรเมื่อประเมินด้วยแบบประเมินที่พัฒนาขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน
2. เพื่อตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน
3. เพื่อประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนตามแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ

ขอบเขตของการวิจัย

เนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (Educational Criteria for Performance Excellence) ปี 2017 – 2018 ของโปรแกรมการดำเนินงานที่เป็นเลิศบัลดริจ (Baldrige Performance Excellence Program) และกำหนดเป็นองค์ประกอบของการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศ 7 องค์ประกอบได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร, การวางแผนเชิงกลยุทธ์, การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย, การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้, การมุ่งเน้นบุคลากร, คุณภาพการปฏิบัติงาน และผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน

สำหรับประชากรในการวิจัย กำหนดศึกษาโรงเรียนเอกชนในระบบ ประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลซึ่งประกอบด้วยจังหวัดรอบกรุงเทพมหานคร 6 จังหวัด ได้แก่ นครปฐม นนทบุรี สมุทรสาคร สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา และปทุมธานี

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. การจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ หมายถึง การที่โรงเรียนมีกระบวนการจัดการศึกษาที่ยอดเยี่ยม มีคุณภาพสูงสุดตามมาตรฐานการศึกษา โดยพัฒนากระบวนการบริหารจัดการและจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนที่มีคุณภาพ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้กำหนดองค์ประกอบของการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศจำนวน 7 องค์ประกอบ ตามเกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (Educational Criteria for Performance Excellence) ปี 2017 – 2018 ของโปรแกรมการดำเนินงานที่เป็นเลิศบัลดริจ (Baldrige Performance Excellence Program) ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นบุคลากร 6) คุณภาพการปฏิบัติงาน และ 7) ผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน

2. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหารโรงเรียนที่กำหนดนโยบายและส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน 2 รายการคือ

2.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียนกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจและค่านิยมและถ่ายทอดไปยังผู้เรียน ครู-บุคลากร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการ สื่อสารไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในลักษณะสองทางและตรงไปตรงมาเพื่อสร้างความผูกพัน สร้าง สภาพแวดล้อมสู่ความสำเร็จ ส่งเสริมวัฒนธรรมการทำงานและการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ และพันธกิจของโรงเรียน

2.2 การกำกับดูแลและรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง การที่ผู้บริหารสร้างระบบการ กำกับดูแลเพื่อให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียน มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบ จริยธรรมและการรับรองมาตรฐานการศึกษา และแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและให้การสนับสนุน แก่สังคม

3. การวางแผนเชิงกลยุทธ์ หมายถึง การดำเนินงานของโรงเรียนเพื่อพัฒนาวัตถุประสงค์เชิง กลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของโรงเรียน รวมทั้งการนำแผนไปสู่การปฏิบัติและการวัดความก้าวหน้า ของการดำเนินงาน ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน 2 รายการ คือ

3.1 การพัฒนากลยุทธ์ของโรงเรียน หมายถึง การที่โรงเรียนดำเนินการพัฒนา กลยุทธ์โดยผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ที่คำนึงถึง ระบบงาน และสมรรถนะหลักของโรงเรียน และเกิดความสมดุลระหว่างความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3.2 การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ หมายถึง การที่โรงเรียนดำเนินการจัดทำ แผนปฏิบัติการของโรงเรียนที่สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ มีกระบวนการนำแผนสู่การปฏิบัติ และมีการปรับเปลี่ยนแผนปฏิบัติการกรณีมีสถานการณ์บังคับให้ต้องปรับและสามารถนำแผนไปใช้ได้ อย่างรวดเร็ว

4. การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง การที่โรงเรียนดำเนินการสร้างความ ผูกพันกับผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อความสำเร็จในระยะยาว โดยการรับฟังความ คิดเห็นและใช้สารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อปรับปรุงคุณภาพการจัด การศึกษา ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน 2 รายการ คือ

4.1 การรับฟังปัญหาจากผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง การที่โรงเรียนเปิด โอกาสให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตลอดจนศิษย์เก่าและผู้สนใจเข้าเรียนได้แสดง

ความคิดเห็น รวมทั้งประเมินความพึงพอใจและความผูกพันของผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้ได้สารสนเทศมาใช้ในการตอบสนองความต้องการและสร้างความผูกพันในระยะยาว

4.2 ความผูกพันของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง การที่โรงเรียนดำเนินการกำหนดและปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ใช้สารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนและหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการยกระดับภาพลักษณ์ของโรงเรียน รวมทั้งแก้ไขปัญหาเพื่อเรียกความเชื่อมั่นกลับคืน

5. การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ หมายถึง การที่โรงเรียนดำเนินการเลือกรวบรวม วิเคราะห์ จัดการและปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศ และสินทรัพย์ด้านความรู้ รวมทั้งวิธีการเรียนรู้ของโรงเรียนและการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ และใช้ผลการทบทวนเพื่อปรับปรุงผลการดำเนินงานของโรงเรียน ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน 2 รายการ คือ

5.1 การวัด การวิเคราะห์และการปรับปรุงผลงานดำเนินงาน หมายถึง การที่โรงเรียนใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อติดตามการปฏิบัติงานและผลการดำเนินงานโดยรวม มีการทบทวนผลการดำเนินงานและขีดความสามารถของโรงเรียน ใช้ข้อมูลผลการดำเนินงานที่คาดหวังและใช้ข้อค้นพบเพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้เกิดนวัตกรรมในการปฏิบัติงานภายในโรงเรียน

5.2 การจัดการสารสนเทศและองค์ความรู้ หมายถึง การที่โรงเรียนดำเนินการทวนสอบคุณภาพของข้อมูลสารสนเทศ สร้าง รวบรวม ถ่ายทอด และผสมผสานองค์ความรู้จากบุคลากรและหน่วยงานภายในโรงเรียน และถ่ายทอดไปยังผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ตลอดจนใช้ความรู้และทรัพยากรต่างๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ฝังลึกในวิธีการปฏิบัติงานภายในโรงเรียน

6. การมุ่งเน้นบุคลากร หมายถึง การที่โรงเรียนให้ความสำคัญกับขีดความสามารถและอัตรากำลังของบุคลากร สร้างสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานเพื่อนำไปสู่ผลการดำเนินงานที่ดี รวมทั้งสร้างความผูกพันและพัฒนาบุคลากรเพื่อให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของโรงเรียน ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน 2 รายการ คือ

6.1 สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน หมายถึง การที่โรงเรียนประเมินความต้องการด้านขีดความสามารถและอัตรากำลังของบุคลากรในแต่ละระดับ จัดรูปแบบการทำงานเพื่อให้งานของโรงเรียนบรรลุผลสำเร็จโดยใช้ประโยชน์จากสมรรถนะหลักของโรงเรียนและเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของบุคลากร จัดสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ค้ำประกันถึงสุขภาวะ ความปลอดภัยและสะดวกในการทำงาน รวมทั้งออกแบบบริการ สิทธิประโยชน์และนโยบายให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคลากรที่มีความหลากหลาย

6.2 ความผูกพันของครูบุคลากร หมายถึง การที่โรงเรียนสร้างวัฒนธรรมให้เกิดการสื่อสารที่เปิดกว้าง การทำงานที่ให้ผลการดำเนินงานที่ดีและบุคลากรมีความผูกพัน ประเมินความพึงพอใจทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ พัฒนาความต้องการของบุคลากรโดยค้ำประกันถึงสมรรถนะหลักของโรงเรียน ความท้าทายเชิงกลยุทธ์และการบรรลุผลตามแผนปฏิบัติการ รวมทั้งจัดการความก้าวหน้าในวิชาชีพครูและการวางแผนสืบทอดตำแหน่งของผู้นำในโรงเรียน

7. คุณภาพการปฏิบัติงาน หมายถึง การดำเนินงานของโรงเรียนในการออกแบบ จัดการ ปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอน และสร้างนวัตกรรมการบริหารจัดการหลักสูตรและกระบวนการทำงาน รวมทั้งปรับปรุงประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน เพื่อส่งมอบคุณค่าแก่ผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย ประเด็นการประเมิน 2 รายการ คือ

7.1 กระบวนการปฏิบัติงาน หมายถึง การที่โรงเรียนจัดทำข้อกำหนดที่สำคัญของหลักสูตรและกระบวนการปฏิบัติงาน กำหนดตัวชี้วัดในการควบคุมและปรับปรุงกระบวนการทำงาน และกระบวนการสนับสนุน ที่เชื่อมโยงกับผลการดำเนินงานและคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงหลักสูตรและผลการดำเนินงานที่เสริมสร้างความเข้มแข็งของสมรรถนะหลักของโรงเรียน จัดการกับผู้จัดหา/ผู้ส่งมอบเพื่อยกระดับผลการปฏิบัติงาน รวมทั้งจัดการกับนวัตกรรมในการปฏิบัติงาน

7.2 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน หมายถึง การที่โรงเรียนดำเนินการควบคุมต้นทุนโดยรวมของการปฏิบัติงานในโรงเรียนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีระบบสารสนเทศที่น่าเชื่อถือและตระหนักต่อภัยคุกคามด้านความปลอดภัยในระบบสารสนเทศบนไซเบอร์ รวมทั้งการค้ำประกันถึงการป้องกันและตรวจสอบความปลอดภัย เตรียมพร้อมต่อภัยพิบัติและภาวะฉุกเฉินของโรงเรียน เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินงานและฟื้นฟูสู่สภาพเดิมได้

8. ผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน หมายถึง ผลลัพธ์จากการดำเนินงานและการปรับปรุงของโรงเรียนในด้านที่สำคัญต่างๆ ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน 5 รายการ คือ

8.1 ผลลัพธ์ด้านผู้เรียนและด้านกระบวนการ หมายถึง ผลลัพธ์ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผลการดำเนินงานจากการให้บริการด้านต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้บริการ ผลการเตรียมความพร้อมด้านความปลอดภัย ตลอดจนผลจากการมีส่วนร่วมของผู้จัดหา/ผู้ส่งมอบในการเสริมสร้างผลการดำเนินงานที่ดีของโรงเรียน

8.2 ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง ผลลัพธ์ด้านความพึงพอใจและด้านความผูกพันของผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่มีต่อการดำเนินงานของโรงเรียน

8.3 ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร หมายถึง ผลลัพธ์ด้านการพัฒนาขีดความสามารถและอัตรากำลัง การเสริมสร้างบรรยากาศในการทำงาน ความผูกพันต่อโรงเรียน และการพัฒนาวิชาชีพของครูและบุคลากร

8.4 ผลลัพธ์ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผลลัพธ์การดำเนินงานด้านการสื่อสารของผู้บริหารโรงเรียนกับครูบุคลากร ผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผลลัพธ์ด้านการกำกับดูแลและภาวะรับผิดชอบ การปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับ การปฏิบัติอย่างมีจริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคมและการสนับสนุนชุมชน รวมทั้งผลลัพธ์ด้านการดำเนินงานที่บรรลุตามกลยุทธ์และเป้าหมายของโรงเรียน

8.5 ผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงินและการตลาด หมายถึง ผลลัพธ์ด้านงบประมาณและการเงิน และตำแหน่งทางการตลาดหรือการเติบโตทางการตลาดของโรงเรียน

9. แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ หมายถึง แบบประเมินที่พัฒนาขึ้นโดยใช้กรอบโครงสร้าง เกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (Educational Criteria for Performance Excellence) ปี 2017 – 2018 ของโปรแกรมการดำเนินงานที่เป็นเลิศ บัลดริจ (Baldrige Performance Excellence Program) ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ 17 ประเด็นการประเมิน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการประเมิน (Evaluation Checklist)

10. คุณภาพของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ หมายถึง คุณภาพของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) และความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน (Internal Consistency)

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. โรงเรียนเอกชนได้แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศที่มีคุณภาพซึ่งผู้บริหารสามารถนำไปใช้ประเมินตนเองเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มุ่งสู่ความเป็นเลิศได้

2. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนซึ่งเป็นต้นสังกัด สามารถนำแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนไปประยุกต์ใช้เพื่อประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนและหาแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาต่อไป

3. ได้สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งจะเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารโรงเรียนและต้นสังกัดในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนให้มีคุณภาพมุ่งสู่ความเป็นเลิศต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชน รวมทั้งประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยจำแนกขอบเขตการนำเสนอได้เป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นเลิศทางการศึกษา

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับโปรแกรมความเป็นเลิศบัลลาริจ

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินองค์การ

ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับแบบตรวจสอบรายการประเมิน

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นเลิศทางการศึกษา

การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นเลิศทางการศึกษา ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอในประเด็นต่อไปนี้ คือ ความหมายของความเป็นเลิศทางการศึกษา ลักษณะของสถานศึกษาที่เป็นเลิศ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเป็นเลิศทางการศึกษา รายละเอียดดังนี้

CHULALONGKORN UNIVERSITY

1.1 ความหมายของความเป็นเลิศทางการศึกษา

Gardner (1961) ระบุว่าความเป็นเลิศ (Excellence) มีความหมายเดียวกับคำว่าคุณภาพ (Quality) หมายถึงคุณลักษณะที่มีมาตรฐานสูง และตั้งใจจะให้เกิดผลสัมฤทธิ์ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานนั้น

Conrad and Blackburn (1985) ให้ความเห็นว่า ความเป็นเลิศหรือคุณภาพ มีความหมายที่ยากต่อการอธิบาย (Elusive) และแปลความได้หลายด้าน จึงยากที่คนส่วนใหญ่จะเห็นพ้องกันเป็นมโนทัศน์สากล แตกต่างกันไปในแต่ละวัฒนธรรมและบริบท

ธนิก คุณเมธีกุล (2552) สรุปความหมายของความเป็นเลิศว่า เป็นสถานะ ลักษณะ หรือสภาพที่ยอดเยี่ยม มีคุณภาพสูงควรค่าแก่การยกย่องและสามารถเป็นแบบอย่างให้คนอื่นได้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 (2556) ให้ความหมายคำว่า เลิศ หมายถึง ยอดดีหรือยอดเยี่ยมในทางใดทางหนึ่งเป็นพิเศษ

สมาน อัครภูมิ (2559) สรุปความหมายของความเป็นเลิศว่า คือความแตกต่างในคุณภาพของผลิตภัณฑ์หรือบริการที่องค์กรดำเนินการ ยิ่งต่างมาก เยี่ยมมาก ยิ่งเลิศมาก

อุทัย บุญประเสริฐ (2529) อธิบายว่า ความเป็นเลิศทางวิชาการ หมายถึง ความสมบูรณ์ที่สุดทางวิชาการในสาขานั้น ในขณะวิชานั้น ในวงการวิชาการหรือวิชาชีพนั้น โดยที่ความสมบูรณ์จะต้องเริ่มพิจารณาจากหน่วยวิชาการในส่วนของตนก่อน จากนั้นจึงก้าวไปสู่การเปรียบเทียบลักษณะความสมบูรณ์สูงสุดในกลุ่มวิชาการหรือวิชาชีพนั้น และต่อไปสู่ระดับภาค ระดับประเทศ ระดับกลุ่มประเทศ ระดับภาคพื้น และระดับโลก

อุไรพรรณ เจนวาณิชยานนท์ (2536) กล่าวว่า ความเป็นเลิศทางวิชาการ คือ ระดับคุณภาพสูงสุดทางวิชาการที่สถาบันการศึกษาแต่ละแห่งสามารถทำให้เกิดความสมบูรณ์ที่สุด ซึ่งแตกต่างกันไปตามบริบทของสถาบัน สภาพเศรษฐกิจและการเมืองของประเทศ โดยความเป็นเลิศทางวิชาการรวมถึงงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการงานวิชาการ เช่น ผลงานและความสามารถของอาจารย์และนิสิตนักศึกษา หลักสูตรและการสอน การประเมินผล รวมทั้งสภาพแวดล้อมของสถาบันและบุคลากรส่วนต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดความเป็นเลิศทางวิชาการ

สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2546) ระบุว่าระบบการบริหารเพื่อความเป็นเลิศ เป็นกลยุทธ์ที่ทำให้องค์กรสามารถรักษาลูกค้าไว้ได้ ได้มาซึ่งความภักดีของลูกค้าและได้มาซึ่งส่วนแบ่งตลาดมากขึ้น ทำให้องค์กรเจริญเติบโต ไหวพั้นต่อการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของลูกค้าและตลาดที่เปลี่ยนแปลงไปหรือเกิดใหม่ สามารถสร้างโอกาสใหม่ทางธุรกิจ ใช้ทรัพยากรขององค์กรเพื่อให้ผลิตภาพสูงขึ้นและมีประสิทธิผลมากขึ้นและเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน

กรมวิชาการ (2549) ให้ความหมาย ความเป็นเลิศของโรงเรียน ว่าเป็นการพัฒนาโรงเรียนให้ได้มีมาตรฐาน โดยการปรับระบบภายในให้มีความพร้อมที่จะพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา โดยอาศัยกระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศทางการศึกษา เพื่อนำไปสู่ผลผลิต คือ นักเรียนมีคุณภาพคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของหลักสูตร

จากการศึกษาความหมายของความเป็นเลิศทางการศึกษา สรุปได้ว่า หมายถึง การจัดการศึกษาที่ยอดเยี่ยม มีคุณภาพสูงสุดตามมาตรฐานการศึกษา โดยมีการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนที่มีคุณภาพ

1.2 ลักษณะของสถานศึกษาที่เป็นเลิศ

การอธิบายลักษณะของสถานศึกษาที่เป็นเลิศนั้น มีการใช้คำที่แตกต่างกันไปแต่ความหมายคล้ายกัน เช่น effective school, efficient school, high – performing school หรือ school excellence model เป็นต้น สำหรับในประเทศไทยส่วนใหญ่เรียกตามรูปแบบที่กำหนดเฉพาะ เช่น สถานศึกษาที่มีมาตรฐานสากล สถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ สถานศึกษาที่มีคุณภาพ หรือสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาคำศัพท์สำคัญต่างๆ แล้วจะพบว่าเป็นความหมายเชิงบวกทั้งสิ้น แสดงถึงสถานศึกษาที่มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบหรืออาจกล่าวว่าเป็นสถานศึกษาที่มีการปรับปรุงพัฒนา (improvement school) จนมีความสำเร็จเกิดขึ้นทุกด้าน เป็นที่พึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholder satisfaction) มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล มีสมรรถนะสูง มีผลงานเกินกว่าการบรรลุเป้าหมาย มีความโดดเด่นเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป (นงลักษณ์ เรือนทอง, 2550) ทั้งนี้อาจพิจารณาลักษณะของสถานศึกษาที่เป็นเลิศในรูปแบบต่างๆ คือ

1. สถานศึกษาที่มีประสิทธิผล (Effectiveness School)

Segiovani (1991) อธิบายว่าสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลนั้น มีลักษณะดังนี้ 1) เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 2) มีแผนงานทางวิชาการที่ดี 3) จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน 4) มีบรรยากาศทางบวกในสถานศึกษา 5) ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน 6) มีการพัฒนาบุคลากรอย่างทั่วถึง 7) ใช้ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม 8) ส่งเสริมการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และ 9) ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม

Lezotte (1994) อธิบายลักษณะของสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลว่า 1) มีความเป็นผู้นำที่เข้มแข็งและใส่ใจในการเรียนการสอน 2) มุ่งเน้นความหลากหลายทางวิชาการ 3) มีบรรยากาศที่ปลอดภัย เป็นระเบียบเรียบร้อย เอื้อต่อการเรียนการสอน 4) เข้าใจพื้นฐานของผู้เรียนทุกคน และ 5) ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

Glickman, Gordon and Ross-Grogon (2001) อธิบายลักษณะของสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลไว้ ดังนี้ 1) ผู้บริหารและครูมีภาวะผู้นำที่หลากหลาย 2) ตระหนักในสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของสถานศึกษา 3) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 4) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์อย่างต่อเนื่อง 5) ได้รับการสนับสนุนทั้งจากภายในและภายนอกสถานศึกษาในเรื่องเวลาเรียน การจัดกิจกรรมด้านวิชาการและคุณธรรม 6) เน้นที่การจัดการเรียนการสอน 7) มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของสถานศึกษา 8) มีแผนการจัดการเรียนการสอนที่ดี 9) ครูร่วมมือกัน 10) มีการวิจัยเพื่อสร้างรูปแบบของสถานศึกษา 11) เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการพัฒนาสถานศึกษา และ 12) ใช้วิธีการพัฒนาสถานศึกษาที่หลากหลาย

2. สถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ (Efficient School)

Stedman (1987) อธิบายลักษณะของสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ไว้ดังนี้ 1) เกิดจากการยอมรับความแตกต่างของชาติพันธุ์และเชื้อชาติ 2) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 3) ครูและผู้ปกครองร่วมกันดูแลนักเรียน 4) หลักสูตรเน้นทางด้านวิชาการ ใช้และพัฒนาโดยครูอย่างต่อเนื่อง 5) ดูแลผู้เรียนอย่างใกล้ชิด 6) สร้างผู้เรียนให้มีความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา 7) จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน และ 8) เชี่ยวชาญด้านการสอนไม่มีปัญหาทางวิชาการ

Daggett (2005) อธิบายลักษณะของสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพไว้ คือ 1) มุ่งเน้นวิชาการที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน 2) ผู้บริหารและครูมุ่งสู่ความเป็นเลิศโดยเฉพาะด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน 3) เอาใจใส่และสนใจผู้เรียนโดยเฉพาะระดับการศึกษาภาคบังคับและเชื่อมโยงถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 4) เน้นการเรียนการสอนรายบุคคลให้สามารถใช้ความรู้ในชีวิตประจำวันได้ 5) หลักสูตรมีคุณภาพสูงและกิจกรรมการเรียนการสอนหลายรูปแบบ 6) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ผู้ใหญ่สามารถเป็นที่ปรึกษาได้ 7) มุ่งเน้นการพัฒนาและรักษาระดับความเป็นมืออาชีพท่ามกลางสภาวะการเปลี่ยนแปลง และ 8) ผู้นำมีความเข้มแข็งและทุ่มเทในการทำงาน

3. สถานศึกษาที่มีสมรรถนะสูง (High – performing School)

Linder and Brooks (2004) ระบุว่าองค์กรที่มีสมรรถนะสูง ประกอบด้วยลักษณะสำคัญ คือ 1) การมุ่งเน้นที่ผู้รับบริการ 2) การมุ่งเน้นที่ผลผลิตและผลลัพธ์ 3) สามารถชี้แจงและรับผิดชอบได้ 4) มีความคิดสร้างสรรค์และมีความยืดหยุ่น 5) เปิดกว้างและพร้อมที่จะให้ความร่วมมือ และ 6) มีความมุ่งมั่น

Buytendijk (2006) ศึกษาองค์การสมรรถนะสูง ผลการศึกษาพบว่า 1) มีการตั้งเป้าหมายที่ท้าทายและแสวงหาแนวทางในการบรรลุเป้าหมายนั้น 2) มีค่านิยมร่วมกันของบุคลากรทั่วทั้งองค์กร 3) มุ่งเน้นที่ยุทธศาสตร์และการทำให้ทั่วทั้งองค์กรดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน 4) แปลงยุทธศาสตร์ไปสู่สิ่งที่สามารถเข้าใจและปฏิบัติได้ และ 5) องค์กรมีความยืดหยุ่น

Shannon and Bylsma (2007) อธิบายลักษณะของสถานศึกษาที่มีสมรรถนะสูงไว้ ดังนี้ 1) มีเป้าหมายร่วมกันที่ชัดเจน 2) มีมาตรฐานและความคาดหวังต่อผู้เรียนทุกคน 3) มีภาวะผู้นำของสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล 4) มีความร่วมมือและการสื่อสารในระดับสูง 5) มีหลักสูตร งานวิชาการ และการประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐานของรัฐ 6) มีการนิเทศติดตามการเรียนการสอนสม่ำเสมอ 7) มุ่งเน้นการพัฒนาวิชาชีพ 8) จัดสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ และ 9) ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในระดับสูง

4. สถานศึกษาที่มีรูปแบบความเป็นเลิศ (School Excellence Model: SEM)

Tee (2003) ได้ศึกษาสถานศึกษาที่มีรูปแบบความเป็นเลิศในประเทศสิงคโปร์ ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำที่มีวิธีการนำและระบบการนำคุณค่าของสถานศึกษาที่มีอยู่ และเน้นการเรียนรู้ของผู้เรียน และผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ รวมทั้งความรับผิดชอบต่อสังคม 2) การวางแผนกลยุทธ์ที่มีการสร้าง กลยุทธ์ร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยวางแผนและสนับสนุนการใช้แผน รวมทั้งกำกับติดตามผลการปฏิบัติงาน 3) การบริหารงานบุคคลที่สถานศึกษาพัฒนาและใช้ประโยชน์จากศักยภาพของบุคลากรอย่างเต็มที่เพื่อสร้างความเป็นเลิศ 4) การบริหารทรัพยากรอย่างมีส่วนร่วมและมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลเพื่อสนับสนุนการวางแผนเชิงกลยุทธ์และการดำเนินงานของสถานศึกษา 5) กระบวนการที่มุ่งเน้นผู้เรียน เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของผู้เรียนที่ดี 6) ผลลัพธ์ด้านการบริหารและการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ 7) ผลลัพธ์ด้านบุคลากรที่เกิดจากการฝึกอบรมพัฒนา รวมทั้งขวัญ กำลังใจของบุคลากร 8) ผลลัพธ์ด้านเครือข่ายและสังคม ที่เกิดจากความสัมพันธ์ของเครือข่ายและชุมชน และ 9) ผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน เพื่อระบุว่าสถานศึกษาบรรลุผลสำเร็จในการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม

จากการศึกษาลักษณะของสถานศึกษาที่เป็นเลิศ สรุปได้ว่ามีลักษณะที่สำคัญ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่เข้มแข็ง 2) การวางแผนที่ดีนำไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและมีการกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผน 3) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีความเป็นเลิศทางวิชาการ 4) การพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง 5) บรรยากาศภายในโรงเรียนเชิง

บวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 6) การยอมรับของผู้ปกครองและชุมชนร่วมทั้งให้ความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 7) การมุ่งเน้นการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวกับความเป็นเลิศทางการศึกษา

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับความเป็นเลิศทางการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวม 5 เรื่อง ดังนี้

ศุภลักษณ์ เศษระพานิช (2550) ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชนโดยใช้แนวคิด หลักการของรางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศต่าง ๆ และใช้วิธีการ Benchmarking ศึกษาคุณลักษณะและแนวปฏิบัติของสถานศึกษาเอกชนที่ได้รับการยอมรับความเป็นเลิศ ใช้แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนที่เป็นกลุ่มกรณีศึกษา และแบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนที่ได้รับรางวัลพระราชทานระหว่างปี 2539 – 2548 ซึ่งเป็นแบบสอบถามประเภทตรวจสอบรายการ จำนวน 8 ด้าน คือ 1) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ด้านการวางแผนกลยุทธ์ 3) ด้านการมุ่งเน้นนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง 4) ด้านโครงสร้างองค์กร 5) ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล 6) ด้านการบริหารงานวิชาการ 7) ด้านการบริหารทั่วไป และ 8) ด้านการจัดการสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า ระบบการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 9 องค์ประกอบ และองค์ประกอบย่อย 35 องค์ประกอบ และมีแนวปฏิบัติรวมทั้งหมด 209 ข้อ

ทรงพล เจริญคำ (2552) ศึกษาเรื่องรูปแบบความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบปัจจัย สภาพ รูปแบบและผลการตรวจสอบรูปแบบความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการและครูเป็นผู้ให้ข้อมูล โรงเรียนละ 4 คนรวมทั้งสิ้น 820 คน จากโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครจำนวน 205 โรงเรียน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ และแบบสอบถามความคิดเห็น ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ เกี่ยวกับความเป็นเลิศของโรงเรียนจำนวน 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำ 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นนักเรียนผู้มีส่วนได้เสีย 4) การวัดผล การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล 6) การจัดการด้านกระบวนการ และ 7) ผลลัพธ์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัด

กรุงเทพมหานครประกอบด้วย 5 ปัจจัย สภาพความเป็นเลิศของโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยันสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ รูปแบบความเป็นเลิศประกอบด้วย ปัจจัย 3 ปัจจัย และการตรวจสอบรูปแบบมีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ ประโยชน์สอดคล้องกับกรอบแนวคิดทฤษฎีของการวิจัย

ธนิก คุณเมธิกุล (2552) ศึกษาเรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารการศึกษาเพื่อ ความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของตัว บ่งชี้คุณภาพการบริหารการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน เครื่องมือที่ใช้ ประกอบด้วยเครื่องมือสำหรับผู้เชี่ยวชาญในการคัดเลือกตัวบ่งชี้ด้วยเทคนิคเดลฟาย และเครื่องมือ สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ สอบถามเกี่ยวกับ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 2) การวางแผนกลยุทธ์ 3) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ 4) การ บริหารความสัมพันธ์กับผู้รับบริการ 5) การจัดการสารสนเทศ 6) การบริหารงานวิชาการ 7) การ จัดการเครือข่ายการเรียนรู้ภายนอก และ 8) การจัดการทางการเงิน โดยสอบถามจากสถานศึกษา เอกชนที่เปิดสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศ จำนวน 308 โรงเรียน โดยผู้บริหาร สถานศึกษาให้ข้อมูล ผลการวิจัยได้ตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของ สถานศึกษาเอกชนจำนวน 44 ตัว ครอบคลุมทั้ง 8 ด้าน และตัวบ่งชี้ดังกล่าวมีความสอดคล้องกับ ข้อมูลเชิงประจักษ์

เกษศิริ กมล (2556) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์การบริหารโรงเรียนเอกชนที่มีความเป็นเลิศใน ประเทศไทยตามเกณฑ์มาตรฐานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ มัลคอล์ม บอลดริจ มีวัตถุประสงค์เพื่อ วิเคราะห์และประเมินผลลัพธ์การบริหารโรงเรียนเอกชนที่มีความเป็นเลิศตามเกณฑ์มาตรฐานรางวัล คุณภาพแห่งชาติ มัลคอล์ม บอลดริจ โดยใช้แบบสอบถามซึ่งเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ สอบถาม ความเป็นเลิศทางการบริหาร ประกอบด้วย 1) การนำองค์การ 2) การวางแผนกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้น นักเรียนและผู้ปกครอง 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นบุคลากรครู 6) การมุ่งเน้นการดำเนินงาน และ 7) ผลลัพธ์การบริหารที่เป็นเลิศ สอบถามโรงเรียนเอกชนระดับ ประถมศึกษาที่มีผลการประเมินภายนอกสองระดับดีมากทุกมาตรฐาน และสอบถามโรงเรียน เอกชนระดับประถมศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทาน รวมทั้งสิ้น 124 โรงเรียน มีผู้อำนวยการ รอง ผู้อำนวยการและครูเป็นผู้ให้ข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า ด้านกระบวนการในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก โดยด้านการนำองค์การมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้มี

ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านผลลัพธ์ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก โดยผลลัพธ์ด้านการนำองค์การมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นนักเรียนและผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

Ka-ho (2002) ศึกษาเรื่อง Decentralization and marketization of education in Singapore: A case study of the school excellence model มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบและศึกษาปรัชญาและหลักการของรูปแบบความเป็นเลิศของโรงเรียนในประเทศสิงคโปร์ เนื่องจากสิงคโปร์เปิดโอกาสให้โรงเรียนสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้เต็มที่ โดยการกระจายอำนาจเพื่อให้โรงเรียนมีความสามารถและยืดหยุ่นในการพัฒนาจุดเด่นของตน และเหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน ซึ่งแนวทางหนึ่งที่รัฐบาลจะสนับสนุน คือการเสนอรูปแบบความเป็นเลิศของโรงเรียน (School Excellence Model: SEM) เพื่อให้โรงเรียนใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและประเมินตนเอง รูปแบบประกอบด้วยสองกลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มสนับสนุนและกลุ่มผลลัพธ์ โดยกลุ่มสนับสนุนนั้นให้ความสนใจว่าผลลัพธ์เกิดขึ้นได้อย่างไร ส่วนกลุ่มผลลัพธ์คือผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน กลุ่มสนับสนุนมุ่งเน้นการนำของผู้บริหารโรงเรียนในการกำหนดคุณค่า และมุ่งเน้นการเรียนรู้ของผู้เรียนและผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ความรับผิดชอบต่อสังคม และการกำหนดแผนกลยุทธ์ของแต่ละโรงเรียน โดยการตรวจสอบทิศทางที่ชัดเจนที่มุ่งเน้นยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การพัฒนาแผนปฏิบัติการ การนำแผนไปปฏิบัติและการติดตามผลการดำเนินงาน นอกจากนี้คณะทำงานยังถูกตรวจสอบโดยการบริหารงานบุคคล เพื่อทบทวนว่าโรงเรียนมีวิธีการพัฒนาและใช้ประโยชน์ได้เต็มที่ในการผลักดันบุคลากรให้ปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพเพื่อความเป็นเลิศของโรงเรียน การใช้ทรัพยากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลในการสนับสนุนแผนกลยุทธ์และการปฏิบัติการตามกระบวนการต่างๆ เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จของโรงเรียน กระบวนการที่มุ่งเน้นผู้เรียนผลลัพธ์ การปฏิบัติงานและการบริหารจัดการ เป็นขอบเขตที่ใช้ตรวจสอบว่าการออกแบบของโรงเรียน การปฏิบัติงาน การจัดการและการปรับปรุงกระบวนการหลักในภาพรวมของการจัดการศึกษา และการปฏิบัติงาน ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้เรียน รวมทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโรงเรียน นอกจากนี้ยังรวมถึงผลลัพธ์ด้านบุคลากรที่แสดงความสัมพันธ์ของการฝึกอบรมพัฒนาและขวัญกำลังใจ ผลลัพธ์ด้านหุ้นส่วนและสังคม เช่น ผลสำเร็จของโรงเรียนตรงตามความต้องการของหุ้นส่วนและสังคม และท้ายที่สุดผลการปฏิบัติงานหลักของโรงเรียนจะตรวจสอบโดยการทบทวนว่าการพัฒนาโดยรวมของผู้เรียนเกี่ยวกับผลผลิตทางการศึกษาเป็นเช่นไร

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับความเป็นเลิศทางการศึกษา สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาที่เป็นเลิศนั้น เป็นการจัดการศึกษาที่ยอดเยี่ยม มีคุณภาพสูงสุดตามมาตรฐานการศึกษา

มีการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน เพื่อสร้างคุณภาพแก่ผู้เรียน โดยสถานศึกษาที่เป็นเลิศนั้น จะมีผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ มีการวางแผนและการกำกับติดตาม จัดกิจกรรมการเรียนการสอนมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับโปรแกรมความเป็นเลิศบัลดริจ

โปรแกรมความเป็นเลิศบัลดริจ ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอในประเด็นต่อไปนี้ คือ ความเป็นมา โครงสร้างและองค์ประกอบของโปรแกรมความเป็นเลิศบัลดริจด้านการศึกษา แนวคิดการบริหารที่สอดคล้องกับเกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศ และงานวิจัยเกี่ยวกับโปรแกรมความเป็นเลิศบัลดริจ รายละเอียดดังนี้

2.1 ความเป็นมาของโปรแกรมความเป็นเลิศบัลดริจ

โปรแกรมความเป็นเลิศในการปฏิบัติงานบัลดริจ (Baldrige Performance Excellence Program) เกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกาในยุคที่เศรษฐกิจตกต่ำ เพื่อเป็นการเพิ่มคุณภาพในการผลิตสินค้าและบริการ โดยเป็นรางวัลคุณภาพแห่งชาติ (National Quality Award) ซึ่งเป็นชื่อของรัฐมนตรีพาณิชย์ในสมัยประธานาธิบดีโรนัล เรแกน เมื่อปี 1981 ต่อมาจึงตั้งชื่อรางวัลดังกล่าวเพื่อเป็นเกียรติว่า “The Malcolm Baldrige National Quality Award: MBNQA” (Arcaro, 1995)

รางวัลคุณภาพแห่งชาติมัลคอมบัลดริจ ถูกนำมาใช้ครั้งแรกในปี 1987 โดย National Institute of Standards and Technology (NIST) เป็นผู้ดำเนินการ ในระยะแรกเริ่มนั้นจะรับสมัครเฉพาะผู้เป็นสมาชิกในการเข้ารับคัดเลือกให้ได้รับรางวัลซึ่งเป็นหน่วยงานและองค์กรทางธุรกิจหรือเป็นหน่วยงานที่แสวงหาผลกำไรเท่านั้น และในปี 1997 ได้เปลี่ยนเกณฑ์จาก Award เป็น “Criteria for Performance Excellence” และได้ขยายขอบเขตการดำเนินงานไปในด้านการศึกษา และด้านสุขภาพในองค์กรทั่วไป ในปี 1998 โดยเฉพาะด้านศึกษานั้น มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ 1) ต้องการให้เป็นมาตรฐานสำหรับองค์การในการมองหาระบบของการบริหารจัดการคุณภาพเชิงรวมที่เป็นระดับสูงสุด 2) เพื่อมุ่งเน้นการแข่งขันโดยเป็นมาตรฐานที่ระบบองค์การนำกรอบที่กำหนดไปปรับใช้

เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศด้านการบริหารและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และ 3) เพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการประเมินด้านคุณภาพ เป็นเครื่องมือในการสื่อสารทั่วทั้งองค์กรในเรื่ององค์ประกอบของการพัฒนาคุณภาพ

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมความเป็นเลิศบัลดริจด้านการศึกษา (Baldrige Excellence Framework in Education) ปี 2017 – 2018 ในการพัฒนาแบบประเมินซึ่งจะได้นำเสนอรายละเอียดต่อไป

2.2 โครงสร้างโปรแกรมความเป็นเลิศบัลดริจด้านการศึกษา

สำหรับโครงสร้างโปรแกรมความเป็นเลิศบัลดริจด้านการศึกษา ปี 2017 – 2018 ประกอบด้วย ค่านิยมหลักและแนวคิด กรอบของเกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศ และองค์ประกอบของเกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศ ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (Baldrige Performance Excellence Program, 2017)

ค่านิยมหลักและแนวคิด

กรอบแนวคิดความเป็นเลิศบัลดริจ (Baldrige Excellence Framework) ด้านการศึกษา ปี 2017 – 2018 กำหนดขึ้นโดยมีค่านิยมหลักและแนวคิด 11 ประการคือ

1. มุมมองเชิงระบบ (Systems perspective) เป็นการจัดการในทุกส่วนขององค์การโดยมองเป็นภาพรวมเพื่อให้บรรลุตามพันธกิจและมุ่งมั่นไปสู่วิสัยทัศน์ขององค์การ
2. การนำองค์การอย่างมีวิสัยทัศน์ (Visionary leadership) โดยผู้บริหารระดับสูงควรถูกกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์การ สร้างการมุ่งมั่นที่ลูกค่านำเสนอคุณค่าและจริยธรรมขององค์การที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม และมีความคาดหวังสูงกับบุคลากร
3. ความเป็นเลิศด้านการมุ่งเน้นลูกค้า (Customer-focused excellence) เพราะลูกค้าเป็นผู้ตัดสินใจสูงสุดในผลการดำเนินงานรวมทั้งคุณภาพของสินค้าและบริการ องค์การจึงต้องเอาใจใส่ต่อคุณลักษณะของสินค้าและบริการ รวมทั้งวิธีการเข้าถึงและให้การสนับสนุนต่อลูกค้า ซึ่งจะก่อให้เกิดความพึงพอใจ จงรักภักดี การพูดถึงในเชิงบวกของลูกค้า และท้ายที่สุดคือการพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้งขององค์การ

4. การเห็นคุณค่าในบุคลากร (Valuing people) องค์การที่ประสบความสำเร็จให้คุณค่ากับบุคลากรและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับองค์การ รวมไปถึงลูกค้า สมาชิกในชุมชน ผู้จัดหาและหุ้นส่วน ตลอดจนผู้ได้รับผลกระทบจากความสำเร็จนั้น

5. การเรียนรู้และความคล่องตัวขององค์การ (Organizational learning and agility) การเรียนรู้ขององค์การนั้น หมายรวมทั้งการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องซึ่งดำเนินการอยู่แล้วกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญหรือนวัตกรรม การนำไปสู่เป้าหมาย วิธีการ ผลิตภัณฑ์และตลาดใหม่ การเรียนรู้ นั้นต้องคล่องตัว กล่าวคือมีความสามารถในการปรับเปลี่ยนได้อย่างรวดเร็วและมีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติ

6. การมุ่งสู่ความสำเร็จ (Focus on success) เพื่อรับประกันว่าองค์การจะประสบความสำเร็จทั้งในปัจจุบันและในอนาคตจำเป็นต้องเข้าใจปัจจัยที่ส่งผลต่อองค์การทั้งระยะสั้นและระยะยาว รวมทั้งตลาดและการจัดการความเสี่ยงในสภาพแวดล้อม การทำให้สมดุลกันระหว่างความต้องการระยะสั้นและความต้องการที่จะลงทุนในระยะยาวของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

7. การจัดการเพื่อสร้างนวัตกรรม (Managing for innovation) นวัตกรรมเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีความหมายต่อการปรับปรุงผลิตภัณฑ์ การบริการ โครงการ กระบวนการ การปฏิบัติงานและรูปแบบธุรกิจ กับเป้าหมายในการสร้างคุณค่าใหม่สำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นวัตกรรมต้องการสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย กระบวนการสำหรับการกำหนดโอกาสเชิงกลยุทธ์ และการไปสู่ความสำเร็จนั้นต้องกล้าเสี่ยงอย่างชาญฉลาดด้วย

8. การจัดการโดยใช้ข้อเท็จจริง (Management by fact) การจัดการนี้ต้องการให้องค์การวัดและวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงานของตนเอง ทั้งภายในตัวองค์การและสภาพแวดล้อมในการแข่งขันขององค์การ การวิเคราะห์ตัวชี้วัดความสำเร็จขององค์การนั้นควรสนับสนุนการประเมินในระดับองค์การ ทิศทางขององค์การและการตัดสินใจ

9. ความรับผิดชอบต่อสังคม (Societal responsibility) ผู้นำองค์การควรเน้นความรับผิดชอบต่อสาธารณะและให้ความสนใจต่อสวัสดิภาพและผลประโยชน์ทางสังคม ผู้นำควรเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับการจัดสวัสดิภาพในชุมชนขององค์การ

10. จริยธรรมและความโปร่งใส (Ethics and transparency) องค์การควรเน้นเรื่องพฤติกรรมที่มีจริยธรรมของบุคลากรด้านการส่งผ่านและการมีปฏิสัมพันธ์สำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุก

คน ผู้บริหารระดับสูงควรเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องพฤติกรรมที่มีจริยธรรม รวมถึงความโปร่งใส การสื่อสารที่ตรงไปตรงมาและเปิดกว้างซึ่งเป็นหนึ่งของการนำองค์การและการบริหารจัดการ และการแบ่งปันข้อมูลที่เป็นจริง

11. การส่งมอบคุณค่าและผลลัพธ์ (Delivering value and results) ผลลัพธ์การดำเนินงานควรนำมาใช้และวิเคราะห์สำหรับการส่งมอบและสร้างความสมดุลด้านคุณค่าต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักขององค์การ ประกอบด้วยผลลัพธ์ทางการเงิน ผลลัพธ์ด้านผลิตภัณฑ์และด้านกระบวนการ ผลลัพธ์ด้านความพึงพอใจและความผูกพันของลูกค้าและบุคลากร ผลการดำเนินงานด้านการนำองค์การ กลยุทธ์และด้านสังคม

กรอบของเกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศ

เกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศ (Education criteria for performance excellence) ปี 2017 – 2018 แบ่งออกเป็น 7 หมวด ดังนี้

หมวด 1 การนำองค์การ (Leadership)

หมวด 2 การวางแผนกลยุทธ์ (Strategy)

หมวด 3 ลูกค้า (Customers)

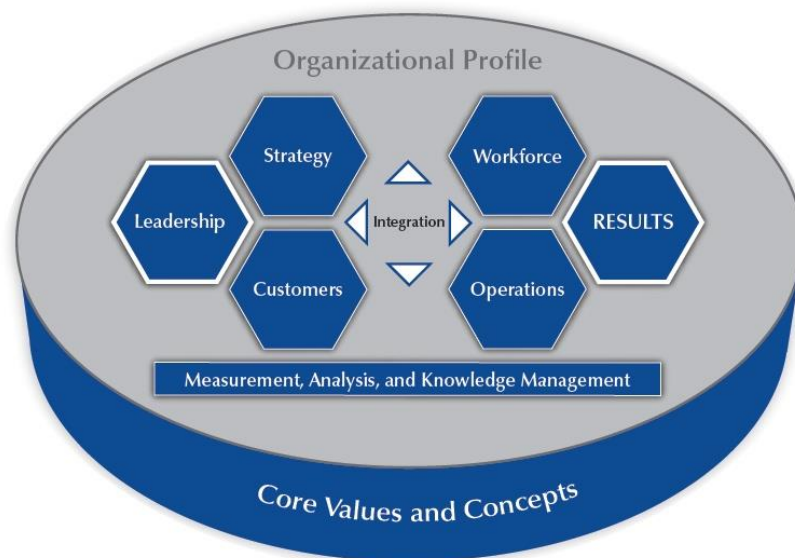
หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, analysis, and knowledge management)

หมวด 5 บุคลากร (Workforce)

หมวด 6 การปฏิบัติงาน (Operations)

หมวด 7 ผลลัพธ์ (Results)

ดังแสดงในภาพ 2.1

ภาพ 2.1 ภาพรวมของเกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศ : มุมมองเชิงระบบ
(Baldrige Performance Excellence Program, 2017: 1)

จากกรอบดังกล่าว Baldrige performance excellence program (2017) อธิบายว่าระบบผลการปฏิบัติงานประกอบด้วยเกณฑ์คุณภาพ 6 หมวด ซึ่งระบุกระบวนการและผลลัพธ์ความสำเร็จ โดยที่ผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศนั้นต้องมีการนำองค์การที่เข้มแข็งและแสดงให้เห็นได้จากผลลัพธ์ที่ยอดเยี่ยม ซึ่งเป็นการบูรณาการระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ซึ่งแบ่งได้ 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย หมวด 1 การนำองค์การ หมวด 2 การวางแผนกลยุทธ์ และหมวด 3 ลูกค้า ซึ่งให้ความสำคัญกับการนำองค์การที่มุ่งเน้นกลยุทธ์และลูกค้า

กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย หมวด 5 บุคลากร หมวด 6 การปฏิบัติงาน และหมวด 7 ผลลัพธ์ ประกอบด้วยกระบวนการที่มุ่งเน้นบุคลากร การปฏิบัติงานหลัก และผลลัพธ์

กลุ่มที่ 3 เป็นพื้นฐานของระบบปฏิบัติงาน คือ หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ซึ่งมีความสำคัญต่อการจัดการที่มีประสิทธิภาพและระบบปฏิบัติงานที่มีข้อเท็จจริงเป็นฐานขับเคลื่อนด้วยองค์ความรู้และมีความคล่องตัว เพื่อการปรับปรุงผลการปฏิบัติงานและความสามารถในการแข่งขัน

2.3 องค์ประกอบของเกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศ

เกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศ (Education criteria for performance excellence) ปี 2017 – 2018 ประกอบด้วยเนื้อหา 7 ด้าน แต่ละด้านประกอบด้วยข้อรายการรวมทั้งสิ้น 17 ข้อรายการ ซึ่งแต่ละข้อก็จะมุ่งเน้นรายการที่สำคัญ และแต่ละข้อรายการประกอบด้วยประเด็นพิจารณาอย่างน้อยหนึ่งประเด็น ดังตาราง 2.1

ตาราง 2.1 องค์ประกอบและประเด็นพิจารณาของเกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศ ปี 2017 – 2018 จำแนกตามหมวดต่างๆ 7 องค์ประกอบ

องค์ประกอบ	หัวข้อ	ประเด็นพิจารณา
ด้านการนำองค์การ	1.1 การนำองค์การโดยผู้บริหารระดับสูง	ก. วิสัยทัศน์และค่านิยม ข. การสื่อสาร ค. พันธกิจและผลการดำเนินงานขององค์การ
	1.2 การกำกับดูแลและยอมรับผิดชอบต่อสังคม	ก. การกำกับดูแลองค์การ ข. พฤติกรรมที่ถูกต้องกฎหมายและมีจริยธรรม ค. ความรับผิดชอบต่อสังคม
ด้านการวางแผนกลยุทธ์	2.1 การพัฒนากลยุทธ์	ก. กระบวนการพัฒนากลยุทธ์ ข. วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์
	2.2 การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ	ก. การพัฒนาแผนปฏิบัติการและการนำไปปฏิบัติ ข. การปรับเปลี่ยนแผนปฏิบัติการ
ด้านลูกค้า	3.1 เสียงของลูกค้า	ก. การรับฟังผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่น ข. การประเมินความพึงพอใจและความผูกพันของผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่น

ตาราง 2.1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	หัวข้อ	ประเด็นพิจารณา
ด้านลูกค้า (ต่อ)	3.2 ความผูกพันของลูกค้า	ก. หลักสูตรและบริการ รวมทั้งการสนับสนุนผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่น ข. การสร้างความสัมพันธ์กับผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่น
ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้	4.1 การวัด การวิเคราะห์ และการปรับปรุงผลการดำเนินงาน	ก. การวัดผลการดำเนินงาน ข. การวิเคราะห์และทบทวนผลการดำเนินงาน ค. การปรับปรุงผลการดำเนินงาน
	4.2 การจัดการสารสนเทศและองค์ความรู้	ก. ข้อมูลและสารสนเทศ ข. องค์ความรู้ภายในองค์กร
ด้านบุคลากร	5.1 สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน	ก. ชีตความสามารถและอัตรากำลัง ข. บรรยากาศด้านบุคลากร
	5.2 ความผูกพันของบุคลากร	ก. ความผูกพันของบุคลากรและผลการดำเนินงาน ข. การพัฒนาบุคลากรและผู้นำ
ด้านการปฏิบัติงาน	6.1 กระบวนการปฏิบัติงาน	ก. การออกแบบหลักสูตร การบริการและกระบวนการ ข. การจัดการและการปรับปรุงกระบวนการ ค. การจัดการห่วงโซ่อุปทาน ง. การจัดการนวัตกรรม
	6.2 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	ก. ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการ ข. การจัดการระบบสารสนเทศ ค. การเตรียมพร้อมด้านความปลอดภัยและภาวะฉุกเฉิน

ตาราง 2.1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	หัวข้อ	ประเด็นพิจารณา
ด้านผลลัพธ์	7.1 ผลลัพธ์ด้านผู้เรียนและด้านกระบวนการ	ก. ผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน และการบริการที่มุ่งเน้นลูกค้า ข. ผลลัพธ์ด้านประสิทธิผลของกระบวนการทำงาน ค. ผลลัพธ์ด้านการจัดการห่วงโซ่อุปทาน
	7.2 ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นลูกค้า	ก. ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่น
	7.3 ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร	ก. ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร
	7.4 ผลลัพธ์ด้านการนำองค์การและการกำกับดูแล	ก. ผลลัพธ์ด้านการนำองค์การ กำกับดูแลและความรับผิดชอบต่อสังคม ข. ผลลัพธ์ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ
	7.5 ผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงิน และการตลาด	ก. ผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงิน และการตลาด

ทั้งนี้ ในแต่ละด้านของเกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศ มีจุดเน้นที่สำคัญดังนี้

1. ด้านการนำองค์การ เน้นการนำของผู้บริหารระดับสูง โดยเน้นวิธีการกำหนดวิสัยทัศน์และค่านิยมขององค์การ วิธีการในการสื่อสารและสร้างความผูกพันกับผู้เรียน และลูกค้ากลุ่มอื่น การสร้างสภาพแวดล้อมที่มุ่งสู่ความสำเร็จขององค์การ โดยเน้นการปฏิบัติเพื่อการบรรลุพันธกิจ รวมทั้งการกำกับดูแลและความรับผิดชอบต่อสังคม เน้นการจัดระบบการกำกับดูแลและการประเมินผลการดำเนินงาน การส่งเสริมการปฏิบัติที่ถูกต้องกฎหมายและมีจริยธรรม ตลอดจนคำนึงถึงสวัสดิภาพและประโยชน์ทางสังคม และให้การสนับสนุนต่อชุมชน

2. ด้านการวางแผนกลยุทธ์ เน้นกระบวนการพัฒนางานกลยุทธ์ โดยเน้นวิธีการวางแผนกลยุทธ์ การกระตุ้นให้เกิดนวัตกรรม สารสนเทศในการพัฒนางานกลยุทธ์ตลอดจนระบบการทำงานและสมรรถนะ

หลักเพื่อการบรรลุเป้าหมาย โดยมีวัตถุประสงค์หลักเชิงกลยุทธ์ที่กำหนดระยะเวลาและสร้างความสมดุลระหว่างความต้องการที่หลากหลายและการแข่งขัน รวมทั้งเน้นการพัฒนาแผนปฏิบัติการเพื่อการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว ความพร้อมในการจัดสรรทรัพยากร แผนด้านบุคลากร ตัวชี้วัดความสำเร็จและประสิทธิผลการปฏิบัติงาน รวมถึงการปรับปรุงแผนเมื่อมีสถานการณ์จำเป็นและนำแผนใหม่ไปปฏิบัติได้อย่างรวดเร็ว

3. ด้านลูกค้า เน้นการรับฟังเสียงของลูกค้า ซึ่งหมายถึงผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่น ทั้งที่มีอยู่ในปัจจุบันและอาจเป็นลูกค้าในอนาคต โดยเน้นการรับฟัง การมีปฏิสัมพันธ์และการได้มาซึ่งสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการประเมินความพึงพอใจและความผูกพันของผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่น รวมทั้งการรักษาความผูกพันของลูกค้า โดยคำนึงถึงความต้องการด้านหลักสูตรการเรียนการสอน และบริการของโรงเรียน การเข้าถึงการสนับสนุนของโรงเรียน การกำหนดกลุ่มผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่น รวมทั้งการจัดการความสัมพันธ์กับผู้เรียน ตลอดจนการจัดการกับข้อร้องเรียนต่างๆ ที่เกิดขึ้น

4. ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ เน้นการวัดผลการดำเนินงานและการวิเคราะห์เพื่อการปรับปรุง โดยเน้นการติดตามข้อมูลและสารสนเทศจากการปฏิบัติงาน การตัดสินใจด้วยข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ การเลือกใช้สารสนเทศ ระบบการวัดผลการดำเนินงานที่คล่องตัว และการทบทวนผลการดำเนินงานและขีดความสามารถของโรงเรียน นอกจากนี้ยังเน้นการจัดการสารสนเทศและองค์ความรู้ โดยคำนึงถึงคุณภาพและความพร้อมในการใช้งานของข้อมูลสารสนเทศ วิธีการสร้างและจัดการความรู้ การแบ่งปันวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ รวมทั้งวิธีการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นขององค์กร

5. ด้านบุคลากร เน้นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน โดยเน้นการประเมินความสามารถของบุคลากร การสรรหา บรรจุแต่งตั้ง การเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากรด้านขีดความสามารถและอัตรากำลัง การสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีสุขภาวะ ปลอดภัยและสะดวกในการทำงาน และการจัดสวัสดิการต่างๆ แก่บุคลากร นอกจากนี้ยังรวมถึงการสร้างความผูกพันของบุคลากรต่อองค์กร โดยเน้นการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพัน การประเมินความผูกพันและระบบการจัดการผลการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนผลการดำเนินงานที่โดดเด่น และสนับสนุนการสร้างความผูกพันต่อองค์กร รวมทั้งการสนับสนุนการพัฒนาตนเองของบุคลากรทุกระดับ และการจัดการความก้าวหน้าในอาชีพแก่บุคลากร

6. ด้านการปฏิบัติงาน เน้นที่กระบวนการปฏิบัติงานและประสิทธิผลการทำงาน โดยเน้นการออกแบบหลักสูตรการเรียนการสอนและการให้บริการ การปฏิบัติงานตามกระบวนการที่ออกแบบ

กระบวนการสนับสนุนการปฏิบัติงานต่างๆ การปรับปรุงการปฏิบัติงาน การจัดการห่วงโซ่อุปทานและการจัดการนวัตกรรม นอกจากนี้ยังเน้นการควบคุมการปฏิบัติงานเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการ ความน่าเชื่อถือของระบบสารสนเทศ ความปลอดภัยและความมั่นคงทางไซเบอร์ของข้อมูลสารสนเทศ รวมทั้งการเตรียมความพร้อมด้านความปลอดภัยและภาวะฉุกเฉินต่างๆ

7. ด้านผลลัพธ์ เน้นที่ผลลัพธ์จากการดำเนินงานด้านผู้เรียนและกระบวนการ โดยระบุผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนและกระบวนการให้บริการผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่น และระบุผลลัพธ์ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการ ด้านการมุ่งเน้นลูกค้า โดยระบุผลลัพธ์ด้านความพึงพอใจและความผูกพันของผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่น ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ระบุผลลัพธ์ด้านขีดความสามารถและอัตรากำลัง บรรยากาศการทำงาน ความผูกพัน และการพัฒนาบุคลากร ด้านการนำองค์การและการกำกับดูแล โดยระบุผลลัพธ์ด้านการสื่อสารของผู้บริหารและการสร้างความผูกพันกับบุคลากร ผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่น ด้านการระดมทุน ด้านกฎหมายข้อบังคับและการรับรองมาตรฐาน การปฏิบัติด้านจริยธรรม ด้านสวัสดิภาพทางสังคมและการให้ความสำคัญสนับสนุนต่อชุมชน รวมถึงการบรรลุตามกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ และสุดท้าย ด้านงบประมาณ การเงินและการตลาด โดยระบุผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงิน และการดำเนินงานด้านตลาด

2.4 แนวคิดการบริหารที่สอดคล้องกับเกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่เลิศ

จากการวิเคราะห์เกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศ ปี 2017 – 2018 พบว่ามีแนวคิดทางการบริหารที่สอดคล้องกับเกณฑ์ดังกล่าว และสามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นเกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศและมีความแตกต่างจากการจัดการศึกษาโดยทั่วไป ประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์ด้านการแข่งขัน (Competitive Strategy) แนวคิดเกี่ยวกับการเสริมพลังอำนาจแก่ครู (Teacher Empowerment) แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของโรงเรียน (School Image) และแนวคิดเกี่ยวกับการตลาดของสถานศึกษา (School Marketing) ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์ด้านการแข่งขัน (Competitive Strategy)

กลยุทธ์ด้านการแข่งขันเป็นแนวคิดที่พัฒนาขึ้นโดย Michael E. Porter (Porter, 1985) ใช้กันอย่างแพร่หลายในวงการธุรกิจ โดย Porter เสนอกลยุทธ์การแข่งขันไว้ 3 รูปแบบ คือ กลยุทธ์การเป็นผู้นำด้านต้นทุน กลยุทธ์การสร้างความแตกต่าง และกลยุทธ์การจำกัดขอบเขต

1. กลยุทธ์การเป็นผู้นำด้านต้นทุน (Overall cost leadership) มุ่งสร้างความสำเร็จได้เปรียบด้านการบริหารต้นทุนที่มีประสิทธิภาพ เช่น ลดต้นทุนจากประสบการณ์ ควบคุมต้นทุนอย่างเข้มงวด ลดค่าใช้จ่ายให้ต่ำสุด ซึ่งหน่วยธุรกิจที่มีต้นทุนต่ำจะป้องกันคู่แข่งได้ ช่วยให้ธุรกิจทำกำไรอยู่ต่อไปได้ในระหว่างที่มีการแข่งขันสูง ซึ่งโรงเรียนเอกชนที่มีหากมีการบริหารจัดการที่รัดกุมจะสามารถประหยัดต้นทุนได้มาก เนื่องจากไม่ติดขัดเรื่องระเบียบกฎเกณฑ์ทางการเงินแบบราชการ ทำให้สามารถมีกำไรพออยู่ได้ และนำกำไรมาปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนต่อไป

2. กลยุทธ์การสร้างความแตกต่าง (Differentiation) มุ่งสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีความแตกต่างจากคู่แข่ง โดยสร้างขึ้นได้จากภาพลักษณ์ตราสินค้า เทคโนโลยี หรือการให้บริการ การสร้างความแตกต่างทำให้หน่วยธุรกิจมีกำไรสูงกว่าโดยเฉลี่ย เกิดความจงรักภักดีต่อตราสินค้า ลดความรู้สึกไวต่อราคาของลูกค้า ทั้งนี้ โรงเรียนเอกชนสามารถสร้างความแตกต่างได้ในด้านของหลักสูตรการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน รวมทั้งการสร้างอัตลักษณ์ของผู้เรียนให้โดดเด่นเหนือโรงเรียนคู่แข่ง ทำให้สามารถคงอยู่ได้ในธุรกิจการจัดการศึกษา

3. กลยุทธ์การจำกัดขอบเขต (Focus) มุ่งกลุ่มลูกค้า ส่วนของตลาดและพื้นที่ที่เจาะจง ทำให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่แคบกว่าได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่การจำกัดขอบเขตนี้ ต้องเป็นการแลกเปลี่ยนระหว่างการทำกำไรและส่วนแบ่งตลาด โดยมีกลยุทธ์ทั้งการมุ่งต้นทุน และการมุ่งความแตกต่าง

ทั้งนี้ ความสำเร็จในการแข่งขันจำเป็นต้องพิจารณาถึงกิจกรรมย่อยเพื่อสร้างความสำเร็จได้เปรียบในการแข่งขัน โดยใช้ห่วงโซ่คุณค่า (Value chain) เป็นเครื่องมือวิเคราะห์กิจกรรมขององค์กรที่สร้างความสำเร็จ ประกอบด้วย (1) กิจกรรมคุณค่า (Value Activities) หมายถึงสภาพทางกายภาพและเทคโนโลยีขององค์กร และ (2) กำไร (Margin) คือส่วนความแตกต่างของคุณค่าทั้งหมด (Total value) กับต้นทุนที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมคุณค่า ทั้งนี้ประกอบด้วย กิจกรรมหลัก คือ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการผลิตสินค้า การขายสินค้า การบริหารหลังการขาย และการส่งมอบสินค้า และกิจกรรมสนับสนุน ได้แก่ การจัดการวัตถุดิบ การพัฒนาเทคโนโลยี การบริหาร

ทรัพยากรมนุษย์ และโครงสร้างพื้นฐานองค์กร ซึ่งโรงเรียนเอกชนสามารถประยุกต์แนวคิดดังกล่าว เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันนำไปสู่ความเป็นเลิศและอยู่รอดได้ในสภาวะการณ์ปัจจุบัน

แนวคิดเกี่ยวกับการเสริมพลังอำนาจแก่ครู (Teacher Empowerment)

การเสริมพลังอำนาจ (Empowerment) เป็นแนวคิดทางการบริหารที่นำมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและสร้างความพึงพอใจของบุคลากร (Newstrom & Davis, 2002 อ้างใน อ้อมอารี สุวรรณศรี, 2553) เป็นการเพิ่มศักยภาพของบุคคล โดยการกำจัดความรู้สึกไร้อำนาจของบุคคลโดยเปลี่ยนแปลงความเชื่อเพื่อให้เกิดความมั่นใจในสมรรถนะการทำงานของตนเอง และรู้สึกว่าคุณมีความสามารถในการควบคุมจัดการงานได้ นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายขององค์กร (อ้อมอารี สุวรรณศรี, 2553) ทั้งนี้ Conger and Kanungo (1998) ได้เสนอกระบวนการเสริมพลังอำนาจไว้ 5 ขั้นตอนสำคัญ คือ

1. การวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมที่ก่อให้เกิดสภาพจิตใจขาดพลังอำนาจ โดยพิจารณาจากปัจจัยในองค์กร การควบคุมจัดการ ระบบการให้รางวัลและธรรมชาติของงาน
2. การใช้เทคนิคและกลยุทธ์ทางการบริหารจัดการ โดยผู้บริหารเลือกใช้ในรูปแบบต่างๆ เช่น การบริหารแบบมีส่วนร่วม การกำหนดเป้าหมาย ระบบการให้ข้อมูลย้อนกลับ การใช้ตัวแบบ การให้รางวัลโดยพิจารณาจากผลการปฏิบัติงาน การพัฒนางาน
3. การจัดหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อประสิทธิภาพให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน จากการปฏิบัติงาน บรรลุผลสำเร็จ การได้รับถ่ายทอดประสบการณ์จากผู้อื่น การจูงใจด้วยวาจา และการสนับสนุนทางอารมณ์
4. ผลลัพธ์จากประสบการณ์การเสริมพลังอำนาจแก่ผู้ปฏิบัติงาน ทำให้ผู้ปฏิบัติรู้สึกมีอำนาจ มีความมั่นใจในตนเอง เกิดความมุ่งมั่นในการพัฒนาผลงาน
5. ผลลัพธ์ของพฤติกรรม เกิดความริเริ่มและมีพฤติกรรมในการที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ทั้งนี้การเสริมพลังอำนาจ เป็นประโยชน์ทั้งองค์การ ทีมงานและพนักงาน ที่สำคัญคือผู้ใช้สินค้าและบริการได้รับสินค้าที่มีคุณภาพ หากโรงเรียนเอกชนได้นำไปประยุกต์ใช้แล้วก็จะเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน และเกิดความพึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชนต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของโรงเรียน (School Image)

ภาพลักษณ์ที่บุคคลมีต่อองค์กรนั้นจะเป็นอย่างไร ขึ้นอยู่กับข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ที่บุคคลได้รับ ก่อให้เกิดความประทับใจทั้งดีและไม่ดี การสร้างสรรค์ภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กรนั้นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับองค์กรแก่บุคคลอย่างเพียงพอ แนวคิดดังกล่าวเข้ามามีอิทธิพลกับโรงเรียนเอกชนในฐานะที่เป็นองค์กรกึ่งธุรกิจการศึกษาที่ต้องสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้เกิดกับผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้เกิดความประทับใจและต้องการเข้ามาเป็นสมาชิกของโรงเรียนและความไว้วางใจจากชุมชนเพื่อให้ได้รับความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาในชุมชนนั้นๆ

การกำหนดภาพลักษณ์ที่พึงปรารถนาของโรงเรียนเอกชน อาจประยุกต์ใช้เทคนิคการควบคุมเนื้อหา (Content) ซึ่งพรทิพย์ วรกิจโศคาร (2537) กล่าวไว้ดังนี้

1. ความสำคัญกับกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด (Related with Target Publics) องค์กรน่าจะมีการสร้างภาพลักษณ์ในการเป็นเพื่อนที่ดี เน้นภาพความซื่อสัตย์ ร่วมมือและมีส่วนในการพัฒนาความเจริญรุ่งเรืองของธุรกิจประเภทนั้น
2. สินค้าหรือตราสินค้า (Product or Brand) การสร้างภาพลักษณ์ให้แก่สินค้าหรือบริการ โดยพิจารณาถึงตราสินค้าขององค์กรด้วย
3. ความปลอดภัย มลภาวะ และเทคโนโลยี (Safety, Pollution, and Technology) เป็นคุณลักษณะที่จำเป็นแต่อาจมีความแตกต่างกัน นั่นคือ ความปลอดภัย การไม่มีมลภาวะ และการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในระบบการทำงาน
4. การมีส่วนร่วมเสริมสร้างเศรษฐกิจสังคม (Socio – Economic Contribution) การที่องค์กรเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ย่อมมีหน้าที่สร้างความเจริญรุ่งเรืองแก่สังคม เน้นที่การพัฒนาความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ประกอบกับสร้างความมั่นคงและเจริญก้าวหน้าของเศรษฐกิจ

5. พนักงาน (Employee) ซึ่งภาพลักษณ์ของบุคลากรมีความสำคัญมาก เน้นการสร้างภาพลักษณ์เรื่องของการตอบสนองและการมีสวัสดิการที่ดี

6. ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) เป็นการสร้างภาพลักษณ์การเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม รับผิดชอบต่อและช่วยเหลือสังคมผ่านกิจกรรมต่างๆ

7. การจัดการ (Management) เป็นระบบที่ทำให้องค์กรเจริญก้าวหน้า มีผลผลิตที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ

8. กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ (Laws and Regulation) องค์กรจะเป็นที่ยอมรับของสังคมได้นั้น ต้องปฏิบัติตามกรอบของกฎหมายหรือขนบธรรมเนียมที่ดีของสังคม

การสร้างภาพลักษณ์นั้น หากองค์กรใดพยายามสร้างอย่างจริงจังแล้วก็จะเหมือนกันได้ยาก ทั้งภาพลักษณ์ขององค์กร ภาพลักษณ์ของสินค้า ภาพลักษณ์ของพนักงาน และภาพลักษณ์ของอุปกรณ์การขาย ทั้งนี้โรงเรียนเอกชนสามารถประยุกต์แนวคิดดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ให้เกิดการยอมรับจากผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน ทำให้โรงเรียนสามารถดำรงอยู่ได้ในโลกที่มีการแข่งขันรุนแรงเช่นปัจจุบัน

แนวคิดเกี่ยวกับการตลาดของสถานศึกษา (School Marketing)

การตลาด (Marketing) ประกอบด้วยด้วยตัวละครที่สำคัญ 2 ตัวคือ ผู้ซื้อ (buyer) และผู้ขาย (seller) ซึ่งมีกิจกรรมในการแลกเปลี่ยนระหว่างกัน ประกอบด้วย การสื่อสาร (communication) และการแลกเปลี่ยนสินค้า / บริการโดยใช้เงิน หรือการแลกเปลี่ยนระหว่างกัน สุดท้ายแล้วต้องทำให้ทั้ง 2 ฝ่ายเกิดความพึงพอใจ ผ่านกิจกรรมหลักการตลาดคือ การสร้างคุณค่าของผลิตภัณฑ์ (product value) การส่งมอบความคุ้มค่า (price delivery) การสร้างความสะดวกในการจับจ่ายสินค้าในแต่ละช่องทางการจัดจำหน่าย (place and distribution) และการสื่อสารข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อลูกค้า (promotion : integrated marketing communication--IMC)) เครื่องมือทางการตลาดทั้ง 4 ตัว บางครั้งจะถูกเรียกว่า 4 Ps : product, Price, Place, Promotion แต่ในปัจจุบันเนื่องจากการแข่งขันอยู่ในตลาดสมบูรณ์ (pure competitive market) จึงมีคู่แข่งจำนวนมาก การพิจารณากิจกรรมการตลาดเพียง 4 ตัว จึงอาจไม่เพียงพอ ทำให้เกิดแนวคิดในการเพิ่มคุณค่างานบริการเข้าไปเป็น 7 Ps ได้แก่ (product, price, place, promotion, people, process and physical

evident) ล่าสุด Porter (2008) ได้เพิ่มกิจกรรม การเพิ่มประสิทธิภาพทางการตลาดเข้าไปเป็นตัวที่ 8 คือ Productivity รวม เป็น 8 Ps

การตลาดในปัจจุบัน จะต้องให้ความสำคัญของลูกค้ามาเป็นอันดับหนึ่งเพราะลูกค้าจะบอกสิ่งต่างๆ ที่เขาต้องการ และการที่องค์กรจะประสบความสำเร็จมีความเจริญก้าวหน้า และมีกำไรถ้าธุรกิจสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพย่อมจะทำให้ได้เปรียบในการแข่งขัน และมีโอกาสประสบความสำเร็จตามที่วางแผนไว้ จำเป็นต้องมีการกำหนดแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้ กำหนดตลาดเป้าหมาย (target market) ศึกษาความต้องการของลูกค้า (customer needs) ใช้ส่วนประสมทางการตลาด สร้างกำไรได้จากความพึงพอใจของลูกค้า (profitability) ทั้ง 4 ประการเป็นแนวทางการตลาดที่มุ่งสิ่งแวดล้อมภายนอกองค์กร สู่ภายในองค์กรเพื่อพิจารณาวางแผน เตรียมความพร้อมด้านทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินงานให้เพียงพอ โดยเริ่มต้นด้วยการกำหนดตลาดเป้าหมายศึกษาความต้องการของลูกค้าที่มีอิทธิพลสามารถจูงใจให้ลูกค้าตัดสินใจซื้อสินค้าอย่างเต็มใจ ด้วยการมีส่วนประสมทางการตลาด (marketing mix) ที่เข้าถึงพฤติกรรมกลุ่มลูกค้าเป้าหมายจนเป็นที่ยอมรับและเต็มใจที่จะซื้อสินค้าและมาซื้อซ้ำอีกอย่างต่อเนื่อง จนสามารถสร้างกำไรที่ได้จากความพึงพอใจของลูกค้า จากผลการปฏิบัติงานที่เหนือกว่าคู่แข่งได้ จากนั้นจะต้องมีการวางแผนการตลาดที่สอดคล้องกับสถานการณ์ และเหมาะสมกับสภาพของธุรกิจ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2546) หากโรงเรียนเอกชนสามารถประยุกต์ใช้แนวคิดการตลาดนี้ในการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศแล้ว จะสามารถดำรงอยู่ได้ในการแข่งขันทางการศึกษาปัจจุบัน

2.5 งานวิจัยเกี่ยวกับโปรแกรมความเป็นเลิศบัลดร็จ

การศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับโปรแกรมความเป็นเลิศบัลดร็จ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวม 5 เรื่อง ดังนี้

อภิธีร์ ทรงบัณฑิตย์ (2550) ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบประเมินสถานศึกษาตามแนวการประกันคุณภาพการศึกษาระบบ มัลคอม บัลดร็จ สำหรับสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินสถานศึกษาตามแนวการประกันคุณภาพการศึกษาระบบ มัลคอม บัลดร็จ สำหรับสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบประเมินสถานศึกษาที่เข้าร่วมกับคู่มือการประเมินสถานศึกษาซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยประเมิน 7 ด้าน 2 มิติ คือ การประเมินมิติกระบวนการ มีองค์ประกอบหลัก 6 ด้าน คือ 1) การนำองค์การ 2) การวางแผนกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและตลาด 4) การวัดผล การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นครูผู้สอนและบุคลากร 6) การจัดการกระบวนการ และ

การประเมินมิติผลลัพธ์ มี 1 องค์ประกอบ คือ ผลลัพธ์ด้านผลการดำเนินงานขององค์กร โดยมีปัจจัยที่ใช้ในการประเมินมิติกระบวนการ 4 ปัจจัย คือ 1) แนวทาง 2) การถ่ายทอดเพื่อนำไปปฏิบัติ 3) การเรียนรู้ 4) การบูรณาการ มีการแปลผลและให้คะแนน 6 ระดับ โดยมีการประเมินสถานศึกษา 2 แห่ง เพื่อเปรียบเทียบผลการประเมิน คือ สถานศึกษาที่มีลักษณะที่ต้องการวัดเด่นชัด กับสถานศึกษาเปรียบเทียบ ผลการวิจัยสรุปได้ คือ ได้แบบประเมินซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 7 ด้าน มีองค์ประกอบย่อย 19 ด้าน ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มผลงานหลักออกเป็น 19 ด้าน และสร้างตัวชี้วัดการดำเนินงานหลักตามผลงานหลักได้ 33 ตัวชี้วัด แบ่งเป็นตัวชี้วัดย่อยได้ 101 ตัวชี้วัด แบบประเมินมีข้อความทั้งหมด 101 ข้อ ซึ่งมีระบบการประเมิน 2 มิติคือ มิติกระบวนการ มีปัจจัยการประเมิน 4 ปัจจัย และมิติผลลัพธ์ประเมินตามหลักการประเมินผลลัพธ์ มีการแปลผลและให้คะแนน 6 ระดับ โดยแปลผลตามค่าคะแนนของระบบคะแนนตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศปี 2005

Lau et al. (2004) ศึกษาเรื่อง Assessing quality management in China with MBQA criteria เพื่อสำรวจสถานะปัจจุบันของการนำไปใช้และการปฏิบัติในประเทศจีน ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติมัลคอมบัลดริจ โดยเปรียบเทียบขั้นตอนการพัฒนาตามระบบคุณภาพของบริษัท 3 ประเภทได้แก่ บริษัทที่เน้นการตรวจสอบ บริษัทที่ควบคุมคุณภาพด้วยค่าสถิติ และบริษัทที่ใช้การจัดการคุณภาพทั่วทั้งองค์กร ซึ่งผลการศึกษาพบว่าบริษัทที่ใช้การจัดการคุณภาพทั่วทั้งองค์กรนั้นมีผลการปฏิบัติงานที่โดดเด่นด้านการนำองค์กร การวางแผนกลยุทธ์ การมุ่งเน้นลูกค้าและตลาด สารสนเทศและการวิเคราะห์ การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล การจัดการกระบวนการ และผลลัพธ์ทางธุรกิจ ผลการศึกษายังชี้ว่า ส่วนใหญ่บริษัทในประเทศจีนยังขาดความเข้าใจในการบริหารจัดการคุณภาพเชิงกลยุทธ์ ซึ่งผู้นำองค์กรควรส่งเสริมแนวคิดและการปฏิบัติในการบริหารจัดการคุณภาพเชิงกลยุทธ์และการจัดการร่วมสมัย

Arif (2007) ศึกษาเรื่อง Baldrige theory into practice: a generic model พบว่าในยุคการปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพเป็นสำคัญ เพื่อปรับปรุงการบริหารจัดการให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนในเวทีการแข่งขันระดับโลก จำเป็นที่การบริหารจัดการต้องเน้นคุณภาพ โดยใช้ Generic Baldrige Framework ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่าโรงเรียนทั่วไปสามารถนำไปสู่การดำเนินงานตาม 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การนิยามที่ชัดเจนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2) การระบุเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อกำหนดตัวชี้วัด 3) การกำหนด

คุณค่าของตัวชี้วัดเป้าหมาย 4) การออกแบบกระบวนการและจัดสรรทรัพยากร 5) การติดตามตัวชี้วัด และ 6) การทบทวนแก้ไขเป้าหมาย

Ruben et al. (2007) ศึกษาเรื่อง Evaluating the impact of organizational self-assessment in higher education: The Malcolm Baldrige/Excellence in Higher Education framework โดยศึกษาผลกระทบจากการใช้โปรแกรมการประเมินตนเองตามกรอบของ Malcolm Baldrige ในสถาบันอุดมศึกษา ทั้งนี้เพื่อศึกษาการรับรู้ว่าโปรแกรมการประเมินตนเองขององค์กรที่ประสบความสำเร็จและมีชื่อเสียงอย่าง Malcolm Baldrige จะส่งผลต่อความเป็นเลิศในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาหรือไม่เมื่อได้มีการประยุกต์ใช้ ซึ่งผลการวิจัยชี้ว่าการประเมินตนเองส่งผลให้เกิดการหลอมรวมความรู้และแนวคิดทฤษฎีไปสู่การรับรู้จุดเด่นและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเอง และหน่วยงานส่วนใหญ่ที่ใช้กรอบแนวคิดนี้ในการประเมินตนเองจะมีการริเริ่มที่มุ่งมั่นนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่เป็นรูปธรรม

Prybutok et al. (2011) ศึกษาเรื่อง Assessing the effective of the Malcolm Baldrige National Quality Award model with municipal government เพื่อศึกษาความสามารถในการปรับใช้เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติมัลคอมบัลดริจ ปี 2002 ในหน่วยงานภาครัฐและการมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดเอกสารที่มีความจำเป็นด้านเมตริกซ์ผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยที่เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติมัลคอมบัลดริจมีการใช้นำร่องในหน่วยงานแล้ว การวิจัยนี้ช่วยสนับสนุนให้เกิดการถ่ายโอนและประยุกต์ใช้โมเดลการบริการภาครัฐไปยังหน่วยงานท้องถิ่น โดยการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลเป็นรายข้อด้วยวิธี Partial Least Square เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทดสอบความสอดคล้องของโมเดล ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าโมเดลเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติมัลคอมบัลดริจมีชุดตัวแปรสำหรับหน่วยงานท้องถิ่นที่สามารถทบทวนและวัดกระบวนการปฏิบัติงานในองค์กรได้ ซึ่งชุดตัวแปรดังกล่าวช่วยกระตุ้นการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดหาทรัพยากรเนื่องจากตัวแปรดังกล่าวช่วยในกระบวนการของการประเมินและเกิดความเข้าใจมากขึ้นในการบูรณาการกระบวนการปฏิบัติงาน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับโปรแกรมความเป็นเลิศบัลดริจ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชน ตามเกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศตามโปรแกรมความเป็นเลิศบัลดริจ ด้านการศึกษา ปี 2017 – 2018 ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (2) ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ (3) ด้านการ

มุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (4) ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ของโรงเรียน (5) การมุ่งเน้นบุคลากร (6) คุณภาพการปฏิบัติงาน และ (7) ผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินองค์การ

การประเมินองค์การในประเทศไทยนั้น ยังมีความเคลื่อนไหวอยู่ค่อนข้างน้อย ส่วนใหญ่เป็นการศึกษากันในต่างประเทศ โดยจะเน้นการประเมินประสิทธิผลองค์การ ต่อมาจึงมีการประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานองค์การและเพื่อรับรางวัลต่างๆ โดยที่บางรางวัลได้นำมาปรับใช้เป็นแนวทางการประเมินองค์การ โดยเฉพาะองค์การทางการศึกษาได้เริ่มนำแนวทางการให้รางวัลองค์การในต่างประเทศมาปรับใช้เป็นแนวทางสำหรับองค์การทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา (พิสนุ พองศรี, 2554) อย่างไรก็ตามในปัจจุบันแนวคิดการประเมินองค์การได้รับความนิยมมากขึ้นเพราะมีส่วนช่วยในการบริหารจัดการองค์การอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งนี้การประเมินผลเป็นหน้าที่ของผู้บริหารอยู่แล้วตามหน้าที่ทางการจัดการ 4 องค์ประกอบคือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำองค์การ และการประเมินควบคุม ผู้วิจัยขอเสนอในประเด็นความหมาย ความสำคัญ รูปแบบและขั้นตอนการประเมินองค์การ รายละเอียดดังนี้

3.1 ความหมายของการประเมินองค์การ

Waal (2002) เสนอว่ากระบวนการของการวัดผลการดำเนินงานไม่ใช่สิ่งที่จะนำไปสู่การปรับปรุงการดำเนินงานโดยอัตโนมัติ แต่เป็นการริเริ่มให้เกิดการปฏิบัติต่างๆ ที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีผ่านการใช้ตัวชี้วัดที่เหมาะสม

Neely (1998, cited in Waal, 2002) ให้ความหมายของการวัดผลการดำเนินงานว่าเป็นกระบวนการตรวจสอบคุณภาพของการดำเนินงานที่ผ่านมาทั้งในด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมุ่งวัดทั้งกระบวนการและผลที่ได้จากการดำเนินงานซึ่งทำให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ โดยพิจารณาความพึงพอใจของลูกค้าเป็นสำคัญ ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวัดผลการดำเนินงาน 4 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อตรวจสอบสถานะขององค์การว่าเป็นอย่างไร สามารถเปรียบเทียบกับองค์การอื่นๆ และติดตามความก้าวหน้าของตนเองได้ 2) เพื่อสื่อสารเกี่ยวกับสถานะขององค์การต่อหน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้อง 3) เพื่อยืนยันลำดับความสำคัญของปัญหาที่ต้องปรับปรุงแก้ไข และ 4) เพื่อนำไปขยายผล โดยนำไปปรับปรุงระบบต่างๆ ให้ดีขึ้น รวมทั้งใช้เป็นเกณฑ์ในการตอบแทนบุคลากรด้วย

กาญจนา วัฒนสุนทร (2557) กล่าวว่า การประเมินองค์กรเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในด้านต่างๆ ขององค์กรเพื่อนำมาบรรยายพฤติกรรม หรือตัดสินคุณค่าขององค์กรในด้านต่างๆ อาจเป็นด้าน ทรัพยากร การบริหารจัดการ วัฒนธรรม บรรยากาศ ผลผลิตหรืออาจเป็นภาพรวมขององค์กร แล้วแต่วัตถุประสงค์ในการใช้ผลการประเมิน ทั้งนี้การประเมินองค์กรในภาพรวมมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อตอบคำถามว่าองค์กรประสบความสำเร็จเพียงใด

จากการศึกษาความหมายของการประเมินองค์กร สรุปได้ว่า หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลขององค์กรในด้านต่างๆ ทั้งกระบวนการทำงานและผลการดำเนินงาน เพื่อตรวจสอบคุณภาพการดำเนินงานที่ผ่านมา โดยนำมาบรรยายหรือตัดสินคุณค่าองค์กรในด้านต่างๆ

3.2 ความสำคัญของการประเมินองค์กร

สุพักตร์ พิบูลย์ (2557) สรุปความสำคัญของการประเมินว่าเป็นกิจกรรมที่มีบทบาทสำคัญในกระบวนการตัดสินใจเพื่อพัฒนางานต่างๆ กล่าวคือ

1. ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายหรือทิศทางการดำเนินงานขององค์กร
2. ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง สื่อ/ชิ้นงาน แผนงานโครงการ ให้เหมาะสมก่อนนำไปปฏิบัติ ลดโอกาสเสี่ยงในการเกิดปัญหา อุปสรรคที่จะทำให้กิจกรรมหรือการดำเนินงานโครงการใดๆ ล้มเหลว
3. การประเมินความก้าวหน้าของงานในความรับผิดชอบ ทำให้ผู้รับผิดชอบงาน/โครงการทราบจุดเด่น จุดด้อยของงาน มีโอกาสที่จะปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นการลดโอกาสความสูญเสียเปล่าในการปฏิบัติงาน
4. การประเมินความสำเร็จของงาน จะทำให้ทราบว่า ปฏิบัติการใดๆ ที่ได้ลงทุนไปแล้ว เกิดประโยชน์คุ้มค่าหรือไม่ ควรจะดำเนินการต่อไปหรือไม่ เป็นการลดโอกาสการสูญเสียเปล่าอีกลักษณะหนึ่ง

5. กิจกรรมการประเมิน โดยเฉพาะในกรณีการประเมินตนเอง จะทำให้ผู้รับผิดชอบงานเห็นจุดอ่อนของตน จะเกิดแรงจูงใจในการพัฒนางาน และเกิดการยกระดับคุณภาพงานอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ รวมทั้งหากบุคคลได้มีโอกาสมองเห็นความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ก็จะทำให้เกิดแรงจูงใจเป็นการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานได้อีกลักษณะหนึ่ง

นภดล ร่มโพธิ์ (2557) ให้เหตุผลในการวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กรว่าสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่าง ๆ ได้ ดังนี้

1. ใช้ในการบอกผลการดำเนินงานขององค์กร ทำให้ทราบว่าการดำเนินงานดีขึ้นหรือแย่ลงอย่างไร
2. ใช้เพื่อเป็นสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า ทำให้องค์กรทราบถึงภัยอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้น สามารถปรับกลยุทธ์เพื่อรองรับภัยอันตรายเหล่านั้นได้ทันการ
3. ใช้เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของพนักงาน
4. ใช้เป็นเครื่องมือในการแปลงกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ การวัดผลองค์กรที่เชื่อมโยงกับกลยุทธ์ทำให้กลยุทธ์เหล่านั้นได้ถูกนำไปแปลงเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่จะทำให้กลยุทธ์แต่ละข้อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
5. ใช้ในการพิจารณาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของผลการดำเนินงานว่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องหรือลดลง เป็นข้อมูลที่มีประโยชน์สำหรับผู้บริหารในการทดสอบว่ากลยุทธ์ที่ใช้ก่อให้เกิดผลดีกับองค์กรอย่างไร
6. ใช้ในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ ทำให้ทราบจุดเด่นจุดด้อย สามารถจัดลำดับความสำคัญของโครงการได้อย่างมีเหตุผล
7. ใช้ในการวัดความสำเร็จของโครงการ เป็นตัวบ่งชี้สำคัญว่าโครงการหรือกิจกรรมที่ดำเนินงานไปบรรลุเป้าหมายหรือไม่อย่างไร
8. ใช้เป็นเครื่องมือทางการตลาด ข้อมูลที่ได้จากการวัดผลบางประการสามารถนำมาใช้ประชาสัมพันธ์ สื่อให้ลูกค้าเห็นว่าองค์กรมีความดีเลิศในด้านต่างๆ อย่างไร
9. ใช้ในการวัดผลการปฏิบัติงานและการให้รางวัลพนักงาน โดยใช้อ้างอิงเพื่อให้รางวัลแก่พนักงานที่ทำงานได้อย่างดี ลดความล่าช้าในการวัดผลการปฏิบัติงานของพนักงานลงได้

10. ใช้ในการเทียบเคียงกับอุตสาหกรรมหรือคู่แข่งที่ทำได้ดีกว่าองค์กร ทำให้องค์กรสามารถปรับปรุงการดำเนินงานให้ดีขึ้นได้

11. ใช้ในการสร้างแรงจูงใจให้กับพนักงาน เนื่องจากการวัดผลการปฏิบัติงานทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับไปยังพนักงาน ทำให้มีแรงจูงใจในการทำงานเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ การวัดผลการปฏิบัติงานยังเกิดประโยชน์ต่อผู้บริหารและพนักงาน ดังนี้ (นภดล รมโพธิ์, 2557)

1. ช่วยผู้บริหารในการควบคุมการทำงานของพนักงาน
2. ช่วยให้เกิดความชัดเจนในเรื่องหน้าที่และความรับผิดชอบ
3. ช่วยให้องค์กรมุ่งไปในทิศทางเดียวกันกับกลยุทธ์ขององค์กร
4. ช่วยให้ผู้บริหารเข้าใจกระบวนการทางธุรกิจขององค์กร
5. ช่วยให้ผู้บริหารทราบถึงความสามารถของกระบวนการ
6. ช่วยเพิ่มผลผลิตและคุณภาพของกระบวนการและผลิตภัณฑ์
7. ช่วยให้ป็นส่วนทรัพยากรได้อย่างถูกต้องตามความจำเป็น
8. ช่วยให้การวางแผนและการพยากรณ์ทำได้ดีขึ้น
9. ช่วยให้ผู้บริหารสามารถกระจายงานให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาได้ดีขึ้น
10. ช่วยให้ผู้บริหารสามารถอธิบายผลการดำเนินงานของตนเองได้อย่างชัดเจน
11. ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กร
12. ทำให้พนักงานทราบถึงความรับผิดชอบและวัตถุประสงค์ของงานอย่างชัดเจน
13. ช่วยให้พนักงานทราบถึงผลสำเร็จและการได้รับการยอมรับ
14. ช่วยให้การวัดผลการดำเนินงานของพนักงานเป็นไปได้อย่างชัดเจน โปร่งใสมากขึ้น
15. ช่วยให้พนักงานได้รับอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจเพิ่มมากขึ้น

3.3 รูปแบบการประเมินองค์การ

องค์การทุกแห่งย่อมมีภาพความสำเร็จของตนเอง การบริหารงานในองค์การต่างมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามที่องค์การปรารถนา โดยผลสำเร็จของการดำเนินงานอาจเป็นผลผลิต (Outputs) ซึ่งเป็นผลโดยตรงจากการดำเนินกิจกรรม ผลกระทบ (Impacts) เป็นผลที่เกิดขึ้นต่อเนื่องมาจากผลผลิต และผลลัพธ์ (Outcomes) ซึ่งเป็นผลจุดมุ่งหมายปลายทางที่เกิดต่อเนื่องจากผลกระทบ ทั้งนี้ ในการประเมินผลการดำเนินงานขององค์การมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อตัดสินคุณค่าของการดำเนินงาน โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณค่าของการดำเนินงานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ซึ่งตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่สำคัญครอบคลุมถึง ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และความพึงพอใจ (Satisfaction) ของกลุ่มเป้าหมายและผู้ปฏิบัติงาน (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2549)

จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยนำเสนอรูปแบบการประเมินประสิทธิผลขององค์การ ดังนี้ (Robbin, 1990; พิสนุ พองศรี, 2554)

1. รูปแบบการประเมินโดยยึดจุดมุ่งหมาย (Goal – Based Model) เป็นรูปแบบการประเมินประสิทธิผลขององค์การในยุคแรกๆ โดยเน้นการบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การมากกว่าวิธีการ ซึ่งยังคงใช้แพร่หลายมาจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากใช้งานได้ง่าย โดยเฉพาะหากจุดมุ่งหมายขององค์การชัดเจนและมีจำนวนไม่มาก รูปแบบการประเมินโดยยึดจุดมุ่งหมายมีฐานคิดสำคัญคือ องค์การต้องมีเป้าหมายที่แน่นอน เป้าหมายมีความชัดเจนและไม่มากเกินไป เป็นเป้าหมายที่เห็นสอดคล้องกัน สามารถวัดความก้าวหน้าของเป้าหมายได้

2. รูปแบบเชิงระบบ (System Model) รูปแบบนี้มีแนวคิดว่าองค์การเป็นระบบที่ต้องการปัจจัยนำเข้าสู่กระบวนการเปลี่ยนแปลง (Transformational Process) กลายเป็นผลผลิตออกมา ในขณะที่เน้นปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมเพื่อการอยู่รอดขององค์การ รูปแบบนี้เน้นวิธีการมากกว่าผลลัพธ์ โดยมุ่งเน้นความสามารถในการจัดทรัพยากร การรักษาเสถียรภาพและความสมดุลของระบบภายในองค์การ และการมีปฏิสัมพันธ์ที่ประสบความสำเร็จ กับสภาพแวดล้อมภายนอก

3. รูปแบบเชิงกลยุทธ์และกลุ่มที่เกี่ยวข้อง (Strategic and Constituencies Model) รูปแบบนี้พิจารณาองค์การในฐานะที่เป็นระบบภายใต้สภาพแวดล้อม ซึ่งต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับความต้องการ ความพึงพอใจของกลุ่มที่เกี่ยวข้องที่ให้การสนับสนุนองค์การให้อยู่รอดได้ มุ่งเน้น

ระดับความสามารถในการตอบสนองความต้องการของกลุ่มที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับความอยู่รอดขององค์กร

4. รูปแบบการแข่งขันและคุณค่า (Competing and Values Model) รูปแบบนี้ การประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรมีความเป็นอัตนัย (Subjective) ขึ้นอยู่กับค่านิยม ความชอบ และความสนใจของผู้ประเมิน ไม่มีเกณฑ์ตายตัวขึ้นอยู่กับว่าองค์กรอยู่ในขั้นใดของวงจรชีวิตขององค์กร (Organizational Life Cycle) เหมาะจะใช้เมื่อองค์กรมีการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา โดยพิจารณาจากความสำเร็จขององค์กรจากบุคลากร ความยืดหยุ่น และการควบคุม

3.4 ขั้นตอนการประเมินองค์กร

การประเมินองค์กรมีขั้นตอนเช่นเดียวกับการประเมินสิ่งอื่นๆ แต่จะมีรายละเอียดมากกว่า เนื่องจากเป็นสิ่งที่ประเมินที่ใหญ่กว่าสิ่งอื่น ทั้งนี้อาจสรุปขั้นตอนการประเมินองค์กรได้ 9 ขั้นตอน ดังนี้ (พิสนุ พงศ์ศรี, 2554)

1. การศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร

ผู้ประเมินต้องศึกษาองค์กรที่จะประเมินโดยละเอียด ต้องพิจารณาวิสัยทัศน์ ภารกิจ แผนระดับต่างๆ โครงการ สภาพแวดล้อม และสิ่งอื่นๆ ซึ่งสามารถศึกษาได้จากแผนระดับต่างๆ ขององค์กร เอกสาร ข้อมูลตามสภาพจริง บุคคลต่างๆ ถ้าข้อมูลยังไม่เพียงพออาจทำการวิเคราะห์องค์กรด้วยเทคนิคต่างๆ เช่น SWOT ทั้งนี้การศึกษาวเคราะห์องค์กรจะต้องการรายละเอียดมากกว่าการประเมินอื่นๆ เพราะมีขอบเขตที่กว้างมาก

2. การศึกษารูปแบบหรือแนวทางการประเมิน

รูปแบบการประเมินองค์กรและแนวทางการประเมินองค์กรต่างๆ ซึ่งได้นำเสนอมาแล้วนั้น ผู้ประเมินจะเลือกใช้ ปรับ หรือสังเคราะห์ขึ้นใหม่ให้สอดคล้องกับองค์กรทางการศึกษา ที่สำคัญคือควรปรับให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมไทยและประเด็นทางการศึกษา เนื่องจากส่วนใหญ่รูปแบบการประเมินพิจารณาจากแนวคิดของต่างประเทศและใช้ในการประเมินองค์กรทางธุรกิจ

3. กำหนดวัตถุประสงค์หรือประเด็นการประเมิน

ประเด็นการประเมินสามารถพิจารณาได้จากแหล่งสำคัญต่างๆ เช่น

1) รายละเอียดขององค์การจากการวิเคราะห์ในขั้นตอนแรก โดยเฉพาะวัตถุประสงค์หรือภารกิจขององค์การ

2) รูปแบบ แนวทางการประเมิน โดยนำองค์ประกอบสำคัญต่างๆ มาปรับเป็นประเด็นการประเมินได้

3) ผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งองค์การทางการศึกษามีผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย สามารถจะหาข้อมูลมาเป็นประเด็นการประเมินได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารระดับสูง ซึ่งเป็นผู้ทำให้วิสัยทัศน์องค์การบรรลุตามวัตถุประสงค์

4) จากความต้องการใช้สารสนเทศของผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับองค์การ หากประเด็นที่ต้องการสำคัญมากพอก็สามารถนำมาเป็นประเด็นการประเมินได้

5) จากประสบการณ์ของผู้ประเมิน ผู้ประเมินที่มีประสบการณ์สามารถกำหนดประเด็นการประเมินได้ โดยอาจนำเสนอให้ผู้เกี่ยวข้องพิจารณา

4. การกำหนดขอบเขตการประเมิน

การกำหนดขอบเขตการประเมิน อาจประเมินจากภาพรวมทั้งองค์การ หรือเฉพาะส่วนก็ได้ ถ้าประเมินภาพรวมขององค์การจะได้ประโยชน์มากกว่า แต่ก็ต้องใช้ทรัพยากรมากขึ้น จึงควรพิจารณาถึงวัตถุประสงค์การประเมิน หรือปัจจัยอื่นๆ ประกอบ ส่วนขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง พื้นที่ เวลา การดำเนินการคล้ายกับการวิจัยเนื่องจากการประเมินมีขอบข่ายกว้าง

5. การพัฒนาตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์ และค่าน้ำหนัก

เนื่องจากการประเมินองค์การ โดยเฉพาะองค์การทางการศึกษาเพิ่งเริ่มได้รับความสนใจ ที่ผ่านมามีการประเมินกันน้อยทำให้ตัวชี้วัดที่ใช้ยังไม่เพียงพอ ผู้ประเมินจะต้องสร้างและ/หรือพัฒนาจากของเดิม โดยนำประเด็นการประเมินที่ได้ มาเป็นแนวทางในการสร้างหรือพัฒนาตัวชี้วัด รวมทั้งเกณฑ์ของตัวชี้วัดแต่ละตัว สำหรับการกำหนดเกณฑ์นั้นมีความยุ่งยากที่สุดในการประเมิน อาจใช้แนวทางกำหนดจากเป้าหมายขององค์การ เปรียบเทียบกับช่วงที่ผ่านมา เปรียบเทียบกับองค์การอื่นที่มีลักษณะเหมือนหรือคล้ายกันและผลการดำเนินงานใกล้เคียงกัน หรือเปรียบเทียบกับองค์การอื่นที่มีความเป็นเลิศ ใช้เกณฑ์มาตรฐานหรือผู้เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดขึ้น นอกจากเกณฑ์ในแต่ละตัวชี้วัดแล้ว ควรกำหนดเกณฑ์รวมในการประเมินครั้งนั้นๆ ด้วย สำหรับค่าน้ำหนักนั้น แต่ละประเด็นการประเมินอาจมีค่าน้ำหนักไม่เท่ากัน ตัวชี้วัดก็อาจมีค่าน้ำหนักต่างกันไปด้วย ทั้งนี้ การกำหนดประเด็น

การประเมิน ตัวชี้วัด เกณฑ์ และค่าน้ำหนัก ควรได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายเพื่อความสะดวก ราบรื่น รวมทั้งนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ได้

6. การออกแบบหรือกำหนดกรอบแนวคิดการประเมิน

การออกแบบการประเมิน หรือกำหนดกรอบแนวคิดการประเมิน สามารถทำได้โดยการนำผลจากการขั้นตอนการประเมินที่ผ่านมาข้างต้น มากำหนดเป็นแบบการประเมินหรือกรอบแนวคิดการประเมิน เพื่อเป็นแนวทางโดยสรุปที่จะดำเนินการต่อไป ทั้งนี้อาจกำหนดเป็นโครงสร้างของกรอบแนวคิดการประเมิน ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อต่างๆ ได้แก่ (1) ประเด็นการประเมิน (2) ตัวชี้วัด (3) แหล่งข้อมูล (4) เครื่องมือการประเมิน (5) เกณฑ์การประเมิน และ (6) การวิเคราะห์ข้อมูล

7. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือเก็บข้อมูล

เนื่องจากการประเมินผลองค์กรมีขอบข่ายกว้าง จึงต้องการข้อมูลเพื่อนำมาพิจารณา อาจใช้ทั้งแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบสังเกต แบบประเมิน และแบบบันทึกข้อเท็จจริงต่างๆ แต่ละแบบอาจต้องแยกย่อยหลายฉบับ ทั้งนี้เครื่องมือแต่ละฉบับต้องสร้างตามหลักวิชาโดยมีที่มาชัดเจนจากแนวคิด ทฤษฎี หรือวัตถุประสงค์ตามเนื้อหาสาระ เมื่อสร้างเสร็จแล้วต้องมีการพัฒนาตามวิสัยที่พอทำได้เพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพสูงสุด ส่งผลต่อคุณภาพของข้อมูลและสารสนเทศที่ได้ต่อไป

8. การใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินองค์กร จะใช้สถิติน้อยและไม่ยุ่งยากเท่ากับการวิจัย เว้นแต่จะประเมินในเชิงสาเหตุซึ่งต้องใช้สถิติขั้นสูงในการวิเคราะห์ แต่โดยทั่วไปแล้วการประเมินองค์กรจะใช้สถิติบรรยายธรรมดาๆ เช่น ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

9. การเขียนรายงานการประเมิน

การประเมินองค์กรมีรายละเอียดมาก รายงานจึงควรมีโครงสร้างตามหลักสากลเช่นเดียวกับโครงสร้างรายงานการวิจัย เพื่อให้ นำผลไปใช้ได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสมกับการที่องค์กรเป็นสิ่งประเมินที่ใหญ่กว่าสิ่งอื่นๆ

3.5 การประเมินคุณภาพโรงเรียนเอกชน

การประเมินคุณภาพโรงเรียนเอกชนในประเทศไทย เป็นไปตามกฎหมายการศึกษาที่กำหนดเอาไว้ ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 มาตรา 47 ระบุให้ระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้กำหนดไว้ในกฎกระทรวง โดยมีข้อกำหนดที่สำคัญได้แก่ ข้อ 14 ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และข้อ 18 ให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี และแจ้งผลให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ รวมทั้งให้เปิดเผยผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชน มีลักษณะเป็นการประเมินภายในโดยต้นสังกัด นอกจากนี้ยังมีการประเมินตามความพร้อมของโรงเรียนเอกชนเพื่อการพัฒนาไปสู่มาตรฐานสากลอีกด้วย

การประเมินภายในโดยต้นสังกัด

การประเมินภายในโดยต้นสังกัดของโรงเรียนเอกชน เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ต้องดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งในส่วนกลางคือกรุงเทพมหานคร และส่วนภูมิภาค โดยมีขั้นตอนที่สำคัญในการดำเนินการ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2559)

1. การอบรมคณะกรรมการตรวจติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนแต่งตั้ง
2. การวางแผนการติดตามโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา
3. การดำเนินการตรวจติดตามโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาตามที่กำหนดแผนไว้
4. สรุปผลการตรวจติดตาม ตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้อง และส่งผลการผลติดตามให้โรงเรียนและสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา หรือสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดแล้วแต่กรณี

ในการประเมินนี้ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ได้พัฒนาเครื่องมือการตรวจติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ประกอบด้วย แบบวิเคราะห์ข้อมูล และแบบรายงานผลการตรวจติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2559)

1. แบบวิเคราะห์ข้อมูลเป็นแบบที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน จำนวน 4 ฉบับ สำหรับแบบวิเคราะห์ฉบับที่ 1 – 3 นั้น เป็นการเก็บข้อมูลแบบตารางเทียบกับเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย (1) แบบวิเคราะห์การกำหนดมาตรฐานและการจัดระบบบริหาร (2) แบบวิเคราะห์การดำเนินงานตามแผนพัฒนา การติดตามและประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียน และ (3) แบบวิเคราะห์การจัดทำรายงานประจำปี และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่วนแบบวิเคราะห์ฉบับที่ 4 เป็นแบบเก็บข้อมูลโดยการเทียบเกณฑ์การให้คะแนน โดยพิจารณาข้อมูลจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินัยพื้นฐาน (O-NET) ของโรงเรียน

2. แบบรายงานการตรวจติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา เป็นแบบรายงานซึ่งรวมคะแนนจากแบบวิเคราะห์ทั้ง 4 ฉบับ มีคะแนนเต็ม 100 คะแนน ใช้สรุปผลการประเมินการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ใช้เป็นรายงานการติดตามประเมินผลเพื่อแจ้งให้โรงเรียนทราบและนำข้อเสนอแนะไปใช้ประกอบการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนต่อไป

สำหรับเกณฑ์การประเมินนั้น สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ได้กำหนดระดับคุณภาพของการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ซึ่งมีคะแนนเต็ม 100 คะแนน โดยกำหนดช่วงคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2559 : 26)

คะแนน 90 – 100	หมายถึง ดีมาก
คะแนน 75 – 89.99	หมายถึง ดี
คะแนน 60 – 74.99	หมายถึง พอใช้
คะแนน 50 – 59.99	หมายถึง ปรับปรุง

คะแนน 0 – 49.99 หมายถึง ปรับปรุงเร่งด่วน

การประเมินโรงเรียนที่มีคุณภาพสู่มาตรฐานสากล

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนได้จัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาโรงเรียนเอกชนให้มีคุณภาพสู่มาตรฐานสากลขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ.2557 เพื่อสรรหาและประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติโรงเรียนที่พัฒนาตนเองให้มีคุณภาพสู่มาตรฐานสากลให้เป็นที่ประจักษ์แก่สาธารณชน โดยระบุความหมายของโรงเรียนที่มีคุณภาพสู่มาตรฐานสากล ไว้ว่า เป็นโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการบริหารด้านการพัฒนาหลักสูตรและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและสิทธิผล มีการบริหารที่เน้นคุณภาพของความเป็นเลิศ และคำนึงถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในการพัฒนาศักยภาพให้เป็นพลโลก (World Citizen) ที่สมบูรณ์ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2557 : 3) ทั้งนี้ได้กำหนดคุณลักษณะสำคัญที่โดดเด่นไว้ 3 ด้าน คือ

1. ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในการพัฒนาศักยภาพให้เป็นพลโลกที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย (1) ความสามารถทางการเรียนสูง (2) ความสามารถสื่อสารได้สองภาษา (3) ทักษะการเรียนรู้และคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม และ (4) ทักษะชีวิตและงานอาชีพ
2. การบริหารด้านการพัฒนาหลักสูตรและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและสิทธิผล ประกอบด้วย (1) คุณภาพด้านวิชาการ และ (2) คุณภาพของครู
3. การบริหารที่เน้นคุณภาพของความเป็นเลิศ ประกอบด้วย (1) คุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน (2) ระบบการบริหารของโรงเรียน (3) ปัจจัยพื้นฐานที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และ (4) เครือข่ายร่วมพัฒนาในการจัดการศึกษา

สำหรับวิธีการประเมินคุณภาพสู่มาตรฐานสากลของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

1. ระดับตัวชี้วัดคุณภาพ เป็นการประเมินคุณภาพจากข้อเท็จจริงของโรงเรียนที่เกิดจากการบริหารงานและดำเนินการในแต่ละตัวชี้วัดคุณภาพที่กำหนด โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สามารถตรวจสอบได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์เอกสารตามเกณฑ์การพิจารณาที่กำหนด เพื่อนำมาประมวลและสรุปผลการประเมินเป็นคะแนนที่ได้ของแต่ละตัวชี้วัดคุณภาพ

2. ระดับภาพรวมของโรงเรียน เป็นการรวบรวมผลคะแนนที่ได้ทั้งหมดจากการประเมินของแต่ละตัวชี้วัดคุณภาพ เพื่อนำมาจัดระดับคุณภาพว่าโรงเรียนมีคุณภาพอยู่ในระดับใด โดยแบ่งระดับคุณภาพตามช่วงคะแนนที่ได้ออกเป็น 3 ระดับ คือ ดีมาก ดี และพอใช้ โดยมีเกณฑ์การประเมินพิจารณาตามลักษณะการเปิดสอนของแต่ละโรงเรียน ได้แก่

โรงเรียนที่เปิดสอบ 1 ระดับการศึกษา มีเกณฑ์การประเมินดังนี้

ระดับดีมาก มีคะแนนอยู่ระหว่าง 58 – 72

ระดับดี มีคะแนนอยู่ระหว่าง 41 – 57

ระดับพอใช้ มีคะแนนอยู่ระหว่าง 24 – 40

โรงเรียนที่เปิดสอบ 2 ระดับการศึกษา มีเกณฑ์การประเมินดังนี้

ระดับดีมาก มีคะแนนอยู่ระหว่าง 86 – 108

ระดับดี มีคะแนนอยู่ระหว่าง 61 – 85

ระดับพอใช้ มีคะแนนอยู่ระหว่าง 36 – 60

โรงเรียนที่เปิดสอบ 3 ระดับการศึกษา มีเกณฑ์การประเมินดังนี้

ระดับดีมาก มีคะแนนอยู่ระหว่าง 114 – 144

ระดับดี มีคะแนนอยู่ระหว่าง 81 – 113

ระดับพอใช้ มีคะแนนอยู่ระหว่าง 48 – 80

สำหรับคุณสมบัติของโรงเรียนที่สามารถขอรับการตรวจประเมินสู่มาตรฐานสากลของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ต้องเป็นโรงเรียนที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ที่มีผลรวมคะแนนอยู่ในระดับดีมาก และระดับดี (เฉพาะที่มีผลการประเมินตัวบ่งชี้ที่ 5 อยู่ในระดับดีขึ้นไป) ทั้งนี้ การประเมินดังกล่าวจึงเป็นการประเมินตามความพร้อมของโรงเรียนไม่ใช่การประเมินโดยต้นสังกัดที่ต้องดำเนินการทุกโรงเรียน

3.6 งานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินองค์การ

การศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินองค์การ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวม 5 เรื่อง ดังนี้

พิสนุ พงศ์ศรี (2542) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาารูปแบบการประเมินประสิทธิผลองค์การภาครัฐเกี่ยวกับการศึกษาอาชีวศึกษาระบบโรงเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการประเมินประสิทธิผลองค์การภาครัฐเกี่ยวกับการศึกษาอาชีวศึกษาระบบโรงเรียน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล 8 กลุ่ม จำนวน 1,590 คน มีผลการวิจัยสรุปว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยประสิทธิผลองค์การ 4 ด้านคือ 1) การบรรลุจุดมุ่งหมาย 2) ประสิทธิภาพ 3) ผลการบริหารความเปลี่ยนแปลง และ 4) ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง ส่วนตัวแปรเชิงสาเหตุประกอบด้วย 8 ตัวแปร คือ 1) ภาวะผู้นำองค์การ 2) นโยบายบริหารองค์การ 3) กระบวนการบริหารองค์การ 4) ภาวะผู้นำกลุ่ม 5) กระบวนการบริหารกลุ่ม 6) วัฒนธรรมกลุ่ม 7) คุณลักษณะบุคลากร และ 8) การปฏิบัติงานของบุคลากร โดยที่ตัวแปรระดับองค์การมีอิทธิพลสูงกว่าระดับกลุ่มและระดับบุคคล โดยที่ตัวแปรด้านภาวะผู้นำองค์การมีความสำคัญมากที่สุด ทั้งนี้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์และสามารถประเมินประสิทธิผลองค์การได้

รุจา รอดเข็ม (2547) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาารูปแบบการประเมินประสิทธิผลองค์การของวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ประยุกต์ตามแนวทางการประเมินองค์การแบบสมดุล มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินประสิทธิผลองค์การของวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ประยุกต์ตามแนวทางการประเมินองค์การแบบสมดุลและศึกษาลักษณะความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรต่างๆ กับประสิทธิผลองค์การ โดยใช้แบบสอบถามและแบบสำรวจ จากกลุ่มตัวอย่าง 1,040 คน ผลการวิจัยสรุปว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยประสิทธิผลองค์การ 4 ด้านคือ 1) ด้านการเงิน 2) ด้านลูกค้า 3) ด้านกระบวนการภายใน และ 4) ด้านการเรียนรู้และพัฒนา ส่วนตัวแปรสาเหตุมี 11 ตัว ได้แก่ 1) โครงสร้างองค์การ 2) เทคโนโลยี 3) สภาพแวดล้อมภายนอก 4) วัฒนธรรมองค์การ 5) บรรยากาศองค์การ 6) ความผูกพันต่อองค์การ 7) การจูงใจ 8) การบริหารเชิงกลยุทธ์ 9) การติดต่อสื่อสาร 10) ภาวะผู้นำ และ 11) การบริหารการเปลี่ยนแปลง โดยตัวแปรที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือ ภาวะผู้นำ ทั้งนี้ รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และรูปแบบการประเมินตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิมีความเหมาะสม

วีณา อ่องแสงคุณ (2549) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการประเมินองค์การแบบสมดุลง สำหรับโรงเรียนคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา รูปแบบการประเมินองค์การแบบสมดุลง สำหรับโรงเรียนคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเลือกโดยเจาะจงจำนวน 60 คน สรุปผลการวิจัยคือ รูปแบบการประเมินที่พัฒนาขึ้นมี 4 มิติ คือ 1) มิติด้านผู้เรียน ประกอบด้วยวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ 5 ด้าน 2) มิติด้านกระบวนการภายใน ประกอบด้วยวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ 4 ด้าน 3) มิติด้านการเรียนรู้และพัฒนา ประกอบด้วยวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ 4 ด้าน และ 4) มิติด้านงบประมาณและทรัพยากร ประกอบด้วยวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ 3 ด้าน จากการพัฒนา รูปแบบทำให้ได้ตัวชี้วัด 40 ตัวชี้วัด มีเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน 9 ชุด และมีแบบรายงานผลการดำเนินงานทั้งในแต่ละมิติและในภาพรวม ทั้งนี้ รูปแบบการประเมินที่พัฒนาขึ้นผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ามี ความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ชนิดา ไกรเพชร (2555) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนา ระบบการประเมินประสิทธิผลองค์กร สำหรับสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงการทองเที่ยวและกีฬา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา องค์ประกอบ ตัวชี้วัดและระบบการประเมินประสิทธิผลองค์กร สำหรับสถาบันอุดมศึกษา สังกัด กระทรวงการทองเที่ยวและกีฬา และเพื่อประเมินคุณภาพของระบบการประเมินประสิทธิผลองค์กร สำหรับสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงการทองเที่ยวและกีฬา เก็บข้อมูลโดยใช้การศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และใช้แบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 41 คน ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบและตัวชี้วัดที่เหมาะสมสำหรับสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงการทองเที่ยวและกีฬา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ 21 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) การจัดการเรียนการสอน 6 ตัวบ่งชี้ 2) การวิจัย 3 ตัวบ่งชี้ 3) การบริการวิชาการและสังคม 1 ตัวชี้วัด 4) การทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม 1 ตัวบ่งชี้ 5) การบริหารและการพัฒนาองค์กร 8 ตัวบ่งชี้ และ 6) การพัฒนา กีฬาสู่ความเป็นเลิศ 2 ตัวบ่งชี้ สำหรับระบบการประเมินประสิทธิผลองค์กรที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย องค์ประกอบที่สัมพันธ์กัน 4 ด้าน คือ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า 2) ด้านกระบวนการ 3) ด้านผลผลิต 4) ด้านข้อมูลป้อนกลับและการใช้ผลการประเมิน และผลการประเมินคุณภาพของระบบการประเมิน ประสิทธิภาพองค์กรที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดทุกด้าน ระบบมีความถูกต้องครอบคลุม มีประโยชน์ต่อการประเมินผลการดำเนินงานตามภารกิจขององค์กร มีความเหมาะสมและมีความ เป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง

Andrews & Boyne et al. (2010) ศึกษาเรื่อง Assessing Organizational Performance: Exploring Differences Between Internal and External Measures มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดความแตกต่างระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในและภายนอก ทั้งนี้เพื่อทดสอบสมมติฐานคือ การวัดผลการปฏิบัติงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกที่แตกต่างกันนั้นมีผลการวัดที่ต่างกันอย่างไร อีกรวมทั้งสิ้น 9 สมมติฐาน มีตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ 1) การรับรู้ผลการปฏิบัติงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน 2) การรับรู้ผลการปฏิบัติงานจากผู้ตรวจสอบภาครัฐ และ 3) การรับรู้ผลการปฏิบัติงานจากประชาชน โดยใช้แบบสำรวจในการวัดผลการปฏิบัติงานระดับองค์การ โดยผู้วิจัยได้พัฒนาและทดสอบโมเดลความแปรผันระหว่างองค์การสำหรับการประเมินค่าที่สูงเกินควร ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การประเมินค่าผลการปฏิบัติงานที่สูงเกินควรปรากฏในองค์การขนาดเล็กที่มีผู้รับบริการกระจายตัวทางภูมิศาสตร์ และในองค์การที่มีการประยุกต์การจัดการที่ทันสมัยมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามกฎหมายในระบอบองค์การที่สูงกว่าองค์การอื่น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินองค์การ สรุปได้ว่า การประเมินองค์การนั้นเป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลขององค์การในด้านต่างๆ ทั้งกระบวนการทำงานและผลการดำเนินงานซึ่งเป็นการตรวจสอบคุณภาพของการดำเนินงานที่ผ่านมา โดยนำมาบรรยายหรือตัดสินคุณค่าขององค์การในด้านต่างๆ โดยมีขั้นตอนการประเมินหลายขั้นตอน ที่สำคัญคือต้องกำหนดขอบเขตของการประเมินองค์การ กำหนดตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมิน รวมทั้งมีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือการประเมินที่ถูกต้องตามหลักวิชาการและมีคุณภาพ เพื่อให้ได้สารสนเทศของการประเมินที่ถูกต้องในการนำไปตัดสินคุณค่าขององค์การด้านต่างๆ ต่อไป

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับแบบตรวจสอบรายการประเมิน

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกพัฒนาแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชน โดยใช้แนวคิดของแบบตรวจสอบรายการประเมิน โดยได้ศึกษาลักษณะ รูปแบบและการพัฒนาแบบตรวจสอบรายการประเมิน ตลอดจนการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมิน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 ลักษณะของแบบตรวจสอบรายการประเมิน

Scriven (2000) ให้นิยามของแบบตรวจสอบรายการว่า เป็นรายการ (list) ขององค์ประกอบ (factors) คุณสมบัติ (properties) ลักษณะ (aspects) ส่วนประกอบ (components) เกณฑ์ (criteria) งาน (tasks) หรือมิติต่างๆ (dimensions) ซึ่งปริมาณของสิ่งเหล่านี้จะพิจารณาแยกเป็นส่วนๆ เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งแบบตรวจสอบรายการประเมินเป็นชุดของข้อรายการที่นำมาใช้ในการประเมิน ซึ่งชุดรายการเหล่านี้ครอบคลุมกิจกรรมการประเมินทุกส่วนตามมิติที่ต้องการประเมิน โดยให้ความสำคัญในมิติคุณค่าของกิจกรรมเหล่านั้น ลักษณะของรายการในแบบตรวจสอบรายการประเมินจะแสดงถึงพฤติกรรมหรือการปฏิบัติด้านการประเมิน ทั้งนี้ การประเมินตามแบบตรวจสอบรายการจะช่วยพัฒนาการประเมินให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น (Scriven, 1991)

Scriven (2007) เสนอแนวคิดแบบตรวจสอบรายการประเมิน เพื่อใช้ตรวจสอบการประเมิน โดยเริ่มจากการสำรวจก่อนการประเมิน จนถึงการวิเคราะห์ และนำผลการประเมินไปใช้ โดยเสนอกรอบการตรวจสอบรายการประเมินหลัก (Key Evaluation Checklist) ที่ครอบคลุมสาระสำคัญของกิจกรรมการประเมินทั้งหมด 15 ด้าน ดังนี้

1. ภูมิหลังและบริบทการประเมิน (Background and context) เป็นการศึกษาความเป็นมาและพื้นที่การทำงานของโครงการ ระบุผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ความสามารถในการดำเนินงานเกี่ยวกับข้อกฎหมายและนโยบายของแหล่งเงินทุนสนับสนุน หลักการ แนวคิดของโครงการ ผลกระทบทบทวนเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การประเมินที่เคยดำเนินการมาแล้ว รวมทั้งผลกระทบของโครงการ
2. การบรรยายและนิยามการประเมิน (Descriptions and definitions) เป็นการบรรยายรายละเอียดของโครงการใน 4 ด้าน คือ 1) ธรรมชาติของโครงการ 2) ส่วนประกอบ หน้าที่และความสัมพันธ์ของโครงการ 3) ระบบการสื่อสารในโครงการ และ 4) ระบบการสนับสนุนและโครงสร้างพื้นฐานของโครงการ
3. ผู้ใช้ผลการประเมินหรือผู้ได้รับกระทบ (Consumers or impactees) ได้แก่กลุ่มผู้ที่ได้รับผลกระทบทางตรงและทางอ้อมจากการประเมินทั้งระดับบุคคลหรือระดับองค์กร
4. ทรัพยากรในการประเมิน (Resources) ได้แก่ สิ่งที่สามารถจัดหามาได้โดยผู้ประเมิน สำหรับใช้ในการประเมิน เช่น งบประมาณ ระยะเวลา ความเชี่ยวชาญ ความรู้ มุมมองของผู้เกี่ยวข้อง อาสาสมัคร และแหล่งผู้สนับสนุนต่างๆ

5. คุณค่าของการประเมิน (Values) เป็นข้อสรุปทางการประเมินตามมาตรฐานด้านกฎหมาย คุณธรรมจริยธรรม การเมือง การบริหาร วิทยาศาสตร์ คุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม อันเป็นที่ยอมรับและนำไปเผยแพร่ได้อย่างกว้างขวาง
6. กระบวนการประเมิน (Process) เป็นการตีค่าของทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในโครงการก่อนที่จะเกิดผลลัพธ์แท้จริง โดยเฉพาะเป้าหมาย แบบแผน การนำไปปฏิบัติ การจัดการ ขั้นตอนการดำเนินงาน และผลผลิตที่เกิดขึ้น
7. ผลลัพธ์จากการประเมิน (Outcomes) เป็นการประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นในด้านต่างๆ ทั้งผู้ใช้ผลการประเมิน บริบทอื่น โครงการอื่น ทั้งผลกระทบระยะสั้นและผลกระทบระยะยาว
8. ความคุ้มค่าของการประเมิน (Costs) เป็นการพิจารณาค่าใช้จ่ายจากการประเมินทั้งในรูปของตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น ค่าบำรุงรักษา ค่าเสียโอกาส ระยะเวลา และองค์ประกอบอื่นๆ ที่อาจเป็นไปได้
9. การเปรียบเทียบ (Comparisons) เป็นการเปรียบเทียบทางเลือก รวมถึงทางเลือกที่ยอมรับและไม่ยอมรับ ทางเลือกนั้นจัดทำได้ในปัจจุบันและอาจสร้างขึ้นเอง ซึ่งทางเลือกในการเปรียบเทียบจะมีคุณค่าในการประเมิน
10. ความสามารถในการอ้างอิง (Generalizability) ผลการประเมินสามารถนำไปใช้ประโยชน์โดยบุคคลอื่น บริบทอื่น ทั้งในเวลาเดียวกันหรือต่างกัน
11. การสังเคราะห์ผล (Synthesis) เป็นการพิจารณาผลรวมการประเมินในแต่ละจุดย่อย โดยสรุปเป็นโปรไฟล์หรือเป็นข้อสรุปมิติเดียว
12. ข้อเสนอแนะและคำชี้แจง (Recommendations and explanations) เป็นการพิจารณาถึงข้อเสนอแนะที่ได้จากการประเมิน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาหรือตัดสินใจ
13. การแสดงความรับผิดชอบและการตัดสินใจประเมิน (Responsibility and justification) หากผู้ประเมินสามารถตัดสินใจผลการประเมิน ได้ข้อแนะนำหรือการตีคุณค่า จะเป็นประโยชน์ต่อการขยายองค์ความรู้ การตัดสินใจ ทรัพยากร ธรรมภิบาล และด้านคุณธรรมจริยธรรม

14. การรายงานและการสนับสนุน (Report and support) เป็นการนำผลการประเมินไปสรุปในรูปแบบต่างๆ เช่น รายงานด้วยวาจาหรือลายลักษณ์อักษร สรุปแบบสั้นหรือยาว กลุ่มเป้าหมายที่จะรายงาน รวมทั้งการรายงานอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

15. การประเมินอภิมาน (Metaevaluation) เป็นการระบุจุดเด่น จุดที่ควรปรับปรุง และการนำไปใช้ ซึ่งสามารถดำเนินการได้ในลักษณะต่างๆ เช่น การใช้ผู้ประเมินจากภายนอก การประเมินตนเอง การใช้แบบตรวจสอบรายการสำหรับการประเมินอภิมาน การประเมินซ้ำ การใช้วิธีการประเมินที่ต่างกัน และการประยุกต์ใช้มาตรฐานการประเมิน

4.2 รูปแบบของแบบตรวจสอบรายการประเมิน

Stufflebeam (1999) ได้เสนอแบบตรวจสอบรายการประเมินอภิมานซึ่งใช้ในการตรวจสอบโปรแกรมการประเมินตามมาตรฐานการประเมิน 4 หมวด ได้แก่ 1) มาตรฐานการใช้ประโยชน์ (Utility Standards) 2) มาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) 3) มาตรฐานความเหมาะสม (Propriety Standards) และ 4) มาตรฐานความถูกต้อง (Accuracy Standards) ซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์ทั้งสิ้น 30 รายการ โดยแต่ละรายการประกอบด้วยจุดตรวจสอบ (checkpoint) 6 ข้อ ตามเนื้อหาแต่ละมาตรฐาน ทั้งนี้แต่ละมาตรฐานจะได้รับคะแนนในแต่ละจุดตรวจสอบ โดยพิจารณาคะแนนการประเมิน ดังนี้ 0-1 หมายถึงระดับต้องปรับปรุง 2-3 หมายถึงระดับพอใช้ 4 หมายถึง ระดับดี 5 หมายถึง ระดับดีมาก และ 6 หมายถึงระดับดีเยี่ยม ดังตัวอย่างมาตรฐานการใช้ประโยชน์ที่มุ่งเน้นประโยชน์ของผลการประเมินที่ตอบสนองความต้องการใช้สารสนเทศของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประกอบด้วยเกณฑ์ 7 คุณลักษณะ ดังนี้

U1 การระบุผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

- ระบุผู้ใช้ผลการประเมินอย่างชัดเจน
- ผู้นำกลุ่มรับรองเพื่อระบุผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น
- ปรีกษาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อระบุความต้องการสารสนเทศ
- สอบถามผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อระบุกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น
- จัดให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมตลอดการประเมิน สอดคล้องกับข้อตกลงการประเมินที่เป็นทางการ
- เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใหม่เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน

6 ดีเยี่ยม 5 ดีมาก 4 ดี 2-3 พอใช้ 0-1 ปรับปรุง

U2 ความน่าเชื่อถือของผู้ประเมิน

- จัดหาผู้ประเมินที่มีความสามารถ
- จัดหาผู้ประเมินที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไว้วางใจ
- จัดหาผู้ประเมินที่สามารถรับรู้ถึงความสนใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- จัดหาผู้ประเมินอย่างเหมาะสมเพื่อตอบสนองความแตกต่างด้านเพศ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม เชื้อชาติ ภาษาและวัฒนธรรม
- ช่วยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าใจและประเมินแผนงานและกระบวนการประเมินได้
- จัดการกับข้อเสนอนแนะและการวิจารณ์ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสม

6 ดีเยี่ยม 5 ดีมาก 4 ดี 2-3 พอใช้ 0-1 ปรับปรุง

U3 การกำหนดขอบเขตและรวบรวมสารสนเทศ

- จัดลำดับความสำคัญของข้อความที่สำคัญที่สุด
- ยืดหยุ่นให้มีการเพิ่มคำถามระหว่างการประเมินได้
- ได้รับสารสนเทศเพียงพอที่จะระบุคำถามการประเมินของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- ได้รับสารสนเทศเพียงพอที่จะประเมินคุณค่าภายในของโปรแกรม
- ได้รับสารสนเทศเพียงพอที่จะประเมินคุณค่าภายนอกของโปรแกรม
- จัดสรรการประเมินให้สอดคล้องตามลำดับความสำคัญของสารสนเทศที่ต้องการ

6 ดีเยี่ยม 5 ดีมาก 4 ดี 2-3 พอใช้ 0-1 ปรับปรุง

U4 การระบุการตัดสินคุณค่า

- พิจารณาแหล่งของคุณค่าที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในการแปลความหมายข้อค้นพบจากการประเมิน รวมถึงความต้องการทางสังคม ความต้องการของผู้ใช้ผลการประเมิน กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พันธกิจของสถาบัน และเป้าหมายของโปรแกรม
- กำหนดกลุ่มหรือหน่วยงานที่เหมาะสมในการแปลความหมายของผลการประเมิน
- จัดเตรียมเกณฑ์การตัดสินคุณค่าที่ชัดเจน
- แยกแยะความเหมาะสมระหว่างมิติการประเมิน ค่าน้ำหนัก และคะแนนจุดตัดสำหรับตัดสินคุณค่า
- พิจารณาถึงคุณค่าของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- หากเห็นว่าเหมาะสม, นำเสนอทางเลือกในการแปลความหมายจากความขัดแย้งแต่อยู่บนฐานของคุณค่าที่น่าเชื่อถือ

6 ดีเยี่ยม 5 ดีมาก 4 ดี 2-3 พอใช้ 0-1 ปรับปรุง

U5 รายงานการประเมินที่ชัดเจน

- รายงานมากกว่า 1 รูปแบบตามความเหมาะสม เช่น บทสรุปสำหรับผู้บริหาร รายงานประเด็นสำคัญ รายงานเชิงเทคนิค และการนำเสนอด้วยวาจา
- หากเห็นว่าเหมาะสม, ชี้ให้เห็นความต้องการพิเศษของผู้ใช้ผลการประเมิน เช่น ผู้ที่มีข้อจำกัดในการเข้าใจภาษาอังกฤษ
- เน้นประเด็นตามข้อคำถามรวบยอดและถ่ายทอดข้อมูลที่จำเป็นที่สุดในแต่ละรายงาน
- เขียนและ/หรือนำเสนอข้อค้นพบอย่างเรียบง่ายและตรงไปตรงมา
- ใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพในการแจ้งรายละเอียดต่อผู้ใช้ผลการประเมินที่มีความแตกต่างกัน
- ยกตัวอย่างที่ช่วยให้ผู้ใช้ผลการประเมินเชื่อมโยงข้อค้นพบกับสถานการณ์จริงได้

6 ดีเยี่ยม 5 ดีมาก 4 ดี 2-3 พอใช้ 0-1 ปรับปรุง

U6 เผยแพร่รายงานการประเมินอย่างทั่วถึงและทันเวลา

- ให้ความร่วมมือกับลูกค้า ให้ความสำคัญเป็นพิเศษในการระบุ เข้าถึง และแจ้งผู้ใช้ผลการประเมินที่คาดหวังทุกคน
- จัดทำรายงานระหว่างการประชุมแก่ผู้ใช้ผลการประเมินให้ทันเวลา
- แลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงได้ทันเวลา เช่น คณะกรรมการ กำหนดนโยบายของโปรแกรม คณะทำงานของโปรแกรม และลูกค้าของโปรแกรม
- ส่งมอบรายงานฉบับสมบูรณ์เมื่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องการ
- หากเห็นว่าเหมาะสม, จัดแถลงข่าวต่อสาธารณชน
- หากได้รับอนุญาตจากสัญญาที่ได้ทำไว้และเห็นว่าเหมาะสม, ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสาธารณะ เช่น อินเทอร์เน็ต

6 ดีเยี่ยม 5 ดีมาก 4 ดี 2-3 พอใช้ 0-1 ปรับปรุง

U7 ผลกระทบการประเมิน

- หากเหมาะสมและเป็นไปได้, ให้ผู้ใช้ผลการประเมินทราบความคืบหน้าตลอดการประเมิน
- คาดการณ์และเสนอการประยุกต์ใช้จากข้อค้นพบ
- จัดให้มีการรายงานระหว่างการประเมิน
- เสริมการรายงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรด้วยการสื่อสารทางวาจา
- จัดขั้นตอนการรับทราบข้อมูลย้อนกลับตามระดับที่เหมาะสมและการประยุกต์ใช้ผลการประเมิน
- จัดให้มีการช่วยเหลือติดตามในการแปลความหมายและการประยุกต์ใช้ข้อค้นพบ

6 ดีเยี่ยม 5 ดีมาก 4 ดี 2-3 พอใช้ 0-1 ปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนน กำหนดดังนี้

ระดับคะแนนดีเยี่ยม 4 คะแนน

ระดับคะแนนดีมาก 3 คะแนน

ระดับคะแนนดี 2 คะแนน

ระดับคะแนนพอใช้ 1 คะแนน

ระดับคะแนนปรับปรุง 0 คะแนน

ตัวอย่าง หมวดการใช้ประโยชน์ มี 7 คุณลักษณะ ให้นำจำนวนข้อที่ได้คะแนนในแต่ละระดับคูณกับคะแนนที่กำหนดไว้ ดังนี้

$$\text{จำนวนข้อที่ได้คะแนนระดับดีเยี่ยม} \quad (0-7) \square \times 4 = \square$$

$$\text{จำนวนข้อที่ได้คะแนนระดับดีมาก} \quad (0-7) \square \times 3 = \square$$

$$\text{จำนวนข้อที่ได้คะแนนระดับดี} \quad (0-7) \square \times 2 = \square$$

$$\text{จำนวนข้อที่ได้คะแนนระดับพอใช้} \quad (0-7) \square \times 1 = \square$$

$$\text{จำนวนข้อที่ได้คะแนนระดับปรับปรุง} \quad (0-7) \square \times 0 = \square$$

การกำหนดคะแนนรวม หมวดการใช้ประโยชน์ พิจารณาดังนี้

คะแนนรวม 26 – 28 คะแนน (93%) หมายถึง ระดับดีเยี่ยม

คะแนนรวม 19 – 25 คะแนน (68%) หมายถึง ระดับดีมาก

คะแนนรวม 14 – 18 คะแนน (50%) หมายถึง ระดับดี

คะแนนรวม 7 – 13 คะแนน (25%) หมายถึง ระดับพอใช้

คะแนนรวม 0 – 6 คะแนน (0%) หมายถึง ระดับปรับปรุง

CHULALONGKORN UNIVERSITY

4.3 การพัฒนาแบบตรวจสอบรายการประเมิน

Stufflebeam (2000) ได้เสนอแนวทางสำหรับการพัฒนาแบบตรวจสอบรายการประเมิน เรียกว่า แบบตรวจสอบการพัฒนาแบบตรวจสอบรายการประเมิน (The Checklists Development Checklist: CDC) ประกอบด้วยจุดหลักที่ต้องตรวจสอบจำนวน 12 จุด ซึ่งจะทำให้ผู้ประเมินไม่หลงลืมเรื่องของเกณฑ์การประเมินและช่วยส่งเสริมให้การประเมินมีความเป็นปรนัย น่าเชื่อถือและสามารถเผยแพร่ผลการประเมินได้ (Stufflebeam, 2000)

สำหรับรายละเอียดของแบบตรวจสอบการพัฒนาแบบตรวจสอบรายการประเมิน จำนวน 12 จุดหลัก มีดังนี้ (Stufflebeam, 2000)

1. การกำหนดจุดเน้นของการตรวจสอบ เป็นการระบุขอบเขตของเนื้อหาและจุดประสงค์การนำไปใช้ โดยพิจารณาการยกเว้นรายการประเมินจากความรู้และประสบการณ์ รวมทั้งจากการศึกษาเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มีการพูดคุยสนทนากับผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหานั้นๆ และมีการปรับปรุงเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจนและถูกต้อง
2. การจัดทำรายการตรวจสอบเพื่อนำมาคัดเลือก เป็นการจัดทำรายการอธิบายจุดที่ต้องตรวจสอบ กำหนดจุดตรวจสอบแต่ละจุดโดยสังเขป จากนั้นจึงเพิ่มรายละเอียดในแต่ละจุดตรวจสอบ พร้อมทั้งกำหนดนิยามของแต่ละจุดตรวจสอบที่ได้ปรับเพิ่มไป
3. การจัดหมวดหมู่และจัดลำดับจุดตรวจสอบ เป็นการให้รายละเอียดของแต่ละจุดตรวจสอบ แล้วจัดเรียงแยกเป็นหมวดหมู่ โดยระบุประเภทของจุดตรวจสอบหลัก
4. การกำหนดชุดของรายการตรวจสอบให้ชัดเจน เป็นการกำหนดแนวคิดและนิยามของชุดรายการตรวจสอบแต่ละชุด โดยระบุเหตุผลแต่ละชุดรายการ ตรวจสอบข้อควรระวังในการนำไปใช้ ทบทวนความครอบคลุม ชัดเจนและกระชับของแต่ละชุดรายการ โดยอาจเพิ่มเติม ตัดทิ้งหรือเขียนใหม่ตามความเหมาะสม
5. การจัดลำดับชุดของรายการตรวจสอบ เป็นการตัดสินใจเรียงลำดับชุดรายการตรวจสอบเพื่อนำไปใช้ โดยอาจระบุเหตุผลในการจัดลำดับไว้ โดยมีการจัดเตรียมการจัดลำดับของหมวดหมู่เอาไว้ด้วย
6. การตรวจสอบทบทวนรายการประเมินเบื้องต้น เป็นการเตรียมแบบตรวจสอบรายการฉบับร่างเพื่อการทบทวน โดยให้ผู้ใช้ที่เป็นไปได้เข้าร่วมและวิพากษ์แบบตรวจสอบรายการ สัมภาษณ์ถึงข้อขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นเพื่อให้เข้าใจถึงความต้องการและได้ข้อเสนอแนะ รวมทั้งจัดทำประเด็นปัญหาที่จำเป็นต่อการนำไปใช้
7. การปรับปรุงเนื้อหาของรายการประเมิน เป็นการตรวจสอบและตัดสินใจในประเด็นปัญหาที่ได้ระบุไว้ และกำหนดเนื้อหาสำหรับแบบตรวจสอบรายการใหม่
8. การกำหนดรูปแบบของรายการประเมินเพื่อทำไปใช้ เป็นการกำหนดหมวดหมู่และการให้คะแนนร่วมกับผู้ใช้ กำหนดค่าน้ำหนักของแต่ละหมวดหมู่หรือแต่ละจุดตรวจสอบ กำหนดจุดตรวจสอบหรือหมวดหมู่ที่ต้องได้คะแนนระดับน่าพอใจจากจุดตรวจสอบทั้งหมด กำหนดลักษณะของ

ผลการใช้แบบตรวจสอบรายการร่วมกับผู้ใช้ และจัดรูปแบบของแบบตรวจสอบรายการตามข้อตกลงร่วมกัน

9. การประเมินแบบตรวจสอบรายการ เป็นการนำผลการทบทวนจากผู้ใช้และผู้เชี่ยวชาญมาพิจารณา และนำแบบตรวจสอบรายการไปทดลองใช้เพื่อประเมินความสอดคล้อง ความสมบูรณ์ ความชัดเจน ความเหมาะสมในการนำไปใช้ ความประหยัด ความสะดวก และความยุติธรรม

10. การจัดพิมพ์แบบตรวจสอบรายการ เมื่อมีการพิจารณาและจัดการกับข้อค้นพบที่ได้จากการทดลองใช้อย่างเป็นระบบแล้ว จึงได้จัดพิมพ์แบบตรวจสอบรายการประเมินฉบับสมบูรณ์

11. การนำแบบตรวจสอบรายการไปใช้และเผยแพร่ เป็นการนำแบบตรวจสอบรายการฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยทำให้สะดวกกับช่องทางการใช้ เช่น วารสาร เอกสารทางวิชาการ หรือระบบออนไลน์ รวมทั้งเชิญชวนให้ผู้ใช้แสดงความคิดเห็นป้อนกลับมายังผู้จัดทำ

12. การทบทวนและปรับปรุงแบบตรวจสอบรายการเป็นระยะๆ เป็นการทบทวนข้อมูลย้อนกลับจากการใช้แบบตรวจสอบรายการเพื่อนำไปปรับปรุงตามช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมต่อไป

4.4 การพัฒนาเกณฑ์การประเมิน

ขั้นตอนสำคัญอีกขั้นตอนหนึ่งของการประเมิน นั่นคือการพัฒนาและกำหนดเกณฑ์การประเมิน ซึ่งจะทำให้ทราบว่าผลการประเมินมีคุณภาพอยู่ในระดับใด บรรลุความสำเร็จมากน้อยเพียงใด

4.4.1 ความหมายของเกณฑ์การประเมิน

ศิริชัย กาญจนวาสี (2547) ให้ความหมายของเกณฑ์ (criteria) ว่าเป็นระดับหรือมาตรฐานที่ถือว่าเป็นความสำเร็จของการดำเนินงานหรือผลการดำเนินงาน ซึ่งเกณฑ์นั้นเป็นตัวตัดสินคุณภาพของการปฏิบัติหรือผลที่ได้รับ โดยอาจได้มาจากมาตรฐานวิชาชีพ มาตรฐานการกระทำ หรือระดับความคาดหวังที่พึงประสงค์ของกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2547) นอกจากนี้ ผดุงชัย ภูพัฒน์ (2557) ยังให้ความหมายของเกณฑ์ ว่าเป็นสิ่งที่เราใช้ตัดสินคุณภาพของผลลัพธ์ที่ได้หรือส่วนประกอบการ (performance) ซึ่งอาจแสดงในรูปของระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งเกณฑ์ที่ดีนั้นจะต้องมีอำนาจในการ

ทำนายพฤติกรรมต่อมาได้ถูกต้อง มีลักษณะของความเป็นมาตรฐาน ทั้งนี้ ระดับของเกณฑ์ที่เหมาะสมควรผันแปรระหว่างปกติวิสัย (norms) และมาตรฐาน (Standard) (ผดุงชัย ภูพัฒน์, 2557)

จึงสรุปได้ว่า เกณฑ์ หมายถึงระดับคุณภาพหรือมาตรฐานที่แสดงถึงความสำเร็จของผลลัพธ์หรือผลการดำเนินงานที่อยู่ในระดับอันเป็นที่ยอมรับได้

4.4.2 ประเภทของเกณฑ์การประเมิน

ศิริชัย กาญจนวาสี (2547) จำแนกเกณฑ์การประเมินออกเป็น เกณฑ์สัมพัทธ์ (Relative Criterion) และเกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criterion) ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. เกณฑ์สัมพัทธ์ เป็นการกำหนดระดับความสำเร็จจากประสบการณ์โดยการเปรียบเทียบกับโครงการหรือผลที่เคยทำมาแล้ว หรืออาจเทียบกับปกติวิสัย (norm) ของการดำเนินงานทั่วไป ทั้งนี้ ควรใช้เกณฑ์สัมพัทธ์ในการประเมินหลังเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานหรือโครงการ เพื่อเปรียบเทียบมาตรฐานของสิ่งที่เคยทำมาแล้วหรือมีลักษณะคล้ายกัน (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2547)

2. เกณฑ์สัมบูรณ์ เป็นการกำหนดระดับความสำเร็จจากหลักเหตุผลที่ควรจะเป็นเกี่ยวกับมาตรฐานของสิ่งนั้น หรือจากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ประเมิน ทั้งนี้ ควรใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ในการประเมินก่อนเริ่มปฏิบัติงานเพื่อให้ทราบว่าสิ่งที่ปฏิบัติ นั้น สอนองความต้องการของผู้เกี่ยวข้องเพียงใด มีความเป็นไปได้ในการบรรลุผลการปฏิบัติ รวมทั้งใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ในการประเมินระหว่างการปฏิบัติงานเพื่อพิจารณาประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะตามโครงการหรือกิจกรรมนั้นๆ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2547)

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ เลือกใช้เกณฑ์การประเมินแบบสัมบูรณ์จากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจากเป็นการประเมินในระหว่างการดำเนินงานของโรงเรียนเอกชน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะตามบริบทของตนเองและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

4.4.3 การกำหนดเกณฑ์การประเมิน

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการกำหนดคะแนนจุดตัด (cut – scores) ในการกำหนดเกณฑ์การประเมิน ซึ่งศิริชัย กาญจนวาสี (2556) ระบุว่าคะแนนจุดตัดกำหนดขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการประเมินซึ่งเป็นการตัดสินใจเชิงสัมบูรณ์แบบอิงเกณฑ์ว่ามีคุณภาพอยู่ในระดับใด และสามารถนำไปใช้ในการรับรองมาตรฐานการศึกษา การปฏิบัติงานว่ามีมาตรฐานอยู่ในระดับใด ซึ่งขั้นตอนการกำหนดคะแนนจุดตัดสามารถดำเนินการได้ ดังนี้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556: 258 – 259)

1. ระบุจุดมุ่งหมายของการกำหนดคะแนนจุดตัดว่าจะใช้ในการตัดสินใจอะไร รวมทั้งการนำไปใช้ประโยชน์

2. กำหนดระดับความสามารถที่ต้องการนำไปใช้ โดยระบุจำนวน ชื่อและคำอธิบายระดับความสามารถนั้น ทั้งนี้คำอธิบายระดับความสามารถควรระบุความรู้และทักษะที่ต้องมีและความแตกต่างระหว่างระดับความสามารถที่ชัดเจน

3. เลือกวิธีการกำหนดคะแนนจุดตัดที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายและสามารถปฏิบัติได้ง่าย

4. คัดเลือกผู้ตัดสินหรือผู้ทรงคุณวุฒิ โดยคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาและเทคนิคการกำหนดคะแนนจุดตัด และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมาย ขั้นตอนหรือวิธีการกำหนดจุดตัด

5. ดำเนินการกำหนดคะแนนจุดตัด โดยมีการอภิปรายร่วมกันของผู้ตัดสิน เสนอผลการกำหนดจุดตัดและสรุปผล

6. ประเมินความถูกต้องของการกำหนดคะแนนจุดตัด โดยพิจารณาความถูกต้อง เหมาะสมของการจัดกลุ่มระดับความสามารถ และการนำไปใช้ประโยชน์ตามเป้าหมาย

สำหรับวิธีการกำหนดคะแนนจุดตัด แบ่งได้ 2 แนวทาง ได้แก่ แนวทางแรกใช้แบบสอบเป็นศูนย์กลาง (Test-centered methods) ประกอบด้วย Nedelsky's Method, Angoff's Method, Ebel's Method และ Bookmark Method อีกแนวทางหนึ่งเป็นการใช้ผู้สอบเป็นศูนย์กลาง (Examinee-centered methods) ประกอบด้วย The Borderline Group Method, The Contrasting Group Method, Examine Paper Selection Method, Holistic Method และ Cluster Method (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556: 260)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกประยุกต์ใช้วิธีการกำหนดคะแนนจุดตัดที่ใช้แบบสอบเป็นศูนย์กลางด้วยวิธีของ Angoff (1971 อ้างในศิริชัย กาญจนวาสี, 2556) โดยใช้วิธี YES-NO ซึ่งพัฒนาโดย Impara & Plank (1997 อ้างในสังวรณัฏฐ์ รัตตะโรทก, 2555) เป็นการให้ผู้ตัดสินพิจารณาว่าผู้มีความสามารถขั้นต่ำของกลุ่มความสามารถระดับนั้นจะตอบข้อสอบได้ “ใช่หรือไม่ใช่” โดยนำมาประยุกต์ในแบบประเมินว่าโรงเรียนเอกชนที่มีระดับคุณภาพในแต่ละระดับนั้น มีการปฏิบัติในประเด็นการประเมินดังกล่าว “ใช่หรือไม่ใช่” โดยวิธี YES-NO ของ Angoff มีขั้นตอนสำคัญดังนี้ (สังวรณัฏฐ์ รัตตะโรทก, 2555)

1. กำหนดจำนวนระดับความสามารถ
2. อธิบายคุณลักษณะของผู้สอบที่มีความสามารถตรงกึ่งกลางของความสามารถ 2 ระดับที่ติดกัน
3. ผู้เชี่ยวชาญอ่านข้อสอบทีละข้อและตอบว่าผู้สอบที่มีความสามารถที่ยอมรับได้ขั้นต่ำในระดับนั้น จะตอบข้อสอบนี้ถูกหรือผิด ถ้าคิดว่าตอบถูกจะให้คะแนนเป็น 1 ถ้าคิดว่าตอบผิดจะให้คะแนนเป็น 0
4. นำผลการนำผลการตอบของผู้เชี่ยวชาญทุกคนมาหาค่าเฉลี่ยของการทำรอบที่ 1 โดยคำนวณจุดตัดจากผลคูณของค่าเฉลี่ยรอบที่ 1 กับจำนวนข้อสอบ
5. เปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการประเมิน เช่น ผู้เชี่ยวชาญที่มีความเห็นต่างออกไปอธิบายเหตุผลและซักถาม อภิปรายแสดงความคิดเห็นเพื่อปรับความเข้าใจให้ตรงกันมากขึ้น
6. หาจุดตัดในรอบที่ 2 โดยดำเนินการตามขั้นตอนข้างต้นให้ได้ค่าเฉลี่ยในรอบที่ 2
7. คำนวณจุดตัดโดยใช้ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นรอบที่ 2 ซึ่งเป็นค่าสัดส่วนของจำนวนข้อสอบทั้งสอบที่ผู้มีความสามารถ ณ จุดตัด ควรตอบถูก โดยคำนวณจากผลคูณของค่าเฉลี่ยรอบสองกับจำนวนข้อสอบ เช่น มีข้อสอบจำนวน 5 ข้อ จุดตัดมีค่าเท่ากับ ค่าเฉลี่ยคือ 0.56×5 เท่ากับ 2.8 ข้อ หรือประมาณ 3 ข้อ ดังนั้นผู้ที่มีผลการทดสอบในระดับที่กำลังหาจุดตัดนี้ ควรได้คะแนน 3 คะแนนขึ้นไป

4.5 การตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมิน

การตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมิน มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้แบบประเมินที่สร้างขึ้นมีคุณภาพดี สามารถวัดได้ตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน ประกอบด้วยคุณภาพด้านความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินที่สร้างขึ้น ได้แก่ การตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินด้านความตรง และการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินด้านความเที่ยง

4.5.1 การตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินด้านความตรง

ศิริชัย กาญจนวาสี (2556) ระบุว่าความตรง (Validity) นั้น เป็นคุณสมบัติที่สำคัญของเครื่องมือวัด เกี่ยวข้องกับคุณภาพด้านความถูกต้องของผลที่ได้จากการวัดนั้น ซึ่งทำให้สามารถนำค่าที่ได้ไปแปลความหมายถึงสิ่งที่ต้องการวัดได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ ญัฐภรณ์ หลาวทอง (2559) ยังเห็นว่า ความตรงเป็นหลักฐานที่แสดงถึงความถูกต้องในการวัดตัวแปรที่สนใจ สะท้อนสภาพที่แท้จริงของสิ่งที่วัด และสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีที่สนใจศึกษา โดยการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงนั้น สามารถจำแนกตามเป้าหมายได้ 3 ประเภท คือ ความตรงตามเนื้อเรื่อง ความตรงตามเกณฑ์สัมพัทธ์ และความตรงเชิงทฤษฎีหรือโครงสร้าง (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556) สำหรับการวิจัยครั้งนี้มีการตรวจสอบความตรง 2 ประเภท คือ ความตรงตามเนื้อเรื่อง และความตรงเชิงทฤษฎีหรือโครงสร้าง ดังมีรายละเอียดสำคัญ ดังนี้

1. ความตรงตามเนื้อเรื่อง (Content Validity)

ความตรงตามเนื้อเรื่อง เป็นความสามารถในการวัดกลุ่มตัวอย่างเนื้อเรื่องได้อย่างครอบคลุมครบถ้วน และเป็นตัวแทนของสาระสำคัญในแต่ละด้านของสิ่งที่ต้องการวัด (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556; ญัฐภรณ์ หลาวทอง, 2559) ทั้งนี้ ศิริชัย กาญจนวาสี (2556) เสนอขั้นตอนการตรวจสอบความตรงตามเนื้อเรื่อง ดังนี้

1.1 คัดเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเนื้อหานั้นและมีความรู้ในหลักการวัดและประเมินผล

1.2 ให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตัดสิน (1) ความเหมาะสมของขอบเขตและความชัดเจนของสิ่งที่ต้องการวัด (2) ความครอบคลุมของโครงสร้างและความเป็นตัวแทนของสิ่งที่ต้องการวัด และ (3) ความสอดคล้องตามจุดมุ่งหมายและเนื้อเรื่องที่ต้องการวัด

1.3 วิเคราะห์ผลการตัดสินของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยพิจารณา (1) ระดับความเหมาะสมของขอบเขตและความชัดเจนของสิ่งที่ต้องการวัด (2) สัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนักความสำคัญของแต่ละจุดมุ่งหมายกับจำนวนข้อที่ใช้ในจุดมุ่งหมายนั้น และ (3) ดัชนีความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่ต้องการวัดกับจุดมุ่งหมาย หรือร้อยละของจำนวนข้อที่ต้องการวัดสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย

สำหรับดัชนีความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่ต้องการวัดกับจุดมุ่งหมายนั้น ผู้วิจัย นำเสนอค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อเรื่อง และอัตราส่วนความตรงตามเนื้อเรื่อง รายละเอียดดังนี้

1. ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ (Index of Item - Objective congruence: IOC) ซึ่งการประเมินความตรงของเครื่องมือวัดด้วยค่า IOC นั้น โดยทั่วไป ไม่มีเกณฑ์ในการกำหนดผู้เชี่ยวชาญ แต่มักมีจำนวนตั้งแต่ 3 คนขึ้นไปและเป็นจำนวนคี่ โดยต้องมีความเชี่ยวชาญครอบคลุมประเด็นที่ต้องการวัด (ประสพชัย พสุนนท์, 2558) ซึ่งมีสูตรในการคำนวณ ดังนี้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556; Rovinelli & Hambleton, 1977 อ้างในณัฐภรณ์ หลาวทอง, 2559)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ $\sum R$ คือผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อคำถามโดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

- +1 คือ แนใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามเนื้อหาหรือคำนิยาม
- 0 คือ ไม่แนใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามเนื้อหาหรือคำนิยาม
- 1 คือ แนใจว่าข้อคำถามนั้นวัดไม่ตรงตามเนื้อหาหรือคำนิยาม
- N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยทั่วไปจะพิจารณาค่าดัชนี IOC ที่มีค่ามากกว่า 0.50 ขึ้นไป ทั้งนี้อาจปรับเกณฑ์ค่า IOC เพิ่มเติม ขึ้นกับการวิจัยเรื่องนั้นๆ ว่าต้องการความตรงเชิงเนื้อหาอย่างน้อยระดับใด (ประสพชัย พสุนนท์ , 2558)

2. ดัชนีความตรงตามเนื้อเรื่อง (Content Validity Index: CVI) มี 2 ประเภท คือ ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อเรื่องของข้อคำถามรายข้อ (Item-level CVI) และค่าดัชนีความตรงตามเนื้อเรื่องของเครื่องมือทั้งชุด (Scale-level CVI) (Lynn, 1986; Polit & Beck, 2006 อ้างในสุจิตรา เทียนสวัสดิ์, 2550) สำหรับการคำนวณค่า CVI แต่ละประเภท มีดังนี้

2.1 ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อเรื่องของข้อคำถามรายข้อ (Item-level CVI: I-CVI) เมื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาประเมินความเกี่ยวข้องของข้อคำถามโดยใช้ตัวเลือก 4 ระดับแล้ว หา

สัดส่วนของผู้เชี่ยวชาญที่มีความเห็นตรงกันของข้อคำถามแต่ละข้อ โดยใช้สูตรในการคำนวณคือ (ณัฐภรณ์ หลาวทอง, 2559)

$$CVI = \frac{\sum n_3 \text{ or } n_4}{N}$$

เมื่อ ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยมีความคิดเห็นเป็น 4 ระดับคือ

1 หมายถึง ไม่เกี่ยวข้อง

2 หมายถึง เกี่ยวข้องบ้าง

3 หมายถึง ค่อนข้างเกี่ยวข้อง

4 หมายถึง เกี่ยวข้องมาก

$\sum n_3$ คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่เห็นว่าข้อคำถามค่อนข้างเกี่ยวข้องกับสิ่งที่ต้องการวัด

$\sum n_4$ คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่เห็นว่าข้อคำถามเกี่ยวข้องมากกับสิ่งที่ต้องการวัด

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อเรื่องของเครื่องมือทั้งชุด (Scale-level CV:

S-CVI) ค่า S-CVI สามารถคำนวณได้ 2 ลักษณะ คือ

1) คำนวณโดยยึดตามคำจำกัดความของค่า CVI นั่นคือ “สัดส่วนของข้อคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญทุกคนมีความเห็นตรงกันว่าข้อคำถามนั้นมีความเกี่ยวข้องมากหรือเกี่ยวข้องกับสิ่งที่ต้องการวัด” เรียกค่าดัชนีนี้ว่า S-CVI/UA (universal agreement) เช่น จากข้อคำถามจำนวน 30 ข้อ มีข้อคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญทุกคนมีความเห็นตรงกันว่าเกี่ยวข้องจำนวน 24 ข้อ ค่า S-CVI/UA คือ $24/30$ เท่ากับ 0.80 ถ้าใช้จำนวนผู้เชี่ยวชาญไม่เกิน 3 คน โอกาสที่จะได้ค่า S-CVI/UA เท่ากับ 0.80 มีความเป็นไปได้สูง แต่ถ้าเพิ่มจำนวนผู้เชี่ยวชาญมากขึ้น เช่น มากกว่า 5 คน ความเป็นไปได้จะยิ่งลดลง ซึ่งการคำนวณค่า S-CVI/UA เข้มงวดมากเกินไป ยกที่จะได้ค่าตามเกณฑ์ (Polit & Beck, 2006 อ้างในสุจิตรา เทียนสวัสดิ์, 2550)

2) คำนวณโดยใช้ค่าเฉลี่ยสัดส่วน (average proportion) เรียกค่าดัชนีนี้ว่า S-CVI/Ave สามารถคำนวณได้ 3 วิธี คือ

วิธีที่ 1 หาค่าเฉลี่ยของ I-CVI โดยรวมค่า I-CVI ทั้งหมดแล้วหารด้วยจำนวนข้อคำถาม

วิธีที่ 2 หาค่าเฉลี่ยสัดส่วนของข้อคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนประเมินว่าเกี่ยวข้อง โดยนำสัดส่วนของข้อคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนประเมินว่าเกี่ยวข้องมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

วิธีที่ 3 หาค่าสัดส่วนของผลรวมจำนวนคำตอบที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนประเมินว่ามีเนื้อหาเกี่ยวข้อง โดยใช้จำนวนคำตอบที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนเห็นว่ามีความเกี่ยวข้องมารวมกัน แล้วหารด้วยจำนวนของคำตอบทั้งหมด

ซึ่งทั้ง 3 วิธีจะได้ค่า S-CVI/Ave เท่ากันเสมอ อย่างไรก็ตาม Polit & Beck, (2006 อ้างในสุจิตรา เทียนสวัสดิ์, 2550) เห็นว่าการคำนวณด้วยวิธีที่ 1 ที่เฉลี่ยจากค่า I-CVI ของทุกข้อคำถามน่าจะเหมาะสมสอดคล้องกับแนวคิดของดัชนีความตรงเชิงเนื้อหามากที่สุด เนื่องจากเป็นการเฉลี่ยจากคุณภาพของข้อคำถามรายข้อนั่นเอง

3. อัตราส่วนความตรงตามเนื้อเรื่อง (Content Validity Ratio: CVR)

Lawshe (1975 อ้างในศิริชัย กาญจนวาสี, 2556) ได้เสนอสูตรเพื่อคำนวณค่าความตรงตามเนื้อเรื่อง ไว้ดังนี้

$$CVRI = \frac{n_e - \frac{n}{2}}{N/2}$$

เมื่อ CVR_i = อัตราส่วนความตรงตามเนื้อเรื่องของข้อสอบข้อที่ i
 n_e = จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ตัดสินว่าข้อสอบข้อที่ i สอดคล้องกับเนื้อหาหรือ
 จุดมุ่งหมาย
 N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ถ้าผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์จะให้คะแนนเป็น 1 แต่ถ้าเห็นว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องจะให้เป็น -1 ซึ่งจะเห็นว่าค่า CVR คล้ายกับค่า IOC ต่างกันตรงที่ค่า CVR ไม่มี “ไม่แน่ใจ” นอกจากนี้ Lawshe (1975 อ้างในประสพชัย พสุนนท์, 2558) ได้ให้ลักษณะเฉพาะของ CVR ไว้ 4 ประการ คือ

1. ถ้าผู้เชี่ยวชาญจำนวนน้อยกว่าครึ่งเห็นว่าคำถามไม่สอดคล้อง ค่า CVR จะเป็นลบ
2. ถ้าผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าคำถามมีความสอดคล้องและไม่สอดคล้องอย่างละครึ่ง ค่า CVR จะเป็นศูนย์
3. ถ้าผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดเห็นว่าข้อคำถามมีความสอดคล้อง ค่า CVR จะเป็น 1.00
4. ถ้าผู้เชี่ยวชาญมากกว่าครึ่งแต่ไม่ทั้งหมดเห็นว่าข้อคำถามมีความสอดคล้อง ค่า CVR จะอยู่ระหว่าง 0 ถึง 0.99

2. ความตรงเชิงทฤษฎีหรือโครงสร้าง (Construct Validity)

ณัฐภรณ์ หลาวทอง (2559) ระบุว่า ความตรงเชิงโครงสร้างนั้นเป็นการสะท้อนความเครื่องมือวัดสามารถวัดได้ตรงกับโครงสร้างภายในของคุณลักษณะที่ต้องการวัด ซึ่ง Cronbach & Meehl (1955 อ้างใน ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556) ได้ชี้ว่าความตรงเชิงทฤษฎีหรือโครงสร้างมีความสำคัญ เพราะเป็นการวัดที่ตรงกับลักษณะที่ต้องการวัด การตรวจสอบความตรงตามเนื้อเรื่อง และความตรงตามเกณฑ์สัมพัทธ์นั้นมีข้อจำกัดเรื่องกำหนดยาลักษณะเนื้อเรื่อง ความเป็นตัวแทนและเกณฑ์ที่เหมาะสม จึงต้องทำการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างด้วย สำหรับการสร้างเครื่องมือวัด และการตรวจสอบความตรงเชิงทฤษฎีหรือโครงสร้าง มีขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556)

1. ศึกษาทฤษฎีและนิยามลักษณะที่มุ่งวัด ซึ่งจากรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะที่มุ่งวัดนั้น จะต้องให้ความหมายของลักษณะสิ่งๆที่มุ่งวัด โดยกำหนดนิยามเชิงทฤษฎี และนิยามเชิงปฏิบัติการ
2. สร้างเครื่องมือวัด โดยการร่างข้อคำถามที่ตรงประเด็นและเป็นตัวแทนพฤติกรรมของลักษณะที่มุ่งวัดตามที่ได้นิยามไว้ จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมและความครอบคลุมของนิยาม ความตรงตามเนื้อเรื่อง และทำการปรับปรุงแก้ไข
3. ตั้งสมมติฐานตามคำทำนายของทฤษฎี โดยนำมาตั้งเป็นสมมติฐานเกี่ยวกับลักษณะที่มุ่งวัด ซึ่งมีแนวทางพิจารณาการตั้งสมมติฐาน คือ (1) ถ้าเครื่องมือวัดลักษณะนั้นได้จริง ผลการวัดคาดว่าจะแตกต่างกันตามลักษณะกายภาพหรือตัวแปรเกณฑ์ใดบ้าง และ (2) ลักษณะที่วัดนั้นคาดว่าจะมีหรือไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะอื่นใดบ้าง ความสัมพันธ์ดังกล่าวควรมีทิศทางใด และมีขนาดความสัมพันธ์เท่าใด หรือการเปลี่ยนแปลงลักษณะนั้นมีความสัมพันธ์กับเวลาหรือการจัดกระทำใดบ้าง

4. เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่เพียงพอ
5. วิเคราะห์ข้อมูลสนับสนุนความตรงเชิงทฤษฎี โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์และหลักเหตุผลประกอบการพิจารณา

วิธีการตรวจสอบความตรงเชิงทฤษฎีหรือโครงสร้างนั้น มีวิธีการที่นิยมใช้หลายวิธี เช่น การตัดสินโดยผู้เชี่ยวชาญ การเปรียบเทียบคะแนนระหว่างกลุ่มที่ทราบ การเปรียบเทียบคะแนนจากการทดลอง การวิเคราะห์เมทริกซ์พหุลักษณะ-พหุวิธี และการวิเคราะห์องค์ประกอบ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบในการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินด้านความตรงเชิงโครงสร้างซึ่งมีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis)

การวิเคราะห์องค์ประกอบเป็นเทคนิคทางสถิติสำหรับวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้เพื่อหาลักษณะร่วมกันของชุดตัวแปรดังกล่าว ลักษณะร่วมกันนี้เรียกว่า องค์ประกอบ (Factor) โดยเป็นการจัดกลุ่มข้อคำถามที่วัดซึ่งเป็นตัวแปรสังเกตได้ภายใต้องค์ประกอบหรือแบบวัดย่อยในเรื่องเดียวกัน (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556; ณีฐกรรณ์ หลาวทอง, 2559) จากการวิเคราะห์องค์ประกอบจะทำให้ได้องค์ประกอบที่สามารถใช้เป็นหลักฐานตรวจสอบความตรงเชิงทฤษฎีหรือโครงสร้างของเครื่องมือวัดได้ 2 ลักษณะ คือ (1) เครื่องมือนั้นมุ่งวัดลักษณะได้สอดคล้องกับโครงสร้างทางทฤษฎีของลักษณะที่มุ่งวัดนั้นเพียงไร นั่นคือวัดส่วนประกอบได้ครอบคลุมโครงสร้างทางทฤษฎีของลักษณะที่สนใจ และ (2) เครื่องมือนั้นมุ่งวัดลักษณะได้ตรงตามลักษณะที่ต้องการวัดนั้นเพียงไร นั่นคือวัดองค์ประกอบรวมได้ตรงตามลักษณะที่สนใจ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556)

สำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบนั้นมี 2 วิธี ได้แก่ (1) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) เหมาะสำหรับการสร้างเครื่องมือวัดที่ยังขาดทฤษฎีสนับสนุนที่เพียงพอหรืออาจใช้ในกระบวนการพัฒนาคัดเลือกข้อคำถามในระยะแรกของการพัฒนาเครื่องมือ และ (2) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) เหมาะสำหรับการสร้างเครื่องมือวัดที่มีทฤษฎีสนับสนุนมากพอ หรือใช้ในกระบวนการพัฒนาเครื่องมือภายหลังการคัดเลือกข้อคำถามที่ผ่านการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจแล้ว (ณีฐกรรณ์ หลาวทอง, 2559) ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เลือกใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) เนื่องจากการพัฒนาแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชน ใช้อองค์ประกอบของเกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศ ปี 2017 – 2018 ของโปรแกรมความเป็นเลิศในการปฏิบัติงานบัลลังก์ ซึ่งได้

ดำเนินการมาหลายปีแล้ว และมีกระบวนการพัฒนาปรับปรุงโครงสร้างขององค์ประกอบในการประเมินที่น่าเชื่อถือ ซึ่งจะได้นำเสนอสาระสำคัญของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ดังนี้

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA)

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เป็นเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ กล่าวคือ (1) เพื่อตรวจสอบทฤษฎีที่ใช้เป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์องค์ประกอบ (2) เพื่อสำรวจและระบุองค์ประกอบ และ (3) เพื่อใช้ในการสร้างตัวแปรใหม่ แต่เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันนี้ สามารถใช้วิเคราะห์ข้อมูลโดยมีข้อตกลงเบื้องต้นน้อยกว่าการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ เช่น ส่วนที่เป็นความคลาดเคลื่อนอาจสัมพันธ์กันได้ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) ทั้งนี้ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันมีขั้นตอนที่สำคัญสรุปได้ ดังนี้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556)

1. กำหนดรูปแบบของโมเดลองค์ประกอบ โดยจะต้องกำหนดรายละเอียดรูปแบบของโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันที่ต้องการนำมาตรวจสอบ ได้แก่ (1) จำนวนองค์ประกอบรวมและจำนวนตัวแปรสังเกตได้ (2) ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบรวมกับตัวแปรสังเกตได้ และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้กับองค์ประกอบส่วนที่เหลือ (3) ความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วมระหว่างองค์ประกอบรวม และ (4) ความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วมระหว่างองค์ประกอบส่วนที่เหลือ

2. ศึกษาคุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับการประมาณค่าพารามิเตอร์ของโมเดล ซึ่งแต่ละตัวในโมเดลจะเป็นเอกลักษณ์ (Unique) เมื่อโครงสร้างของโมเดลอยู่ในเงื่อนไขที่สามารถใช้ประมาณการค่าพารามิเตอร์ที่สนใจทุกตัวได้ (Identify)

3. ทำการประมาณค่าพารามิเตอร์ของโมเดล โดยใช้หลักความน่าจะเป็นไปได้สูงสุด (maximum likelihood) ด้วยการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมของประชากรกับเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งผลการวิเคราะห์ทำให้ทราบค่าพารามิเตอร์ ได้แก่ (1) เมทริกซ์น้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้บนองค์ประกอบ (2) เมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ และ (3) เมทริกซ์ความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วมระหว่างองค์ประกอบส่วนที่เหลือ

4. ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลกับข้อมูล โดยพิจารณาดังนี้ ดังนี้ (1) ผลการทดสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลกับข้อมูลโดยสถิติทดสอบไคสแควร์ ถ้าผลการทดสอบไม่มีนัยสำคัญแสดงว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูล (2) ดัชนีความสอดคล้องระหว่างโมเดลกับข้อมูล ถ้ามีค่าเข้าใกล้ 1.00 แสดงว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูล และ (3) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างโมเดลสำหรับโมเดลที่เป็นส่วนหนึ่งหรือโมเดลที่ซ้อนหรือเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน (Nested model)

5. แปลความหมายผลการวิเคราะห์ โดยแปลความหมายและสรุปผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ถ้าผลที่ได้สอดคล้องกับสมมติฐานเชิงทฤษฎีตามโมเดลองค์ประกอบที่นำมาตรวจสอบ ก็เป็นหลักฐานสำหรับการยืนยันองค์ประกอบหรือลักษณะที่มุ่งวัด แต่ถ้าผลที่ได้ไม่สอดคล้อง จะต้องหาแนวทางอธิบายสำหรับการปรับเปลี่ยนหรือปรับปรุงเครื่องมือ ทฤษฎี หรือโมเดลเพื่อทำการตรวจสอบต่อไป

4.5.2 การตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินด้านความเที่ยง

ความหมายของความเที่ยง (Reliability) นั้น ศิริชัย กาญจนวาสี (2556) สรุปว่าเป็นความคงที่หรือความคงเส้นคงวาของผลที่ได้จากการวัดซ้ำ ถ้าการวัดสิ่งเดียวกับหลายๆ ครั้งได้ค่าที่ค่อนข้างคงเส้นคงว่าสูงขึ้นเพียงใดก็ถือว่าการวัดมีความเที่ยงมากขึ้นเพียงนั้น ซึ่ง ญัฐภรณ์ หลาวทอง (2559) ระบุว่าความเที่ยงเป็นความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือการวิจัย ซึ่งสามารถตรวจสอบได้จากความสอดคล้องของข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมด้วยเครื่องมือฉบับเดียวกัน 2 ครั้ง หรือความสอดคล้องของข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือวิจัยที่มีความเป็นคู่ขนาน หรือความสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามในเครื่องมือฉบับเดียวกัน รวมถึงความสอดคล้องระหว่างข้อมูลเมื่อมีผู้ประเมินอย่างน้อย 2 คนขึ้นไป ซึ่งสามารถสรุปได้เป็นประเภทของความเที่ยง 4 ประเภท คือ (1) ความเที่ยงแบบความคงที่ (2) ความเที่ยงแบบคู่ขนาน (3) ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน และ (4) ความเที่ยงแบบความสอดคล้องระหว่างผู้ให้คะแนน (ญัฐภรณ์ หลาวทอง, 2559) สำหรับการวิจัยครั้งนี้ใช้การตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินด้านความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน ดังรายละเอียดที่สำคัญต่อไปนี้

ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (Internal consistency)

ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในเป็นการศึกษาความสอดคล้องกับระหว่างข้อมูลหรือคะแนนรายข้อที่ได้จากข้อคำถามซึ่งอยู่ภายใต้การวัดโครงสร้างคุณลักษณะเดียวกันแสดงถึงความเป็นเอกพันธ์ของเนื้อหาข้อคำถามอันเป็นตัวแทนของคุณลักษณะเด่นเดียวกันที่ต้องการศึกษา (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556; ญัฐภรณ์ หลาวทอง, 2559) ทั้งนี้ การตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงแบบ

สอดคล้องภายในมีหลายวิธี ได้แก่ (1) วิธีแบ่งครึ่งข้อสอบ (2) วิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (3) วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค และ (4) วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนของฮอยท์ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เลือกใช้วิธี สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha method)

วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เป็นวิธีที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายสำหรับประมาณค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน สะดวกในการนำไปใช้เนื่องจากทำการทดสอบเพียงครั้งเดียวสามารถใช้ได้อย่างกว้างขวางทั้งแบบสอบที่ให้คะแนนแบบ 0, 1 หรือแบบถ่วงน้ำหนัก หรือกำหนดคะแนนแบบมาตราประมาณค่า หรือข้อสอบแบบอัตนัย (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556)

Cronbach (1951, อ้างในฉันทนัฐภรณ์ หลาวทอง, 2559) ได้เสนอสูตรสำหรับประมาณค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในที่รู้จักกันว่า สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ดังนี้

$$\alpha = \left[\frac{k}{k-1} \right] \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ S_i^2 = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานยกกำลังสองรายข้อหรือความแปรปรวนรายข้อ

S_t^2 = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมยกกำลังสองหรือความแปรปรวนคะแนนรวม

K = จำนวนข้อคำถาม

4.5. งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาแบบตรวจสอบรายการประเมิน

การศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาแบบตรวจสอบรายการประเมิน ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวม 5 เรื่อง ดังนี้

สมพงษ์ ปันพูน (2548) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบตรวจสอบรายการประเมินแบบเสริมพลังอำนาจ เพื่อพัฒนาทักษะการประเมินของครูและนักเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพและผลการใช้แบบตรวจสอบรายการประเมินแบบเสริมพลังอำนาจ เพื่อพัฒนาทักษะการประเมินของครูและนักเรียน โดยเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างครูกับผู้วิจัยเพื่อพัฒนาแบบตรวจสอบ

รายการ มีการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลที่ได้จากการประเมินหลายวิธีโดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของเคนดอลล์ และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบอันดับที่ของสเปียร์แมน ผลการวิจัยพบว่า แบบตรวจสอบรายการประเมินแบบเสริมพลังอำนาจมี 2 องค์ประกอบ ได้แก่ มโนทัศน์เกี่ยวกับการประเมินแบบเสริมพลัง และการปฏิบัติงานด้านการประเมินแบบเสริมพลัง มีจุดตรวจสอบรวมทั้งหมด 38 จุด แต่ละจุดตรวจสอบมี 5 ข้อรายการ รวมทั้งหมด 190 ข้อรายการ แบบตรวจรายการมีความตรงเชิงเนื้อหาซึ่งพิจารณาจากความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ และความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินอยู่ในระดับที่น่าเชื่อถือ ผลการใช้แบบตรวจสอบรายการพบว่า ครูมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการประเมินและทักษะการประเมินเพิ่มขึ้น และนักเรียนมีทักษะการประเมินเพิ่มขึ้นเช่นกัน

ปองภัทร อินทร์พรชัย (2551) ศึกษาเรื่อง การพัฒนามาตรวัดความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้สำหรับโรงเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของมาตรวัดความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้สำหรับโรงเรียน รวมทั้งศึกษาลักษณะของความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนเมื่อใช้มาตรที่พัฒนาขึ้น ศึกษากับผู้บริหารและครูจำนวน 760 คน โดยมาตรวัดเป็นแบบตรวจสอบรายการประเมิน วิเคราะห์ความตรงตามโครงสร้างด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรมลิสเรล และวิเคราะห์ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในตามสูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ผลการวิจัยสรุปว่า มาตรวัดความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนได้พัฒนาขึ้นตามองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ คือ การเรียนรู้ องค์กร บุคคล ความรู้ และเทคโนโลยี รวมทั้งหมด 16 ข้อ แต่ละข้อมีรูปแบบการตอบเป็นข้อรายการย่อยที่สะท้อนการปฏิบัติงานที่แสดงถึงความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring rubric) คุณภาพของการปฏิบัติงาน ผลการตรวจสอบคุณภาพพบว่ามีความเที่ยงแบบสอดคล้องภายในและโมเดลการวัดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ทั้งในฉบับผู้บริหารและฉบับของครู

พิรุณเทพ เพชรบุรี (2551) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบตรวจสอบรายการประเมินตนเองเพื่อใช้ในการเทียบเคียงการปฏิบัติงานทางวิชาชีพครู มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานทางวิชาชีพครูที่ดี เพื่อศึกษาลักษณะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพครูที่มีการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ เพื่อใช้สร้างหลักเทียบเคียงและเกณฑ์การปฏิบัติงานทางวิชาชีพครู และเพื่อพัฒนาและตรวจสอบรายการประเมินตนเองเพื่อใช้ในการเทียบเคียงการปฏิบัติงานทางวิชาชีพครูที่พัฒนาขึ้น ศึกษากับครูทั่วไปจำนวน 60 โรงเรียน และครูที่ปฏิบัติงานเป็นเลิศจำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า โมเดลการปฏิบัติงานทางวิชาชีพครูที่ดี ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ 12 ตัวบ่งชี้ ข้อรายการที่เหมาะสมในการสร้างแบบตรวจสอบรายการประเมินตนเองมีจำนวน 43 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยเกณฑ์

การเทียบเคียง 2 แบบคือเทียบเคียงกับครูทั่วไป และเทียบเคียงกับครูที่ปฏิบัติงานเป็นเลิศ แบบตรวจสอบรายการประเมินตนเองมีลักษณะเป็นแบบเกณฑ์คุณภาพ (criteria of merit checklist หรือ comlist) กำหนดการให้คะแนนในแต่ละข้อรายการเป็นมาตรวัดรูปิกส์ และแบบตรวจสอบรายการประเมินตนเองมีความเที่ยงแบบวัดซ้ำโดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

กรวิภา ฉินนานนท์ (2556) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบตรวจสอบรายการประเมินโดยใช้ทฤษฎีเป็นฐานสำหรับประเมินหลักสูตรสถานศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทฤษฎีโปรแกรมสำหรับใช้ในการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวคิดการประเมินโดยใช้ทฤษฎีเป็นฐาน เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบตรวจสอบรายการประเมินสำหรับประเมินหลักสูตรสถานศึกษา และเพื่อตรวจสอบผลการใช้แบบตรวจสอบรายการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาที่สร้างจากทฤษฎีโปรแกรมตามแนวคิดการประเมินโดยใช้ทฤษฎีเป็นฐาน โดยผู้วิจัยสร้างทฤษฎีโปรแกรมจากการวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์ครู ผู้บริหาร และการประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นพัฒนาแบบตรวจสอบรายการประเมินโดยกำหนดตัวบ่งชี้ จุดตรวจสอบ และเกณฑ์การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา และตรวจสอบคุณภาพของแบบตรวจสอบรายการประเมินโดยใช้การวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา และความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน จากนั้นนำไปใช้กับโรงเรียนที่เป็นกรณีศึกษาจำนวน 4 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า แบบตรวจสอบรายการประเมิน มีจุดตรวจสอบหลัก 3 จุดตามกระบวนการ 3 ด้านคือ การพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินหลักสูตร และมีจุดตรวจสอบย่อยจำนวน 17 จุด แต่ละจุดตรวจสอบย่อยมีข้อรายการจำนวน 5 ข้อ รวมทั้งหมด 85 ข้อรายการ ทั้งนี้แบบตรวจสอบมีคุณภาพเหมาะสมเพื่อพิจารณาพิสัยของดัชนี IOC และมีความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน

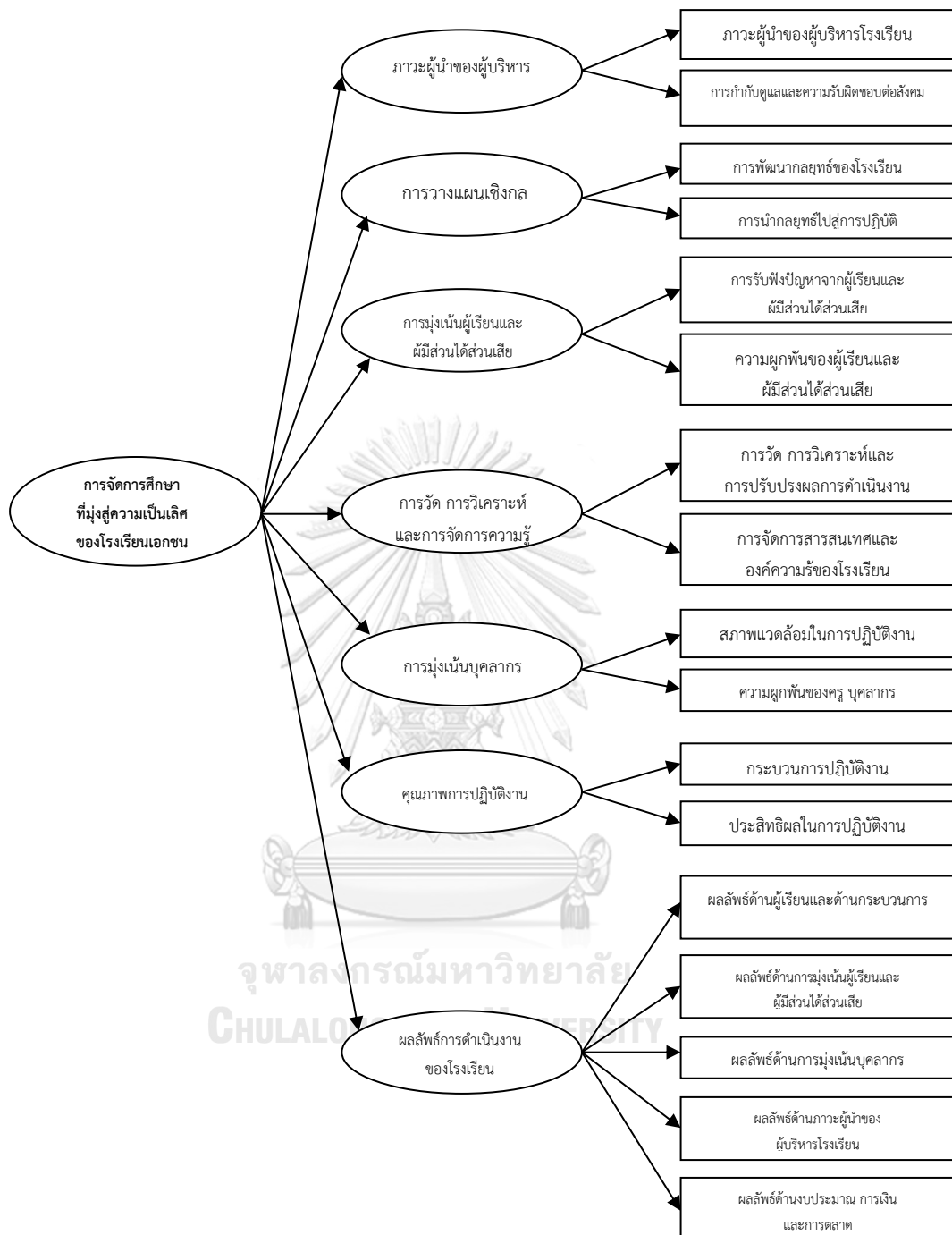
Walker-Egea (2014) ได้ศึกษาเรื่อง Design and Validation of an Evaluation Checklist for Organizational Readiness for Evaluation Capacity Development มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพแบบตรวจสอบรายการประเมินสำหรับประเมินความพร้อมขององค์การเพื่อพัฒนาความสามารถในการประเมิน ซึ่งมีขั้นตอนการวิจัย 4 ขั้นตอน คือ 1) สร้างแบบตรวจสอบรายการประเมินสำหรับประเมินความพร้อมขององค์การเพื่อพัฒนาความสามารถในการประเมินจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) ทบทวนโดยผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาหลักฐานความตรงแบบเผชิญหน้าและความตรงเชิงเนื้อหาโดยเน้นความสอดคล้องและความชัดเจนของข้อความถามและระดับความสัมพันธ์กับองค์ประกอบ 3) ทดสอบความเหมาะสมของการใช้ภาษาและลักษณะรูปแบบของแบบประเมินกับนักศึกษาปริญญาเอกที่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการประเมินและผู้ประเมินมืออาชีพ และ 4) การทดลองใช้กับองค์การที่ไม่แสวงหาผลกำไรจำนวน 32 แห่ง เพื่อตัดสินการใช้และ

คุณประโยชน์และปรับปรุงแบบประเมินให้เหมาะสม รวมทั้งได้สารสนเทศที่เป็นหลักฐานความตรงเชิงคุณค่าและผลกระทบ ผลการวิจัยสรุปว่า แบบตรวจสอบรายการประเมินสำหรับประเมินความพร้อมขององค์การเพื่อพัฒนาความสามารถในการประเมินที่พัฒนาขึ้นมีความตรงเชิงโครงสร้างและมีความเที่ยง แบบตรวจสอบรายการสามารถสนับสนุนและดำรงรักษาความสามารถในการประเมินภายในองค์การได้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบตรวจสอบรายการประเมิน สรุปได้ว่า แบบตรวจสอบรายการประเมินเป็นรายการขององค์ประกอบ คุณสมบัติ ลักษณะ ส่วนประกอบ เกณฑ์ งาน หรือมิติต่างๆ โดยพิจารณาแยกเป็นส่วนๆ เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินการตามจุดมุ่งหมาย ครอบคลุมกิจกรรมการประเมินตามมิติที่ต้องการประเมิน ซึ่งรูปแบบของแบบตรวจสอบรายการประเมินที่สำคัญ มีลักษณะเป็นชุดของรายการที่ประกอบด้วยจุดตรวจสอบตามเนื้อหาของแต่ละชุดรายการ กำหนดการให้คะแนนตามจำนวนจุดตรวจสอบในแต่ละรายการ ซึ่งแบบตรวจสอบรายการประเมินมีกระบวนการพัฒนาที่เป็นขั้นตอนทำให้ได้แบบตรวจสอบรายการประเมินที่มีคุณภาพ รวมทั้งมีการตรวจสอบคุณภาพของแบบตรวจสอบรายการประเมินทั้งคุณภาพด้านความตรงและความเที่ยงเพื่อให้สามารถวัดได้ตามจุดมุ่งหมายของการประเมิน

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมความเป็นเลิศบัลตริจ โครงสร้างและแนวคิดความเป็นเลิศด้านการศึกษา รวมทั้งเกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศ สามารถกำหนดโครงสร้างของข้อคำถามในแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนได้ 7 องค์ประกอบ 17 ประเด็นการประเมิน ดังภาพ 2.2

ภาพ 2.2 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน (2) ตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน และ (3) ประเมินการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนตามแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (descriptive research) โดยผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประกอบด้วยจังหวัดนครปฐม นนทบุรี สมุทรสาคร สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา และปทุมธานี จำนวน 1,052 แห่ง

ตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 320 แห่ง ซึ่งผู้บริหารหรือครูที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารเป็นผู้ตอบแบบประเมิน ทั้งนี้ การกำหนดตัวอย่างวิจัยและการสุ่มตัวอย่างวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

การกำหนดขนาดตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างตามแนวคิดของ Schumacker & Lomax (1996, อ้างใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) และ Hair et al. (1998, อ้างใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) ที่เสนอให้ใช้กฎแห่งความชัดเจน (rule of thumb) โดยใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 10 – 20 คนต่อตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยหนึ่งตัวแปรสำหรับการวิเคราะห์ตัวแปรพหุ ซึ่งที่การวิจัยครั้งนี้มีจำนวนตัวแปรที่ศึกษา 17 ตัวแปร กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมอยู่ระหว่าง 170 – 340 ตัวอย่าง และจากการศึกษาขนาดของกลุ่มตัวอย่างสำหรับศึกษาค่าเฉลี่ยของประชากรของโดยศิริชัย กาญจนวาสี, ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ และดิเรก ศรีสุโข (2559) เมื่อยอมรับความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นได้ในระดับ \pm ร้อยละ 10 ของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้ขนาดของตัวอย่างเท่ากับ 286 ตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงกำหนดจำนวนตัวอย่างเพื่อให้มีความเป็นตัวแทนที่ดีของประชากรที่ศึกษาและเพื่อป้องกันความไม่สมบูรณ์ของการตอบคำถามและชดเชยการตอบกลับของเครื่องมือให้มีข้อมูลเพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ที่เป็นจำนวน 320 ตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามระดับการจัดการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนเอกชนแต่ละแห่งมีการจัดการศึกษาทั้งระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา แตกต่างกันไปตามความพร้อมของโรงเรียน โดยสุ่มตามสัดส่วนของจำนวนโรงเรียนในแต่ละจังหวัดที่จำแนกตามระดับการศึกษาที่โรงเรียนจัดให้ได้ตามจำนวนที่ต้องการ ดังตาราง 3.1

ตาราง 3.1 จำนวนตัวอย่างตามสัดส่วนของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

จังหวัด	ร.ร. ทั้งหมด	ระดับการศึกษาที่จัด			ตัวอย่าง วิจัย	ระดับการศึกษาที่จัด		
		ระดับ เดียว	สอง ระดับ	มากกว่า สอง ระดับ		ระดับ เดียว	สอง ระดับ	มากกว่า สอง ระดับ
กรุงเทพฯ	678	343	196	139	204	104	59	41
สมุทรปราการ	104	45	38	21	32	14	12	6
นนทบุรี	95	39	36	20	29	12	11	6
ปทุมธานี	85	29	40	16	26	9	12	5
นครปฐม	43	11	21	11	13	3	6	3
สมุทรสาคร	22	8	8	6	8	3	3	2
ฉะเชิงเทรา	26	4	11	11	8	2	3	3
รวม	1,052	479	350	224	320	146	107	67

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชน ประกอบด้วยข้อคำถาม 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูลและข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน ได้แก่ ตำแหน่งของผู้ให้ข้อมูล วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษาที่จัดในโรงเรียน ที่ตั้งของโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) และแบบตอบสั้น

ตอนที่ 2 แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (rating scale) 4 ระดับ ประยุกต์กับแบบตรวจสอบรายการประเมิน (checklist) ครอบคลุมเกณฑ์คุณภาพ 7 องค์ประกอบ จำนวน 17 ประเด็นการประเมิน

การวิจัยนี้ผู้วิจัยนำเสนอกระบวนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือออกเป็น 3 ประเด็น คือ การสังเคราะห์เกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน การพัฒนาแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน และการพัฒนาเกณฑ์การประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสังเคราะห์เกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

การสังเคราะห์เกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างและพัฒนาแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ คือ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน ตามโปรแกรมความเป็นเลิศบัลดริจด้านการศึกษาศึกษา (Baldrige Performance Excellence Program)

2. ศึกษาโครงสร้างและองค์ประกอบของเกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศ (Education Criteria for performance excellence) ปี 2017 – 2018 ตามโปรแกรมความเป็นเลิศบัลดริจด้านการศึกษาศึกษา (Baldrige Performance Excellence Program) ประกอบด้วยเกณฑ์คุณภาพ 7 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) การนำองค์การ (2) การวางแผนกลยุทธ์ (3) ลูกค้า (4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (5) บุคลากร (6) การปฏิบัติงาน และ (7) ผลลัพธ์ เพื่อนำไปเป็นกรอบในการพัฒนาแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

3. สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จำนวน 3 คน ตามระดับการจัดการศึกษาของโรงเรียน (ระดับเดียว สองระดับ และมากกว่าสองระดับ) และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษากว่า 2 คน เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศเพื่อนำไปพัฒนาแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน โดยใช้การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ (Informal interview) ทั้งนี้ คุณสมบัติของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ต้องจบการศึกษาปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษามาแล้วอย่างน้อย 5 ปี มีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียนอย่างน้อย 10 ปี และโรงเรียนได้รับรางวัลคุณภาพในระดับชาติ เช่น โรงเรียนรางวัลพระราชทาน โรงเรียนมาตรฐานสากล สำหรับคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องจบการศึกษาปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษามาแล้วอย่างน้อย 5 ปี มีประสบการณ์ในการสอนระดับอุดมศึกษา และมีตำแหน่งทางวิชาการเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป (รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์แสดงในภาคผนวก ก)

4. สร้างนิยามองค์ประกอบการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนและประเด็นการประเมินเพื่อใช้เป็นคำจำกัดความในการวิจัยและเป็นกรอบในการสร้างข้อรายการประเมิน

ตาราง 3.2 นิยามองค์ประกอบการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

องค์ประกอบ	นิยามองค์ประกอบและประเด็นการประเมิน
ภาวะผู้นำของ ผู้บริหาร	<p>การดำเนินงานของผู้บริหารโรงเรียนที่กำหนดนโยบายและส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน</p> <p><u>ประเด็นการประเมิน</u></p> <ol style="list-style-type: none"> ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียนกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมและถ่ายทอดไปยังผู้เรียน ครู-บุคลากร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการสื่อสารไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในลักษณะสองทางและตรงไปตรงมาเพื่อสร้างความผูกพัน สร้างสภาพแวดล้อมสู่ความสำเร็จ ส่งเสริมวัฒนธรรมการทำงานและการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน การกำกับดูแลและรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง การที่ผู้บริหารสร้างระบบการกำกับดูแลเพื่อให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียน มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบ จริยธรรม และการรับรองมาตรฐานการศึกษา และแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและให้การสนับสนุนแก่สังคม
การวางแผน เชิงกลยุทธ์	<p>การดำเนินงานของโรงเรียนเพื่อพัฒนาวัตถุประสงค์เชิง กลยุทธ์และแผนปฏิบัติงานของโรงเรียน รวมทั้งการนำแผนไปสู่การปฏิบัติและการวัดความก้าวหน้าของการดำเนินงาน</p> <p><u>ประเด็นการประเมิน</u></p> <ol style="list-style-type: none"> การพัฒนากลยุทธ์ของโรงเรียน หมายถึง การที่โรงเรียนดำเนินการพัฒนากลยุทธ์โดยผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ที่คำนึงถึง ระบบงาน และสมรรถนะหลักของโรงเรียน และเกิดความสมดุลระหว่างความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ หมายถึง การที่โรงเรียนดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการของโรงเรียนที่สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ มีกระบวนการนำแผนสู่การปฏิบัติ และมีการปรับเปลี่ยนแผนปฏิบัติการกรณีมีสถานการณ์บังคับให้ต้องปรับและสามารถนำแผนไปใช้ได้อย่างรวดเร็ว

ตาราง 3.2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามองค์ประกอบและประเด็นการประเมิน
<p>การมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</p>	<p>การที่โรงเรียนดำเนินการสร้างความผูกพันกับผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อความสำเร็จในระยะยาว โดยการรับฟังความคิดเห็นและใช้สารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษา</p> <p><u>ประเด็นการประเมิน</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การรับฟังปัญหาจากผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง การที่โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตลอดจนศิษย์เก่าและผู้สนใจเข้าเรียนได้แสดงความคิดเห็น รวมทั้งประเมินความพึงพอใจและความผูกพันของผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้ได้สารสนเทศมาใช้ในการตอบสนองความต้องการและสร้างความผูกพันในระยะยาว 2. ความผูกพันของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง การที่โรงเรียนดำเนินการกำหนดและปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ใช้สารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนและหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการยกระดับภาพลักษณ์ของโรงเรียน รวมทั้งแก้ไขปัญหาเพื่อเรียกความเชื่อมั่นกลับคืน
<p>การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้</p>	<p>การที่โรงเรียนดำเนินการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการและปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศและสินทรัพย์ด้านความรู้ รวมทั้งวิธีการเรียนรู้ของโรงเรียนและการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ และใช้ผลการทบทวนเพื่อปรับปรุงผลการดำเนินงานของโรงเรียน</p> <p><u>ประเด็นการประเมิน</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การวัด การวิเคราะห์และการปรับปรุงผลงานดำเนินงาน หมายถึง การที่โรงเรียนใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อติดตามการปฏิบัติงานและผลการดำเนินงานโดยรวม มีการทบทวนผลการดำเนินงานและขีดความสามารถของโรงเรียน ใช้ข้อมูลผลการดำเนินงานที่คาดหวังและใช้ข้อค้นพบเพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้เกิดนวัตกรรมในการปฏิบัติงานภายในโรงเรียน 2. การจัดการสารสนเทศและองค์ความรู้ หมายถึง การที่โรงเรียนดำเนินการทวนสอบคุณภาพของข้อมูลสารสนเทศ สร้าง รวบรวม ถ่ายทอดและผสมผสานองค์ความรู้จากบุคลากรและหน่วยงานภายในโรงเรียน และถ่ายทอดไปยังผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ตลอดจนใช้ความรู้และทรัพยากรต่างๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ฝังลึกในวิธีการปฏิบัติงานภายในโรงเรียน

ตาราง 3.2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามองค์ประกอบและประเด็นการประเมิน
การมุ่งเน้นบุคลากร	<p>การที่โรงเรียนให้ความสำคัญกับขีดความสามารถและอัตรากำลังของบุคลากร สร้างสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานเพื่อนำไปสู่ผลการดำเนินงานที่ดี รวมทั้งสร้างความผูกพันและพัฒนาบุคลากรเพื่อให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของโรงเรียน</p> <p><u>ประเด็นการประเมิน</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน หมายถึง การที่โรงเรียนประเมินความต้องการด้านขีดความสามารถและอัตรากำลังของบุคลากรในแต่ละระดับ จัดรูปแบบการทำงานเพื่อให้งานของโรงเรียนบรรลุผลสำเร็จโดยใช้ประโยชน์จากสมรรถนะหลักของโรงเรียนและเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของบุคลากร จัดสภาพแวดล้อมในการทำงานที่คำนึงถึงสุขภาวะ ความปลอดภัยและสะดวกในการทำงาน รวมทั้งออกแบบบริการ สิทธิประโยชน์และนโยบายให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคลากรที่มีความหลากหลาย 2. ความผูกพันของครูบุคลากร หมายถึง การที่โรงเรียนสร้างวัฒนธรรมให้เกิดการสื่อสารที่เปิดกว้าง การทำงานที่ให้ผลการดำเนินงานที่ดีและบุคลากรมีความผูกพัน ประเมินความพึงพอใจทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ พัฒนาความต้องการของบุคลากรโดยคำนึงถึงสมรรถนะหลักของโรงเรียน ความท้าทายเชิงกลยุทธ์และการบรรลุผลตามแผนปฏิบัติการ รวมทั้งจัดการความก้าวหน้าในวิชาชีพครูและการวางแผนสืบทอดตำแหน่งของผู้นำในโรงเรียน
คุณภาพการปฏิบัติงาน	<p>การดำเนินงานของโรงเรียนในการออกแบบ จัดการ ปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอน และสร้างนวัตกรรมการบริหารจัดการหลักสูตรและกระบวนการทำงาน รวมทั้งปรับปรุงประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน เพื่อส่งมอบคุณค่าแก่ผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง</p> <p><u>ประเด็นการประเมิน</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กระบวนการปฏิบัติงาน หมายถึง การที่โรงเรียนจัดทำข้อกำหนดที่สำคัญของหลักสูตรและกระบวนการปฏิบัติงาน กำหนดตัวชี้วัดในการควบคุมและปรับปรุงกระบวนการทำงานและกระบวนการสนับสนุน ที่เชื่อมโยงกับผลการดำเนินงานและคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงหลักสูตรและผลการดำเนินงานที่เสริมสร้างความเข้มแข็งของสมรรถนะหลักของโรงเรียน จัดการกับผู้จัดหา/ผู้ส่งมอบเพื่อยกระดับผลการปฏิบัติงาน รวมทั้งจัดการกับนวัตกรรมในการปฏิบัติงาน 2. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน หมายถึง การที่โรงเรียนดำเนินการควบคุมต้นทุนโดยรวมของการปฏิบัติงานในโรงเรียนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีระบบสารสนเทศที่น่าเชื่อถือและตระหนักต่อภัยคุกคามด้านความปลอดภัยในระบบสารสนเทศบนไซเบอร์ รวมทั้งการคำนึงถึงการป้องกันและตรวจสอบความปลอดภัย เตรียมพร้อมต่อภัยพิบัติและภาวะฉุกเฉินของโรงเรียน เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินงานและฟื้นฟูสู่สภาพเดิมได้

ตาราง 3.2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามองค์ประกอบและประเด็นการประเมิน
ผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน	<p>ผลลัพธ์จากการดำเนินงานและการปรับปรุงของโรงเรียนที่สำคัญต่างๆ</p> <p>ประเด็นการประเมิน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผลลัพธ์ด้านผู้เรียนและด้านกระบวนการ หมายถึง ผลลัพธ์ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผลการดำเนินงานจากการให้บริการด้านต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้บริการ ผลการเตรียมความพร้อมด้านความปลอดภัย ตลอดจนผลจากการมีส่วนร่วมของผู้จัดหา/ผู้ส่งมอบในการเสริมสร้างผลการดำเนินงานที่ดีของโรงเรียน 2. ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง ผลลัพธ์ด้านความพึงพอใจและด้านความผูกพันของผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่มีต่อการดำเนินงานของโรงเรียน 3. ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร หมายถึง ผลลัพธ์ด้านการพัฒนาขีดความสามารถและอัตรากำลัง การเสริมสร้างบรรยากาศในการทำงาน ความผูกพันต่อโรงเรียน และการพัฒนาวิชาชีพของครูและบุคลากร 4. ผลลัพธ์ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผลลัพธ์การดำเนินงานด้านการสื่อสารของผู้บริหารโรงเรียนกับครูบุคลากร ผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผลลัพธ์ด้านการกำกับดูแลและภาวะรับผิดชอบ การปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับ การปฏิบัติอย่างมีจริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคมและการสนับสนุนชุมชน รวมทั้งผลลัพธ์ด้านการดำเนินงานที่บรรลุตามกลยุทธ์และเป้าหมายของโรงเรียน 5. ผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงินและการตลาด หมายถึง ผลลัพธ์ด้านงบประมาณและการเงิน และตำแหน่งทางการตลาดหรือการเติบโตทางการตลาดของโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

การพัฒนาแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดรูปแบบของเครื่องมือการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดรูปแบบของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศเป็นมาตรฐานประมาณค่า (rating scale) 4 ระดับ ประยุกต์กับแบบตรวจสอบรายการประเมิน (checklist) ครอบคลุมเกณฑ์คุณภาพ 7 องค์ประกอบ ของเกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศ (Education Criteria for performance excellence) ปี 2017 – 2018 ตามโปรแกรมความเป็นเลิศบัลดริจด้านการศึกษา (Baldrige Performance Excellence Program) โดยมีข้อรายการประเมินในแต่ละประเด็นการประเมินอยู่ระหว่าง 3 – 5 ข้อ

2. ดำเนินการสร้างข้อรายการประเมินตามนิยามองค์ประกอบและประเด็นพิจารณาการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนที่ได้กำหนดไว้ ได้ข้อรายการประเมินใน 7 องค์ประกอบ 17 ประเด็นการประเมิน รวมทั้งสิ้น 158 ข้อ แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาและปรับปรุงข้อรายการประเมินก่อนนำเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

3. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน โดยตรวจสอบความสอดคล้องของข้อรายการประเมินกับนิยามขององค์ประกอบและประเด็นการประเมิน และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในแต่ละข้อรายการประเมิน ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน มีจำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 2 คน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาเอกชน จำนวน 2 คน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิแสดงในภาคผนวก ก) โดยผู้วิจัยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อรายการประเมินกับจุดมุ่งหมายของการวัด (item-objective congruence: IOC) และดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ (content validity index: CVI) โดยพิจารณาข้อรายการประเมินที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปถือว่าข้อรายการประเมินนั้นวัดได้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวัด (วรณัฏฐ์ แกมเกตุ, 2551) และค่า CVI มากกว่า 0.70 ถือว่าเครื่องมือที่มีความตรงเชิงเนื้อหา (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556)

จากการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อรายการประเมินกับจุดมุ่งหมายของการวัด (item-objective congruence: IOC) พบว่าข้อคำถามทั้งหมด 158 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อรายการประเมินกับจุดมุ่งหมายของการวัด (IOC) มากกว่า 0.50 (ค่าดัชนี IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00) แสดงว่าข้อรายการประเมินนั้นวัดได้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวัด และจากการพิจารณาดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ (CVI) พบว่า แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน มีค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ (CVI) มากกว่าหรือเท่ากับ 0.70 (CVI = 0.978) แสดงว่าแบบประเมินฉบับนี้วัดได้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวัด

ตาราง 3.3 ผลการพิจารณาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อรายการประเมินกับจุดมุ่งหมายของการวัด (IOC) ของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

องค์ประกอบ	จำนวน ข้อรายการ ประเมิน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อรายการ ประเมินกับจุดมุ่งหมายของการวัด (IOC)		
		< 0.50	0.50 – 0.79	0.80 – 1.00
1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	22	-	3	19
2. การวางแผนเชิงกลยุทธ์	17	-	4	13
3. การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	17	-	1	16
4. การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้	22	-	-	22
5. การมุ่งเน้นบุคลากร	20	-	-	20
6. คุณภาพการปฏิบัติงาน	29	-	-	29
7. ผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน	31	-	-	31
รวม	158	-	8	150

จากคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงภาษาของข้อรายการประเมินในแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน ดังตาราง 3.4

ตาราง 3.4 การปรับปรุงข้อรายการประเมินตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อความเดิม	ค่า IOC	ข้อความหลังปรับปรุง
1.1 ผู้บริหารเป็นแกนนำหลักในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมร่วมกับครูบุคลากร	0.60	1.1 ผู้บริหารร่วมกับครูบุคลากร กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและค่านิยม
1.2 ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและค่านิยม	0.60	1.2 ผู้บริหารถ่ายทอดวิสัยทัศน์ พันธกิจและค่านิยมผ่านกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน

4. นำแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลองใช้เครื่องมือ (try out) ซึ่งเป็นโรงเรียนเอกชนจำนวน 30 แห่ง ซึ่งไม่ได้เป็นตัวอย่งวิจัยเพื่อตรวจสอบคุณภาพค่าอำนาจจำแนกของข้อรายการประเมินและตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงของแบบประเมิน ทั้งนี้ พิจารณาค่าอำนาจจำแนกจากความสัมพันธ์ระหว่างข้อรายการประเมินและ

คะแนนรวม (item-total correlation) โดยพิจารณาข้อรายการประเมินที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไปเป็นข้อที่มีความเหมาะสมที่จะคัดเลือกไว้ในเครื่องมือ (ณัฐภรณ์ หลาวทอง, 2559)

จากการวิเคราะห์คุณภาพค่าอำนาจจำแนกของข้อรายการประเมินของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.11 – 0.91 เมื่อพิจารณาข้อรายการประเมินที่มีค่าอำนาจจำแนกต่ำกว่าเกณฑ์ (0.20) พบว่ามี 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1.3 ในองค์ประกอบที่ 1 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ข้อ 14.1 ในองค์ประกอบที่ 3 การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และ ข้อ 22.5 ในองค์ประกอบที่ 5 การมุ่งเน้นบุคลากร จึงมีข้อรายการประเมินที่มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ที่มีความเหมาะสมสามารถคัดเลือกไว้ได้จำนวน 155 ข้อ ช่วงค่าอำนาจจำแนกของข้อรายการประเมินในแต่ละประเด็นการประเมินของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน ดังแสดงในตาราง 3.5

ตาราง 3.5 ช่วงค่าอำนาจจำแนกของข้อรายการประเมินของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

องค์ประกอบ	ช่วงค่าอำนาจจำแนก
1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	0.16 – 0.62
2. การวางแผนเชิงกลยุทธ์	0.37 – 0.82
3. การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	0.12 – 0.65
4. การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้	0.43 – 0.83
5. การมุ่งเน้นบุคลากร	0.11 – 0.63
6. คุณภาพการปฏิบัติงาน	0.45 – 0.88
7. ผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน	0.39 – 0.91

ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาร่วมกัน เห็นว่าควรตัดข้อรายการประเมินจาก 158 ข้อ ให้เหลือเพียง 150 ข้อ เพื่อให้เป็นจำนวนที่เข้าใจง่าย และร่วมกันพิจารณาตัดข้อรายการประเมินออกโดยพิจารณาจากค่าอำนาจจำแนก และความเหมาะสมในบริบทในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน จึงตัดออก 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1.3 และข้อ 1.5 ในองค์ประกอบที่ 1 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ข้อ 9.2 ในองค์ประกอบที่ 2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ ข้อ 14.1 ในองค์ประกอบที่ 3 การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ข้อ 16.3 และ ข้อ 19.5 ในองค์ประกอบที่ 4 การวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ข้อ 24.3 ในองค์ประกอบที่ 6 คุณภาพการปฏิบัติงาน

และข้อ 32.4 ในองค์ประกอบที่ 7 ผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน ทำให้เหลือข้อรายการประเมินในแบบประเมินฉบับนี้ จำนวน 150 ข้อ ซึ่งนำไปเก็บข้อมูลกับตัวอย่างวิจัย (ค่า IOC และค่าอำนาจจำแนก 150 ข้อ แสดงในภาคผนวก ค) สำหรับจำนวนข้อรายการประเมินในแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ แสดงดังตาราง 3.6

ตาราง 3.6 จำนวนข้อรายการประเมินในแต่ละองค์ประกอบของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

องค์ประกอบ	ข้อที่	จำนวนข้อรายการประเมิน
1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	1.1 – 6.3	20
2. การวางแผนเชิงกลยุทธ์	7.1 – 10.3	16
3. การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	11.1 – 14.4	16
4. การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้	15.1 – 19.4	20
5. การมุ่งเน้นบุคลากร	20.1 – 23.5	20
6. คุณภาพการปฏิบัติงาน	24.1 – 31.3	28
7. ผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน	32.1 – 39.3	30
รวมจำนวนข้อรายการประเมินทั้งสิ้น		150

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงในแต่ละองค์ประกอบและความเที่ยงของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนทั้งฉบับด้วยวิธีการประมาณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) เพื่อพิจารณาว่าแบบประเมินฉบับนี้ มีคุณภาพที่เหมาะสมในการนำไปเก็บข้อมูลกับตัวอย่างจริง พบว่าค่าความเที่ยงของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.819 ถึง 0.962 และค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.982 แสดงว่าแบบประเมินที่สร้างขึ้นมีคุณภาพที่เหมาะสมสามารถนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับตัวอย่างจริงได้ ดังแสดงในตาราง 3.7

ตาราง 3.7 ค่าความเที่ยงรายองค์ประกอบและทั้งฉบับของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

องค์ประกอบ	จำนวนข้อรายการประเมิน	ค่าความเที่ยง
1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	20	0.819
2. การวางแผนเชิงกลยุทธ์	16	0.925
3. การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	16	0.874
4. การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้	20	0.947
5. การมุ่งเน้นบุคลากร	20	0.845
6. คุณภาพการปฏิบัติงาน	28	0.962
7. ผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน	30	0.952
ค่าความเที่ยงทั้งฉบับ		0.982

5. จัดทำแบบประเมินฉบับจริงเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนเอกชนจำนวน 320 แห่ง และวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือหลังใช้กับตัวอย่างจริง

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาเกณฑ์การประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

การพัฒนาเกณฑ์การประเมินสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยประยุกต์วิธีการกำหนดคะแนนจุดตัดของ Angoff ด้วยวิธี YES-NO ซึ่งพัฒนาโดย Imprara & Plake (1997 อ้างในสังวรณัฏฐกรระโทก, 2555) โดยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยกำหนดระดับคุณภาพของการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนเป็น 3 ระดับ ประกอบด้วย ระดับ 1 ไม่ผ่านมาตรฐาน (do not meet standard) ระดับ 2 ผ่านมาตรฐาน (met standard) และระดับ 3 มีความเป็นเลิศ (excellence performance) ซึ่งประยุกต์จาก State of Texas, Texas Assessment of Knowledge and Skills (สังวรณัฏฐกรระโทก, 2555) ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามระดับคุณภาพไว้ดังนี้

ระดับ 1 ต่ำกว่ามาตรฐาน หมายถึง การที่โรงเรียนมีการปฏิบัติหรือดำเนินงานไม่ถึงระดับที่คาดหวังขั้นต่ำของการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ โดยมีข้อมูลหรือสารสนเทศของการปฏิบัติงานเล็กน้อยหรือไม่ชัดเจน แสดงออกถึงการปรับปรุงพัฒนาและการเรียนรู้จากการเปลี่ยนแปลงเพียงขั้นเริ่มต้น และบูรณาการการปฏิบัติเพื่อการแก้ปัญหาร่วมกันของบุคลากรเท่านั้น

ระดับ 2 ผ่านมาตรฐาน หมายถึง การที่โรงเรียนมีการปฏิบัติหรือดำเนินงานในระดับที่ คาดหวังขั้นต่ำของการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ โดยมีข้อมูลหรือสารสนเทศของการปฏิบัติงานที่สนองต่อความต้องการพื้นฐานในการปฏิบัติงานด้านต่างๆ มีแนวทางการประเมินและปรับปรุงการดำเนินงานเฉพาะเรื่องสำคัญ และบูรณาการการปฏิบัติงานเพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน

ระดับ 3 มีความเป็นเลิศ หมายถึง การที่โรงเรียนมีการปฏิบัติหรือดำเนินงาน เหนือระดับที่คาดหวังขั้นต่ำของการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ โดยมีข้อมูลหรือสารสนเทศและแนวทางการปฏิบัติงานที่เป็นระบบและมีประสิทธิผล ถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติได้เป็นอย่างดี มีกระบวนการประเมินและปรับปรุงพัฒนาอย่างเป็นระบบ เกิดการเรียนรู้บูรณาการการปฏิบัติงานเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนในด้านต่างๆ สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีแก่โรงเรียนอื่นได้

2. ผู้วิจัยนำแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนที่ได้ปรับปรุงพัฒนาหลังจากทดลองใช้ พร้อมค่าอำนาจจำแนกหรือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของข้อคำถามกับคะแนนรวมของข้อที่เหลือ (Corrected Item-Total Correlation) เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คนพิจารณากำหนดคะแนนจุดตัด (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณากำหนดคะแนนจุดตัดแสดงในภาคผนวก ก)

3. ผู้วิจัยนำคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาคำนวณเพื่อพิจารณากำหนดคะแนนจุดตัดโดยคำนวณจากผลรวมของรายการประเมินที่ประกอบด้วยประเด็นการประเมินข้อต่าง ๆ ซึ่งจุดตัดจะเท่ากับ ค่าเฉลี่ยของรายการประเมินคูณด้วยจำนวนข้อรายการ ทำให้ได้คะแนนจุดตัดในระดับ “ผ่านมาตรฐาน” โดยทำเช่นนี้ในทุกหมวดของการประเมิน ทั้งนี้ การคำนวณคะแนนจุดตัดในระดับ “มีความเป็นเลิศ” ดำเนินการในลักษณะเช่นเดียวกัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล CHULALONGKORN UNIVERSITY

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัยจากกลุ่มภารกิจบริการการศึกษา ฝ่ายสนับสนุนวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อเสนอไปยังผู้บริหารโรงเรียนเอกชนที่เป็นตัวอย่างวิจัยและโรงเรียนเอกชนที่ได้เลือกไว้เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัย

2. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับโรงเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัย โดยโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างวิจัยได้นำส่งเครื่องมือด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ พร้อมทั้งประสานงานเพื่อรวบรวมคืน สำหรับโรงเรียนเอกชนที่ได้เลือกไว้เพื่อทำการประเมินตามเครื่องมือ นั้น ผู้วิจัยได้ประสานงานโดยตรงไปยังโรงเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลด้วยตนเองที่โรงเรียนตามวันเวลาที่ได้นัดหมาย

3. ผู้วิจัยได้รับเครื่องมือคืนจากโรงเรียนเอกชนที่เป็นตัวอย่างจำนวน 273 แห่งจากที่กำหนดไว้ 320 แห่ง คิดเห็นร้อยละ 85.31 สำหรับโรงเรียนเอกชนที่เลือกไว้เพื่อผู้วิจัยไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ร่วมกับผู้บริหารโรงเรียน มีจำนวน 12 แห่ง ประกอบด้วยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนเพียงระดับเดียว จำนวน 3 แห่ง โรงเรียนที่เปิดสอนสองระดับ จำนวน 5 แห่ง และโรงเรียนที่เปิดสอนมากกว่าสองระดับ จำนวน 4 แห่ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของตัวอย่างเพื่อบรรยายลักษณะของตัวอย่าง ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ความเบ้ (skewness) ความโด่ง (kurtosis) และสัมประสิทธิ์การกระจาย (coefficient of variation)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) วิเคราะห์ด้วยดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อรายการประเมินกับจุดมุ่งหมายของการวัด (item-objective congruence: IOC) และดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ (content validity index: CVI)

2.2 ความตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) วิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) เพื่อตรวจสอบยืนยันโมเดลการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนที่สร้างขึ้นว่าสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่

2.3 ความเที่ยง (reliability) วิเคราะห์ด้วยวิธีการประมาณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) เป็นรายองค์ประกอบและทั้งฉบับ

2.4 ค่าอำนาจจำแนกตามทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิมด้วยค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (item-total correlation)

3. การวิเคราะห์ผลการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนและความเห็นของผู้ใช้เครื่องมือ ด้วยการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson coefficient of correlation)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน (2) ตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน และ (3) ประเมินการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนตามแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

ตอนที่ 4 ผลการประเมินการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนตามแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และเครื่องหมายที่ใช้แทนตัวแปรต่างๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลมากขึ้น ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าสถิติ

<i>M</i>	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
<i>SD</i>	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
<i>sk</i>	หมายถึง	ค่าความเบ้
<i>ku</i>	หมายถึง	ค่าความโด่ง
<i>CV</i>	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย
χ^2	หมายถึง	ดัชนีตรวจสอบความกลมกลืนประเภทค่าสถิติไค-สแควร์
<i>GFI</i>	หมายถึง	ดัชนีวัดความกลมกลืน
<i>AGFI</i>	หมายถึง	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว
<i>RMR</i>	หมายถึง	ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ
<i>RMSEA</i>	หมายถึง	ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของส่วนที่เหลือ
<i>df</i>	หมายถึง	องศาอิสระ
<i>p</i>	หมายถึง	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปร

EXCELLEN	หมายถึง	การจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ
LEADERSH	หมายถึง	ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
STRATEGY	หมายถึง	การวางแผนเชิงกลยุทธ์
CUSTOMER	หมายถึง	การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
MEASURE	หมายถึง	การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้
WORKFORC	หมายถึง	การมุ่งเน้นบุคลากร
OPERATIO	หมายถึง	คุณภาพการปฏิบัติงาน
RESULTS	หมายถึง	ผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน
SE_LEAD	หมายถึง	ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน
GOVERN	หมายถึง	การกำกับดูแลและความรับผิดชอบต่อสังคม
STRDEV	หมายถึง	การพัฒนากลยุทธ์ของโรงเรียน
STRIMP	หมายถึง	การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ
VOICE	หมายถึง	การรับฟังปัญหาจากผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
CUST_ENG	หมายถึง	ความผูกพันของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
MES_ANA	หมายถึง	การวัด การวิเคราะห์และการปรับปรุงผลการดำเนินงาน
INFO_KM	หมายถึง	การจัดการสารสนเทศและองค์ความรู้ของโรงเรียน
WF_ENVI	หมายถึง	สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน
WF_ENGA	หมายถึง	ความผูกพันของครู บุคลากร
PROCESS	หมายถึง	กระบวนการปฏิบัติงาน
EFFECTIV	หมายถึง	ประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน
R_STUD	หมายถึง	ผลลัพธ์ด้านผู้เรียนและด้านกระบวนการ
R_CUST	หมายถึง	ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
R_WF	หมายถึง	ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร
R_LEAD	หมายถึง	ผลลัพธ์ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน
R_BUDG	หมายถึง	ผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงินและการตลาด
X1_1 – X39_3	หมายถึง	ข้อรายการประเมินที่ 1.1 – 39.3

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของตัวอย่าง

1.1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของตัวอย่าง

การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของตัวอย่างโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 169 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 61.90 และส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาเพียงระดับเดียว จำนวน 124 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 45.42 แสดงในตาราง 4.1

ตาราง 4.1 จำนวนโรงเรียนเอกชนที่เป็นตัวอย่างวิจัย

จังหวัด	จำนวนระดับการศึกษาที่โรงเรียนจัดบริการ			รวม
	ระดับเดียว	สองระดับ	มากกว่าสองระดับ	
กรุงเทพมหานคร	85 (31.14)	45 (16.48)	39 (14.29)	169 (61.90)
สมุทรปราการ	14 (5.13)	12 (4.40)	6 (2.20)	32 (11.72)
นนทบุรี	10 (3.66)	10 (3.66)	6 (2.20)	26 (9.52)
ปทุมธานี	8 (2.93)	9 (3.30)	5 (1.83)	22 (8.06)
นครปฐม	3 (1.10)	4 (1.47)	3 (1.10)	10 (3.66)
สมุทรสาคร	3 (1.10)	2 (0.73)	2 (0.73)	7 (2.56)
ฉะเชิงเทรา	1 (0.37)	3 (1.10)	3 (1.10)	7 (2.56)
รวม	124 (45.42)	85 (31.14)	64 (23.44)	273 (100.00)

1.2 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับคะแนนของตัวอย่าง

การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับคะแนนของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนของตัวอย่าง จำนวน 273 แห่ง โดยประเมินจากองค์ประกอบของเกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศ (Education Criteria for performance excellence) ปี 2017 – 2018 ตามโปรแกรมความเป็นเลิศบัลดริจด้านการศึกษา (Baldrige Performance Excellence Program) จำนวน 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นบุคลากร 6) คุณภาพการปฏิบัติงาน และ 7) ผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน ซึ่งสถิติในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ความเบ้ (sk) ความโด่ง (ku) และสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) โดยมีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร เมื่อพิจารณาค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับคะแนนของการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศในประเด็นภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน (SE_LEAD) พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.59 ถึง 2.93 ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมเท่ากับ 25.55 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.25 ถึง 0.65 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมเท่ากับ 2.23 เมื่อพิจารณาความเบ้ของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนอยู่ในลักษณะเบ้ซ้าย อยู่ระหว่าง -4.18 ถึง -1.71 ความเบ้ของคะแนนรวมเท่ากับ -2.31 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาความโด่งของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนส่วนใหญ่มีลักษณะโด่งสูงกว่าโค้งปกติ อยู่ระหว่าง 0.93 ถึง 18.51 ความโด่งของคะแนนรวมเท่ากับ 5.90 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีการกระจายของคะแนนน้อย และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนน พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 8.47 ถึง 25.31 สัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนนรวมเท่ากับ 8.71 สำหรับประเด็นการกำกับดูแลและความรับผิดชอบต่อสังคม ($GOVERN$) พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.38 ถึง 2.91 ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมเท่ากับ 29.72 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.31 ถึง 0.74 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมเท่ากับ 3.60 เมื่อพิจารณาความเบ้ของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนอยู่ในลักษณะเบ้ซ้าย อยู่ระหว่าง -3.66 ถึง -0.82 ความเบ้ของคะแนนรวมเท่ากับ -1.53 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาความโด่งของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนส่วนใหญ่มีลักษณะโด่งสูงกว่าโค้งปกติ อยู่ระหว่าง -0.01 ถึง 13.81 ความโด่งของคะแนนรวมเท่ากับ 2.97 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีการกระจายของคะแนนน้อย และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนน พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 10.62 ถึง 30.56 สัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนนรวมเท่ากับ 12.12 รายละเอียดดังตาราง 4.2

ตาราง 4.2 ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับคะแนนการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับ
โรงเรียนเอกชนด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ประเด็นการ ประเมิน / ข้อ รายการ	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>sk</i>	<i>ku</i>	<i>CV</i> (%)
SE_LEAD	25.55	2.23	-2.31	5.90	8.71
X1_1	2.83	0.41	-2.23	4.27	14.35
X1_2	2.86	0.37	-2.54	5.78	12.83
X1_3	2.93	0.29	-4.18	18.51	9.83
X2_1	2.83	0.38	-1.74	1.05	13.37
X2_2	2.87	0.33	-2.28	3.24	11.50
X2_3	2.59	0.65	-1.83	3.79	25.31
X3_1	2.89	0.31	-2.57	4.63	10.67
X3_2	2.93	0.25	-3.52	10.44	8.47
X3_3	2.82	0.38	-1.71	0.93	13.50
GOVERN	29.72	3.60	-1.53	2.97	12.12
X4_1	2.77	0.44	-1.57	1.20	15.78
X4_2	2.83	0.40	-2.09	3.41	14.04
X4_3	2.58	0.60	-1.35	1.82	23.22
X4_4	2.60	0.72	-1.96	3.60	27.54
X4_5	2.75	0.50	-2.22	6.40	18.04
X5_1	2.91	0.31	-3.66	13.81	10.62
X5_2	2.88	0.35	-2.85	7.76	12.08
X5_3	2.85	0.39	-2.71	7.04	13.82
X6_1	2.38	0.69	-0.82	-0.01	29.12
X6_2	2.41	0.74	-1.27	1.53	30.56
X6_3	2.75	0.45	-1.38	0.55	16.44

องค์ประกอบด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ เมื่อพิจารณาค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับคะแนนของการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศในประเด็นการพัฒนากลยุทธ์ของโรงเรียน (STRDEV) พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.18 ถึง 2.69 ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมเท่ากับ 22.71 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.51 ถึง 0.68 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมเท่ากับ 3.70 เมื่อพิจารณาความเบ้ของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนอยู่ในลักษณะเบ้ซ้าย อยู่ระหว่าง -1.58 ถึง -0.52 ความเบ้ของคะแนนรวมเท่ากับ -0.50 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาความโด่งของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนส่วนใหญ่มีลักษณะโด่งใกล้เคียงโค้งปกติ อยู่ระหว่าง -0.61 ถึง 2.97 ความโด่งของคะแนนรวมเท่ากับ -0.64 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีการกระจายของคะแนนปานกลาง และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนน พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 19.62 ถึง 31.21 สัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนนรวมเท่ากับ 16.31 สำหรับประเด็นการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ (STRIMP) พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.03 ถึง 2.70 ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมเท่ากับ 17.76 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.47 ถึง 0.84 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมเท่ากับ 2.89 เมื่อพิจารณาความเบ้ของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนอยู่ในลักษณะเบ้ซ้าย อยู่ระหว่าง -1.12 ถึง -0.67 ความเบ้ของคะแนนรวมเท่ากับ -0.63 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาความโด่งของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนส่วนใหญ่มีลักษณะโด่งใกล้เคียงโค้งปกติ อยู่ระหว่าง -0.32 ถึง 2.54 ความโด่งของคะแนนรวมเท่ากับ -0.67 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีการกระจายของคะแนนปานกลาง และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนน พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 17.42 ถึง 41.16 สัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนนรวมเท่ากับ 16.28 รายละเอียดดังตาราง 4.3

ตาราง 4.3 ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับคะแนนการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับ
โรงเรียนเอกชนด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์

ประเด็นการ ประเมิน / ข้อ รายการ	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>sk</i>	<i>ku</i>	<i>CV</i> (%)
STRDEV	22.71	3.70	-0.50	-0.64	16.31
X7_1	2.69	0.54	-1.58	1.57	20.19
X7_2	2.60	0.57	-1.09	0.20	21.77
X7_3	2.37	0.62	-0.69	0.45	26.34
X7_4	2.18	0.68	-0.52	0.31	31.21
X7_5	2.48	0.65	-1.36	2.59	26.34
X8_1	2.59	0.55	-1.20	2.03	21.08
X8_2	2.62	0.51	-0.82	-0.60	19.62
X8_3	2.64	0.52	-1.35	2.73	19.84
X8_4	2.53	0.58	-1.26	2.97	22.91
STRIMP	17.76	2.89	-0.63	-0.67	16.28
X9_1	2.70	0.47	-1.12	-0.20	17.42
X9_2	2.03	0.84	-0.67	0.00	41.16
X9_3	2.54	0.58	-0.85	-0.24	22.78
X9_4	2.63	0.58	-1.54	2.54	22.06
X10_1	2.67	0.50	-1.07	-0.07	18.76
X10_2	2.58	0.56	-0.98	0.00	21.61
X10_3	2.61	0.53	-0.88	-0.32	20.31

องค์ประกอบด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เมื่อพิจารณาค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับคะแนนของการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศในประเด็นการรับฟังปัญหาจากผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (VOICE) พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.15 ถึง 2.61 ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมเท่ากับ 16.81 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.66 ถึง 0.90 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมเท่ากับ 3.89 เมื่อพิจารณาความเข้มของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนอยู่ในลักษณะเบ้ซ้าย อยู่ระหว่าง -1.92 ถึง -0.94 ความเข้มของคะแนนรวมเท่ากับ -0.86 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาความโด่งของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนส่วนใหญ่มีลักษณะโด่งใกล้เคียงโค้งปกติ อยู่ระหว่าง 0.17 ถึง 4.01 ความโด่งของคะแนนรวมเท่ากับ 0.43 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีการกระจายของคะแนนปานกลาง และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนน พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 24.50 ถึง 41.87 สัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนนรวมเท่ากับ 23.12 สำหรับประเด็นความผูกพันของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (CUST_ENG) พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.18 ถึง 2.69 ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมเท่ากับ 22.35 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.61 ถึง 0.81 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมเท่ากับ 4.50 เมื่อพิจารณาความเข้มของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนอยู่ในลักษณะเบ้ซ้าย อยู่ระหว่าง -2.40 ถึง -0.81 ความเข้มของคะแนนรวมเท่ากับ -1.09 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาความโด่งของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนส่วนใหญ่มีลักษณะโด่งใกล้เคียงโค้งปกติ อยู่ระหว่าง 0.20 ถึง 6.64 ความโด่งของคะแนนรวมเท่ากับ 1.08 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีการกระจายของคะแนนปานกลาง และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนน พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 22.76 ถึง 37.06 สัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนนรวมเท่ากับ 20.14 รายละเอียดดังตาราง 4.4

ตาราง 4.4 ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับคะแนนการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับ
โรงเรียนเอกชน ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ประเด็นการ ประเมิน / ข้อ รายการ	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>sk</i>	<i>ku</i>	<i>CV</i> (%)
VOICE	16.81	3.89	-0.86	0.43	23.12
X11_1	2.34	0.79	-1.23	1.25	33.85
X11_2	2.33	0.79	-1.03	0.46	33.88
X11_3	2.29	0.78	-1.04	0.85	33.86
X11_4	2.55	0.63	-1.30	1.42	24.50
X12_1	2.53	0.66	-1.40	2.03	25.95
X12_2	2.15	0.90	-0.94	0.17	41.87
X12_3	2.61	0.66	-1.92	4.01	25.24
CUST_ENG	22.35	4.50	-1.09	1.08	20.14
X13_1	2.37	0.78	-1.32	1.63	32.85
X13_2	2.40	0.77	-1.41	1.90	32.23
X13_3	2.43	0.70	-1.22	1.53	28.89
X13_4	2.18	0.81	-0.81	0.20	37.06
X13_5	2.31	0.72	-1.05	1.37	30.93
X14_1	2.65	0.67	-2.12	4.42	25.25
X14_2	2.68	0.65	-2.32	5.49	24.21
X14_3	2.69	0.61	-2.40	6.64	22.76
X14_4	2.65	0.61	-1.98	4.44	22.93

องค์ประกอบด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ เมื่อพิจารณาค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับคะแนนของการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศในประเด็นการวัด การวิเคราะห์และการปรับปรุงผลการดำเนินงาน (MEAS_ANA) พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.25 ถึง 2.60 ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมเท่ากับ 27.22 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.54 ถึง 0.77 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมเท่ากับ 5.72 เมื่อพิจารณาความเบ้ของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนอยู่ในลักษณะเบ้ซ้าย อยู่ระหว่าง -1.49 ถึง -0.95 ความเบ้ของคะแนนรวมเท่ากับ -1.02 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาความโด่งของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนส่วนใหญ่มีลักษณะโด่งใกล้เคียงโค้งปกติ อยู่ระหว่าง 0.17 ถึง 1.68 ความโด่งของคะแนนรวมเท่ากับ 0.66 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีการกระจายของคะแนนปานกลาง และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนน พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 20.53 ถึง 34.41 สัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนนรวมเท่ากับ 21.01 สำหรับประเด็นการจัดการสารสนเทศและองค์ความรู้ของโรงเรียน (INFO_KM) พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.20 ถึง 2.56 ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมเท่ากับ 22.06 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.61 ถึง 0.81 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมเท่ากับ 4.53 เมื่อพิจารณาความเบ้ของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนอยู่ในลักษณะเบ้ซ้าย อยู่ระหว่าง -1.56 ถึง -0.75 ความเบ้ของคะแนนรวมเท่ากับ -0.79 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาความโด่งของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนส่วนใหญ่มีลักษณะโด่งใกล้เคียงโค้งปกติ อยู่ระหว่าง -0.38 ถึง 2.25 ความโด่งของคะแนนรวมเท่ากับ -0.03 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีการกระจายของคะแนนปานกลาง และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนน พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 22.66 ถึง 37.08 สัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนนรวมเท่ากับ 20.53 รายละเอียดดังตาราง 4.5

ตาราง 4.5 ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับคะแนนการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับ
โรงเรียนเอกชนด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้

ประเด็นการ ประเมิน / ข้อ รายการ	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>sk</i>	<i>ku</i>	<i>CV</i> (%)
MEAS_ANA	27.22	5.72	-1.02	0.66	21.01
X15_1	2.42	0.67	-1.03	1.08	27.71
X15_2	2.41	0.68	-1.14	1.68	28.22
X15_3	2.25	0.77	-0.95	0.70	34.41
X15_4	2.49	0.69	-1.26	1.32	27.59
X15_5	2.55	0.61	-1.25	1.43	24.09
X16_1	2.60	0.63	-1.49	1.83	24.19
X16_2	2.49	0.68	-1.14	0.59	27.35
X16_3	2.47	0.68	-1.19	1.25	27.57
X17_1	2.51	0.65	-1.18	0.93	25.90
X17_2	2.41	0.69	-1.04	0.83	28.79
X17_3	2.62	0.54	-1.07	0.17	20.53
INFO_KM	22.06	4.53	-0.79	-0.03	20.53
X18_1	2.53	0.70	-1.56	2.25	27.87
X18_2	2.54	0.59	-0.92	-0.11	23.20
X18_3	2.48	0.71	-1.38	1.70	28.84
X18_4	2.47	0.61	-0.75	-0.38	24.88
X18_5	2.54	0.58	-0.87	-0.19	22.66
X19_1	2.56	0.63	-1.32	1.45	24.46
X19_2	2.42	0.73	-1.06	0.47	30.34
X19_3	2.32	0.76	-1.03	0.76	32.75
X19_4	2.20	0.81	-0.88	0.32	37.08

องค์ประกอบด้านการมุ่งเน้นบุคลากร เมื่อพิจารณาค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับคะแนนของการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศในประเด็นสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน (WF_ENVI) พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.52 ถึง 2.84 ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมเท่ากับ 26.54 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.42 ถึง 0.72 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมเท่ากับ 4.61 เมื่อพิจารณาความเบ้ของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนอยู่ในลักษณะเบ้ซ้าย อยู่ระหว่าง -3.33 ถึง -1.51 ความเบ้ของคะแนนรวมเท่ากับ -2.09 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาความโด่งของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนส่วนใหญ่มีลักษณะโด่งสูงกว่าโค้งปกติ อยู่ระหว่าง 2.00 ถึง 14.82 ความโด่งของคะแนนรวมเท่ากับ 7.08 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีการกระจายของคะแนนน้อย และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนน พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 14.81 ถึง 28.42 สัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนนรวมเท่ากับ 17.38 สำหรับประเด็นความผูกพันของครูบุคลากร (WF_ENGA) พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.43 ถึง 2.77 ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมเท่ากับ 26.07 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.49 ถึง 0.81 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมเท่ากับ 5.03 เมื่อพิจารณาความเบ้ของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนอยู่ในลักษณะเบ้ซ้าย อยู่ระหว่าง -2.41 ถึง -1.39 ความเบ้ของคะแนนรวมเท่ากับ -1.73 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาความโด่งของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนส่วนใหญ่มีลักษณะโด่งสูงกว่าโค้งปกติ อยู่ระหว่าง 1.62 ถึง 7.43 ความโด่งของคะแนนรวมเท่ากับ 4.54 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีการกระจายของคะแนนน้อย และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนน พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 17.58 ถึง 33.09 สัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนนรวมเท่ากับ 19.28 รายละเอียดดังตาราง 4.6

ตาราง 4.6 ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับคะแนนการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับ
โรงเรียนเอกชน ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร

ประเด็นการ ประเมิน / ข้อ รายการ	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>sk</i>	<i>ku</i>	<i>CV</i> (%)
WF_ENVI	26.54	4.61	-2.09	7.08	17.38
X20_1	2.52	0.68	-1.55	2.53	27.08
X20_2	2.55	0.65	-1.51	2.37	25.40
X20_3	2.52	0.72	-1.52	2.00	28.42
X20_4	2.62	0.66	-1.98	4.11	25.27
X20_5	2.74	0.56	-2.56	7.80	20.34
X21_1	2.84	0.42	-3.33	14.82	14.81
X21_2	2.62	0.67	-2.13	5.01	25.48
X21_3	2.79	0.50	-3.14	12.49	17.95
X21_4	2.64	0.68	-2.09	4.12	25.72
X21_5	2.69	0.60	-2.25	5.58	22.16
WF_ENGA	26.07	5.03	-1.73	4.54	19.28
X22_1	2.75	0.53	-2.31	6.06	19.16
X22_2	2.53	0.71	-1.70	3.00	27.94
X22_3	2.44	0.81	-1.47	1.62	33.09
X22_4	2.64	0.75	-2.40	5.34	28.56
X22_5	2.67	0.58	-2.03	5.16	21.81
X23_1	2.77	0.49	-2.41	7.43	17.58
X23_2	2.43	0.78	-1.39	1.49	32.26
X23_3	2.75	0.50	-2.20	6.22	18.11
X23_4	2.56	0.66	-1.66	3.18	25.86
X23_5	2.54	0.66	-1.59	2.95	26.14

องค์ประกอบด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน เมื่อพิจารณาค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับคะแนนของการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศในประเด็นกระบวนการปฏิบัติงาน (PROCESS) พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.14 ถึง 2.64 ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมเท่ากับ 34.23 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.53 ถึง 0.91 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมเท่ากับ 7.58 เมื่อพิจารณาความเบ้ของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนอยู่ในลักษณะเบ้ซ้าย อยู่ระหว่าง -1.60 ถึง -0.83 ความเบ้ของคะแนนรวมเท่ากับ -1.28 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาความโด่งของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนส่วนใหญ่มีลักษณะโด่งใกล้เคียงโค้งปกติ อยู่ระหว่าง -0.09 ถึง 3.31 ความโด่งของคะแนนรวมเท่ากับ 2.34 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีการกระจายของคะแนนปานกลาง และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนน พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 20.08 ถึง 42.71 สัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนนรวมเท่ากับ 22.13 สำหรับประเด็นประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน (EFFECTIV) พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.07 ถึง 2.64 ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมเท่ากับ 32.28 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.54 ถึง 0.96 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมเท่ากับ 8.43 เมื่อพิจารณาความเบ้ของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนอยู่ในลักษณะเบ้ซ้าย อยู่ระหว่าง -1.24 ถึง -0.78 ความเบ้ของคะแนนรวมเท่ากับ -0.87 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาความโด่งของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนส่วนใหญ่มีลักษณะโด่งสูงกว่าโค้งปกติ อยู่ระหว่าง -0.26 ถึง 0.71 ความโด่งของคะแนนรวมเท่ากับ 0.07 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีการกระจายของคะแนนปานกลาง และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนน พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 20.59 ถึง 44.17 สัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนนรวมเท่ากับ 26.10 รายละเอียดดังตาราง 4.7

ตาราง 4.7 ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับคะแนนการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับ
โรงเรียนเอกชนด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน

ประเด็นการประเมิน / ข้อรายการ	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>sk</i>	<i>ku</i>	<i>CV</i> (%)
PROCESS	34.23	7.58	-1.28	2.34	22.13
X24_1	2.49	0.70	-1.28	1.19	28.19
X24_2	2.64	0.58	-1.60	2.74	21.89
X24_3	2.62	0.61	-1.56	2.25	23.17
X24_4	2.62	0.57	-1.42	2.31	21.79
X25_1	2.53	0.64	-1.56	3.31	25.34
X25_2	2.62	0.56	-1.36	2.32	21.30
X25_3	2.66	0.53	-1.52	3.09	20.08
X25_4	2.62	0.56	-1.40	2.44	21.22
X26_1	2.33	0.81	-1.19	1.01	34.59
X26_2	2.14	0.89	-0.85	-0.02	41.59
X26_3	2.14	0.91	-0.87	-0.09	42.71
X27_1	2.19	0.83	-0.83	0.11	37.90
X27_2	2.37	0.73	-1.04	0.81	30.84
X27_3	2.27	0.78	-0.88	0.27	34.57
EFFECTIV	32.28	8.43	-0.87	0.07	26.10
X28_1	2.12	0.91	-0.83	-0.11	42.87
X28_2	2.33	0.86	-1.18	0.60	36.99
X28_3	2.37	0.85	-1.24	0.71	35.68
X28_4	2.25	0.86	-0.99	0.24	38.36
X28_5	2.07	0.91	-0.78	-0.18	44.17
X29_1	2.61	0.54	-0.95	-0.17	20.60
X29_2	2.64	0.54	-1.19	0.45	20.63
X29_3	2.61	0.54	-0.94	-0.17	20.59
X30_1	2.52	0.59	-0.84	-0.26	23.48
X30_2	2.09	0.91	-0.92	0.19	43.43
X30_3	2.20	0.85	-0.99	0.47	38.50
X31_1	2.23	0.96	-1.13	0.27	43.02
X31_2	2.11	0.93	-0.88	-0.08	44.19
X31_3	2.14	0.93	-1.01	0.23	43.39

องค์ประกอบด้านผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน เมื่อพิจารณาค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับคะแนนของการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศในประเด็นผลลัพธ์ด้านผู้เรียนและด้านกระบวนการ (R_STUD) พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.82 ถึง 2.59 ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมเท่ากับ 27.34 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.65 ถึง 1.07 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมเท่ากับ 7.84 เมื่อพิจารณาความเบ้ของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนอยู่ในลักษณะเบ้ซ้ายอยู่ระหว่าง -1.86 ถึง -0.58 ความเบ้ของคะแนนรวมเท่ากับ -1.02 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาความโด่งของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนส่วนใหญ่มีลักษณะโด่งใกล้เคียงโค้งปกติ อยู่ระหว่าง -0.84 ถึง 3.04 ความโด่งของคะแนนรวมเท่ากับ 0.88 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีการกระจายของคะแนนปานกลาง และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนน พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 24.94 ถึง 57.92 สัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนนรวมเท่ากับ 28.70 ในประเด็นผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (R_CUST) พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.21 ถึง 2.33 ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมเท่ากับ 6.83 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.88 ถึง 0.91 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมเท่ากับ 2.50 เมื่อพิจารณาความเบ้ของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนอยู่ในลักษณะเบ้ซ้าย อยู่ระหว่าง -1.39 ถึง -1.12 ความเบ้ของคะแนนรวมเท่ากับ -1.37 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาความโด่งของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนส่วนใหญ่มีลักษณะใกล้เคียงโค้งปกติ อยู่ระหว่าง 0.59 ถึง 1.29 ความโด่งของคะแนนรวมเท่ากับ 1.44 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีการกระจายของคะแนนปานกลาง และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนน พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 37.72 ถึง 41.13 สัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนนรวมเท่ากับ 36.62 ในประเด็นผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร (R_WF) พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.22 ถึง 2.37 ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมเท่ากับ 9.26 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.85 ถึง 0.94 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมเท่ากับ 3.29 เมื่อพิจารณาความเบ้ของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนอยู่ในลักษณะเบ้ซ้าย อยู่ระหว่าง -1.37 ถึง -1.09 ความเบ้ของคะแนนรวมเท่ากับ -1.24 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาความโด่งของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนส่วนใหญ่มีลักษณะใกล้เคียงโค้งปกติ อยู่ระหว่าง 0.27 ถึง 1.25 ความโด่งของคะแนนรวมเท่ากับ 0.94 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีการกระจายของคะแนนปานกลาง และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนน พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 35.90 ถึง 42.39 สัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนนรวมเท่ากับ 35.63 ในประเด็นผลลัพธ์ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน (R_LEAD) พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.42 ถึง 2.75 ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมเท่ากับ 20.99 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.54 ถึง 0.84 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมเท่ากับ 4.30 เมื่อพิจารณาความเบ้ของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนอยู่ในลักษณะเบ้ซ้าย อยู่ระหว่าง -2.66

ถึง -1.36 ความเบ้ของคะแนนรวมเท่ากับ -1.98 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาความโด่งของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนส่วนใหญ่มีลักษณะโด่งสูงกว่า โค้งปกติ อยู่ระหว่าง 1.09 ถึง 8.36 ความโด่งของคะแนนรวมเท่ากับ 5.10 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่ มีการกระจายของคะแนนน้อย และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนน พบว่า มีค่าอยู่ ระหว่าง 19.76 ถึง 34.64 สัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนนรวมเท่ากับ 20.50 และในประเด็น ผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงินและการตลาด (R_BUDG) พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.32 ถึง 2.66 ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมเท่ากับ 7.36 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.57 ถึง 0.85 ค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมเท่ากับ 1.77 เมื่อพิจารณาความเบ้ของคะแนน พบว่า การ แจกแจงของคะแนนอยู่ในลักษณะเบ้ซ้าย อยู่ระหว่าง -1.75 ถึง -1.13 ความเบ้ของคะแนนรวมเท่ากับ -1.10 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาความโด่งของคะแนน พบว่า การแจกแจงของคะแนนส่วนใหญ่มีลักษณะใกล้เคียงโค้งปกติ อยู่ระหว่าง 0.63 ถึง 3.30 ความ โด่งของคะแนนรวมเท่ากับ 1.29 แสดงว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีการกระจายของคะแนนปานกลาง และ เมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนน พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 21.40 ถึง 35.85 สัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนนรวมเท่ากับ 24.12 รายละเอียดดังตาราง 4.8

ตาราง 4.8 ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับคะแนนการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับ
โรงเรียนเอกชน ด้านผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน

ประเด็นการประเมิน / ข้อรายการ	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>sk</i>	<i>ku</i>	<i>cv</i> (%)
R_STUD	27.34	7.84	-1.02	0.88	28.70
X32_1	2.39	0.96	-1.55	1.22	40.06
X32_2	2.51	0.83	-1.86	2.80	33.06
X32_3	2.32	0.95	-1.33	0.71	41.01
X32_4	2.48	0.81	-1.83	3.04	32.46
X33_1	2.59	0.65	-1.66	2.81	24.94
X33_2	2.08	0.93	-0.83	-0.16	44.74
X33_3	2.52	0.72	-1.64	2.61	28.63
X33_4	2.46	0.69	-1.33	1.93	27.98
X33_5	2.32	0.79	-1.15	1.04	33.90
X34_1	1.96	1.03	-0.73	-0.59	52.45
X34_2	1.88	1.07	-0.65	-0.80	56.65
X34_3	1.82	1.05	-0.58	-0.84	57.92
R_CUST	6.83	2.50	-1.37	1.44	36.62
X35_1	2.33	0.88	-1.39	1.29	37.72
X35_2	2.29	0.88	-1.29	1.07	38.39
X35_3	2.21	0.91	-1.12	0.50	41.13
R_WF	9.24	3.29	-1.24	0.94	35.63
X36_1	2.22	0.94	-1.09	0.27	42.39
X36_2	2.37	0.85	-1.37	1.25	35.90
X36_3	2.32	0.90	-1.28	0.80	38.90
X36_4	2.34	0.89	-1.30	0.84	37.98
R_LEAD	20.99	4.30	-1.98	5.10	20.50
X37_1	2.62	0.68	-2.14	4.82	25.84
X37_2	2.54	0.78	-1.74	2.41	30.71
X37_3	2.42	0.84	-1.39	1.09	34.64
X37_4	2.75	0.55	-2.66	8.36	20.08
X37_5	2.74	0.54	-2.58	8.36	19.76
X38_1	2.64	0.60	-1.89	4.29	22.74
X38_2	2.59	0.62	-1.66	3.25	23.91
X38_3	2.69	0.53	-1.84	4.17	19.82
R_BUDG	7.36	1.77	-1.10	1.29	24.12
X39_1	2.66	0.57	-1.75	3.30	21.40
X39_2	2.38	0.85	-1.32	0.98	35.83
X39_3	2.32	0.83	-1.13	0.63	35.85

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

ในการพัฒนาแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน ผู้วิจัยสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยเฉพาะการวิเคราะห์โปรแกรมการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศของบัลดริจ (Educational criteria, Baldrige Performance Excellence Program) ปี 2017 - 2018 ตลอดจนการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน เพื่อนำมาพัฒนารายการตรวจสอบที่ใช้เพื่อการประเมินการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน ทั้งนี้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ นำเสนอเป็น 2 ตอน ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์โปรแกรมการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศบัลดริจ ปี 2017 – 2018

จากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะโปรแกรมการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศของบัลดริจ (Educational criteria, Baldrige Performance Excellence Program) ปี 2017 – 2018 เพื่อนำผลการวิเคราะห์ดังกล่าวมาเป็นกรอบแนวคิดในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน และนำผลการสังเคราะห์ที่ได้ไปพัฒนารายการตรวจสอบในแบบประเมินการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน ผลการวิเคราะห์เกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศบัลดริจ ปี 2017 - 2018 ปรากฏในตาราง 4.9

ตาราง 4.9 ผลการวิเคราะห์เกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศบัดริจ ปี 2017 – 2018

องค์ประกอบ	รายการประเมิน	ประเด็นพิจารณา
1. ภาวะผู้นำ	1.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	1) วิสัยทัศน์และค่านิยม 2) การสื่อสาร 3) พันธกิจและผลการดำเนินงาน
	1.2 การกำกับดูแลและควมรับผิดชอบต่อสังคม	1) การกำกับดูแลกิจการ 2) การปฏิบัติตามกฎหมาย 3) ความรับผิดชอบต่อสังคม
2. กลยุทธ์	2.1 การพัฒนากลยุทธ์	1) กระบวนการพัฒนากลยุทธ์ 2) วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์
	2.2 การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ	1) การพัฒนาแผนปฏิบัติการและการนำไปปฏิบัติ 2) การปรับเปลี่ยนแผนปฏิบัติการ
3. ลูกค้า	3.1 การรับฟังเสียงของลูกค้า	1) การรับฟังเสียงของผู้เรียนและลูกค้าอื่น 2) การประเมินความพึงพอใจและความผูกพันของผู้เรียนและลูกค้าอื่น
	3.2 ความผูกพันของลูกค้า	1) หลักสูตร การบริการ และการสนับสนุนผู้เรียนและลูกค้าอื่น 2) ความสัมพันธ์กับผู้เรียน และลูกค้าอื่น
4. การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้	4.1 การวัด การวิเคราะห์และการปรับปรุงผลการดำเนินงาน	1) การวัดผลการดำเนินงาน 2) การวิเคราะห์และทบทวนผลการดำเนินงาน 3) การปรับปรุงผลการดำเนินงาน

ตาราง 4.9 (ต่อ)

องค์กรประกอบ	รายการประเมิน	ประเด็นพิจารณา
4. การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ (ต่อ)	4.2 การจัดการสารสนเทศและองค์ความรู้	1) ข้อมูลและสารสนเทศ 2) องค์ความรู้ขององค์กร
5. บุคลากร	5.1 สภาพแวดล้อมในการทำงาน	1) ชีตความสามารถและอัตรากำลัง 2) บรรยากาศการทำงาน
	5.2 ความผูกพันของบุคลากร	1) ความผูกพันของบุคลากรและผล การสร้าง ความผูกพัน 2) การพัฒนาบุคลากรและผู้นำ
6. การปฏิบัติงาน	6.1 กระบวนการปฏิบัติงาน	1) การออกแบบหลักสูตร การบริการและกระบวนการปฏิบัติงาน 2) การจัดการและการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงาน 3) การจัดการห่วงโซ่อุปทาน 4) การจัดการนวัตกรรม
	6.2 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	1) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการปฏิบัติงาน 2) การจัดการระบบสารสนเทศ 3) การเตรียมความพร้อมด้านความปลอดภัยและภาวะฉุกเฉิน

ตาราง 4.9 (ต่อ)

องค์ประกอบ	รายการประเมิน	ประเด็นพิจารณา
7. ผลลัพธ์	7.1 ผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนและด้านกระบวนการ	1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการบริการทางการศึกษา 2) ผลลัพธ์ด้านประสิทธิผลของกระบวนการปฏิบัติงาน 3) ผลลัพธ์ด้านการจัดการห่วงโซ่อุปทาน
	7.2 ผลลัพธ์ด้านลูกค้า	1) ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและลูกค้าอื่น
	7.3 ผลลัพธ์ด้านบุคลากร	1) ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร
	7.4 ผลลัพธ์ด้านภาวะผู้นำและการกำกับดูแล	1) ผลลัพธ์ด้านภาวะผู้นำการกำกับดูแลและรับผิดชอบต่อสังคม 2) ผลลัพธ์ด้านการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ
	7.5 ผลลัพธ์ด้านงบประมาณการเงินและการตลาด	1) ผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงิน และการตลาด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

จากตาราง 17 เกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศบัลตริจ ปี 2017 – 2018 ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่

ด้านภาวะผู้นำ ประกอบด้วยรายการประเมินเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร 3 ประเด็นพิจารณา และการกำกับดูแลและความรับผิดชอบต่อสังคม 3 ประเด็นพิจารณา

ด้านกลยุทธ์ ประกอบด้วยรายการประเมินเกี่ยวกับการพัฒนากลยุทธ์ 2 ประเด็นพิจารณา และการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ 2 ประเด็นพิจารณา

ด้านลูกค้า ประกอบด้วยรายการประเมินเกี่ยวกับการรับฟังเสียงของลูกค้า 2 ประเด็นพิจารณา และความผูกพันของลูกค้า 2 ประเด็นพิจารณา

ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ประกอบด้วยรายการประเมินเกี่ยวกับการวัด การวิเคราะห์และการปรับปรุงผลการดำเนินงาน 3 ประเด็นพิจารณา และการจัดการสารสนเทศ และองค์ความรู้ 2 ประเด็นพิจารณา

ด้านบุคลากร ประกอบด้วยรายการประเมินเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน 2 ประเด็นพิจารณา และความผูกพันของบุคลากร 2 ประเด็นพิจารณา

ด้านการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยรายการประเมินเกี่ยวกับกระบวนการปฏิบัติงาน 4 ประเด็นพิจารณา และประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน 3 ประเด็นพิจารณา

ด้านผลลัพธ์ ประกอบด้วยรายการประเมินเกี่ยวกับผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนและด้านกระบวนการ 3 ประเด็นพิจารณา ผลลัพธ์ด้านลูกค้า 1 ประเด็นพิจารณา ผลลัพธ์ด้านบุคลากร 1 ประเด็นพิจารณา ผลลัพธ์ด้านภาวะผู้นำและการกำกับดูแล 2 ประเด็นพิจารณา และผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงินและการตลาด 1 ประเด็นพิจารณา

จากการวิเคราะห์เกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศปี 2017 – 2018 พบว่ามีองค์ประกอบสำคัญ 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำ 2) กลยุทธ์ 3) ลูกค้า 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) บุคลากร 6) การปฏิบัติงาน และ 7) ผลลัพธ์ ซึ่งใช้เป็นกรอบในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน เพื่อให้ได้รายการตรวจสอบที่จะนำไปสู่การพัฒนาแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนในขั้นตอนต่อไป

2.2 ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน เกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน โดยผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ ด้วยการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการสังเคราะห์การจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนจากการสัมภาษณ์แสดงดังตาราง 4.10

ตาราง 4.10 ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

องค์ประกอบ	ผู้ทรงคุณวุฒิ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ 5
ภาวะผู้นำของ ผู้บริหาร โรงเรียน	- ภาวะผู้นำทาง วิชาการ - การพัฒนา ตนเอง - ความมี จินตนาการ	- การบริหาร โรงเรียนเป็น ฐาน - ความเป็น ผู้ประกอบการ - ความ รับผิดชอบต่อ สังคม	- การพัฒนา ตนเอง - การมีจิต วิญญาณ - การให้บริการ แก่ชุมชน	- ความกล้าได้ กล้าเสีย - การมีจิต วิญญาณ	- การมีจิต วิญญาณ - การเป็น แบบอย่าง - การเข้าถึงเพื่อ รับฟังปัญหา ของชุมชน
การวางแผน เชิงกลยุทธ์	- ความเป็นเลิศ ที่ชัดเจน - การยึดมั่นใน วิสัยทัศน์ - การควบคุม ติดตาม	- จุดเด่น/ เอกลักษณ์ - เป้าหมายที่ ชัดเจน - การวิเคราะห์ SWOT - Downsizing	- แผนกลยุทธ์ - การประชุม วางแผนงาน - การกำกับ ติดตาม	- การกำหนด เป้าหมายที่ ชัดเจน	- จุดขาย/ เอกลักษณ์
การมุ่งเน้น ผู้เรียนและผู้มี ส่วนได้ส่วนเสีย	- การรับฟัง ผู้เรียนอย่าง ใกล้ชิด - ความสนใจต่อ ผู้ปกครอง - การมีส่วนร่วม - ศิษย์เก่า/ กรรมการ โรงเรียน	- ศิษย์เก่า - การมีส่วนร่วม - การสร้างความ ผูกพัน - การรับฟัง ปัญหาผ่านสื่อ ออนไลน์	- การมีส่วนร่วม - ศิษย์เก่า - การสร้าง ความสัมพันธ์ ผ่านสื่อออนไลน์	- การพัฒนา ผู้เรียนตามวัย - เสียงของ ผู้ปกครอง - ความต้องการ ลูกค้า - การมีส่วนร่วม - การเรียนการ สอนเพื่อสร้าง ความผูกพัน	- ความสามารถ ในการเลือก ลูกค้า - การตอบสนอง ความต้องการ ลูกค้า - การมีส่วนร่วม - การเรียนการ สอนเพื่อสร้าง ความผูกพัน
การวัด การ วิเคราะห์และ การจัดการ ความรู้	- ระบบการวัด ความสำเร็จที่ ชัดเจน - กระบวนการ และเครื่องมือ วัดผลการ ดำเนินการ	- ชุมชนแห่งการ เรียนรู้ทาง วิชาชีพ	-	-	-

ตาราง 4.10 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ผู้ทรงคุณวุฒิ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ 5
การมุ่งเน้น บุคลากร	- การจูงใจ บุคลากร - การจัด สวัสดิการ - หลักจิตวิทยา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์	- การพัฒนา คุณภาพครู บุคลากร	- การยกย่อง เชิดชูเกียรติ - การสร้าง ความผูกพัน	- การพัฒนา จัดการเรียนการ สอนของครู	- การสร้างความ ผูกพัน - ความทุ่มเทใน การทำงาน
คุณภาพของ การปฏิบัติงาน	- กระบวนการ เทียบเคียง - การออกแบบ การเรียนการ สอน - การนิเทศแบบ สอนงาน	- นวัตกรรม การบริหาร - การพัฒนา อาคารสถานที่ - การจัดบริการ ทางการศึกษา - Peer Coaching	- หลักสูตรและ กิจกรรมการ เรียนรู้ - การนิเทศ วัฒนธรรม องค์การ การทำงาน เป็นทีม - การแก้ไขข้อ ร้องเรียน	- การทำงาน เป็นทีม - การมุ่งไปใน ทิศทางเดียวกัน	- ความ หลากหลายของ หลักสูตร - ทีมคุณภาพ - วัฒนธรรม องค์การ - การบริการ ทางการศึกษา - สภาพแวดล้อม อาคารสถานที่
ผลลัพธ์การ ดำเนินงานของ โรงเรียน	- การเน้นที่ตัว ผู้เรียน	- การเน้น ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน คุณลักษณะ และทักษะแห่ง อนาคต	- การเน้น ผลลัพธ์ที่ตัว ผู้เรียน - ผลลัพธ์การ จัดสรร ทรัพยากร - ผลลัพธ์ การตลาด	- ผลลัพธ์ที่ตัว ผู้เรียน - ผลลัพธ์ที่ตัว ครู	- ผลลัพธ์ด้าน ผู้เรียน - รางวัลที่ โรงเรียนได้รับ
อื่นๆ	-	- นโยบาย ภาครัฐที่ ส่งเสริมการจัด การศึกษา เอกชน	- การประกัน คุณภาพ การศึกษา	-	- ความสุขของ ผู้เรียน - ความสุขใน การทำงานของ ครู บุคลากร

จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ทุกคนเห็นด้วยกับองค์ประกอบของการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศทั้ง 7 องค์ประกอบ และแสดงความเห็นเพิ่มเติมในรายละเอียดเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ เน้นการบริหารโรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management: SBM) และต้องพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังต้องมีจิตวิญญาณของผู้บริหาร ความเป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการ กล้าได้กล้าเสียในการบริหาร รับฟังปัญหาและให้บริการแก่สังคม รวมทั้งต้องแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมด้วย ดังตัวอย่างคำให้สัมภาษณ์

“ผู้บริหารเป็นตัวจักรสำคัญที่ทำให้โรงเรียนเอกชนมุ่งสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำโดยเฉพาะภาวะผู้นำทางวิชาการ มีภาวะความเป็นผู้นำเขา เช่น มีความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 / 13 ธันวาคม 2560)

“ของเอกชนต้องอาศัยสิ่งที่ได้เปรียบรัฐ มีสิ่งหนึ่งที่ได้เปรียบคือเป็น SBM แท้ๆ รัฐอะ SBM ไม่จริงหรอก... แล้วนโยบายของผู้บริหารในส่วนของกระทรวงมีการเปลี่ยนแปลง แต่ถ้าเอกชนค่อนข้างที่จะต้องอาศัยความได้เปรียบ ส่วนนี้มีความต่อเนื่องเพราะเราเป็นเจ้าของ เรามี Sense of ownership ที่มากกว่าและก็จะบริหารจัดการภายในเบ็ดเสร็จจริงๆ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 / 7 ธันวาคม 2560)

“การบริหารจะว่าไปก็เหมือนๆ กันนะ คือเราต้องไปแสวงหาความรู้ เข้ารับการอบรมลักษณะนี้ แต่ว่าผู้บริหารแต่ละคนก็ต่างกัน ความทุ่มเทหรือความจริงจังอันนี้ที่ว่ามีทั้งรัฐทั้งเอกชน... แต่พี่ไม่รู้ คนอื่นคิดแค่ว่าเป็นเอกชนก็ทำไปเป็นแค่ธุรกิจหรือเรื่องของเงินหรือเปล่า อันนี้ไม่ได้ว่าคนอื่นนะ แต่หมายถึงมันมีจิตวิญญาณอะ พี่ก็ไม่รู้แต่ละคนคิดมากน้อยแค่ไหน แต่เราไม่ได้เราทำมาแล้ว ปูย่าตายายสร้างไว้ให้เราแล้ว เราก็ต้องทำให้ดีที่สุด ต้องพัฒนา เราจะอยู่กับที่ไม่ได้...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 / 6 ธันวาคม 2560)

“ถ้ามองภาพเอกชนจะแตกต่างกัน เพราะเอกชนกล้าได้กล้าเสีย แต่รัฐบาลต้องทำตามคำสั่ง และงบประมาณที่ได้ แต่ถ้าเอกชนไปรบบแบบนี้ตามรัฐบาล ไม่ได้ ไม่ทัน เพราะเขามีงบประมาณ เราไม่มี แต่เราเองงบประมาณมาพัฒนาเด็กเพื่อความอยู่รอด แต่ถ้าไม่เอาความอยู่รอดเราอยู่ด้วยกันไม่ได้ ต้องทำเพื่อความอยู่รอดอันดับแรก...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 / 12 ธันวาคม 2560)

“อันดับแรกที่เรามองเรื่องที่เป็นเลิศได้เป็นเรื่องของผู้นำ เพราะว่าผู้นำเป็นตัวที่บอกได้ว่าเราเป็นเลิศอย่างไร สิ่งสำคัญตัวผู้นำของเอกชนจะต่างจากภาครัฐ เพราะเราเป็นผู้นำโดยจิตวิญญาณโดยพื้นฐานโดยครอบครัว ความแตกต่างโดยชัดเจนมองว่าความเป็นผู้นำ อย่างที่เรามองเห็นว่าผู้นำต้องมีความสง่างาม ภาพลักษณ์ที่ต้องเหนือกว่าภาครัฐ ทั้งเรื่องแนวคิด วิธีการ พี่มองว่าในส่วนองภาวะผู้นำที่ต้องแสดงออกว่ามีความเฉลียวฉลาด เข้มแข็ง โดดเด่นในเรื่องของบุคลิกภาพ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 / 8 ธันวาคม 2560)

2. ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า โรงเรียนต้องกำหนดความเป็นเลิศ วิสัยทัศน์ เป้าหมายให้ชัดเจน รวมทั้งระบุจุดเด่นหรือเอกลักษณ์ของโรงเรียน โดยมีการประชุมเพื่อวางแผนกลยุทธ์รวมทั้งการควบคุมติดตามการดำเนินงานตามแผน นอกจากนี้ผู้บริหารอาจใช้เทคนิคการบริหารเข้ามาช่วยดำเนินงาน เช่น การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis) หรือการลดขนาดองค์กร (Downsizing) เพื่อการดำเนินงานของโรงเรียน ดังตัวอย่างคำให้สัมภาษณ์

“ผู้นำต้องกำหนดความเป็นเลิศ กำหนดวิธีการ จริงๆ ถ้าเราทำตามหน้าที่แล้วกำหนดความเป็นเลิศไว้ หน้าที่ทางการบริหารก็จะส่งไปตัวนั้น คือผู้บริหารต้องยึดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ไว้... มีเข็มทิศอยู่ต้องไปตามนั้น ทำตามหน้าที่... ผู้บริหารต้องทำหลายอย่าง วางแผนกำหนดไว้ให้ครอบคลุม... Controlling เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารอาจจะลืมว่าการมุ่งสู่ความเป็นเลิศตัวไหนที่จะส่งผล...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 / 13 ธันวาคม 2560)

“ผมว่า ถ้าตั้งเป้าไว้ 5 ปี มันต้องมีอะไรเห็นการเปลี่ยนแปลง ถ้ามันยาวไปกว่านั้นอาจจะเข้าไปไม่ทันกาล.... เป้าหมายที่ตั้งไว้ต้องเห็นเป็นมรรคเป็นผลเร็ว ไม่ใช่ว่าถึงก็ช่างไม่ถึงก็ช่าง เดียวนโยบายก็เปลี่ยนแล้วคงไม่ได้... โรงเรียนถ้าจะเป็นเลิศต้อง SWOT เอาที่ตัวเองคิดว่าทำได้ ไม่ Number 1 ก็ Number 2 แต่ถ้าเอาที่ตัวเองไม่มั่นใจ แข่งไปก็ในอนาคตมีโอกาสที่จะล้มหายตายจากได้ ดังนั้นโรงเรียนต้อง SWOT ตัวเองให้ดีแล้ว Downsizing องค์กรถ้าจำเป็น เลือกในส่วนที่ตัวเองเป็น Number 1 หรือ Number 2...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 / 7 ธันวาคม 2560)

“ถ้าตามหลักการจริงๆ แล้วมันก็เป็นเรื่องของแผนเอกสารต่างๆ ซึ่งแน่นอนว่าทุกโรงเรียนก็ทำ แต่ทำแล้วจะเดินตามหรือเปล่า... นอกจากแผน การประชุมก็ไม่เคยละเลย... เพราะนอกจากจ้างงานแล้วมันยังเป็นการเก็บงาน ติดตามงาน ซึ่งทำให้การบริหารงานหรือการปฏิบัติงานของครูมันเดินไปได้...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 / 6 ธันวาคม 2560)

“อยู่ที่ตัวเราก่อน (ผู้บริหาร) ว่าเรามีเป้าหมายอะไร ถ้าเราไม่มีเป้าหมายก็จะนำไม่ได้หรอก แต่พอเรามีเป้าหมาย เราก็จะวาง Concept เลยว่าเราเป้าหมายของเราคืออะไร จะเป็นโรงเรียนที่ดีที่สุดที่ย่านนี้ พอเรามองตรงนี้ชัด เราก็จะมองในขั้นตอนต่อไปว่าเราจะทำยังไงให้เด็กดีที่สุดที่ย่านนี้”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 / 12 ธันวาคม 2560)

“ตอนนี้โรงเรียนจะอยู่รอดต้องหาจุดขายของตัวเองถูก โรงเรียนจะดีเด่นดังต้องหาจุดขายจากภาครัฐ อย่างโรงเรียนที่อยากจะให้ผู้ปกครองยอมรับว่าเป็นโรงเรียนแห่งความสุข Happiness เรา ก็พยายามบอกผู้ปกครองว่าสุขอย่างไร แล้วต้องชัดเจนกับสิ่งที่เราทำ... พอเราหาจุดขายได้ ก็พยายามตีฆ้องร้องป่าวให้ทุกคนและเกิดการยอมรับ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 / 8 ธันวาคม 2560)

3. ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า โรงเรียนควรรับฟังปัญหาของผู้เรียนอย่างใกล้ชิดเพื่อตอบสนองความต้องการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อสร้างความผูกพันของผู้เรียนและทำให้เกิดความภูมิใจ นอกจากนี้ควรให้ความสนใจผู้ปกครองที่มีความหลากหลายซึ่งสามารถเป็นกระบอกเสียงสำคัญของโรงเรียน สร้างความสัมพันธ์ที่ดีผ่านสื่อออนไลน์ เน้นให้เกิดการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายให้ได้แสดงบทบาทหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะศิษย์เก่าและกรรมการสถานศึกษา ดังตัวอย่างของคำให้สัมภาษณ์

“ครูว่าผู้ปกครองของเด็กก็มีความหลากหลาย พวกนี้เราต้องเข้าใจ...ถ้าเขามีส่วนร่วมกับเราด้วยจิตศรัทธา คือศรัทธาที่จะมาช่วยเหลือ โรงเรียนเปิดโอกาสให้เขาได้เข้ามา ขออะไรก็ได้... เราต้องจัดกิจกรรมเปิดโอกาสให้เขาได้แสดง... ก็จะมีกรรมการสถานศึกษาก็ใช้เขาให้เป็นประโยชน์ ไม่ใช่ตั้งแล้วประชุมอย่างเดียว ต้องให้ความสำคัญเขาด้วย เช่น อาจจะมีบทบาทแสดงความคิดเห็นว่าจะปรับปรุงอะไร ให้โอกาสแสดงความเห็น บางเรื่องทำได้ บางเรื่องทำไม่ได้ แต่ต้องเปิดโอกาส...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 / 13 ธันวาคม 2560)

“ครูนี้ละ เรียกว่ากลุ่มลูกค้าภายใน ตามทฤษฎีบริหารธุรกิจ ถ้าลูกค้าภายในคือพนักงานของเราไม่รู้สึกรักกับเราแล้ว เขาจะไปเต็มทีกับการไป service ลูกค้าภายนอกได้อย่างไร... พวก Alumni สมาคมศิษย์เก่า โรงเรียนเก่าแก่ต้องอาศัยตรงนี้ พอถึงวัย 40 จะนึกถึงสมัยเรียนประถมมัธยม กลับไปหาเพื่อนแล้วก็เกิดกลุ่มก่อนคิดถึงโรงเรียน แล้วก็เริ่มหวังโรงเรียน โรงเรียนเราสมัยนี้เป็นยังไง... เด็กนักเรียน ผู้ปกครอง และศิษย์เก่า คือ Stakeholder...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 / 7 ธันวาคม 2560)

“เรื่องของการมีส่วนร่วม ทั้งการมีส่วนร่วมของบุคลากรภายในโรงเรียนและของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ... โรงเรียนเอกชนใหญ่ๆ ที่มีอายุยืนนานๆ 100 ปี 80 ปี ที่สังเกตดูเขาจะมีสมาคมศิษย์เก่า แล้วเขาก็จะมีส่วนสนับสนุนโรงเรียนได้มาก... ถ้าสมมติคือเราจะมองแต่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เป็นชุมชนหรืออะไรแค่นั้น อย่างโรงเรียนพี่เองก็ยอมรับว่าได้ความช่วยเหลือจากศิษย์เก่าเยอะ...โอกาสจากผู้ปกครองมีในลักษณะส่งต่อข้อมูลมากกว่า...ผู้ปกครองมีข่าวสารอะไรมาก็จะแจ้งเรา... Facebook ผู้ปกครองบางทีก็ Line ก็จะเป็นที่เราเห็น ถ้าเราไม่เห็นก็จะเป็นกับครู ครูก็จะแจ้งให้เราทราบ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 / 6 ธันวาคม 2560)

“เราจะทำยังไงให้เด็กดีที่สุดในย่านนี้ คือเราต้องพัฒนาให้เขาสมตามวัย พอสมตามวัย ก็จะมอง step หนึ่งว่าเด็กแต่ละคนไม่เหมือนกันทุกคน ต้องพัฒนาในสิ่งที่เขาเป็น แล้วแก้ไขในสิ่งที่เขาเสียบกพร่อง... ผู้มีส่วนได้เสียตรงนี้ก็จะเป็นเหมือนปากเสียงอย่างหนึ่งในลักษณะหนึ่ง เขาชื่นชมเราก็เป็นผลดีเรา ถ้าเราไปตำเขาอะไรเขาก็เป็นข้อเสียของเรา ผู้ปกครองก็ไม่เอาเด็กมาเข้า...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 / 12 ธันวาคม 2560)

“ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญคือลูกค้า คือผู้ปกครองและตัวเด็ก และชุมชนสังคมที่อยู่ภายนอกออกไป พิจารณาว่าผู้ปกครองสำคัญที่สุด ถ้าเราใส่ใจ เข้าใจ แล้วบอกเขาว่าเราทำอะไรเพื่อให้ทุกคนเห็นความสำคัญ เข้าใจ คือสร้างความตระหนัก แล้วความมีส่วนร่วมและการเห็นคุณค่าจะตามมาอย่างชัดเจน... ครูที่สอนเด็ก เขามีชั่วโมงอยู่กับเด็กมากที่สุด ครูต้องให้เขาสอนดีให้ได้ สอนเป็นเลิศ สอนอย่างมีความสุข เพราะว่าสิ่งนี้ทำให้เด็กไม่อยากมาโรงเรียน ไม่อยากมาเรียน พิจารณาว่าครูสำคัญที่สุด การเรียนการสอนสำคัญที่สุด...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 / 8 ธันวาคม 2560)

4. ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ มีผู้ทรงคุณวุฒิเพียง 2 คนที่ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ควรให้ระบบการวัดความสำเร็จในการดำเนินงานมีความชัดเจน ทั้งกระบวนการวัดและเครื่องมือที่ใช้ นอกจากนี้อาจใช้เทคนิคของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เข้ามาช่วยในกระบวนการนี้ ดังตัวอย่างของคำให้สัมภาษณ์

“การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ อันนี้ต้องมีการจัดระบบลักษณะการทำให้เป็นส่วนใน Malcolm จะมีเรื่องย่อยตัววัดวิเคราะห์เหมือนกับว่าต้องทำทุกอัน ในเรื่องวิเคราะห์ต้องมีระบบชัดเจน วัดอย่างไร ความสำเร็จที่เกิดขึ้นใช้อะไรวัด วิเคราะห์ให้ได้ว่าสิ่งที่ได้จากการวัดแล้ว ผลเป็นอย่างไร จะปรับปรุงอย่างไร จึงต้องมีระบบที่ชัดเจน แล้วก็ระบบคือกำหนดว่าจะทำช่วงไหน มีระยะของมัน แล้วก็ต้องทำ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 / 13 ธันวาคม 2560)

“การวัดวิเคราะห์จัดการความรู้ น่าจะมี PLC ไปด้วย เพราะเดี๋ยวนี้มันเป็น trend...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 / 7 ธันวาคม 2560)

5. ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ต้องพัฒนาครู บุคลากรให้มีคุณภาพ มีความสามารถในการสอน จูงใจครู บุคลากรโดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์เพื่อให้เกิดแรงบันดาลใจและสร้างความผูกพันของครู บุคลากร รวมทั้งการยกย่องเชิดชูเกียรติและการจัดสวัสดิการต่างๆ ที่เหมาะสม ดังตัวอย่างของคำให้สัมภาษณ์

“ผู้นำต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ หน้าที่บริหารมันมีอยู่แล้วก็ทำไปตามนั้น บริหารคน คนกับงานทำให้คนทำงานก็ไม่ใช่เรื่องง่าย...ต้องมีเรื่องของการดูแลคนให้หลากหลายคนถึงจะอยู่ สวัสดิการต้องมีทำอย่างไรให้คนมีความสุข ความสุขก็ไม่เหมือนกันเราก็ต้องสำรวจ เราก็เลยต้องมีสวัสดิการหรือ

รางวัลหลายแบบให้เหมาะกับตัวเขา... ผู้บริการนอกจากมีความรู้แล้ว เรื่องทางจิตวิทยา มานุษยวิทยา สังคมศาสตร์ ต้องมีความรู้เข้ามาปรับใช้... ผู้บริหารบางคนตามงานสนใจครูสนใจเด็ก เด็กก็มีความสุข ผู้บริหารลงไปคุย บางคนเปิดห้องให้ด้วย เด็กมีปัญหาอะไรก็เข้าถึง ผอ. ได้...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 / 13 ธันวาคม 2560)

“ตามทฤษฎีคุณภาพการศึกษาไม่แข่งหน้าคุณภาพครู ครูสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาได้ ดังนั้นครูสำคัญมาก... ถ้าจะเอาให้ไวให้สู่ความเป็นเลิศไวๆ ต้องเอาเด็กเก่งเข้ามา แต่ถ้าจะเอาให้ยั่งยืน ทำครูให้เก่ง แล้วทำเด็กเก่งของเราให้มาจากการเจียรไนของเรา... ความเป็นเลิศของโรงเรียน เอกชนมันก็ต้องขึ้นอยู่กับคุณภาพของครูด้วยเช่นกัน...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 / 7 ธันวาคม 2560)

“ถ้าเป็นเรื่องการสร้างแรงจูงใจหรือแรงบันดาลใจอันนั้นอาจจะมีกิจกรรมอย่างอื่น อย่างพีก็จะมีโครงการทัศนสัมมนาครูทุกปี มีพิธีประกาศเกียรติคุณครูดีเด่น มอบรางวัลครูงานดี ให้ทุนบุตรครู อันนี้ก็จะป็นสวัสดิการที่มันอาจจะจูงใจให้ครูตั้งใจทำงานมากขึ้น... จริงๆ ทุกปีมีสอบ (บรรจุข้าราชการครู) และทุกปีจะมีได้สักคนสองคน แต่ว่าอายุเฉลี่ยก็อายุงานเยอะ อย่างเข้มเขิดชูเกียรติพีมีครูสายสอน 91 คน แต่มีครูรับรางวัล 60 คน แสดงว่าครูอยู่นาน พอพีเห็นก็แสดงว่าครูเราอยู่ยาว และตอนนี้มันเริ่มเป็นสอง generation แล้ว...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 / 6 ธันวาคม 2560)

“เราบริหารทั้งเด็กและครูพร้อมกัน อย่างเดียวกันเพราะครูก็ได้เก่งทุกคน เราก็ต้องเอาครูเข้ามาเกี่ยวข้องกับการบริหารด้วยเหมือนกัน บริหารตัวเองเรื่องระเบียบวินัย ครูไม่มีระเบียบวินัยจะไปสอนเด็กได้ไง ครูไม่มี skill แล้วจะไปสอนเด็กให้มี skill ได้ไง...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 / 12 ธันวาคม 2560)

“เอกชนพื้มองว่าเราสามารถครองคนครองใจ เพราะเราไม่มีเรื่องขึ้นเรื่องซี ระยะเวลาที่เราดูแลครู พอถึงจุดหนึ่งที่เราครองใจเขาได้แล้ว เขาก็จะ หนึ่งจงรักภักดี สองทุ่มเทกับการทำงานแล้วก็ยอมทำแบบถวายชีวิต...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 / 8 ธันวาคม 2560)

6. ด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ควรใช้นวัตกรรมการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงาน เช่น ใช้กระบวนการเทียบเคียง (Benchmark) จัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนใหม่ๆ ให้เหมาะสมกับผู้เรียน จัดบริการทางการศึกษาให้มีคุณภาพ เช่น หลักสูตรเสริมพิเศษต่างๆ สร้างทีมงานคุณภาพในการปฏิบัติงาน มีการนิเทศติดตามในลักษณะสอนงาน (Peer Coaching) เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และวัฒนธรรมการทำงาน รวมทั้งการพัฒนาสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่และทรัพยากรทางการศึกษา ดังตัวอย่างของคำให้สัมภาษณ์

“ครูว่าถ้าอยากเป็นเลิศจริงๆ ตัว Benchmark ช่วยเราได้นะ คือเทียบเคียงกับสากล บางทีดูจากโรงเรียนแต่ละที่ไม่เหมือนกันแต่ดูจากบริบทที่คล้ายกันแล้วเขาทำอย่างไร... ครูอยากฝากเรื่องการจัดการเรียนการสอนของครู... ไม่ใช่เปิดหนังสือสอน ต้องสอนให้เด็กเข้าใจ concept ออกแบบการสอนให้เหมาะสมกับเด็ก ไม่ต้องเอาหนังสือก็ได้... ครูเน้นการนิเทศงานแบบ coaching แบบสอนงาน ซึ่งในยุคนี้คนเดียวนี้สิ่งไม่ได้ต้องขอความร่วมมือหรือนิเทศโดยกัลยาณมิตร coaching ลักษณะสะท้อนปัญหากันไปมา...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 / 13 ธันวาคม 2560)

“ผมว่าต้องอาศัยในส่วนของความคล่องตัวในการบริหาร นำไปสู่การสร้างนวัตกรรมการบริหารที่ดี... ผู้ปกครองจะมาดูแลๆ นี้ 1. โรงเรียนนี้มีชื่อเสียงอย่างไร ติด ranking อะไรมั๊ย 2. อาคารสถานที่เป็นยังไง 3. ดั้งที่เรียกเก็บห่วย ถ้าเก็บแพงแต่สิ่งเหล่านี้โอเค เขาก็โอเค 4. อาจจะมีอะไรที่ทำให้เขารู้สึกว่าเขาจ่ายแพงกว่า เมื่ออธิบายได้ว่าจ่ายแพงกว่าทำไม เช่น มีฝรั่งมาสอนนะเป็น native speaker หรือมีกิจกรรมที่เขาสนใจ... คุณภาพการปฏิบัติ ถ้าโรงเรียนเอกชนที่เป็นเลิศ ผมอยากเห็น Coaching ในโรงเรียนที่เป็น OJT (On the Job Training) ในโรงเรียนแท้ๆ ที่เป็น School-based Training โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการอบรม ไม่ใช่ off the job training ที่ปิดเทอมทีก็อบรมที...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 / 7 ธันวาคม 2560)

“ผู้บริหารต้องทำการบ้านว่าจะทำอะไรให้ครูเราสอนในมาตรฐาน ตัวชี้วัดนี้ ด้วยเทคนิค กระบวนการใหม่ๆ ด้วยการออกแบบการเรียนรู้ใหม่ๆ อันนั้นก็เป็นส่วนหนึ่งที่พี่ว่ามันน่าจะทำให้ โรงเรียนเป็นเลิศได้... ถ้าผู้บริหารจริงจังมันก็จะลงไปสู่การเรียนการสอนของครู ต้องติดตาม ไม่ใช่เรา จะมีแค่แนวคิดการบริหารใหม่ๆ หรือที่มันคล่องตัวลงตัว แต่ต้องลงไปดูว่าครูสอนอะไร สอนยังไง ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนทันสมัย...วัฒนธรรมองค์กรอันนี้ก็เป็นเรื่องสำคัญ ของที่จะอยู่ แบบพี่น้อง... พี่ว่าวัฒนธรรมองค์กรก็เป็นส่วนสำคัญในการทำงานนอกจากมีความรู้ความสามารถแล้ว มีความผูกพัน มีวัฒนธรรมองค์กรในการร่วมมือกันทำงาน...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 / 6 ธันวาคม 2560)

“อันแรกเลยต้องทำความเข้าใจกับครูก่อนว่าเรามาร่วมมือกันทำงานแล้วต้องทำงานเป็นทีม ไม่มีใครเก่งกว่าใคร แต่เป็นการช่วยเหลือกันมากกว่า ส่งเสริมศักยภาพของครูที่อ่อนเพิ่มศักยภาพให้ เขา เขาจะได้เก่งด้วยตัวเขาเอง เราก็จะควบคุมเขาง่ายขึ้นแล้วมันจะเป็นทางเดียวกันคุยกันรู้เรื่อง”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 / 12 ธันวาคม 2560)

“พี่คิดว่าความแตกต่างของเอกชนจากรัฐบาล เรามีหลักสูตรที่หลากหลายและเราสามารถ จัดการได้ตรงนั้น...เราสร้างทีมงานที่มีคุณภาพ มันสามารถไปสู่ทีมที่เป็นเลิศโดยครูที่สอนเก่งครูสอนดี เป็นครูด้วยหัวใจ...อันนี้อยู่ที่การสร้างระบบของผู้บริหาร ถ้าระบบดีใครมาอยู่ตรงนี้ก็ติดตามเป็นระบบที่เป็นเลิศ ใครมาอยู่ตามก็เป็นวัฒนธรรมองค์กรไปเลย...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 / 8 ธันวาคม 2560)

7. ด้านผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ควรเน้น ผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทักษะแห่งอนาคต และ สัดส่วนของผู้เรียนที่ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น นอกจากนี้ควรเน้นผลลัพธ์ที่ตัวครูบุคลากร ผลลัพธ์ด้าน การจัดสรรทรัพยากร การเงิน บัญชี ผลลัพธ์ทางการตลาด รวมทั้งรางวัลต่างๆ ที่โรงเรียนได้รับด้วย ดังตัวอย่างของคำให้สัมภาษณ์

“ครูต้องออกแบบการสอนเป็น ครูคือผู้ออกแบบคนอยากให้เด็กคนนี้เป็นยังไง สอนยังไงให้ คิดเป็น สอนยังไงให้เด็กกล้าแสดงออก อันนี้ฝากไว้...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 / 13 ธันวาคม 2560)

“ความเป็นเลิศจากผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ผู้ปกครองจะรับรู้และ concern ในเรื่องนั้น... ไม่ได้ดูแลมันเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพราะมันเป็นเพียง 1 ใน 3 ของการพัฒนาเด็ก ซึ่ง cognitive ก็คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่ตอนนี้อย่างญี่ปุ่นเขาบอกแล้วว่าคนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงไม่ได้การันตีความสำเร็จในอนาคตอีกต่อไป ขึ้นอยู่กับว่าทำงานเป็นหรือเปล่า จิตใจดีหรือเปล่า...หรืออย่างศตวรรษที่ 21 หมอวิจารณ์ (ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช) ว่า skill more than content... แต่ถ้าเป็นเลิศแล้วเรื่องการอยู่รอดก็ต้องได้โดยหลักของมัน จะเป็นเลิศแล้วจึงอย่างนี้เรียกบริหารไม่เป็น เป็นเลิศที่ว่ามาต้นทุนทางบัญชีต้องบวก แต่บางทีขาดทุนเพื่อกำไรในอนาคตได้บ้าง...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 / 7 ธันวาคม 2560)

“ถ้าโรงเรียนที่มีลักษณะของความเป็นเลิศ ก็คงจะต้องเป็นเรื่องของคุณภาพการศึกษา ซึ่งสิ่งที่บ่งบอกว่าเป็นความเป็นเลิศในเรื่องคุณภาพการศึกษา หัวใจที่สำคัญที่สุดก็ต้องอยู่ที่ผู้เรียน จะทำอย่างไรให้ผู้เรียนมีคุณภาพ... แต่ที่นี้จะเลิศจากผู้เรียน กว่าผู้เรียนจะเลิศได้ขนาดนี้ก็ต้องมีองค์ประกอบอื่นๆ มาทำให้ผู้เรียนเป็นเลิศได้หรือว่าโรงเรียนมีคุณภาพได้... จริงๆ จะบอกว่าโรงเรียนเอกชนเป็นธุรกิจการศึกษามั้ย มันก็ดูจะเป็นนะ... เราต้องใช้เงินที่ได้มาจัดสรรทรัพยากรใช้ทำโน่นนี่ ที่ว่าการตลาดก็เป็นเรื่องสำคัญ... ของที่ใช้ผลงานของนักเรียนและกิจกรรมมากกว่า... ประชาสัมพันธ์คือจัดแล้วต้องประชาสัมพันธ์กิจกรรมนั้นด้วย...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 / 6 ธันวาคม 2560)

“ผลลัพธ์สุดท้ายมองที่ตัวเด็กอย่างเดียวไม่ได้ค่ะ ต้องตัวครูด้วย ถ้าครูไม่ได้เด็กจะได้หรือเพราะครูต้องลงสอน...”

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 / 12 ธันวาคม 2560)

“เรามองประสิทธิภาพด้วย จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากหลายระดับที่เป็นที่ยอมรับอยู่แล้ว และประสิทธิภาพจากรางวัล โรงเรียนเอกชนเราได้รับรางวัลการยอมรับมากมาย... พี่มองสองตัวเป็นเลิศที่ตัวเด็ก ผลผลิตของเราที่เป็นอนาคตของชาติ.. สองคือคนที่สำคัญที่สุดคือผู้บริหาร ผู้บริหารที่เป็นเลิศต้องคิดมากกว่าผู้บริหารปกติ ต้องทุ่มเทมากกว่า เสียสละมากกว่า ทำทุกอย่างมากกว่า จนสามารถให้ผลลัพธ์ของเราที่เป็นตัวเด็กไปถึงจุดสุดยอดคือเป็นเลิศได้...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 / 8 ธันวาคม 2560)

นอกจากนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิบางคนยังได้เสริมเพิ่มเติมนอกเหนือจากองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบว่า ควรพิจารณาเรื่องของการประกันคุณภาพการศึกษา และความสุขในการเรียนรู้ของ ตัวผู้เรียนและมีความสุขของครูบุคลากรผู้ปฏิบัตินี้ นอกจากนี้อาจพิจารณาถึงนโยบายของรัฐที่ช่วยในการส่งเสริมการจัดการศึกษาให้กับโรงเรียนเอกชน ดังตัวอย่างของคำให้สัมภาษณ์

“นโยบายที่สนับสนุนจากรัฐบาลต่อโรงเรียนเอกชน คือ ถ้าโรงเรียนเอกชนได้รับการสนับสนุนนโยบายจากภาครัฐ ผมว่ามันก็มีส่วนช่วย ซึ่งถ้าหากมอง ไม่แน่ใจว่ามันเป็น external factor ในทางบวก อาจจะมีผล... ไม่จำเป็นต้องเป็น in cash หรือ เป็น in kind ก็ได้ มันก็มีส่วนช่วยแล้ว... ร่วมสนับสนุนโรงเรียนเอกชน ใสงบประมาณมาร่วมกัน ก็ตั้งใจให้ครูอยู่ ครูเอกชนก็โอเค...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 / 7 ธันวาคม 2560)

“อันนี้ที่ที่ไม่รู้ว่ามันอยู่ในส่วนนี้มั้ย ก็คือการประกันคุณภาพการศึกษา โดยส่วนตัวที่มองเห็นประโยชน์ของการประกันคุณภาพนะ ไม่ว่าจะภายในหรือภายนอก... พยายามทำให้โรงเรียนพัฒนา มันเหมือนตัวประเมินเรา เป็นตัวสร้างกรอบให้เราว่าเราต้องเดินให้ถูกทางถ้าเราอยากให้โรงเรียนมีคุณภาพ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 / 6 ธันวาคม 2560)

“ที่ว่าในการศึกษาที่เป็นเลิศในปัจจุบันที่เราต้องเติมเต็ม มันอาจจะไม่ใช่เรื่องรูปธรรม พยายามเรื่องของคุณภาพ Happiness ในสังคมปัจจุบัน การศึกษาปัจจุบัน ทุกองค์กรการทำงาน โรงเรียนก็ดี สิ่งหนึ่งที่เราพูดถึงน้อยที่สุดแต่มันสำคัญที่สุดก็คือความสุข ที่เราต้องเติมไปทุกอย่าง เราก็ต้องไปหาวิธีการอย่างภาวะผู้นำถึงต้องบริหารจัดการด้วยความสุข เรื่องของครู เรื่องของเด็ก มันต้องเติมด้วยความสุขเข้าไป พอทุกอย่างเป็นความสุขแล้ว ผลก็จะเป็นเลิศในทุกด้าน...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 / 8 ธันวาคม 2560)

จากการวิเคราะห์โปรแกรมการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศบัลตริจ ปี 2017 - 2018 พบว่ามีองค์ประกอบสำคัญ 7 องค์ประกอบ และผู้วิจัยได้ใช้เป็นกรอบในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน ทำให้ได้สาระสำคัญเพิ่มเติมเพื่อนำมาประกอบการพัฒนาเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กรอบของโปรแกรมการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศบัลตริจเป็นแนวในการพัฒนาแบบประเมินการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน โดยปรับปรุงข้อความให้สอดคล้องตามบริบทของโรงเรียนเอกชน และปรับปรุงประเด็นพิจารณาเป็นประเด็นการประเมิน โดยปรับปรุงประเด็นการประเมินในองค์ประกอบที่ 6 คุณภาพการปฏิบัติการ รายการประเมินที่ 6.2 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยแยกประเด็นการประเมินส่วนของประสิทธิภาพและประสิทธิผลออก

จากกันตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา นอกนั้นองค์ประกอบ รายการประเมินและประเด็น การประเมินเดิมไว้ ซึ่งองค์ประกอบต่างๆ จะนำมาพัฒนารายการประเมินและประเด็นการประเมินใน แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนต่อไป ดังแสดงในตาราง 4.11

ตาราง 4.11 องค์ประกอบ รายการประเมินและประเด็นการประเมินในการสร้างแบบประเมินการจัด การศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

องค์ประกอบ	รายการประเมิน	ประเด็นการประเมิน
1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	1.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียน	1) วิสัยทัศน์และค่านิยม
		2) การสื่อสาร
	1.2 การกำกับดูแลและความ รับผิดชอบต่อสังคม	3) พันธกิจและผลการดำเนินงาน ของโรงเรียน
		1) การกำกับดูแลกิจการของ โรงเรียน
2. การวางแผนเชิงกลยุทธ์	2.1 การพัฒนากลยุทธ์ของ โรงเรียน	2) การปฏิบัติตามกฎหมาย
		3) ความรับผิดชอบต่อสังคม
	2.2 การนำกลยุทธ์ไปสู่การ ปฏิบัติ	1) กระบวนการพัฒนากลยุทธ์
		2) วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์
2.2 การนำกลยุทธ์ไปสู่การ ปฏิบัติ	1) การพัฒนาแผนปฏิบัติการและ การนำไปปฏิบัติ	
	2) การปรับเปลี่ยนแผนปฏิบัติ การ	

ตาราง 4.11 (ต่อ)

องค์ประกอบ	รายการประเมิน	ประเด็นการประเมิน
3. การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.1 การรับฟังปัญหาจากผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	1) การรับฟังปัญหาจากผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน 2) การประเมินความพึงพอใจและความผูกพันของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน
	3.2 ความผูกพันของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	1) หลักสูตร การบริการ และการสนับสนุนผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน 2) การสร้างความสัมพันธ์กับผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน
4. การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้	4.1 การวัด การวิเคราะห์ และการปรับปรุงผลการดำเนินงาน	1) การวัดผลการดำเนินงานของโรงเรียน 2) การวิเคราะห์และทบทวนผลการดำเนินงาน 3) การปรับปรุงผลการดำเนินงาน
	4.2 การจัดการสารสนเทศและองค์ความรู้ของโรงเรียน	1) ข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน 2) องค์ความรู้ของโรงเรียน
5. การมุ่งเน้นบุคลากร	5.1 สภาพแวดล้อมในการทำงาน	1) ชีตความสามารถและอัตรากำลัง 2) บรรยากาศการทำงาน

ตาราง 4.11 (ต่อ)

องค์ประกอบ	รายการประเมิน	ประเด็นการประเมิน
5. การมุ่งเน้นบุคลากร (ต่อ)	5.2 ความผูกพันของครู บุคลากร	1) ความผูกพันของครู บุคลากร และผลการสร้างความผูกพัน 2) การพัฒนาบุคลากรและผู้นำ
6. คุณภาพการปฏิบัติงาน	6.1 กระบวนการปฏิบัติงาน	1) การออกแบบหลักสูตร การ บริการ และกระบวนการ ปฏิบัติงาน 2) การจัดการและการปรับปรุง กระบวนการปฏิบัติงาน 3) การจัดการห่วงโซ่อุปทาน 4) การจัดการนวัตกรรม
	6.2 ประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงาน	1) ประสิทธิภาพของ กระบวนการปฏิบัติงาน 2) ประสิทธิภาพของ กระบวนการปฏิบัติงาน 3) การจัดการระบบสารสนเทศ 4) การเตรียมความพร้อมด้าน ความปลอดภัยและภาวะ ฉุกเฉิน

ตาราง 4.11 (ต่อ)

องค์ประกอบ	รายการประเมิน	ประเด็นการประเมิน
7. ผลลัพธ์การดำเนินงานของ โรงเรียน	7.1 ผลลัพธ์ด้านผู้เรียนและ ด้านกระบวนการ	1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ การบริการทางการศึกษา 2) ผลลัพธ์ด้านประสิทธิผลของ กระบวนการปฏิบัติงาน 3) ผลลัพธ์ด้านการจัดการห่วง โซ่อุปทาน
	7.2 ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้น ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	1) ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้น ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน
	7.3 ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้น บุคลากร	1) ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นครู บุคลากร
	7.4 ผลลัพธ์ด้านภาวะผู้นำของ ผู้บริหารโรงเรียน	1) ผลลัพธ์ด้านภาวะผู้นำของ ผู้บริหารในการกำกับดูแล และรับผิดชอบต่อสังคม 2) ผลลัพธ์ด้านการนำกลยุทธ์ ไปสู่การปฏิบัติ
	7.5 ผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงินและการตลาด	1) ผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงินและการตลาด

2.3 ผลการพัฒนาเกณฑ์การประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียน เอกชน

การพัฒนาเกณฑ์การประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน ผู้วิจัยประยุกต์วิธีการกำหนดคะแนนจุดตัดของ Angoff ด้วยวิธี YES-NO ซึ่งพัฒนาโดย Imprara & Plake (1997 อังในสังวรรณ ังตกระโทก, 2555) โดยผู้วิจัยกำหนดระดับคุณภาพของการจัดการศึกษา ที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนเป็น 3 ระดับ ซึ่งประยุกต์จาก State of Texas, Texas

Assessment of Knowledge and Skills (สังวรณั ้งัดกระโทก, 2555) และนิยามความหมายของแต่ละระดับคุณภาพ ประกอบด้วย

ระดับ 1 ไม่ผ่านมาตรฐาน (do not meet standard) หมายถึง การที่โรงเรียนมีการปฏิบัติหรือดำเนินงานไม่ถึงระดับที่คาดหวังขั้นต่ำของการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ โดยมีข้อมูลหรือสารสนเทศของการปฏิบัติงานเล็กน้อยหรือไม่ชัดเจน แสดงออกถึงการปรับปรุงพัฒนาและการเรียนรู้จากการเปลี่ยนแปลงเพียงขั้นเริ่มต้น และบูรณาการการปฏิบัติเพื่อการแก้ปัญหาร่วมกันของบุคลากรเท่านั้น

ระดับ 2 ผ่านมาตรฐาน (met standard) หมายถึง การที่โรงเรียนมีการปฏิบัติหรือดำเนินงานในระดับที่คาดหวังขั้นต่ำของการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ โดยมีข้อมูลหรือสารสนเทศของการปฏิบัติงานที่สนองต่อความต้องการพื้นฐานในการปฏิบัติงานด้านต่างๆ มีแนวทางการประเมินและปรับปรุงการดำเนินงานเฉพาะเรื่องสำคัญ และบูรณาการการปฏิบัติงานเพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน

ระดับ 3 มีความเป็นเลิศ (excellence performance) หมายถึง การที่โรงเรียนมีการปฏิบัติหรือดำเนินงานเหนือระดับที่คาดหวังขั้นต่ำของการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ โดยมีข้อมูลหรือสารสนเทศและแนวทางการปฏิบัติงานที่เป็นระบบและมีประสิทธิผล ถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติได้เป็นอย่างดี มีกระบวนการประเมินและปรับปรุงพัฒนาอย่างเป็นระบบ เกิดการเรียนรู้บูรณาการการปฏิบัติงานเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนในด้านต่างๆ สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีแก่โรงเรียนอื่นได้

โดยผู้วิจัยนำแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนที่ได้ปรับปรุงพัฒนาหลังจากทดลองใช้พร้อมค่าความยากและค่าจำนวนจำแนกของข้อรายการประเมินแต่ละข้อเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คนพิจารณา (รายนามผู้ทรงคุณวุฒิแสดงในภาคผนวก ก) ทั้งนี้ผลการกำหนดคะแนนจุดตัดเพื่อเป็นเกณฑ์การประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (M) ของคะแนนในแต่ละองค์ประกอบและคะแนนรวม โดยตัดค่าต่ำสุดออกไปแล้วหารด้วยจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิด้วย 1 แล้วนำมากำหนดเป็นคะแนนขั้นต่ำในระดับผ่านมาตรฐานและระดับมีความเป็นเลิศ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ระดับผ่านมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 25.00 จึงกำหนดคะแนนขั้นต่ำเท่ากับ 25 คะแนน ระดับมีความเป็นเลิศ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 45.25 จึงกำหนดคะแนนขั้นต่ำเท่ากับ 45 คะแนน

ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ระดับผ่านมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 22.00 จึงกำหนดคะแนนขั้นต่ำเท่ากับ 22 คะแนน ระดับมีความเป็นเลิศ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 37.25 จึงกำหนดคะแนนขั้นต่ำเท่ากับ 37 คะแนน

ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ระดับผ่านมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 25.00 จึงกำหนดคะแนนขั้นต่ำเท่ากับ 25 คะแนน ระดับมีความเป็นเลิศ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 37.25 จึงกำหนดคะแนนขั้นต่ำเท่ากับ 37 คะแนน

ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ระดับผ่านมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 29.50 จึงกำหนดคะแนนขั้นต่ำเท่ากับ 30 คะแนน ระดับมีความเป็นเลิศ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 45.50 จึงกำหนดคะแนนขั้นต่ำเท่ากับ 46 คะแนน

ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ระดับผ่านมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 29.25 จึงกำหนดคะแนนขั้นต่ำเท่ากับ 29 คะแนน ระดับมีความเป็นเลิศ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 45.50 จึงกำหนดคะแนนขั้นต่ำเท่ากับ 46 คะแนน

ด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน ระดับผ่านมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 42.75 จึงกำหนดคะแนนขั้นต่ำเท่ากับ 43 คะแนน ระดับมีความเป็นเลิศ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 62.75 จึงกำหนดคะแนนขั้นต่ำเท่ากับ 63 คะแนน

ด้านผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน ระดับผ่านมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 38.50 จึงกำหนดคะแนนขั้นต่ำเท่ากับ 39 คะแนน ระดับมีความเป็นเลิศ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 68.25 จึงกำหนดคะแนนขั้นต่ำเท่ากับ 68 คะแนน

คะแนนรวมทุกองค์ประกอบ ระดับผ่านมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 204.25 จึงกำหนดคะแนนขั้นต่ำเท่ากับ 204 คะแนน ระดับมีความเป็นเลิศ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 340.00 จึงกำหนดคะแนนขั้นต่ำเท่ากับ 340 คะแนน

รายละเอียดแสดงในตาราง 4.12 และ 4.13

ตาราง 4.12 ผลการกำหนดคะแนนจุดตัดโดยผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นเกณฑ์การประเมินการจัดการศึกษา
ที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

องค์ประกอบ	ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	การวางแผนเชิงกลยุทธ์	การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้	การมุ่งเน้นบุคลากร	คุณภาพการปฏิบัติงาน	ผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน	คะแนนรวม
คะแนนขั้นต่ำระดับผ่านมาตรฐาน								
คนที่ 1	32	28	26	30	28	40	42	226
คนที่ 2	19	8	30	39	45	42	35	218
คนที่ 3	23	13	7	26	21	39	44	173
คนที่ 4	26	20	16	18	20	22	12	173
คนที่ 5	16	27	28	13	23	50	33	200
<i>M</i>	25.00	22.00	25.00	29.50	29.25	42.75	38.50	204.25
<i>SD</i>	5.48	6.98	6.95	6.95	10.90	4.99	5.32	23.50
คะแนนขั้นต่ำระดับมีความเป็นเลิศ								
คนที่ 1	46	42	41	47	47	70	74	367
คนที่ 2	41	33	36	39	49	51	56	305
คนที่ 3	50	40	39	49	47	62	73	360
คนที่ 4	44	34	33	46	42	63	66	328
คนที่ 5	40	32	32	40	40	56	60	300
<i>M</i>	45.25	37.25	37.25	45.50	45.50	62.75	68.25	340.00
<i>SD</i>	3.77	4.43	3.50	3.87	2.99	5.74	6.55	28.86

**M* คำนวณโดยตัดคะแนนต่ำสุดในองค์ประกอบนั้นออกแล้วหารด้วยจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิด้วย 1

**SD* คำนวณโดยการตัดคะแนนต่ำสุดในองค์ประกอบนั้นออก

ตาราง 4.13 เกณฑ์การประเมินการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียน
เอกชนในแต่ละองค์ประกอบ

องค์ประกอบ	ระดับคุณภาพ		
	ไม่ผ่านมาตรฐาน	ผ่านมาตรฐาน	มีความเป็นเลิศ
1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	0 – 24 คะแนน	25 - 44 คะแนน	45 คะแนนขึ้นไป
2. การวางแผนเชิงกลยุทธ์	0 – 21 คะแนน	22 - 36 คะแนน	37 คะแนนขึ้นไป
3. การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	0 – 24 คะแนน	25 - 36 คะแนน	37 คะแนนขึ้นไป
4. การวัด การวิเคราะห์และ การจัดการความรู้	0 – 29 คะแนน	30 – 45 คะแนน	46 คะแนนขึ้นไป
5. การมุ่งเน้นบุคลากร	0 – 28 คะแนน	29 – 45 คะแนน	46 คะแนนขึ้นไป
6. คุณภาพการปฏิบัติงาน	0 – 42 คะแนน	43 – 62 คะแนน	63 คะแนนขึ้นไป
7. ผลลัพธ์การดำเนินงานของ โรงเรียน	0 – 38 คะแนน	39 – 67 คะแนน	68 คะแนนขึ้นไป
คะแนนรวม	0 – 203 คะแนน	204 – 339 คะแนน	340 คะแนนขึ้นไป

ตอนที่ 3 ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

การตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนนั้น ผู้วิจัยได้ตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมิน ได้แก่ การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง และการตรวจสอบความเที่ยงของแบบประเมิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

ผู้วิจัยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อรายการประเมินกับจุดมุ่งหมายของการประเมิน (item-objective congruence: IOC) พบว่า ข้อคำถาม จำนวน 150 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อรายการประเมินกับจุดมุ่งหมายของการประเมินมากกว่า 0.50 โดยมีค่าดัชนีอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 แสดงว่าข้อรายการประเมินในแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสามารถประเมินได้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการประเมิน และได้ตรวจสอบคุณภาพของแบบ

ประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน โดยพิจารณาดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ (content validity index: CVI) พบว่าแบบประเมินมีค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือเท่ากับ 0.980 ซึ่งมีค่าดัชนีมากกว่าหรือเท่ากับ 0.70 แสดงว่า แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสามารถประเมินได้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการประเมิน รายละเอียดดังตาราง 4.14

ตาราง 4.14 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

องค์ประกอบ	จำนวน ข้อ	IOC			CVI
		< 0.50	0.50 – 0.79	0.80 – 1.00	
1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	20	-	3	17	
2. การวางแผนเชิงกลยุทธ์	16	-	-	16	
3. การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	16	-	-	16	
4. การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้	20	-	-	20	0.980
5. การมุ่งเน้นบุคลากร	20	-	-	20	
6. คุณภาพการปฏิบัติงาน	28	-	-	28	
7. ผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน	30	-	-	30	
รวม	150	-	3	147	

3.2 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง

ผู้วิจัยตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างในแต่ละองค์ประกอบของการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ได้ผลการตรวจสอบ ดังนี้

3.2.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างขององค์ประกอบการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ

องค์ประกอบด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อรายการประเมิน พบว่า ข้อรายการประเมินมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีลักษณะความสัมพันธ์เชิงบวก ขนาดความสัมพันธ์ระหว่าง 0.066 ถึง 0.750 และค่า kaiser-meyer-olkin measure of sampling adequacy: KMO เท่ากับ 0.845 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.50 แสดงว่า ข้อมูลเหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ และค่า Bartlett's test of sphericity เท่ากับ 2710.213

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ข้อมูลมีความสัมพันธ์กันพอที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบได้

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลองค์ประกอบด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า โมเดลองค์ประกอบด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ซึ่งมีประเด็นการประเมิน 2 รายการ ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วยข้อรายการประเมินที่ 1.1 – 3.3 และการกำกับดูแลและความรับผิดชอบต่อสังคม ประกอบด้วยข้อรายการประเมินที่ 4.1 – 6.3 โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 129.79 ($p=.051$) ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 105 แสดงว่าค่าไค-สแควร์ต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.95 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.91 ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (RMR) เท่ากับ 0.01 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของส่วนที่เหลือ (RMSEA) เท่ากับ 0.029

เมื่อพิจารณาน้ำหนักองค์ประกอบด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร พบว่า ข้อรายการประเมินทุกข้อมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นค่าบวก มีขนาดตั้งแต่ 0.46 ถึง 0.75 และมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<.01$) โดยข้อที่มีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด ได้แก่ ข้อรายการประเมินที่ 1.2 และ 2.2 ในประเด็นภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.62 และ 0.62 ตามลำดับ ซึ่งมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารร้อยละ 38 และ 39 ตามลำดับ และข้อรายการประเมินที่ 4.2 ในประเด็นการกำกับดูแลและความรับผิดชอบต่อสังคม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.75 ซึ่งมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารร้อยละ 56 รายละเอียดดังตาราง 4.15

ตาราง 4.15 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ชื่อรายการ ประเมิน	น้ำหนักองค์ประกอบ		t	R ²
	b (SE)	B		
SE_LEAD				
X1_1	0.24 (0.02)	0.60	10.41	0.36
X1_2	0.23 (0.02)	0.62	10.58	0.38
X1_3	0.17 (0.02)	0.59	9.48	0.35
X2_1	0.22 (0.02)	0.59	9.67	0.34
X2_2	0.20 (0.02)	0.62	10.62	0.39
X2_3	0.34 (0.04)	0.52	8.47	0.27
X3_1	0.18 (0.02)	0.59	9.92	0.35
X3_2	0.13 (0.02)	0.51	8.53	0.26
X3_3	0.23 (0.02)	0.60	10.35	0.36
GOVERN				
X4_1	0.21 (0.03)	0.48	7.82	0.24
X4_2	0.29 (0.02)	0.75	13.14	0.56
X4_3	0.37 (0.03)	0.62	10.77	0.38
X4_4	0.36 (0.04)	0.51	8.44	0.26
X4_5	0.35 (0.03)	0.71	12.60	0.51
X5_1	0.17 (0.02)	0.56	9.46	0.32
X5_2	0.19 (0.02)	0.57	9.35	0.33
X5_3	0.26 (0.02)	0.67	11.26	0.45
X6_1	0.39 (0.04)	0.56	9.13	0.31
X6_2	0.38 (0.05)	0.52	8.38	0.27
X6_3	0.21 (0.03)	0.46	7.49	0.21
$\chi^2 = 129.79$ $df = 105$ $p = 0.051$ $GFI = 0.95$ $AGFI = 0.91$ $RMSEA = 0.029$ $RMR = 0.10$				

องค์ประกอบด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อรายการประเมิน พบว่า ข้อรายการประเมินมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีลักษณะความสัมพันธ์เชิงบวก ขนาดความสัมพันธ์ระหว่าง 0.211 ถึง 0.743 และค่า kaiser-meyer-olkin measure of sampling adequacy: KMO เท่ากับ 0.866 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.50 แสดงว่า ข้อมูลเหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ และค่า Bartlett's test of sphericity เท่ากับ 2839.558 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ข้อมูลมีความสัมพันธ์กันพอที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบได้

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลองค์ประกอบด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า โมเดลองค์ประกอบด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ซึ่งมีประเด็นการประเมิน 2 รายการ ได้แก่ การพัฒนากลยุทธ์ของโรงเรียน ประกอบด้วยข้อรายการประเมินที่ 7.1 – 8.4 และการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วยข้อรายการประเมินที่ 9.1 – 10.3 โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 77.60 ($p=0.063$) ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 60 แสดงว่าค่าไค-สแควร์ต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.97 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.92 ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (RMR) เท่ากับ 0.014 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของส่วนที่เหลือ (RMSEA) เท่ากับ 0.033

เมื่อพิจารณาน้ำหนักองค์ประกอบด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ พบว่า ข้อรายการประเมินทุกข้อมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นค่าบวก มีขนาดตั้งแต่ 0.46 ถึง 0.81 และมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<.01$) โดยข้อที่มีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด ได้แก่ ข้อรายการประเมินที่ 8.3 ในประเด็นการพัฒนากลยุทธ์ของโรงเรียน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.81 ซึ่งมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบการวางแผนเชิงกลยุทธ์ร้อยละ 65 และข้อรายการประเมินที่ 9.1 ในประเด็นการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.81 ซึ่งมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบการวางแผนเชิงกลยุทธ์ร้อยละ 65 รายละเอียดดังตาราง 4.16

ตาราง 4.16 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์

ชื่อรายการ ประเมิน	น้ำหนักองค์ประกอบ		t	R ²
	b (SE)	B		
STRDEV				
X7_1	0.31 (0.03)	0.58	9.92	0.33
X7_2	0.40 (0.03)	0.69	12.60	0.48
X7_3	0.37 (0.04)	0.60	10.50	0.36
X7_4	0.42 (0.04)	0.62	11.03	0.38
X7_5	0.41 (0.04)	0.63	11.26	0.40
X8_1	0.42 (0.03)	0.78	14.62	0.60
X8_2	0.38 (0.03)	0.74	13.87	0.54
X8_3	0.42 (0.03)	0.81	15.66	0.65
X8_4	0.39 (0.03)	0.67	12.24	0.46
STRIMP				
X9_1	0.38 (0.02)	0.81	15.48	0.65
X9_2	0.38 (0.05)	0.46	7.52	0.21
X9_3	0.44 (0.03)	0.76	14.32	0.58
X9_4	0.44 (0.03)	0.75	14.17	0.57
X10_1	0.30 (0.03)	0.60	10.5	0.37
X10_2	0.32 (0.03)	0.58	10.06	0.34
X10_3	0.30 (0.03)	0.58	10.00	0.33

$\chi^2 = 77.60$ $df = 60$ $p = 0.063$ $GFI = 0.97$ $AGFI = 0.92$
 $RMSEA = 0.033$ $RMR = 0.01$

องค์ประกอบด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อรายการประเมิน พบว่า ข้อรายการประเมินมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีลักษณะความสัมพันธ์เชิงบวก ขนาดความสัมพันธ์ระหว่าง 0.068 ถึง 0.921 และค่า kaiser-meyer-olkin measure of sampling adequacy: KMO เท่ากับ 0.847 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.50 แสดงว่า ข้อมูลเหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ และค่า Bartlett's test of sphericity เท่ากับ 3251.587 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ข้อมูลมีความสัมพันธ์กันพอที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบได้

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลองค์ประกอบด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า โมเดลองค์ประกอบด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งมีประเด็นการประเมิน 2 รายการ ได้แก่ การรับฟังปัญหาจากผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วยข้อรายการประเมินที่ 11.1 – 12.3 และความผูกพันของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วยข้อรายการประเมินที่ 13.1 – 14.4 โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 64.00 ($p=.074$) ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 49 แสดงว่าค่าไค-สแควร์ต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.97 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.92 ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (RMR) เท่ากับ 0.016 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของส่วนที่เหลือ (RMSEA) เท่ากับ 0.034

เมื่อพิจารณาน้ำหนักองค์ประกอบด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า ข้อรายการประเมินทุกข้อมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นค่าบวก มีขนาดตั้งแต่ 0.37 ถึง 1.57 และมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<.01$) โดยข้อที่มีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด ได้แก่ ข้อรายการประเมินที่ 11.2 ในประเด็นการรับฟังปัญหาจากผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 1.57 ซึ่งมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบการการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร้อยละ 247 และข้อรายการประเมินที่ 13.2 ในประเด็นความผูกพันของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.87 ซึ่งมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบการการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร้อยละ 76 รายละเอียดดังตาราง 4.17

ตาราง 4.17 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและ
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ชื่อรายการ ประเมิน	น้ำหนักองค์ประกอบ		t	R ²
	b (SE)	B		
VOICE				
X11_1	0.60 (0.04)	0.76	13.76	0.57
X11_2	1.22 (0.17)	1.57	7.23	2.47
X11_3	0.56 (0.05)	0.72	12.25	0.52
X11_4	0.42 (0.04)	0.68	11.60	0.46
X12_1	0.43 (0.04)	0.66	11.57	0.43
X12_2	0.64 (0.05)	0.71	12.70	0.50
X12_3	0.55 (0.04)	0.84	15.24	0.71
CUST_ENG				
X13_1	0.66 (0.04)	0.85	17.06	0.72
X13_2	0.67 (0.04)	0.87	17.65	0.76
X13_3	0.49 (0.04)	0.70	12.89	0.49
X13_4	0.69 (0.04)	0.85	16.86	0.72
X13_5	0.53 (0.04)	0.75	13.82	0.56
X14_1	0.25 (0.04)	0.37	6.22	0.14
X14_2	0.24 (0.04)	0.37	6.23	0.14
X14_3	0.26 (0.04)	0.43	6.97	0.14
X14_4	0.29 (0.04)	0.47	7.74	0.22

$\chi^2 = 64.00$ df = 49 p = 0.074 GFI = 0.97 AGFI = 0.92 RMSEA = 0.034
RMR = 0.02

องค์ประกอบด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อรายการประเมิน พบว่า ข้อรายการประเมินมีความสัมพันธ์กันอย่างน้อยสำคัญ โดยมีลักษณะความสัมพันธ์เชิงบวก ขนาดความสัมพันธ์ระหว่าง 0.203 ถึง 0.781 และค่า kaiser-meyer-olkin measure of sampling adequacy: KMO เท่ากับ 0.915 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.50 แสดงว่า ข้อมูลเหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ และค่า Bartlett's test of sphericity เท่ากับ 4568.882 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ข้อมูลมีความสัมพันธ์กันพอที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบได้

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลองค์ประกอบด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า โมเดลองค์ประกอบด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ซึ่งมีประเด็นการประเมิน 2 รายการ ได้แก่ การวัด การวิเคราะห์และการปรับปรุงผลการดำเนินงาน ประกอบด้วยข้อรายการประเมินที่ 15.1 – 17.3 และการจัดการสารสนเทศและองค์ความรู้ของโรงเรียน ประกอบด้วยข้อรายการประเมินที่ 18.1 – 19.4 โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 113.67 ($p=.062$) ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 92 แสดงว่าค่าไค-สแควร์ต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.96 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.91 ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (RMR) เท่ากับ 0.022 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของส่วนที่เหลือ (RMSEA) เท่ากับ 0.029

เมื่อพิจารณาน้ำหนักองค์ประกอบด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ พบว่า ข้อรายการประเมินทุกข้อมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นค่าบวก มีขนาดตั้งแต่ 0.47 ถึง 0.89 และมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<.01$) โดยข้อที่มีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด ได้แก่ ข้อรายการประเมินที่ 16.2 ในประเด็นการวัด การวิเคราะห์และการปรับปรุงผลการดำเนินงาน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.83 ซึ่งมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ร้อยละ 69 และข้อรายการประเมินที่ 18.2 ในประเด็นการจัดการสารสนเทศและองค์ความรู้ของโรงเรียน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.89 ซึ่งมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ร้อยละ 79 รายละเอียดดังตาราง 4.18

ตาราง 4.18 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลด้านการวัด การวิเคราะห์และ
การจัดการความรู้

ชื่อรายการ ประเมิน	น้ำหนักองค์ประกอบ		t	R ²
	b (SE)	B		
MEAS_ANA				
X15_1	0.53 (0.03)	0.79	15.35	0.63
X15_2	0.44 (0.04)	0.66	11.80	0.43
X15_3	0.51 (0.04)	0.68	12.34	0.46
X15_4	0.51 (0.04)	0.73	13.92	0.54
X15_5	0.44 (0.03)	0.73	13.64	0.53
X16_1	0.46 (0.03)	0.73	13.93	0.54
X16_2	0.56 (0.03)	0.83	16.41	0.69
X16_3	0.49 (0.04)	0.72	13.60	0.52
X17_1	0.51 (0.03)	0.79	15.46	0.62
X17_2	0.49 (0.04)	0.73	13.71	0.53
X17_3	0.39 (0.03)	0.71	13.40	0.51
INFO_KM				
X18_1	0.54 (0.04)	0.77	14.73	0.59
X18_2	0.53 (0.03)	0.89	18.55	0.79
X18_3	0.52 (0.04)	0.73	13.64	0.53
X18_4	0.51 (0.03)	0.83	16.65	0.69
X18_5	0.51 (0.03)	0.88	18.35	0.78
X19_1	0.32 (0.03)	0.53	9.29	0.28
X19_2	0.46 (0.04)	0.65	11.41	0.42
X19_3	0.43 (0.04)	0.57	10.27	0.33
X19_4	0.38 (0.05)	0.47	7.98	0.22
$\chi^2 = 113.67$ $df = 92$ $p = 0.062$ $GFI = 0.96$ $AGFI = 0.91$ $RMSEA = 0.029$ $RMR = 0.02$				

องค์ประกอบด้านการมุ่งเน้นบุคลากร เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อรายการประเมิน พบว่า ข้อรายการประเมินมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีลักษณะความสัมพันธ์เชิงบวก ขนาดความสัมพันธ์ระหว่าง 0.203 ถึง 0.880 และค่า kaiser-meyer-olkin measure of sampling adequacy: KMO เท่ากับ 0.914 ซึ่งมีความมากกว่า 0.50 แสดงว่า ข้อมูลเหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ และค่า Bartlett's test of sphericity เท่ากับ 4793.053 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ข้อมูลมีความสัมพันธ์กันพอที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบได้

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลองค์ประกอบด้านการมุ่งเน้นบุคลากรด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า โมเดลองค์ประกอบด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ซึ่งมีประเด็นการประเมิน 2 รายการ ได้แก่ สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยข้อรายการประเมินที่ 20.1 – 21.5 และความผูกพันของครูบุคลากร ประกอบด้วยข้อรายการประเมินที่ 22.1 – 23.5 โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 95.07 ($p=.069$) ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 76 แสดงว่าค่าไค-สแควร์ต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.97 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.91 ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (RMR) เท่ากับ 0.013 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของส่วนที่เหลือ (RMSEA) เท่ากับ 0.030

เมื่อพิจารณาน้ำหนักองค์ประกอบด้านการมุ่งเน้นบุคลากร พบว่า ข้อรายการประเมินทุกข้อมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นค่าบวก มีขนาดตั้งแต่ 0.53 ถึง 0.91 และมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<.01$) โดยข้อที่มีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด ได้แก่ ข้อรายการประเมินที่ 21.4 และ 21.5 ในประเด็นสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.78 และ 0.78 ตามลำดับ ซึ่งมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบการมุ่งเน้นบุคลากรร้อยละ 61 และ 61 ตามลำดับ และข้อรายการประเมินที่ 23.4 ในประเด็นความผูกพันของครูบุคลากร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.91 ซึ่งมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบการมุ่งเน้นบุคลากรร้อยละ 82 รายละเอียดดังตาราง 4.19

ตาราง 4.19 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลด้านการมุ่งเน้นบุคลากร

ชื่อรายการ ประเมิน	น้ำหนักองค์ประกอบ		t	R ²
	b (SE)	B		
WF_ENVI				
X20_1	0.45 (0.04)	0.67	12.09	0.45
X20_2	0.38 (0.04)	0.58	10.27	0.34
X20_3	0.51 (0.04)	0.71	13.31	0.51
X20_4	0.44 (0.04)	0.67	12.35	0.45
X20_5	0.33 (0.03)	0.61	10.75	0.37
X21_1	0.25 (0.02)	0.60	10.54	0.36
X21_2	0.49 (0.04)	0.74	13.81	0.54
X21_3	0.35 (0.03)	0.71	12.35	0.49
X21_4	0.53 (0.04)	0.78	14.90	0.61
X21_5	0.46 (0.03)	0.78	14.90	0.61
WF_ENGA				
X22_1	0.45 (0.03)	0.85	16.08	0.73
X22_2	0.49 (0.04)	0.69	12.21	0.47
X22_3	0.43 (0.05)	0.53	8.81	0.28
X22_4	0.44 (0.04)	0.58	10.58	0.33
X22_5	0.40 (0.03)	0.70	13.27	0.49
X23_1	0.42 (0.04)	0.87	17.09	0.76
X23_2	0.61 (0.04)	0.78	14.74	0.61
X23_3	0.36 (0.03)	0.74	14.05	0.54
X23_4	0.59 (0.03)	0.91	18.57	0.82
X23_5	0.55 (0.03)	0.82	16.31	0.68
$\chi^2 = 95.07$ $df = 76$ $p = 0.069$ $GFI = 0.97$ $AGFI = 0.91$ $RMSEA = 0.029$ $RMR = 0.01$				

องค์ประกอบด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อรายการประเมิน พบว่า ข้อรายการประเมินมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีลักษณะความสัมพันธ์เชิงบวก ขนาดความสัมพันธ์ระหว่าง 0.164 ถึง 0.919 และค่า kaiser-meyer-olkin measure of sampling adequacy: KMO เท่ากับ 0.919 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.50 แสดงว่า ข้อมูลเหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ และค่า Bartlett's test of sphericity เท่ากับ 8800.435 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ข้อมูลมีความสัมพันธ์กันพอที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบได้

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลองค์ประกอบด้านคุณภาพการปฏิบัติงานด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า โมเดลองค์ประกอบด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน ซึ่งมีประเด็นการประเมิน 2 รายการ ได้แก่ กระบวนการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยข้อรายการประเมินที่ 24.1 – 27.3 และประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยข้อรายการประเมินที่ 28.1 – 31.3 โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 108.65 ($p=.067$) ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 88 แสดงว่าค่าไค-สแควร์ต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.97 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.87 ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (RMR) เท่ากับ 0.024 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของส่วนที่เหลือ (RMSEA) เท่ากับ 0.029

เมื่อพิจารณาน้ำหนักองค์ประกอบด้านคุณภาพการปฏิบัติงานพบว่า ข้อรายการประเมินทุกข้อมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นค่าบวก มีขนาดตั้งแต่ 0.56 ถึง 0.92 และมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<.01$) โดยข้อที่มีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด ได้แก่ ข้อรายการประเมินที่ 25.1 และ 27.3 ในประเด็นกระบวนการปฏิบัติงาน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.83 และ 0.83 ตามลำดับ ซึ่งมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบคุณภาพการปฏิบัติงานร้อยละ 68 และ 68 ตามลำดับ และข้อรายการประเมินที่ 28.4 ในประเด็นประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.92 ซึ่งมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบคุณภาพการปฏิบัติงานร้อยละ 85 รายละเอียดดังตาราง 4.20

ตาราง 4.20 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน

ชื่อรายการประเมิน	น้ำหนักองค์ประกอบ		t	R ²
	b (SE)	B		
PROCESS				
X24_1	0.46 (0.04)	0.65	11.07	0.43
X24_2	0.31 (0.04)	0.56	8.27	0.31
X24_3	0.43 (0.03)	0.72	9.70	0.52
X24_4	0.33 (0.03)	0.58	9.70	0.34
X25_1	0.54 (0.04)	0.83	14.53	0.68
X25_2	0.35 (0.03)	0.63	11.00	0.39
X25_3	0.34 (0.03)	0.63	11.42	0.40
X25_4	0.33 (0.03)	0.60	10.58	0.36
X26_1	0.57 (0.04)	0.70	13.16	0.49
X26_2	0.70 (0.05)	0.79	15.17	0.62
X26_3	0.72 (0.05)	0.79	15.17	0.62
X27_1	0.63 (0.05)	0.76	13.32	0.57
X27_2	0.58 (0.04)	0.78	14.88	0.62
X27_3	0.65 (0.04)	0.83	15.94	0.68
EFFECTIV				
X28_1	0.73 (0.05)	0.80	15.14	0.64
X28_2	0.63 (0.05)	0.72	13.06	0.52
X28_3	0.73 (0.04)	0.87	17.08	0.75
X28_4	0.79 (0.04)	0.92	18.47	0.85
X28_5	0.70 (0.05)	0.76	14.10	0.58
X29_1	0.29 (0.03)	0.56	10.16	0.31
X29_2	0.33 (0.03)	0.62	11.27	0.38
X29_3	0.33 (0.03)	0.63	11.70	0.40
X30_1	0.35 (0.03)	0.58	10.01	0.34
X30_2	0.66 (0.05)	0.73	13.69	0.53
X30_3	0.57 (0.05)	0.68	12.41	0.46
X31_1	0.72 (0.05)	0.74	13.86	0.55
X31_2	0.52 (0.05)	0.56	10.13	0.31
X31_3	0.58 (0.05)	0.62	11.55	0.39
$\chi^2 = 108.65$ $df = 88$ $p = 0.067$ $GFI = 0.97$ $AGFI = 0.87$ $RMSEA = 0.029$ $RMR = 0.02$				

องค์ประกอบด้านผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อรายการประเมิน พบว่า ข้อรายการประเมินมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีลักษณะความสัมพันธ์เชิงบวก ขนาดความสัมพันธ์ระหว่าง 0.217 ถึง 0.932 และค่า kaiser-meyer-olkin measure of sampling adequacy: KMO เท่ากับ 0.906 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.50 แสดงว่าข้อมูลเหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ และค่า Bartlett's test of sphericity เท่ากับ 9436.341 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ข้อมูลมีความสัมพันธ์กันพอที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบได้

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลองค์ประกอบด้านผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียนด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า โมเดลองค์ประกอบด้านผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน ซึ่งมีประเด็นการประเมิน 5 รายการ ได้แก่ ผลลัพธ์ด้านผู้เรียน และด้านกระบวนการ ประกอบด้วยข้อรายการประเมินที่ 32.1 – 34.3 ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วยข้อรายการประเมินที่ 35.1 – 35.3 ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ประกอบด้วยข้อรายการประเมินที่ 36.1 – 36.4 ผลลัพธ์ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วยข้อรายการประเมินที่ 37.1 – 38.3 และผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงินและการตลาด ประกอบด้วยข้อรายการประเมินที่ 39.1 – 39.3 โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 173.49 ($p=.10$) ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 151 แสดงว่าค่าไค-สแควร์ต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.96 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.87 ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (RMR) เท่ากับ 0.028 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของส่วนที่เหลือ (RMSEA) เท่ากับ 0.023

เมื่อพิจารณาน้ำหนักองค์ประกอบด้านผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียนพบว่า ข้อรายการประเมินทุกข้อมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นค่าบวก มีขนาดตั้งแต่ 0.52 ถึง 0.96 และมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<.01$) โดยข้อที่มีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด ได้แก่ ข้อรายการประเมินที่ 34.1 ในประเด็นผลลัพธ์ด้านผู้เรียนและด้านกระบวนการ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.76 ซึ่งมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียนร้อยละ 58 ข้อรายการประเมินที่ 35.2 ในประเด็นผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.96 ซึ่งมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียนร้อยละ 91 ข้อรายการประเมินที่ 36.1 และ 36.4 ในประเด็นผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.86 และ 0.86 ตามลำดับ ซึ่งมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วย

องค์ประกอบผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียนร้อยละ 75 และ 74 ตามลำดับ ข้อรายการประเมินที่ 37.2 ในประเด็นผลลัพธ์ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.84 ซึ่งมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียนร้อยละ 71 และข้อรายการประเมินที่ 39.2 ในประเด็นผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงินและการตลาด มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.64 ซึ่งมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียนร้อยละ 41 รายละเอียดดังตาราง 4.21

ตาราง 4.21 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลด้านผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน

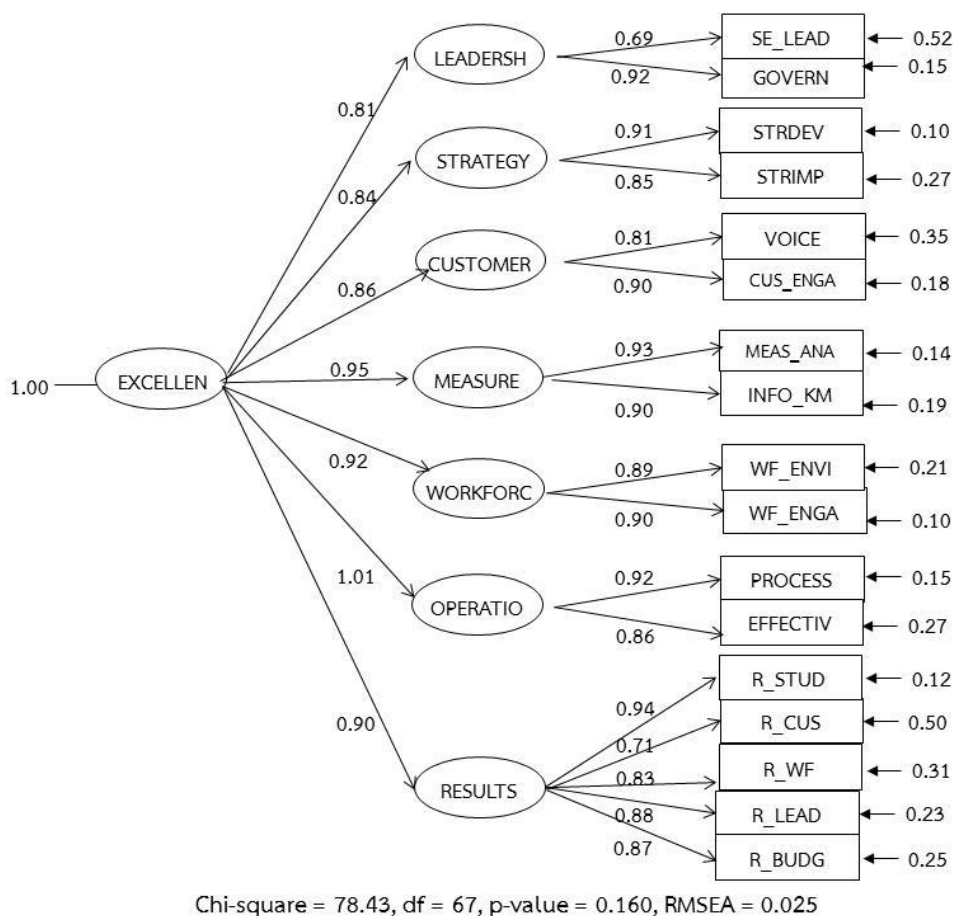
ข้อรายการประเมิน	น้ำหนักองค์ประกอบ		t	R ²
	b (SE)	B		
R_STUD				
X32_1	0.64 (0.05)	0.67	11.99	0.44
X32_2	0.54 (0.04)	0.66	12.06	0.43
X32_3	0.72 (0.05)	0.76	14.41	0.57
X32_4	0.42 (0.05)	0.52	9.16	0.27
X33_1	0.35 (0.04)	0.55	9.55	0.30
X33_2	0.58 (0.05)	0.63	10.80	0.40
X33_3	0.43 (0.04)	0.59	10.28	0.35
X33_4	0.38 (0.04)	0.56	9.69	0.31
X33_5	0.54 (0.04)	0.69	12.26	0.48
X34_1	0.80 (0.06)	0.76	14.33	0.58
X34_2	0.77 (0.06)	0.73	13.69	0.53
X34_3	0.75 (0.06)	0.72	13.31	0.51
R_CUST				
X35_1	0.78 (0.04)	0.88	18.87	0.78
X35_2	0.84 (0.04)	0.96	21.25	0.91
X35_3	0.80 (0.04)	0.88	18.50	0.78
R_WF				
X36_1	0.81 (0.05)	0.86	17.64	0.75
X36_2	0.72 (0.04)	0.85	17.23	0.72
X36_3	0.76 (0.04)	0.84	16.90	0.71
X36_4	0.76 (0.04)	0.86	17.56	0.74

ตาราง 4.21 (ต่อ)

ชื่อรายการประเมิณ	น้ำหนักองค์ประกอบ		t	R ²
	b (SE)	B		
R_LEAD				
X37_1	0.56 (0.03)	0.83	17.06	0.69
X37_2	0.66 (0.04)	0.84	16.95	0.71
X37_3	0.69 (0.04)	0.81	16.06	0.66
X37_4	0.31 (0.03)	0.58	9.51	0.33
X37_5	0.34 (0.03)	0.62	10.58	0.39
X38_1	0.42 (0.03)	0.73	13.44	0.54
X38_2	0.49 (0.03)	0.79	15.58	0.63
X38_3	0.33 (0.03)	0.65	11.67	0.42
R_BUDG				
X39_1	0.31 (0.03)	0.56	9.74	0.31
X39_2	0.56 (0.05)	0.64	11.16	0.41
X39_3	0.51 (0.05)	0.61	10.08	0.38
$\chi^2 = 173.49$ df = 151 p = 0.10 GFI = 0.96 AGFI = 0.87 RMSEA = 0.023 RMR = 0.03				

3.2.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

ผลการวิเคราะห์ความกลมกลืนของโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน พบว่า มีค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 78.43 (p = .160) ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 67 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .97 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ .93 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือมาตรฐาน (SRMR) เท่ากับ .025 และค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ .025 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ศูนย์ แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังภาพ 4.1

ภาพ 4.1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของโมเดลการประเมินการจัดการศึกษา
ที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง พบว่า องค์ประกอบของการจัดการศึกษา
ที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน ในแต่ละองค์ประกอบมีค่าเป็นบวก และมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 ทุกองค์ประกอบ แสดงว่า องค์ประกอบทั้ง 7 องค์ประกอบ เป็นตัวบ่งชี้สำคัญในการ
พิจารณาถึงการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน แต่ละองค์ประกอบมีส่วน
ความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบนั้นๆ อยู่ระหว่าง 0.66 ถึง 1.02 แสดงว่าองค์ประกอบ
ทั้งหมด สามารถวัดการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน และยืนยันโมเดลการ
จัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนตามกรอบแนวคิดที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหาร ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ตัวชี้วัดมีค่าน้ำหนัก
องค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ตัวชี้วัดภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน
(SE_LEAD) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.69 และมีสัดส่วนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบภาวะ

ผู้นำของผู้บริหารร้อยละ 48 ส่วนตัวชี้วัดการกำกับดูแลและความรับผิดชอบต่อสังคม (GOVERN) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.92 และมีสัดส่วนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารร้อยละ 85

องค์ประกอบการวางแผนกลยุทธ์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ตัวชี้วัดมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ตัวชี้วัดการพัฒนากลยุทธ์ของโรงเรียน (STRDEV) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.91 และมีสัดส่วนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบการวางแผนเชิงกลยุทธ์ร้อยละ 83 ส่วนตัวชี้วัดการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ (STRIMP) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.85 และมีสัดส่วนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบการวางแผนเชิงกลยุทธ์ร้อยละ 73

องค์ประกอบการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ตัวชี้วัดมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ตัวชี้วัดการรับฟังปัญหาจากผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (VOICE) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.81 และมีสัดส่วนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร้อยละ 65 ส่วนตัวชี้วัดความผูกพันของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (CUS_ENGA) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.90 และมีสัดส่วนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร้อยละ 82

องค์ประกอบการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ตัวชี้วัดมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ตัวชี้วัดการวัด การวิเคราะห์และการปรับปรุงผลการดำเนินงาน (MEAS_ANA) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.93 และมีสัดส่วนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ร้อยละ 86 ส่วนตัวชี้วัดการจัดการสารสนเทศและองค์ความรู้ของโรงเรียน (INFO_KM) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.90 และมีสัดส่วนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ร้อยละ 80

องค์ประกอบการมุ่งเน้นบุคลากร ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ตัวชี้วัดมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ตัวชี้วัดสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน (WF_ENVI) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.89 และมีสัดส่วนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบการมุ่งเน้นบุคลากรร้อยละ 79 ส่วนตัวชี้วัดความผูกพันของครูบุคลากร (WF_ENGA) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.90 และมีสัดส่วนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบการมุ่งเน้นบุคลากรร้อยละ 81

องค์ประกอบคุณภาพการปฏิบัติงาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ตัวชี้วัดมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ตัวชี้วัดกระบวนการปฏิบัติงาน (PROCESS) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.92 และมีสัดส่วนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบคุณภาพการปฏิบัติงานร้อยละ 85 ส่วนตัวชี้วัดประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน (EFFECTIV) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.86 และมีสัดส่วนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบคุณภาพการปฏิบัติงานร้อยละ 73

องค์ประกอบผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ตัวชี้วัดมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ตัวชี้วัดด้านผู้เรียนและด้านกระบวนการ (R_STD) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.94 และมีสัดส่วนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียนร้อยละ 88 ตัวชี้วัดด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (R_CUST) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.71 และมีสัดส่วนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียนร้อยละ 50 ตัวชี้วัดด้านการมุ่งเน้นบุคลากร (R_WF) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.83 และมีสัดส่วนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียนร้อยละ 69 ตัวชี้วัดด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน (R_LEAD) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.88 และมีสัดส่วนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียนร้อยละ 77 และตัวชี้วัดด้านงบประมาณ การเงินและการตลาด (R_BUDG) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.87 และมีสัดส่วนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียนร้อยละ 75

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์องค์ประกอบอันดับที่สอง ซึ่งเป็นผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ (EXCELLEN) ซึ่งเป็นองค์ประกอบอันดับที่สองกับองค์ประกอบทั้ง 7 ด้านคือ องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหาร องค์ประกอบการวางแผนเชิงกลยุทธ์ องค์ประกอบการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย องค์ประกอบการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ องค์ประกอบการมุ่งเน้นบุคลากร องค์ประกอบคุณภาพการปฏิบัติงาน และองค์ประกอบผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน ซึ่งเป็นองค์ประกอบอันดับที่หนึ่ง พบว่า องค์ประกอบทั้ง 7 ด้านดังกล่าว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.81 ถึง 1.01 แสดงว่าองค์ประกอบทั้ง 7 ด้านนี้ เป็นตัวบ่งชี้การจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และองค์ประกอบแต่ละด้านดังกล่าวมีความแปรปรวนร่วมกันกับองค์ประกอบการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนโดยรวมร้อยละ 66 ถึง 102

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบในแต่ละด้านและองค์ประกอบการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน พบว่า องค์ประกอบในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวก ในระดับปานกลางถึงระดับสูงมาก โดยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ 0.68 ถึง 1.01 แสดงว่าองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหาร (LEADERSH) องค์ประกอบการวางแผนเชิงกลยุทธ์ (STRATEGY) องค์ประกอบการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (CUSTOMER) องค์ประกอบการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ (MEASURE) องค์ประกอบการมุ่งเน้นบุคลากร (WORKFORC) องค์ประกอบคุณภาพการปฏิบัติงาน (OPERATIO) องค์ประกอบผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน (RESULTS) และองค์ประกอบการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

(EXCELLEN) มีความสัมพันธ์กันมิได้แยกกันเป็นอิสระ กล่าวคือ โรงเรียนเอกชนจะต้องมีภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ มีการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ มีการมุ่งเน้นบุคลากร มีคุณภาพการปฏิบัติงาน และมีผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน จึงนำไปสู่การจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนในระดับที่สูงขึ้น ดังตาราง 4.22 และ 4.23

ตาราง 4.22 เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

	1	2	3	4	5	6	7	8
1. LEADERSH	1.00							
2. STRATEGY	0.68	1.00						
3. CUSTOMER	0.70	0.73	1.00					
4. MEASURE	0.77	0.81	0.82	1.00				
5. WORKFORC	0.75	0.78	0.79	0.88	1.00			
6. OPERATIO	0.82	0.85	0.87	0.97	0.93	1.00		
7. RESULTS	0.73	0.76	0.77	0.86	0.83	0.91	1.00	
8. EXCELLEN	0.81	0.84	0.86	0.95	0.92	1.01	0.90	1.00

ตาราง 4.23 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของโมเดลการประเมินการจัด
การศึกษามุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

องค์ประกอบ	น้ำหนักองค์ประกอบ		t	R ²
	b (SE)	B		
การวิเคราะห์องค์ประกอบอันดับที่หนึ่ง				
LEADERSH				
SE_LEAD	1.56 (<--->)	0.69	<--->	0.48
GOVERN	3.34 (0.29)	0.92	11.51	0.85
STRATEGY				
STRDEV	3.37 (<--->)	0.91	<--->	0.83
STRIMP	2.48 (0.14)	0.85	18.04	0.73
CUSTOMER				
VOICE	3.04 (<--->)	0.81	<--->	0.65
CUST_ENG	3.92 (0.25)	0.90	15.62	0.82
MEASURE				
MEAS_ANA	5.33 (<--->)	0.93	<--->	0.86
INFO_KM	4.09 (0.17)	0.90	24.30	0.81
WORKFORC				
WF_ENVI	4.13 (<--->)	0.89	<--->	0.79
WF_ENGA	4.52 (0.21)	0.90	21.34	0.81
OPERATION				
PROCESS	7.14 (<--->)	0.92	<--->	0.85
EFFECTIV	7.36 (0.33)	0.86	21.96	0.73
RESULTS				
R_STUD	6.90 (<--->)	0.94	<--->	0.88
R_CUST	1.65 (0.10)	0.71	16.97	0.50
R_WF	2.56 (0.13)	0.83	19.66	0.69
R_LEAD	3.52 (0.21)	0.88	16.96	0.77
R_BUDG	1.43 (0.08)	0.87	18.76	0.75

<---> ไม่รายงานค่า SE และ t เนื่องจากเป็นพารามิเตอร์บังคับ (constrained parameter)

ตาราง 4.23 (ต่อ)

องค์ประกอบ	น้ำหนักองค์ประกอบ		t	R ²
	b (SE)	B		
การวิเคราะห์องค์ประกอบอันดับที่สอง				
LEADERSH	0.80 (0.08)	0.81	9.87	0.66
STRATEGY	0.84 (0.06)	0.84	15.01	0.71
CUSTOMER	0.89 (0.07)	0.86	12.81	0.74
MEASURE	0.95 (0.05)	0.95	18.65	0.91
WORKFORC	0.92 (0.06)	0.92	16.47	0.85
OPERATIO	0.99 (0.05)	1.01	20.34	1.02
RESULTS	0.97 (0.06)	0.90	17.37	0.81
$\chi^2 = 78.43$ df = 67 p = .160 GFI = .97 AGFI = .93 RMSEA = .025 SRMR = .025				

3.3 การตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยง

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงในแต่ละองค์ประกอบและความเที่ยงทั้งฉบับของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน โดยพิจารณาจากวิธีการประมาณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) พบว่า ค่าความเที่ยงของแบบประเมินแต่ละองค์ประกอบมีค่าอยู่ระหว่าง 0.827 ถึง 0.962 โดยองค์ประกอบด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน มีค่าความเที่ยงสูงสุดเท่ากับ 0.962 และองค์ประกอบด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีค่าความเที่ยงต่ำสุดเท่ากับ 0.819 และเมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงของแบบประเมินทั้งฉบับ พบว่า แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศฉบับนี้มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.982 แสดงว่ามีคุณภาพที่เหมาะสมในการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน รายละเอียด แสดงดังตาราง 4.24

ตาราง 4.24 การตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

องค์ประกอบ	จำนวนข้อรายการประเมิน	ค่าความเที่ยง
1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	20	0.819
2. การวางแผนเชิงกลยุทธ์	16	0.925
3. การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	16	0.874
4. การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้	20	0.947
5. การมุ่งเน้นบุคลากร	20	0.845
6. คุณภาพการปฏิบัติงาน	28	0.962
7. ผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน	30	0.952
ค่าความเที่ยงทั้งฉบับ		0.982

2.4 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ใช้แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน โดยพัฒนาตามมาตรฐานการประเมินที่กำหนดโดยคณะกรรมการร่วมในการกำหนดมาตรฐานการประเมิน (the joint committee on standards for educational evaluation) ภายใต้การดำเนินงานของ Stufflebeam และคณะ (Stufflebeam, 1998) ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์ (utility standards) มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (feasibility standards) มาตรฐานด้านความเหมาะสม (propriety standards) และมาตรฐานด้านความถูกต้อง (accuracy standards) หลังจากนั้นไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วผู้วิจัยได้นำไปปรับปรุงและนำไปใช้จริงกับตัวอย่าง โดยส่งไปพร้อมกับเครื่องมือวิจัยเพื่อให้ตอบกลับมาด้วยกัน เพื่อเป็นข้อมูลเพิ่มเติมประกอบแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ โดยได้รับกลับคืนมา จำนวน 273 ฉบับ พร้อมกับเครื่องมือวิจัยที่พัฒนาขึ้น โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายดังนี้ (บุญศรี พรหมมาพันธุ์, 2555)

4.51 – 5.00	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นหรือข้อเท็จจริงมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นหรือข้อเท็จจริงมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นหรือข้อเท็จจริงปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นหรือข้อเท็จจริงน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นหรือข้อเท็จจริงน้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายมาตรฐาน รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

1. มาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์ (utility standards) เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นในมาตรฐานนี้ พบว่า ผู้ใช้แบบประเมินมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แบบประเมินฉบับนี้ทำให้ท่านเห็นคุณค่าของการประเมินตนเอง เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($M = 4.20$) รองลงมา คือ ข้อรายการประเมินแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของผู้เรียน ครูบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ทำให้การจัดการศึกษามุ่งสู่ความเป็นเลิศ ($M = 4.20$) แสดงได้ดังตาราง 4.25

ตาราง 4.25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นที่มีต่อการใช้แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศในมาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์

ข้อรายการ	M	SD	ระดับความคิดเห็น
มาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์ (utility standards)	4.07	.67	มาก
1. ข้อรายการประเมินแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของผู้เรียน ครูบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ทำให้การจัดการศึกษามุ่งสู่ความเป็นเลิศ	4.12	.75	มาก
2. ข้อรายการประเมินให้สารสนเทศเพียงพอในการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ	4.08	.75	มาก
3. ข้อรายการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศมีความชัดเจน เข้าใจง่าย	3.99	.81	มาก
4. ข้อรายการประเมินทำให้ท่านรับรู้สภาพการจัดการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนได้อย่างรวดเร็ว	4.01	.83	มาก
5. ผู้บริหารและครูบุคลากรสามารถประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนได้ด้วยตนเองจากแบบประเมินฉบับนี้	4.00	.77	มาก

ตาราง 4.25 (ต่อ)

ข้อรายการ	<i>M</i>	<i>SD</i>	ระดับความคิดเห็น
6. แบบประเมินฉบับนี้ทำให้ท่านเห็นคุณค่าของการประเมินตนเองเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.20	.69	มาก
7. แบบประเมินฉบับนี้สามารถนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศได้เป็นอย่างดี	4.12	.78	มาก

2. มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (feasibility standards) เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นในมาตรฐานนี้ พบว่า ผู้ใช้แบบประเมินมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.73 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แบบประเมินฉบับนี้เป็นที่ยอมรับได้ทั้งผู้บริหาร ครูบุคลากร ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($M = 4.03$) รองลงมา คือ แบบประเมินฉบับนี้สามารถนำไปประเมินการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนได้ครอบคลุมทุกกิจกรรมการดำเนินงานที่สำคัญ ($M = 3.99$) แสดงได้ดังตาราง 4.26

ตาราง 4.26 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นที่มีต่อการใช้แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศในมาตรฐานด้านความเป็นไปได้

ข้อรายการ	<i>M</i>	<i>SD</i>	ระดับความคิดเห็น
มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (feasibility standards)	3.99	.73	มาก
1. แบบประเมินฉบับนี้สามารถนำไปประเมินการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนได้ครอบคลุมทุกกิจกรรมการดำเนินงานที่สำคัญ	3.99	.77	มาก
2. แบบประเมินฉบับนี้เป็นที่ยอมรับได้ทั้งผู้บริหาร ครูบุคลากร ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.03	.76	มาก
3. การประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศด้วยแบบประเมินฉบับนี้คุ้มค่ากับทรัพยากรที่ใช้ไปในการประเมิน	3.97	.82	มาก

3. มาตรฐานด้านความเหมาะสม (propriety standards) เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นในมาตรฐานนี้ พบว่า ผู้ใช้แบบประเมินมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ

โดยข้อรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผลที่ได้จากการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศด้วยแบบประเมินฉบับนี้สามารถสะท้อนจุดเด่นและจุดด้อยของโรงเรียนเพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ ($M = 4.03$) รองลงมา คือ ผลที่ได้จากการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศด้วยแบบประเมินฉบับนี้สามารถแจ้งให้ผู้บริหารทราบได้ทันที ($M = 4.03$) แสดงได้ดังตาราง 4.27

ตาราง 4.27 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นที่มีต่อการใช้แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศในมาตรฐานด้านความเหมาะสม

ข้อรายการ	<i>M</i>	<i>SD</i>	ระดับความคิดเห็น
มาตรฐานด้านความเหมาะสม (propriety standards)	3.92	.67	มาก
1. ท่านสามารถดำเนินการประเมินได้ด้วยตนเองจากแบบประเมินฉบับนี้โดยไม่มีปัญหาใดๆ	3.78	.78	มาก
2. ข้อรายการประเมินสอดคล้องกับการปฏิบัติหรือกิจกรรมการดำเนินงานของโรงเรียน	3.89	.78	มาก
3. ข้อรายการประเมินไม่ส่งผลกระทบต่อสิทธิส่วนบุคคลของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.94	.99	มาก
4. ผลที่ได้จากการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศด้วยแบบประเมินฉบับนี้ตรงตามความเป็นจริงและสามารถเปิดเผยได้	3.95	.75	มาก
5. ผลที่ได้จากการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศด้วยแบบประเมินฉบับนี้สามารถแจ้งให้ผู้บริหารทราบได้ทันที	3.98	.78	มาก
6. ผลที่ได้จากการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศด้วยแบบประเมินฉบับนี้สามารถสะท้อนจุดเด่นและจุดด้อยของโรงเรียนเพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้	4.01	.78	มาก

4. มาตรฐานด้านความถูกต้อง (accuracy standards) เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นในมาตรฐานนี้ พบว่า ผู้ใช้แบบประเมินมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แบบประเมินฉบับนี้สะท้อนถึงจุดมุ่งหมายในการพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศได้ชัดเจน ($M = 4.09$) รองลงมา คือ แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศฉบับนี้สามารถนำไปใช้ประเมินคุณภาพของโรงเรียนเอกชนได้อย่างมีคุณภาพ ($M = 4.04$) แสดงได้ดังตาราง 4.28

ตาราง 4.28 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นที่มีต่อการใช้แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศในมาตรฐานด้านความถูกต้อง

ข้อรายการ	<i>M</i>	<i>SD</i>	ระดับความคิดเห็น
มาตรฐานด้านความถูกต้อง (accuracy standards)	3.98	.71	มาก
1. การอธิบายขั้นตอนการใช้แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศมีความชัดเจนถูกต้อง	4.02	.79	มาก
2. แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศเหมาะสมกับบริบทการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน	3.97	.80	มาก
3. แบบประเมินฉบับนี้สะท้อนถึงจุดมุ่งหมายในการพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศได้ชัดเจน	4.09	.75	มาก
4. แบบประเมินฉบับนี้สามารถนำไปประเมินได้ตรงตามความเป็นจริงของโรงเรียนเอกชน	4.00	.82	มาก
5. แบบประเมินฉบับนี้หากนำไปประเมินซ้ำในช่วงเวลาใกล้เคียงกันจะยังคงมีผลการประเมินที่ไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม	3.93	.78	มาก
6. ข้อรายการประเมินมีความชัดเจนและเข้าใจได้ง่าย	3.90	.87	มาก
7. ข้อรายการประเมินมีความสมเหตุสมผลและเป็นข้อความที่เป็นจริง	3.97	.84	มาก
8. เกณฑ์การประเมินสอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน	3.97	.91	มาก
9. แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศฉบับนี้สามารถนำไปใช้ประเมินคุณภาพของโรงเรียนเอกชนได้อย่างมีคุณภาพ	4.04	.90	มาก

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตอนที่ 4 ผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชน

การวิจัยครั้งนี้นอกจากการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนแล้ว ผู้วิจัยยังวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน เพื่อให้เห็นระดับการปฏิบัติของโรงเรียน ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนจากตัวอย่าง และการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนภาคสนาม

4.1 การวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนจาก

ตัวอย่าง

ในการวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนจากตัวอย่างโรงเรียน 273 แห่ง ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติของโรงเรียนตามองค์ประกอบของการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร

องค์ประกอบด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งมีข้อรายการประเมินจำนวน 9 ข้อ มีข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่ามีระดับการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 70 จำนวนสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนตามกฎหมายระเบียบและจรรยาบรรณ และผู้บริหารสนับสนุนการเรียนรู้ของครูบุคลากรและนักเรียนเพื่อการพัฒนาโรงเรียน จำนวน 255 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 93.40 ส่วนข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่าไม่มีการปฏิบัติ/ไม่มีการดำเนินงานจำนวนสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ในการสื่อสารเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดี จำนวน 6 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 2.20 และประเด็นการประเมินการกำกับดูแลและความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งมีข้อรายการประเมินจำนวน 11 ข้อ มีข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่ามีระดับการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 70 จำนวนสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารกำกับดูแลให้ครูและบุคลากรปฏิบัติงานตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับและเป็นไปตามหลักจรรยาบรรณ จำนวน 251 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 91.90 ส่วนข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่าไม่มีการปฏิบัติ/ไม่มีการดำเนินงานจำนวนสูงสุด ได้แก่ คณะกรรมการบริหารโรงเรียนประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และผู้บริหารนำผลการสำรวจมาจัดทำแผนกลยุทธ์ จำนวน 8 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 2.90

รายละเอียดดังตาราง 4.29

ตาราง 4.29 ระดับการปฏิบัติของตัวอย่างด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ข้อรายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ (n = 273)			
	ไม่มีการปฏิบัติ	น้อยกว่า 30%	ระหว่าง 30-70%	มากกว่า 70%
ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน				
1. ผู้บริหารร่วมกับครูบุคลากร กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและค่านิยมของโรงเรียน	0 (0.00)	3 (1.10)	41 (15.00)	229 (83.90)
2. ผู้บริหารถ่ายทอดวิสัยทัศน์ พันธกิจและค่านิยมผ่านกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน	0 (0.00)	2 (0.70)	34 (12.50)	237 (86.80)
3. ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนตามกฎระเบียบและจรรยาบรรณ	0 (0.00)	2 (0.70)	16 (5.90)	255 (93.40)
4. ผู้บริหารสื่อสารกับครูบุคลากร ผู้เรียน ผู้ปกครอง อย่างเหมาะสมชัดเจน	0 (0.00)	0 (0.00)	47 (17.20)	226 (82.80)
5. ผู้บริหารรับฟังความเห็นของครู บุคลากร ผู้เรียน ผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดี	0 (0.00)	0 (0.00)	34 (12.50)	239 (87.50)
6. ผู้บริหารใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social media) ในการสื่อสารเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดี	6 (2.20)	8 (2.90)	76 (27.80)	183 (67.00)
7. ผู้บริหารจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและจัดสวัสดิภาพแก่ครูบุคลากรเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียน	0 (0.00)	0 (0.00)	29 (10.60)	244 (89.30)
8. ผู้บริหารสนับสนุนการเรียนรู้ของครูบุคลากรและผู้เรียน เพื่อการพัฒนาโรงเรียน	0 (0.00)	0 (0.00)	18 (6.60)	255 (93.40)
9. ผู้บริหารสร้างวัฒนธรรมการทำงานเพื่อให้ครูบุคลากรและผู้เรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	0 (0.00)	0 (0.00)	48 (17.60)	225 (82.40)
การกำกับดูแลและความรับผิดชอบต่อสังคม				
10. ผู้บริหารกระจายอำนาจการบริหารและการตัดสินใจให้แก่ครูบุคลากร	0 (0.00)	2 (0.70)	58 (21.20)	213 (78.00)
11. ผู้บริหารจัดการการเงินอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้และเป็นที่ยอมรับ	0 (0.00)	2 (0.70)	43 (15.80)	228 (83.50)
12. ผู้บริหารกำหนดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนกลยุทธ์อย่างน้อยปีละสองครั้ง	2 (0.70)	10 (3.70)	87 (31.90)	174 (63.70)
13. คณะกรรมการบริหารโรงเรียนประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	8 (2.90)	13 (4.80)	59 (21.6)	193 (70.7)

ตาราง 4.29 (ต่อ)

ข้อรายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ (n = 273)			
	ไม่มีการปฏิบัติ	น้อยกว่า 30%	ระหว่าง 30-70%	มากกว่า 70%
14. ผู้บริหารนำผลการประเมินการปฏิบัติงานตามแผนกลยุทธ์มาพัฒนาปรับปรุงการบริหารจัดการ	2 (0.70)	2 (0.70)	58 (21.20)	211 (77.30)
15. ผู้บริหารกำกับดูแลให้ครูและบุคลากรปฏิบัติงานตามกฎระเบียบ ข้อบังคับและเป็นไปตามหลักจริยธรรม	0 (0.00)	2 (0.70)	20 (7.30)	251 (91.90)
16. ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับและเป็นไปตามหลักจริยธรรม	0 (0.00)	2 (2.70)	29 (10.60)	242 (88.60)
17. ผู้บริหารประเมินผลการปฏิบัติงานครูบุคลากร และผู้เรียน ตามกฎระเบียบ ข้อบังคับและเป็นไปตามหลักจริยธรรม	0 (0.00)	4 (1.50)	32 (11.70)	237 (86.80)
18. ผู้บริหารสำรวจข้อกังวลใจหรือความคิดเห็นจากผู้ปกครองและชุมชนเกี่ยวกับผลกระทบการดำเนินงานของโรงเรียนที่มีต่อสังคม	2 (0.70)	27 (9.90)	108 (39.60)	136 (49.80)
19. ผู้บริหารนำผลการสำรวจมาจัดทำแผนกลยุทธ์	8 (2.90)	17 (6.20)	104 (38.10)	144 (52.70)
20. ผู้บริหารยินดีให้บริการกับชุมชนในกิจกรรมต่างๆ	0 (0.00)	2 (0.70)	65 (23.80)	206 (75.50)

*ค่าในวงเล็บเป็นค่าร้อยละ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

องค์ประกอบที่ 2 ด้านการวางแผนกลยุทธ์

องค์ประกอบด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน ได้แก่ การพัฒนากลยุทธ์ของโรงเรียน ซึ่งมีข้อรายการประเมินจำนวน 9 ข้อ มีข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่ามีระดับการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 70 จำนวนสูงสุด ได้แก่ แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานจัดทำแผนกลยุทธ์ ประกอบด้วยครูบุคลากร ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 200 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 73.30 ส่วนข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่าไม่มีการปฏิบัติ/ไม่มีการดำเนินงานจำนวนสูงสุด ได้แก่ กำหนดสมรรถนะหลักของโรงเรียนที่ช่วยให้บรรลุตามกลยุทธ์ได้ จำนวน 6 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 2.20 และประเด็นการประเมินการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งมีข้อรายการประเมินจำนวน 7 ข้อ มีข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่ามีระดับการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 70 จำนวนสูงสุด ได้แก่ แผนปฏิบัติการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ทั้งระยะสั้นและระยะยาว จำนวน 194 แห่ง คิด

เป็นร้อยละ 71.40 ส่วนข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่าไม่มีการปฏิบัติ/ไม่มีการดำเนินงาน
จำนวนสูงสุด ได้แก่ จัดทำแผนบริหารความเสี่ยง จำนวน 16 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.90 รายละเอียด
ดังตาราง 4.30

ตาราง 4.30 ระดับการปฏิบัติของตัวอย่างด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์

ข้อรายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ (n = 273)			
	ไม่มีการ ปฏิบัติ	น้อยกว่า 30%	ระหว่าง 30-70%	มากกว่า 70%
การพัฒนากลยุทธ์ของโรงเรียน				
1. แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานจัดทำแผนกลยุทธ์ ประกอบด้วยครูบุคลากร ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง	0 (0.00)	11 (4.00)	62 (22.70)	200 (73.30)
2. การกำหนดกลยุทธ์มีความชัดเจนและมีกรอบการ ปรับปรุงแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาว	0 (0.00)	11 (4.00)	86 (31.50)	176 (64.50)
3. ใช้โอกาสเชิงกลยุทธ์และความเสี่ยงที่ท้าทายมากำหนด เป้าหมายการดำเนินงาน	2 (0.70)	16 (5.90)	136 (49.90)	119 (43.60)
4. สร้างนวัตกรรมจากโอกาสเชิงกลยุทธ์และความเสี่ยงที่ท้า ทาย	4 (1.50)	31 (11.40)	151 (55.30)	87 (31.90)
5. กำหนดสมรรถนะหลักของโรงเรียนที่ช่วยให้บรรลุตามกล ยุทธ์ได้	6 (2.20)	6 (2.20)	112 (41.00)	149 (54.60)
6. กำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ไว้ชัดเจนและตอบสนอง ความเปลี่ยนแปลงที่กำหนดไว้ในแผน	2 (0.70)	2 (0.70)	100 (36.60)	169 (61.90)
7. วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์สนองตอบความต้องการของ ผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง	0 (0.00)	4 (1.50)	95 (34.80)	174 (63.70)
8. วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์สอดคล้องกับระบบการเรียนการ สอน ระบบสนับสนุนและสมรรถนะหลักของโรงเรียน	2 (0.70)	0 (0.00)	92 (33.70)	179 (65.50)
9. วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์สามารถทำให้สำเร็จตามกรอบ ระยะเวลาของแผนได้	4 (1.50)	0 (0.00)	115 (42.10)	157 (56.40)
การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ				
10. แผนปฏิบัติการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ทั้ง ระยะสั้นและระยะยาว	0 (0.00)	2 (0.70)	76 (27.80)	194 (71.40)
11. จัดทำแผนบริหารความเสี่ยง	16 (5.90)	43 (15.80)	131 (48.00)	83 (30.4)
12. จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เชิงกลยุทธ์	0 (0.00)	12 (4.40)	100 (36.60)	161 (58.90)

ตาราง 4.30 (ต่อ)

ข้อรายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ (n = 273)			
	ไม่มีการปฏิบัติ	น้อยกว่า 30%	ระหว่าง 30-70%	มากกว่า 70%
13. กำหนดค่าเป้าหมายล่วงหน้าและตัวชี้วัดความสำเร็จที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์	2 (0.70)	8 (2.90)	79 (28.90)	184 (67.40)
14. มีการปรับปรุงแผนปฏิบัติการตามสภาวการณ์จริง	0 (0.00)	4 (1.50)	82 (30.00)	187 (68.50)
15. นำแผนปฏิบัติการที่ปรับปรุงไปใช้ได้เร็วทันเวลา	0 (0.00)	10 (3.70)	91 (33.30)	172 (63.00)
16. ครูบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถปรับตัวได้ตามแผนปฏิบัติการที่ปรับปรุง	0 (0.00)	6 (2.20)	94 (34.40)	173 (63.40)

*ค่าในวงเล็บเป็นค่าร้อยละ

องค์ประกอบที่ 3 ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

องค์ประกอบด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน ได้แก่ การรับฟังปัญหาจากผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งมีข้อรายการประเมินจำนวน 7 ข้อ มีข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่ามีระดับการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 70 จำนวนสูงสุด ได้แก่ นำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน จำนวน 189 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 69.20 ส่วนข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่าไม่มีการปฏิบัติ/ไม่มีการดำเนินงานจำนวนสูงสุด ได้แก่ นำผลการประเมินเปรียบเทียบกับคู่แข่งหรือเกณฑ์มาตรฐาน จำนวน 21 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 7.70 และประเด็นการประเมินความผูกพันของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งมีข้อรายการประเมินจำนวน 9 ข้อ มีข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่ามีระดับการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 70 จำนวนสูงสุด ได้แก่ ใช้สื่อสังคมออนไลน์ประชาสัมพันธ์และสร้างความผูกพันระหว่างบ้านกับโรงเรียน จำนวน 206 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 76.60 ส่วนข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่าไม่มีการปฏิบัติ/ไม่มีการดำเนินงาน จำนวนสูงสุด ได้แก่ มีผลการประเมินความต้องการด้านหลักสูตรและการบริการของผู้เรียนและ ผู้ที่เกี่ยวข้อง และนำผลการประเมินความต้องการมาปรับปรุงหลักสูตรและการบริการ จำนวน 12 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 4.40 รายละเอียดดังตาราง 4.31

ตาราง 4.31 ระดับการปฏิบัติของตัวอย่างด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ข้อรายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ (n = 273)			
	ไม่มีการปฏิบัติ	น้อยกว่า 30%	ระหว่าง 30-70%	มากกว่า 70%
การรับฟังปัญหาจากผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย				
1. มีผลศึกษาความต้องการและความคาดหวังของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	12 (4.40)	19 (7.00)	106 (38.8)	136 (49.80)
2. ดำเนินการรับฟังปัญหาผ่านสื่อสังคมออนไลน์	8 (2.90)	31 (11.40)	97 (35.50)	137 (50.2)
3. ดำเนินการรับฟังแนวทางการพัฒนาจากศิษย์เก่าเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงโรงเรียน	10 (3.70)	24 (8.80)	116 (42.50)	123 (45.10)
4. ดำเนินการเปิดรับฟังผู้ปกครองและชุมชนเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการบริการ	2 (0.70)	14 (5.10)	86 (31.5)	171 (62.70)
5. มีผลการประเมินความพึงพอใจและความผูกพันของผู้เรียนผู้ปกครองและชุมชน	4 (1.50)	13 (4.80)	89 (32.60)	167 (61.2)
6. นำผลการประเมินเปรียบเทียบกับคู่แข่งหรือเกณฑ์มาตรฐาน	21 (7.70)	30 (11.00)	110 (40.30)	112 (41.00)
7. นำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน	6 (2.20)	9 (3.30)	69 (25.30)	189 (69.20)
ความผูกพันของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย				
8. มีผลการประเมินความต้องการด้านหลักสูตรและการบริการของผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง	12 (4.40)	15 (5.50)	108 (39.60)	138 (50.50)
9. นำผลการประเมินความต้องการมาปรับปรุงหลักสูตรและการบริการ	12 (4.40)	13 (4.80)	104 (38.10)	144 (52.70)
10. จัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านหลักสูตรและการบริการ	6 (2.20)	16 (5.90)	109 (39.90)	142 (52.00)
11. ผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถสืบค้นข้อมูลสารสนเทศด้านหลักสูตรและการบริการได้อย่างสะดวก	11 (4.00)	36 (13.20)	120 (43.90)	106 (38.80)
12. นำสารสนเทศจากผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องมากำหนดเป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อตอบสนองความต้องการและความคาดหวัง	8 (2.90)	17 (6.20)	132 (48.40)	116 (42.50)
13. เผยแพร่ภาพลักษณ์ที่ดีของโรงเรียนผ่านสื่อสังคมออนไลน์	6 (2.20)	12 (4.40)	53 (19.40)	202 (74.00)

ตาราง 4.31 (ต่อ)

ข้อรายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ (n = 273)			
	ไม่มีการปฏิบัติ	น้อยกว่า 30%	ระหว่าง 30-70%	มากกว่า 70%
14. ใช้สื่อสังคมออนไลน์ประชาสัมพันธ์และสร้างความผูกพันระหว่างบ้านกับโรงเรียน	6 (2.20)	10 (3.70)	48 (17.60)	209 (76.60)
15. เมื่อเกิดข้อร้องเรียนสามารถดำเนินการแก้ไขได้ทันที่และมีประสิทธิภาพ	6 (2.20)	4 (1.50)	58 (21.20)	205 (75.10)
16. มีมาตรการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาโรงเรียนซ้ำและเรียกความเชื่อมั่นกลับคืนได้เป็นอย่างดี	4 (1.50)	8 (2.90)	65 (23.80)	169 (71.80)

*ค่าในวงเล็บเป็นค่าร้อยละ

องค์ประกอบที่ 4 ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้

องค์ประกอบด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน ได้แก่ การวัด การวิเคราะห์และการปรับปรุงผลการดำเนินงาน ซึ่งมีข้อรายการประเมินจำนวน 11 ข้อ มีข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่ามีระดับการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 70 จำนวนสูงสุด ได้แก่ มีคณะกรรมการ/คณะทำงานเพื่อติดตามทบทวนผลการดำเนินงานของโรงเรียน จำนวน 182 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 66.70 ส่วนข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่าไม่มีการปฏิบัติ/ไม่มีการดำเนินงานจำนวนสูงสุด ได้แก่ ใช้ข้อมูลสารสนเทศเชิงเปรียบเทียบเพื่อการตัดสินใจและสร้างนวัตกรรม จำนวน 10 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 3.70 และประเด็นการประเมินการจัดการสารสนเทศและองค์ความรู้ของโรงเรียน ซึ่งมีข้อรายการประเมินจำนวน 9 ข้อ มีข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่ามีระดับการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 70 จำนวนสูงสุด ได้แก่ แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานรวบรวมและตรวจสอบคุณภาพข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน จำนวน 174 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 63.70 ส่วนข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่าไม่มีการปฏิบัติ/ไม่มีการดำเนินงาน จำนวนสูงสุด ได้แก่ จัดหรือเข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมและการปฏิบัติที่เป็นเลิศระหว่างโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 12 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 4.40 รายละเอียดดังตาราง 4.32

ตาราง 4.32 ระดับการปฏิบัติของตัวอย่างด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้

ข้อรายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ (n = 273)			
	ไม่มีการปฏิบัติ	น้อยกว่า 30%	ระหว่าง 30-70%	มากกว่า 70%
การวัด การวิเคราะห์ และการปรับปรุงผลการดำเนินงาน				
1. ดำเนินการคัดเลือก รวบรวม ปรับปรุงและบูรณาการสารสนเทศเพื่อการติดตามการดำเนินงานของโรงเรียน	4 (1.50)	16 (5.90)	115 (42.20)	138 (50.50)
2. วัดผลด้านการเงินทั้งระยะสั้นและระยะยาวอย่างน้อยภาคเรียนละหนึ่งครั้ง	6 (2.20)	12 (4.40)	120 (44.00)	135 (49.50)
3. ใช้ข้อมูลสารสนเทศเชิงเปรียบเทียบเพื่อการตัดสินใจและสร้างนวัตกรรม	10 (3.70)	26 (9.50)	123 (45.10)	114 (41.80)
4. ใช้ข้อมูลการรับฟังปัญหาและข้อร้องเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนและการบริหารจัดการ	4 (1.50)	18 (6.60)	92 (33.70)	159 (58.20)
5. ปรับปรุงระบบการวัดผลการดำเนินงานของโรงเรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ	2 (0.70)	12 (4.40)	94 (34.40)	165 (60.40)
6. มีคณะกรรมการ/คณะทำงานเพื่อติดตามทบทวนผลการดำเนินงานของโรงเรียน	2 (0.70)	15 (5.50)	74 (27.10)	182 (66.70)
7. วิเคราะห์ผลการดำเนินงานเพื่อทบทวนขีดความสามารถของครู บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง	2 (0.70)	23 (8.40)	86 (31.50)	162 (59.30)
8. ทบทวนผลการดำเนินงานด้านการเงิน และการบรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์	4 (1.50)	17 (6.20)	99 (36.30)	153 (56.00)
9. นำข้อค้นพบจากการทบทวนผลการดำเนินงานไปปรับปรุงเพื่อให้เป็นไปตามแผนกลยุทธ์	2 (0.70)	18 (6.60)	89 (32.60)	164 (60.10)
10. นำข้อค้นพบจากการทบทวนผลการดำเนินงานไปปรับปรุง พัฒนา/สร้างนวัตกรรม	4 (1.50)	21 (7.70)	108 (39.50)	140 (51.30)
11. ครูบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันปรับปรุงผลการดำเนินงานให้ไปในทิศทางเดียวกัน	0 (0.00)	8 (2.90)	85 (31.10)	180 (65.90)
การจัดการสารสนเทศและองค์ความรู้ของโรงเรียน				
12. แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานรวบรวมและตรวจสอบคุณภาพข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน	6 (2.20)	16 (5.90)	77 (28.20)	174 (63.70)
13. ข้อมูลสารสนเทศแบบเอกสารมีความแม่นยำ ถูกต้อง ส 14มบูรณ์ เชื่อถือได้	0 (0.00)	14 (5.10)	95 (34.80)	164 (60.00)
14. ข้อมูลสารสนเทศแบบอิเล็กทรอนิกส์มีความแม่นยำ ถูกต้อง สมบูรณ์ เชื่อถือได้	6 (2.20)	18 (6.60)	86 (31.50)	163 (59.70)

ตาราง 4.32 (ต่อ)

ข้อรายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ (n = 273)			
	ไม่มีการปฏิบัติ	น้อยกว่า 30%	ระหว่าง 30-70%	มากกว่า 70%
15. ข้อมูลสารสนเทศมีความทันสมัย ใช้งานได้ง่าย	0 (0.00)	18 (6.60)	106 (38.80)	149 (54.50)
16. ข้อมูลสารสนเทศสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง	0 (0.00)	12 (4.40)	98 (35.90)	163 (59.70)
17. จัดกระบวนการสร้าง จัดการและถ่ายทอดองค์ความรู้ระหว่างครูบุคลากร	2 (0.70)	14 (5.10)	85 (31.10)	172 (63.00)
18. จัดกระบวนการผสมผสานและถ่ายทอดข้อมูลสารสนเทศระหว่างผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง	4 (1.50)	28 (10.30)	92 (33.70)	149 (54.60)
19. จัดกิจกรรมแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practice) ภายในโรงเรียน	8 (2.90)	25 (9.20)	111 (40.70)	129 (47.30)
20. จัดหรือเข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมและการปฏิบัติที่เป็นเลิศระหว่างโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	12 (4.40)	33 (12.10)	118 (43.30)	110 (40.30)

*ค่าในวงเล็บเป็นค่าร้อยละ

องค์ประกอบที่ 5 ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร

องค์ประกอบด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีข้อรายการประเมินจำนวน 10 ข้อ มีข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่ามีระดับการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 70 จำนวนสูงสุด ได้แก่ จัดสภาพแวดล้อมเพื่อสุขอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานของครูบุคลากร จำนวน 234 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 85.70 ส่วนข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่าไม่มีการปฏิบัติ/ไม่มีการดำเนินงานจำนวนสูงสุด ได้แก่ กำหนดตัวชี้วัดด้านการปรับปรุงพัฒนาสภาพแวดล้อมในการทำงานของครูบุคลากร จำนวน 8 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 2.90 และประเด็นการประเมินความผูกพันของครูบุคลากร ซึ่งมีข้อรายการประเมินจำนวน 10 ข้อ มีข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่ามีระดับการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 70 จำนวนสูงสุด ได้แก่ พัฒนาครูบุคลากรโดยเน้นสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานอย่างมีจริยธรรม จำนวน 216 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 79.10 ส่วนข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่าไม่มีการปฏิบัติ/ไม่มีการดำเนินงาน จำนวนสูงสุด ได้แก่ ยกย่องชมเชยหรือให้รางวัลแก่ครูบุคลากรที่มีผลงานโดดเด่น จำนวน 14 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.10 รายละเอียดดังตาราง 4.33

ตาราง 4.33 ระดับการปฏิบัติของตัวอย่างด้านการมุ่งเน้นบุคลากร

ข้อรายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ (n = 273)			
	ไม่มีการปฏิบัติ	น้อยกว่า 30%	ระหว่าง 30-70%	มากกว่า 70%
สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน				
1. ดำเนินการประเมินด้านขีดความสามารถ ทักษะ สมรรถนะและจำนวนครูบุคลากรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง	6 (2.20)	12 (4.40)	86 (31.50)	171 (61.90)
2. ดำเนินการสรรหาและชำระรักษาครู บุคลากรใหม่ที่เหมาะสมสอดคล้องกับวัฒนธรรมองค์กร	4 (1.50)	12 (4.40)	84 (30.80)	173 (63.40)
3. ดำเนินการเพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากการลดลงของครูบุคลากร	6 (2.20)	18 (6.60)	76 (27.80)	173 (63.40)
4. เตรียมความพร้อมให้ครูบุคลากรอย่างเสมอเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านบุคลากรในอนาคต	6 (2.20)	10 (3.70)	64 (23.40)	193 (70.70)
5. ส่งเสริมให้ครูบุคลากรปฏิบัติงานโดยมุ่งเน้นผู้เรียนและเกิดผลการดำเนินงานที่ดีกว่าผลที่คาดหวัง	4 (1.50)	4 (1.50)	51 (18.70)	214 (78.40)
6. จัดสภาพแวดล้อมเพื่อสุขอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานของครูบุคลากร	2 (0.70)	0 (0.00)	37 (13.60)	234 (85.70)
7. กำหนดตัวชี้วัดด้านการปรับปรุงพัฒนาสภาพแวดล้อมในการทำงานของครูบุคลากร	8 (2.90)	5 (1.80)	68 (24.90)	192 (70.40)
8. จัดสวัสดิการครูบุคลากรเป็นไปตามข้อกำหนดพื้นฐานตามกฎหมายหรือนโยบายภาครัฐ	4 (1.50)	0 (0.00)	44 (16.10)	225 (82.50)
9. จัดสวัสดิการและสวัสดิภาพเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากข้อกำหนดพื้นฐานตามกฎหมายและนโยบายภาครัฐ	6 (2.20)	14 (5.10)	50 (18.30)	203 (74.40)
10. จัดสวัสดิการและสวัสดิภาพอย่างเหมาะสม สอดคล้องความต้องการและความหลากหลายของครูบุคลากร	4 (1.50)	8 (2.90)	54 (19.80)	207 (75.80)
ความผูกพันของครูบุคลากร				
11. ส่งเสริมความคิดหลากหลาย เน้นการสื่อสารแบบเปิดกว้างและเอื้ออำนาจในการปฏิบัติงานของครูบุคลากร	2 (0.70)	6 (2.20)	51 (18.70)	214 (78.40)
12. กำหนดปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันของครูบุคลากร จำแนกตามกลุ่มหรือประเภทของครูบุคลากร	8 (2.90)	10 (3.70)	83 (30.40)	172 (63.00)
13. มีผลการประเมินความผูกพันทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการจำแนกตามความแตกต่างของครูบุคลากร	12 (4.40)	19 (7.00)	81 (29.60)	161 (59.00)
14. ยกย่องชมเชยหรือให้รางวัลแก่ครูบุคลากรที่มีผลงานโดดเด่น	14 (5.10)	4 (1.50)	48 (17.60)	207 (75.80)

ตาราง 4.33 (ต่อ)

ข้อรายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ (n = 273)			
	ไม่มีการปฏิบัติ	น้อยกว่า 30%	ระหว่าง 30-70%	มากกว่า 70%
15. จัดกิจกรรมส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ครูบุคลากรสร้างนวัตกรรมที่มุ่งเน้นผู้เรียน การเรียนรู้และการบรรลุเป้าหมาย การดำเนินงานของโรงเรียน	4 (1.50)	4 (1.50)	70 (25.60)	195 (71.50)
16. พัฒนาครูบุคลากรโดยเน้นสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานอย่างมีจริยธรรม	2 (0.70)	2 (0.70)	53 (19.40)	216 (79.10)
17. ปรับปรุงผลการดำเนินงานของครูบุคลากรโดยเน้นการเปรียบเทียบและการสร้างนวัตกรรม	10 (3.70)	20 (7.30)	85 (31.10)	158 (57.90)
18. ปรับปรุงผลการดำเนินงานของครูบุคลากรเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	2 (0.70)	2 (0.70)	59 (21.60)	210 (76.90)
19. ดำเนินการประเมินการเรียนรู้กับความผูกพันเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของครูบุคลากร	6 (2.20)	8 (2.90)	87 (31.90)	172 (63.00)
20. ดำเนินการพัฒนาวิชาชีพครูและวางแผนความก้าวหน้าในตำแหน่งหัวหน้างาน/ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน	6 (2.20)	8 (2.90)	92 (33.70)	167 (61.20)

*ค่าในวงเล็บเป็นค่าร้อยละ

องค์ประกอบที่ 6 ด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน

องค์ประกอบด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน ได้แก่ กระบวนการปฏิบัติงาน ซึ่งมีข้อรายการประเมินจำนวน 14 ข้อ มีข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่ามีระดับการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 70 จำนวนสูงสุด ได้แก่ ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การบริการและการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน จำนวน 187 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 68.50 ส่วนข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่าไม่มีการปฏิบัติ/ไม่มีการดำเนินงานจำนวนสูงสุด ได้แก่ นำผลการประเมินมาปรับปรุงการดำเนินงานของหน่วยงานภายนอกที่เข้ามาร่วมจัดการศึกษา จำนวน 20 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 7.30 และประเด็นการประเมินประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีข้อรายการประเมินจำนวน 14 ข้อ มีข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่ามีระดับการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 70 จำนวนสูงสุด ได้แก่ กระบวนการปฏิบัติงานส่งเสริมให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ จำนวน 184 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 67.40 ส่วนข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่าไม่มีการปฏิบัติ/ไม่มีการดำเนินงาน จำนวนสูงสุด ได้แก่ จัดทำแผนป้องกันอุบัติเหตุ การวิเคราะห์สาเหตุและการฟื้นฟูหลังเกิดเหตุ และปรับปรุงแผนป้องกันภัยอย่างสม่ำเสมอเพื่อสร้าง

ความมั่นใจในการรักษาความปลอดภัย จำนวน 26 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 9.50 รายละเอียดดังตาราง 4.34

ตาราง 4.34 ระดับการปฏิบัติของตัวอย่างด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน

ข้อรายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ (n = 273)			
	ไม่มีการปฏิบัติ	น้อยกว่า 30%	ระหว่าง 30-70%	มากกว่า 70%
กระบวนการปฏิบัติงาน				
1. ประเมินความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน ด้านการจัดหลักสูตรและการบริการ	4 (1.50)	21 (7.70)	85 (31.10)	163 (59.70)
2. ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การบริการและการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน	2 (0.70)	8 (2.90)	76 (27.80)	187 (68.50)
3. ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานของโรงเรียน	2 (0.70)	12 (4.40)	74 (27.10)	185 (67.80)
4. ใช้องค์ความรู้และขีดความสามารถของครูบุคลากรในการพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานของโรงเรียน	2 (0.70)	6 (2.20)	87 (31.90)	178 (65.20)
5. ระบุตัวชี้วัดด้านกระบวนการและผลการทำงานเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามข้อกำหนด	6 (2.20)	4 (1.50)	101 (37.00)	162 (59.30)
6. จัดระบบการสนับสนุนที่ทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามข้อกำหนด/แผนปฏิบัติการ	2 (0.70)	4 (1.50)	91 (33.30)	176 (64.50)
7. ดำเนินการปรับปรุงกระบวนการทำงานของครูบุคลากร เพื่อเพิ่มการเรียนรู้ของผู้เรียน	2 (0.70)	2 (0.70)	84 (30.80)	185 (67.80)
8. ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาและการบริการ เพื่อสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูบุคลากร	2 (0.70)	4 (1.50)	89 (32.60)	178 (65.20)
9. ใช้บริการ/ได้รับบริการจากหน่วยงานภายนอกเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ	12 (4.40)	22 (8.10)	102 (37.40)	137 (50.20)
10. ประเมินการดำเนินงานของหน่วยงานภายนอกที่เข้ามา ร่วมจัดการศึกษา	18 (6.60)	37 (13.60)	106 (38.80)	112 (41.00)
11. นำผลการประเมินมาปรับปรุงการดำเนินงานของหน่วยงานภายนอกที่เข้ามา ร่วมจัดการศึกษา	20 (7.30)	37 (13.60)	100 (36.60)	116 (42.50)
12. ระบุโอกาสเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนานวัตกรรม	12 (4.40)	37 (13.60)	112 (41.00)	112 (41.00)

ตาราง 4.34 (ต่อ)

ข้อรายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ (n = 273)			
	ไม่มีการปฏิบัติ	น้อยกว่า 30%	ระหว่าง 30-70%	มากกว่า 70%
13. จัดสรรทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรม	6 (2.20)	23 (8.40)	109 (39.90)	135 (49.50)
14. ปรับปรุง/พัฒนานวัตกรรม หรือยุติการสนับสนุนนวัตกรรมเพื่อนำไปใช้ประโยชน์อื่นในโรงเรียน	8 (2.90)	33 (12.10)	111 (40.60)	121 (44.30)
ประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน				
15. วิเคราะห์งาน (Job analysis) เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน	20 (7.30)	38 (13.90)	105 (38.40)	110 (40.30)
16. ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานเพื่อลดความผิดพลาด	14 (5.10)	29 (10.60)	84 (30.70)	146 (53.50)
17. ติดตามควบคุมการใช้จ่ายตามแผนจัดสรรทรัพยากร	12 (4.40)	30 (11.0)	77 (28.20)	154 (56.40)
18. วิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อการปรับปรุงวิธีการทำงาน	14 (5.10)	34 (12.50)	97 (35.60)	128 (46.90)
19. เปรียบเทียบการปฏิบัติงานกับโรงเรียนอื่นเพื่อนำมาปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงาน	22 (8.10)	39 (14.30)	110 (40.300)	102 (37.40)
20. ผลการปฏิบัติงานบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนกลยุทธ์	0 (0.00)	7 (2.60)	92 (33.70)	174 (63.70)
21. กระบวนการปฏิบัติงานส่งเสริมให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	0 (0.00)	9 (3.30)	80 (29.30)	184 (67.40)
22. กระบวนการปฏิบัติงานทำให้บรรลุเป้าหมายตามระยะเวลาที่กำหนดไว้	0 (0.00)	7 (2.60)	92 (33.70)	174 (63.70)
23. ระบบสารสนเทศมีความน่าเชื่อถือ ถูกต้อง ทันเหตุการณ์และใช้งานได้ง่าย	0 (0.00)	14 (5.10)	101 (37.00)	158 (57.90)
24. ระบุและจัดอันดับระบบสารสนเทศที่ต้องรักษาความปลอดภัยและป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์	25 (9.20)	26 (9.50)	122 (44.70)	100 (36.60)
25. ดำเนินการค้นหาและกู้คืนระบบได้ทันท่วงทีในกรณีเกิดความเสียหาย	16 (5.90)	28 (10.30)	114 (41.80)	115 (42.10)
26. จัดทำแผนป้องกันอุบัติเหตุ การวิเคราะห์สาเหตุและการฟื้นฟูหลังเกิดเหตุ	26 (9.50)	23 (8.40)	88 (32.2)	136 (49.80)

ตาราง 4.34 (ต่อ)

ข้อรายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ (n = 273)			
	ไม่มีการปฏิบัติ	น้อยกว่า 30%	ระหว่าง 30-70%	มากกว่า 70%
27. ดำเนินการชักซ้อมป้องกันหรือบรรเทาภัยพิบัติหรือภาวะฉุกเฉินอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	24 (8.80)	33 (12.10)	105 (38.40)	111 (40.70)
28. ปรับปรุงแผนป้องกันภัยอย่างสม่ำเสมอเพื่อสร้างความมั่นใจในการรักษาความปลอดภัย	26 (9.50)	23 (8.40)	110 (40.30)	114 (41.80)

*ค่าในวงเล็บเป็นค่าร้อยละ

องค์ประกอบที่ 7 ด้านผลลัพธ์การปฏิบัติงานของโรงเรียน

องค์ประกอบด้านผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน ได้แก่ ผลลัพธ์ด้านผู้เรียนและด้านกระบวนการ ซึ่งมีข้อรายการประเมินจำนวน 12 ข้อ มีข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่ามีระดับการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 70 จำนวนสูงสุด ได้แก่ จัดทำรายงานผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน จำนวน 184 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 67.40 ส่วนข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่าไม่มีการปฏิบัติ/ไม่มีการดำเนินงานจำนวนสูงสุด ได้แก่ จัดทำรายงานที่แสดงถึงความประหยัดและคุ้มค่าจากการให้บริการของหน่วยงานภายนอก จำนวน 48 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 17.60 ประเด็นการประเมินผลลัพธ์การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งมีข้อรายการประเมินจำนวน 3 ข้อ มีข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่ามีระดับการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 70 จำนวนสูงสุด ได้แก่ จัดทำรายงานผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา จำนวน 144 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 52.70 ส่วนข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่าไม่มีการปฏิบัติ/ไม่มีการดำเนินงาน จำนวนสูงสุด ได้แก่ จัดทำรายงานอัตราการเพิ่ม/ลดของผู้เรียนเชิงเปรียบเทียบ จำนวน 23 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 8.40 ประเด็นการประเมินผลลัพธ์การมุ่งเน้นบุคลากร ซึ่งมีข้อรายการประเมินจำนวน 4 ข้อ มีข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่ามีระดับการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 70 จำนวนสูงสุด ได้แก่ จัดทำรายงานผลการพัฒนาวิชาชีพครูบุคลากรทุกระดับ และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานด้านสวัสดิการและสวัสดิภาพของครูบุคลากร จำนวน 151 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 55.30 ส่วนข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่าไม่มีการปฏิบัติ/ไม่มีการดำเนินงาน จำนวนสูงสุด ได้แก่ จัดทำรายงานผลการพัฒนาความผูกพันและความพึงพอใจของครูบุคลากร จำนวน 24 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 8.80 ประเด็นการประเมินผลลัพธ์ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งมีข้อรายการประเมินจำนวน 8 ข้อ มีข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่ามีระดับการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 70 จำนวนสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหาร

เป็นที่ยอมรับในการปฏิบัติตนตามกฎระเบียบและจรรยาบรรณ จำนวน 217 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 79.50 ส่วนข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่าไม่มีการปฏิบัติ/ไม่มีการดำเนินงาน จำนวนสูงสุด ได้แก่ จัดทำรายงานผลการสนับสนุนหรือสร้างความสัมพันธ์ต่อชุมชน จำนวน 12 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 4.40 และประเด็นการประเมินผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงินและการตลาด ซึ่งมีข้อรายการประเมิน จำนวน 3 ข้อ มีข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่ามีระดับการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 70 จำนวนสูงสุด ได้แก่ จัดทำรายงานการใช้งบประมาณที่ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ จำนวน 194 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 71.10 ส่วนข้อรายการประเมินที่โรงเรียนตอบว่าไม่มีการปฏิบัติ/ไม่มีการดำเนินงาน จำนวนสูงสุด ได้แก่ มีจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีการศึกษา จำนวน 14 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.10 รายละเอียดดังตาราง 4.35

ตาราง 4.35 ระดับการปฏิบัติของตัวอย่างด้านผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน

ข้อรายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ (n = 273)			
	ไม่มีการปฏิบัติ	น้อยกว่า 30%	ระหว่าง 30-70%	มากกว่า 70%
ผลลัพธ์ด้านผู้เรียนและด้านกระบวนการ				
1. จัดทำรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเชิงเปรียบเทียบทั้งระดับโรงเรียนและระดับต้นสังกัดหรือระดับประเทศ	27 (9.90)	12 (4.40)	62 (22.70)	172 (63.00)
2. จัดทำรายงานผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน	17 (6.20)	9 (3.33)	63 (23.10)	184 (67.40)
3. จัดทำรายงานความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้ปกครองต่อการให้บริการทางการศึกษา	25 (9.20)	19 (7.00)	74 (27.10)	155 (56.80)
4. ผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนหรือผลการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอยู่ในระดับดีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 90 ของจำนวนผู้เรียนทั้งหมด	17 (6.20)	4 (1.50)	79 (28.90)	173 (63.20)
5. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานที่สำเร็จตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์	4 (1.50)	12 (4.40)	75 (27.50)	182 (66.60)
6. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานด้านความพร้อมต่อภาวะฉุกเฉิน	24 (8.80)	36 (13.20)	107 (41.40)	106 (38.80)
7. จัดทำรายงานการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและครู	8 (2.90)	13 (4.80)	80 (29.30)	172 (63.00)
8. ผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์มากกว่าร้อยละ 90	6 (2.20)	13 (4.80)	101 (37.00)	153 (56.00)

ตาราง 4.35 (ต่อ)

ข้อรายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ (n = 273)			
	ไม่มีการปฏิบัติ	น้อยกว่า 30%	ระหว่าง 30-70%	มากกว่า 70%
9. ครูและ/หรือผู้เรียนมีผลการสร้างหรือพัฒนานวัตกรรม	11 (4.00)	22 (8.10)	110 (40.30)	130 (47.60)
10. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานของหน่วยงานภายนอกที่เข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษา	40 (14.70)	30 (11.00)	105 (38.50)	98 (35.90)
11. จัดทำรายงานที่แสดงถึงความประหยัดและคุ้มค่าจากการให้บริการของหน่วยงานภายนอก	48 (17.60)	28 (10.30)	105 (38.50)	92 (33.70)
12. จัดทำรายงานที่แสดงประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานของหน่วยงานภายนอกเชิงเปรียบเทียบ	20 (8.30)	30 (11.00)	113 (41.40)	80 (29.30)
ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย				
13. จัดทำรายงานผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา	21 (7.70)	12 (4.40)	96 (35.20)	144 (52.70)
14. จัดทำรายงานผลการสร้างความสัมพันธ์อันดีและความผูกพันของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	21 (7.70)	14 (5.10)	104 (38.10)	134 (49.10)
15. จัดทำรายงานอัตราการเพิ่ม/ลดของผู้เรียนเชิงเปรียบเทียบ	23 (8.40)	21 (7.70)	104 (38.10)	125 (45.80)
ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร				
16. จัดทำรายงานผลการพัฒนาความผูกพันและความพึงพอใจของครูบุคลากร	24 (8.80)	25 (9.20)	92 (33.70)	132 (48.40)
17. จัดทำรายงานผลการพัฒนาวิชาชีพครูบุคลากรทุกระดับ	16 (5.90)	19 (7.00)	87 (31.90)	151 (55.30)
18. จัดทำรายงานด้านอัตรากำลังและสมรรถนะของครูบุคลากร	20 (7.30)	21 (7.70)	85 (31.20)	147 (53.80)
19. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานด้านสวัสดิการและสวัสดิภาพของครูบุคลากร	18 (6.60)	23 (8.40)	81 (29.60)	151 (55.30)
ผลลัพธ์ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร				
20. จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานที่แสดงความรับผิดชอบต่อการเงินอย่างโปร่งใส	8 (2.90)	7 (2.60)	63 (23.10)	195 (71.50)
21. จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของครูบุคลากรที่สอดคล้องตามกฎระเบียบข้อบังคับ	10 (3.70)	19 (7.00)	57 (20.90)	187 (68.50)

ตาราง 4.35 (ต่อ)

ข้อรายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ (n = 273)			
	ไม่มีการปฏิบัติ	น้อยกว่า 30%	ระหว่าง 30-70%	มากกว่า 70%
22. จัดทำรายงานผลการสนับสนุนหรือสร้างความสัมพันธ์ต่อชุมชน	12 (4.40)	27 (9.90)	69 (25.30)	165 (60.40)
23. ผู้บริหารเป็นที่ยอมรับในการปฏิบัติตามกฎระเบียบและจรรยาบรรณ	4 (1.50)	4 (1.50)	48 (17.60)	217 (79.50)
24. โรงเรียนเป็นที่ยอมรับและได้รับความร่วมมือจากชุมชน	4 (1.50)	2 (0.70)	54 (19.80)	213 (78.00)
25. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ในแผนปฏิบัติการ	4 (1.50)	6 (2.20)	73 (26.70)	190 (69.60)
26. มีสรุปผลการปรับปรุงแผนปฏิบัติการตามสภาพการณ์จริงและการนำไปใช้	4 (1.50)	8 (2.90)	81 (29.70)	180 (66.00)
27. ผู้บริหารนำวิสัยทัศน์และพันธกิจไปสู่การปฏิบัติได้เป็นรูปธรรม	2 (0.70)	4 (1.50)	69 (25.30)	198 (72.60)
ผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงินและการตลาด				
28. จัดทำรายงานการใช้งบประมาณที่ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ	2 (0.70)	8 (2.90)	69 (25.30)	194 (71.10)
29. จัดทำแผนการระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมของโรงเรียน	14 (5.10)	25 (9.20)	80 (29.30)	154 (56.40)
30. มีจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีการศึกษา	12 (4.40)	29 (10.60)	94 (34.40)	138 (50.50)

*ค่าในวงเล็บเป็นค่าร้อยละ

เมื่อพิจารณาคะแนนการประเมินในแต่ละองค์ประกอบของการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนเทียบกับเกณฑ์การประเมิน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนรวมการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศอยู่ในระดับมีความเป็นเลิศ จำนวน 195 แห่ง โดยส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับเดียว จำนวน 79 แห่ง เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า โรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่มีผลการประเมินทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมีความเป็นเลิศ ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร จำนวน 261 แห่ง ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับเดียว จำนวน 118 แห่ง ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ จำนวน 187 แห่ง ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับเดียว จำนวน 74 แห่ง ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 185 แห่ง ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนที่จัด

การศึกษาระดับเดียว จำนวน 77 แห่ง ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ จำนวน 181 แห่ง ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับเดียว จำนวน 73 แห่ง ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร จำนวน 217 แห่ง ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับเดียว จำนวน 93 แห่ง ด้านคุณภาพการปฏิบัติ จำนวน 182 แห่ง ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับเดียว จำนวน 75 แห่ง และด้านผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน จำนวน 175 ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาสองระดับ จำนวน 63 แห่ง รายละเอียดดังตาราง 4.36

ตาราง 4.36 ระดับคุณภาพการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน จำแนกตามระดับการศึกษาที่โรงเรียนจัดบริการ

องค์ประกอบ	จำนวนโรงเรียน			
	ระดับเดียว	สองระดับ	มากกว่าสองระดับ	รวม
ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร				
ระดับต่ำกว่ามาตรฐาน	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)
ระดับผ่านมาตรฐาน	6 (2.20)	5 (1.80)	1 (0.40)	12 (4.40)
ระดับมีความเป็นเลิศ	118 (43.20)	80 (29.30)	63 (23.10)	261 (95.60)
ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์				
ระดับต่ำกว่ามาตรฐาน	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)
ระดับผ่านมาตรฐาน	50 (18.30)	26 (9.50)	10 (3.70)	86 (31.50)
ระดับมีความเป็นเลิศ	74 (27.10)	59 (21.60)	54 (19.80)	187 (68.50)

ตาราง 4.36 (ต่อ)

องค์ประกอบ	จำนวนโรงเรียน			
	ระดับเดียว	สองระดับ	มากกว่าสองระดับ	รวม
ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย				
ระดับต่ำกว่ามาตรฐาน	8 (2.90)	7 (2.60)	0 (0.00)	15 (5.50)
ระดับผ่านมาตรฐาน	39 (14.30)	23 (8.40)	11 (4.00)	73 (26.70)
ระดับมีความเป็นเลิศ	77 (28.20)	55 (20.10)	53 (19.40)	185 (67.80)
ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้				
ระดับต่ำกว่ามาตรฐาน	11 (4.00)	4 (1.50)	1 (0.40)	16 (5.90)
ระดับผ่านมาตรฐาน	40 (14.70)	24 (8.80)	12 (4.40)	76 (27.80)
ระดับมีความเป็นเลิศ	73 (26.70)	57 (20.90)	51 (18.70)	181 (66.30)
ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร				
ระดับต่ำกว่ามาตรฐาน	2 (0.70)	2 (0.70)	0 (0.00)	4 (1.50)
ระดับผ่านมาตรฐาน	29 (10.60)	17 (6.20)	6 (2.20)	52 (19.00)
ระดับมีความเป็นเลิศ	93 (34.10)	66 (24.20)	58 (21.20)	217 (79.50)

ตาราง 4.36 (ต่อ)

องค์ประกอบ	จำนวนโรงเรียน			
	ระดับเดียว	สองระดับ	มากกว่าสองระดับ	รวม
ด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน				
ระดับต่ำกว่ามาตรฐาน	15 (5.50)	7 (2.60)	2 (0.70)	24 (8.80)
ระดับผ่านมาตรฐาน	34 (12.50)	28 (10.30)	5 (1.80)	67 (24.50)
ระดับมีความเป็นเลิศ	75 (27.50)	50 (18.30)	54 (20.90)	182 (66.70)
ด้านผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน				
ระดับต่ำกว่ามาตรฐาน	11 (4.00)	5 (1.80)	0 (0.00)	16 (5.90)
ระดับผ่านมาตรฐาน	52 (19.00)	17 (6.20)	13 (4.80)	82 (30.00)
ระดับมีความเป็นเลิศ	61 (22.30)	63 (23.10)	51 (18.70)	175 (64.10)
คะแนนรวม				
ระดับต่ำกว่ามาตรฐาน	2 (0.70)	2 (0.70)	0 (0.00)	4 (1.50)
ระดับผ่านมาตรฐาน	43 (15.80)	25 (9.20)	6 (2.20)	74 (27.10)
ระดับมีความเป็นเลิศ	79 (28.90)	58 (21.20)	58 (21.20)	195 (71.40)

*ค่าในวงเล็บคือค่าร้อยละ

4.2 การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชน ภาคสนาม

นอกจากผลการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนที่พิจารณาจากผลการตอบแบบประเมินของโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างจำนวน 273 แห่งแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินที่พัฒนาขึ้นไปทดลองประเมินภาคสนามกับโรงเรียนเอกชนจำนวน 12 แห่ง เป็นการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง โดยพิจารณาเลือกโรงเรียนเอกชนที่สะดวกให้ความร่วมมือและอนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองร่วมกับผู้บริหารหรือครูที่ได้รับมอบหมาย ประกอบด้วยโรงเรียนที่จัดการศึกษาเพียงระดับเดียว จำนวน 3 แห่ง โรงเรียนที่จัดการศึกษาสองระดับ จำนวน 5 แห่ง และโรงเรียนที่จัดการศึกษามากกว่าสองระดับ จำนวน 4 แห่ง ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการประเมินตามระดับการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ผลการประเมินโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับเดียว

ผลการประเมินภาคสนามของโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับเดียวด้วยแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน จำนวน 3 แห่ง แต่ละแห่งมีข้อมูลพื้นฐาน ดังนี้

โรงเรียน 1 ตั้งอยู่ริมถนนใหญ่ในอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาล มีนักเรียนจำนวน 360 คน เป็นโรงเรียนขนาดกลาง ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกเมื่อปี พ.ศ.2557 มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก (ร้อยละ 93.87) และได้รับเกียรติบัตรระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับดีมาก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2556 จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

โรงเรียน 2 ตั้งอยู่ในหมู่บ้านจัดสรรแห่งหนึ่งในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาล มีนักเรียนจำนวน 97 คน เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกเมื่อปี พ.ศ.2556 มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก (ร้อยละ 94.40) และได้รับเกียรติบัตรระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับดีมาก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2556 จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

โรงเรียน 3 ตั้งอยู่ใกล้ถนนพระรามสอง ในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร เปิดสอนเฉพาะระดับอนุบาล มีนักเรียนจำนวน 751 คน เป็นโรงเรียนขนาดกลาง และอยู่ใกล้กับโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกเมื่อปี พ.ศ.2556 มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก (ร้อยละ 96.19) มีโครงการวัสดุเหลือใช้รวมใจช่วยเหลือสังคมเป็นนวัตกรรมของโรงเรียน และได้รับรางวัลดีมีนมดีต่อเราดีต่อโลกจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และได้รับเกียรติบัตรระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับดีมาก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2556 จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์การประเมิน พบว่า โรงเรียนทั้ง 3 แห่งมีคะแนนรวมผลการประเมิน การจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนอยู่ในระดับมีความเป็นเลิศ เมื่อพิจารณา รายองค์ประกอบ พบว่า ด้านผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียนทั้ง 3 แห่ง อยู่ในระดับผ่านมาตรฐาน ส่วนด้านอื่นๆ โรงเรียน 2 และ 3 มีผลการประเมินอยู่ในระดับมีความเป็นเลิศ ยกเว้นโรงเรียน 1 ด้าน การวางแผนเชิงกลยุทธ์และด้านการวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ อยู่ในระดับผ่านมาตรฐาน ดังแสดงในตาราง 4.37

ตาราง 4.37 ผลการประเมินภาคสนามของโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับเดียว

องค์ประกอบ	โรงเรียน 1	โรงเรียน 2	โรงเรียน 3
ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร	มีความเป็นเลิศ (57)	มีความเป็นเลิศ (58)	มีความเป็นเลิศ (58)
ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์	ผ่านมาตรฐาน (35)	มีความเป็นเลิศ (41)	มีความเป็นเลิศ (40)
ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	มีความเป็นเลิศ (39)	มีความเป็นเลิศ (43)	มีความเป็นเลิศ (46)
ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการ ความรู้	ผ่านมาตรฐาน (45)	มีความเป็นเลิศ (54)	มีความเป็นเลิศ (53)
ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร	มีความเป็นเลิศ (53)	มีความเป็นเลิศ (59)	มีความเป็นเลิศ (54)
ด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน	มีความเป็นเลิศ (66)	มีความเป็นเลิศ (75)	มีความเป็นเลิศ (63)
ด้านผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน	ผ่านมาตรฐาน (60)	ผ่านมาตรฐาน (66)	ผ่านมาตรฐาน (65)
คะแนนรวม	มีความเป็นเลิศ (355)	มีความเป็นเลิศ (396)	มีความเป็นเลิศ (379)
คะแนนการประเมินภายนอก	93.87	94.40	96.19

*ค่าในวงเล็บคือคะแนนที่ได้

ผลการประเมินโรงเรียนที่จัดการศึกษาสองระดับ

ผลการประเมินภาคสนามของโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับเดียวด้วยแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน จำนวน 5 แห่ง แต่ละแห่งมีข้อมูลเบื้องต้น ดังนี้

โรงเรียน 1 ตั้งอยู่ใกล้ถนนบางนา-ตราด ในอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา เปิดสอนในระดับอนุบาลและประถมศึกษา มีนักเรียนจำนวน 1,182 คน เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกเมื่อปี พ.ศ.2555 มีผลการประเมินระดับการศึกษาปฐมวัยอยู่ในระดับดี (ร้อยละ 88.91) และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประถมศึกษา) อยู่ในระดับดี (ร้อยละ 83.43) ได้รับเกียรติบัตรระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับดีมาก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2556 จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

โรงเรียน 2 ตั้งอยู่ในเขตชุมชนใกล้ที่ทำการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่ง ในอำเภอเมืองสมุทรปราการ และอยู่ใกล้โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เปิดสอนในระดับอนุบาลและประถมศึกษา มีนักเรียนจำนวน 360 คน เป็นโรงเรียนขนาดกลาง ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกเมื่อปี พ.ศ.2556 มีผลการประเมินระดับการศึกษาปฐมวัยอยู่ในระดับดี (ร้อยละ 82.55) และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประถมศึกษา) อยู่ในระดับดี (ร้อยละ 75.50) โรงเรียนมีโครงการสวนเกษตรบ้านพอเพียงเป็นแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนและให้บริการกับชุมชนใกล้เคียง

โรงเรียน 3 ตั้งอยู่ในซอยเขตชุมชนใหญ่ ในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ และอยู่ใกล้โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เปิดสอนในระดับอนุบาลและประถมศึกษา มีนักเรียนจำนวน 532 คน เป็นโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนมีโครงการส่งเสริมคุณธรรมนำปัญญา และโครงการพัฒนาครูด้วยระบบ KM เป็นนวัตกรรม ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกเมื่อปี พ.ศ.2556 มีผลการประเมินระดับการศึกษาปฐมวัยอยู่ในระดับดีมาก (ร้อยละ 90.30) และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประถมศึกษา) อยู่ในระดับดี (ร้อยละ 87.98) ได้รับเกียรติบัตรระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับดีมาก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2556 จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

โรงเรียน 4 ตั้งอยู่ใกล้หมู่บ้านจัดสรรติดถนนใหญ่ ในอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี เปิดสอนในระดับอนุบาลและประถมศึกษา มีนักเรียนจำนวน 460 คน เป็นโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนมีผลงานของนักเรียนคือโครงงานวิทยาศาสตร์ได้รับรางวัลเหรียญทองระดับเขตพื้นที่การศึกษา และเป็นตัวแทนนักเรียนไปแข่งขันในระดับภาค เป็นตัวอย่างการปฏิบัติที่ดี ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกเมื่อปี พ.ศ.2556 มีผลการประเมินระดับการศึกษาปฐมวัยอยู่ในระดับดี (ร้อยละ 88.75) และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประถมศึกษา) อยู่ในระดับดี (ร้อยละ 80.34) ได้รับเกียรติบัตรระบบการ

ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับดีมาก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2556 จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

โรงเรียน 5 ตั้งอยู่ในบริเวณหมู่บ้านจัดสรรติดถนนใหญ่ในเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร และใกล้กับโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เปิดสอนในระดับอนุบาลและประถมศึกษา มีนักเรียนจำนวน 568 คน เป็นโรงเรียนขนาดกลาง ผ่านการรับรองมาตรฐานระบบบริหารงานคุณภาพ ISO 9001: 2008 ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกเมื่อปี พ.ศ.2555 มีผลการประเมินระดับการศึกษาปฐมวัยอยู่ในระดับดีมาก (ร้อยละ 90.01) และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประถมศึกษา) อยู่ในระดับดีมาก (ร้อยละ 90.10) ได้รับเกียรติบัตรระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับดีมาก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2556 จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์การประเมิน พบว่า มีโรงเรียนที่มีคะแนนรวมผลการประเมินอยู่ในระดับมีความเป็นเลิศ จำนวน 2 แห่ง และอยู่ในระดับผ่านมาตรฐาน จำนวน 3 แห่ง เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารอยู่ในระดับมีความเป็นเลิศทุกแห่ง ด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมีความเป็นเลิศและระดับผ่านมาตรฐานแตกต่างกันไป และมีโรงเรียน 1 แห่งที่มีผลการประเมินองค์ประกอบทุกด้านอยู่ในระดับมีความเป็นเลิศ ดังแสดงในตาราง 4.38

ตาราง 4.38 ผลการประเมินภาคสนามของโรงเรียนที่จัดการศึกษาสองระดับ

องค์ประกอบ	โรงเรียน 1	โรงเรียน 2	โรงเรียน 3	โรงเรียน 4	โรงเรียน 5
ด้านภาวะผู้นำของ ผู้บริหาร	มีความเป็น เลิศ (45)	มีความเป็น เลิศ (51)	มีความเป็น เลิศ (58)	มีความเป็น เลิศ (54)	มีความเป็น เลิศ (56)
ด้านการวางแผนเชิงกล ยุทธ์	ผ่าน มาตรฐาน (31)	มีความเป็น เลิศ (37)	มีความเป็น เลิศ (48)	ผ่าน มาตรฐาน (34)	ผ่าน มาตรฐาน (36)
ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ผ่าน มาตรฐาน (30)	ผ่าน มาตรฐาน (30)	มีความเป็น เลิศ (41)	ผ่าน มาตรฐาน (22)	มีความเป็น เลิศ (40)
ด้านการวัด การ วิเคราะห์และการจัดการ ความรู้	ผ่าน มาตรฐาน (40)	ผ่าน มาตรฐาน (44)	มีความเป็น เลิศ (59)	ผ่าน มาตรฐาน (41)	มีความเป็น เลิศ (47)
ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร	ผ่าน มาตรฐาน (40)	ผ่าน มาตรฐาน (42)	มีความเป็น เลิศ (54)	ผ่าน มาตรฐาน (42)	มีความเป็น เลิศ (55)
ด้านคุณภาพการ ปฏิบัติงาน	ผ่าน มาตรฐาน (54)	ผ่าน มาตรฐาน (62)	มีความเป็น เลิศ (67)	ผ่าน มาตรฐาน (47)	ผ่าน มาตรฐาน (62)
ด้านผลลัพธ์การ ดำเนินงานของโรงเรียน	ผ่าน มาตรฐาน (54)	ผ่าน มาตรฐาน (66)	มีความเป็น เลิศ (73)	ผ่าน มาตรฐาน (41)	มีความเป็น เลิศ (84)
คะแนนรวม	ผ่าน มาตรฐาน (294)	ผ่าน มาตรฐาน (332)	มีความเป็น เลิศ (400)	ผ่าน มาตรฐาน (281)	มีความเป็น เลิศ (380)
คะแนนเฉลี่ย ผลการประเมินภายนอก	86.17	79.03	89.23	84.55	90.06

*ค่าในวงเล็บคือคะแนนที่ได้

ผลการประเมินโรงเรียนที่จัดการศึกษามากกว่าสองระดับ

ผลการประเมินภาคสนามของโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับเดียวด้วยแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน จำนวน 4 แห่ง แต่ละแห่งมีข้อมูลเบื้องต้น ดังนี้

โรงเรียน 1 ตั้งอยู่ในเขตชุมชนตลาดริมแม่น้ำเจ้าพระยา อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เปิดสอนในระดับอนุบาล ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น มีนักเรียนจำนวน 1,883 คน เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ได้รับรางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษาขนาดใหญ่ และรางวัลพระราชทานระดับมัธยมศึกษาขนาดกลาง ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกเมื่อปี พ.ศ.2555 มีผลการประเมินระดับการศึกษาปฐมวัยอยู่ในระดับดีมาก (ร้อยละ 98.00) และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา) อยู่ในระดับดี (ร้อยละ 88.96) ได้รับเกียรติบัตรระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับดีมาก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2556 จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

โรงเรียน 2 ตั้งอยู่ใกล้ทางหลวงระหว่างเมือง ในอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี เปิดสอนหลักสูตรสองภาษา ในระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย มีนักเรียนจำนวน 4,810 คน เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกเมื่อปี พ.ศ.2557 มีผลการประเมินระดับการศึกษาปฐมวัยอยู่ในระดับดีมาก (ร้อยละ 97.68) และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา) อยู่ในระดับดี (ร้อยละ 89.44)

โรงเรียน 3 ตั้งอยู่ในซอยใกล้แหล่งชุมชนขนาดใหญ่ ในอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี เปิดสอนในระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย มีนักเรียนจำนวน 1,237 คน เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ได้รับรางวัลพระราชทานระดับก่อนประถมศึกษาขนาดกลาง รางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษาขนาดใหญ่ และรางวัลพระราชทานระดับมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกเมื่อปี พ.ศ.2557 มีผลการประเมินระดับการศึกษาปฐมวัยอยู่ในระดับดีมาก (ร้อยละ 95.95) และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา) อยู่ในระดับดีมาก (ร้อยละ 91.38) และรับรางวัลโรงเรียนประชาธิปไตยตัวอย่างจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

โรงเรียน 4 ตั้งอยู่ในเขตตัวเมือง ในอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา และอยู่ใกล้กับโรงเรียนเอกชนคาทอลิก เปิดสอนในระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย มีนักเรียนจำนวน 3,250 คน เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ได้รับรางวัลพระราชทานระดับก่อนประถมศึกษาขนาดใหญ่ และรางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษาขนาดใหญ่ มีกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย Project Approach และฐานการเรียนรู้ตามรอยพ่อหลวง เป็นนวัตกรรม ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกเมื่อปี พ.ศ.2555 มีผลการประเมินระดับการศึกษาปฐมวัยอยู่ในระดับดีมาก (ร้อยละ 92.89) และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา) อยู่ในระดับดีมาก (ร้อยละ 90.16) และ

ได้รับการรับรองให้เป็นโรงเรียนเอกชนที่มีคุณภาพมาตรฐานสากล จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์การประเมิน พบว่า โรงเรียนทั้ง 4 แห่งมีผลการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนอยู่ในระดับมีความเป็นเลิศทั้งคะแนนรวมและรายองค์ประกอบทุกองค์ประกอบ ดังแสดงในตาราง 4.39

ตาราง 4.39 ผลการประเมินภาคสนามของโรงเรียนที่จัดการศึกษามากกว่าสองระดับ

องค์ประกอบ	โรงเรียน 1	โรงเรียน 2	โรงเรียน 3	โรงเรียน 4
ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร	มีความเป็นเลิศ (60)	มีความเป็นเลิศ (56)	มีความเป็นเลิศ (54)	มีความเป็นเลิศ (60)
ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์	มีความเป็นเลิศ (46)	มีความเป็นเลิศ (46)	มีความเป็นเลิศ (40)	มีความเป็นเลิศ (48)
ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	มีความเป็นเลิศ (44)	มีความเป็นเลิศ (48)	มีความเป็นเลิศ (36)	มีความเป็นเลิศ (48)
ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้	มีความเป็นเลิศ (60)	มีความเป็นเลิศ (60)	มีความเป็นเลิศ (45)	มีความเป็นเลิศ (60)
ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร	มีความเป็นเลิศ (60)	มีความเป็นเลิศ (60)	มีความเป็นเลิศ (56)	มีความเป็นเลิศ (60)
ด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน	มีความเป็นเลิศ (83)	มีความเป็นเลิศ (83)	มีความเป็นเลิศ (74)	มีความเป็นเลิศ (84)
ด้านผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน	มีความเป็นเลิศ (90)	มีความเป็นเลิศ (90)	มีความเป็นเลิศ (88)	มีความเป็นเลิศ (90)
คะแนนรวม	มีความเป็นเลิศ (443)	มีความเป็นเลิศ (443)	มีความเป็นเลิศ (393)	มีความเป็นเลิศ (450)
คะแนนเฉลี่ย ผลการประเมินภายนอก	93.48	93.56	93.67	91.53

*ค่าในวงเล็บคือคะแนนที่ได้

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรวมของผลการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนที่เป็นตัวอย่างภาคสนาม จำนวน 12 แห่ง กับผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ของโรงเรียนพบว่า คะแนนรวมของผลการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ กับคะแนนการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.602 และเป็นความสัมพันธ์ทางบวก แสดงว่าโรงเรียนที่ได้คะแนนการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ.สูง จะได้คะแนนรวมของผลการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสูงด้วย ดังตาราง 4.40

ตาราง 4.40 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรวมของผลการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ (ALLSCORE) กับคะแนนการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. (ONESQA)

	ALLSCORE	ONESQA
ALLSCORE	1.00	
ONESQA	0.602*	1.00

* $p < .05$

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน (2) ตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน และ (3) ประเมินการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนตามแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามระดับการจัดการศึกษาของโรงเรียน ได้แก่ จัดการศึกษาเพียงระดับเดียว จัดการศึกษาสองระดับ และจัดศึกษามากกว่าสองระดับ จำนวน 273 แห่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งทำการตรวจสอบคุณภาพความต้องเชิงเนื้อหาโดยค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายของวัด (IOC) ด้วยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อคัดเลือกและปรับปรุงข้อรายการประเมินที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ได้ข้อรายการประเมินจำนวน 158 ข้อ ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ (CVI) เท่ากับ 0.978 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (มากกว่าหรือเท่ากับ 0.70) พร้อมทั้งได้ปรับปรุงแก้ไขข้อรายการประเมินเพื่อนำไปทดลองใช้เครื่องมือ

ผู้วิจัยทดลองใช้เครื่องมือกับกลุ่มทดลองใช้เครื่องมือ (try out) ซึ่งเป็นโรงเรียนเอกชนที่ไม่ใช่ตัวอย่างวิจัย จำนวน 30 แห่ง เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน โดยการตรวจสอบคุณภาพทั้งฉบับด้วยวิธีการประมาณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) มีค่าแต่ละองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.819 ถึง 0.962 และทั้งฉบับเท่ากับ 0.982 แสดงว่าแบบประเมินฉบับนี้มีคุณภาพเหมาะสมสำหรับการนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล และตรวจสอบคุณภาพพรายข้อตามทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิมด้านค่าอำนาจจำแนก ซึ่งข้อรายการประเมินมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.11 – 0.91 และพิจารณาตัดข้อรายการประเมินออกโดยพิจารณาจากค่าอำนาจจำแนก และความเหมาะสมในบริบทในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน ทำให้ได้ข้อรายการประเมินจำนวน 150 ข้อ สำหรับใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับตัวอย่างวิจัย

ผู้วิจัยใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลกับตัวอย่างวิจัยจริงประมาณ 2 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2561 ถึง วันที่ 1 พฤษภาคม 2561 โดยการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของตัวอย่าง ประกอบด้วย การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานข้อมูลเบื้องต้นของตัวอย่างวิจัย จำนวน 273 แห่ง ด้านจังหวัดที่ตั้งของโรงเรียนและระดับการจัดการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการวิเคราะห์ความถี่และร้อยละ การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับคะแนนของตัวอย่าง ด้วยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ความเบ้ (sk) ความโด่ง (ku) และสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV)

ตอนที่ 2 การพัฒนาแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน ประกอบด้วยผลการวิเคราะห์โปรแกรมการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศบัลตรึงและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อพัฒนาแบบประเมิน และการพัฒนาเกณฑ์การประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนโดยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการประยุกต์วิธีการกำหนดคะแนนจุดตัดของ Angoff ด้วยวิธี YES-NO ด้วยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ตอนที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน ประกอบด้วย การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาด้วยค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายของวัด (IOC) และค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ (CVI) การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) การวิเคราะห์ค่าความเที่ยงรายองค์ประกอบและทั้งฉบับด้วยวิธีการประมาณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ผลการประเมินการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนตามแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ด้วยการวิเคราะห์ความถี่และร้อยละ ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของตัวอย่าง

ประกอบด้วยผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของตัวอย่าง และผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับคะแนนของตัวอย่าง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของตัวอย่าง

การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของตัวอย่างโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 169 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 61.90 และส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาเพียงระดับเดียว จำนวน 124 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 45.42

1.2 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับคะแนนของตัวอย่าง

การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับคะแนนของตัวอย่างใน 7 องค์ประกอบ คือ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน และด้านผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน รวมทั้งหมด 17 ประเด็นการประเมิน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละประเด็นการประเมินระหว่าง 6.86 ถึง 34.23 โดยที่ประเด็นการประเมินเรื่องกระบวนการปฏิบัติงานในองค์ประกอบด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 34.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.58 ความเบ้ของคะแนนอยู่ระหว่าง -2.31 ถึง -0.50 ซึ่งมีลักษณะเบ้ซ้าย โดยประเด็นการประเมินเรื่องการพัฒนากลยุทธ์ของโรงเรียนในองค์ประกอบด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์มีค่าความเบ้เข้าใกล้ศูนย์เท่ากับ -0.50 ความโด่งของคะแนนอยู่ระหว่าง -0.67 ถึง 7.08 ซึ่งมีลักษณะโค้งโด่งสูงกว่าโค้งปกติ โดยประเด็นการประเมินเรื่องสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานในองค์ประกอบด้านการมุ่งเน้นบุคลากร มีค่าความโด่งสูงกว่าโค้งปกติเท่ากับ 7.08 และสัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนนอยู่ระหว่าง 8.71 ถึง 36.62 ซึ่งประเด็นการประเมินเรื่องผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นบุคลากรในองค์ประกอบด้านผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียนมีการกระจายมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 36.62

2. ผลการพัฒนาแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

ประกอบด้วย ผลการวิเคราะห์โปรแกรมโปรแกรมการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศบัลดร็จ ผลการสังเคราะห์การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน และผลการพัฒนาเกณฑ์การประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

2.1 ผลการวิเคราะห์โปรแกรมการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศบัลดร็จ และการสังเคราะห์การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

การวิเคราะห์โปรแกรมการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศบัลดร็จ ปี 2017 - 2018 ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ จำนวน 2 ประเด็นการประเมิน ด้านกลยุทธ์ จำนวน 2 ประเด็นการประเมิน ด้านลูกค้า จำนวน 2 ประเด็นการประเมิน ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ จำนวน 2 ประเด็นการประเมิน ด้านบุคลากร จำนวน 2 ประเด็นการประเมิน ด้านการปฏิบัติงาน จำนวน 2 ประเด็นการประเมิน และด้านผลลัพธ์ จำนวน 5 ประเด็นการประเมิน สำหรับผลการสังเคราะห์การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ทุกคนเห็นด้วยกับองค์ประกอบของการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศทั้ง 7 องค์ประกอบ และแสดงความเห็นเพิ่มเติมในรายละเอียดเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของแต่ละองค์ประกอบ รวมทั้งปรับปรุงข้อความให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนเอกชน ได้แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนฉบับ

สมบูรณ์ มีรูปแบบข้อรายการประเมินเป็นมาตรฐานค่า 4 ระดับ และแบบตรวจสอบรายการครอบคลุมเกณฑ์คุณภาพ 7 องค์ประกอบ 17 ประเด็นการประเมิน ได้แก่ องค์ประกอบด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร จำนวน 2 ประเด็นการประเมิน องค์ประกอบด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ จำนวน 2 ประเด็นการประเมิน องค์ประกอบด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 2 ประเด็นการประเมิน องค์ประกอบด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ จำนวน 2 ประเด็นการประเมิน องค์ประกอบด้านการมุ่งเน้นบุคลากร จำนวน 2 ประเด็นการประเมิน องค์ประกอบด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน จำนวน 2 ประเด็นการประเมิน และองค์ประกอบด้านผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน จำนวน 5 ประเด็นการประเมิน รวมทั้งสิ้น 150 ข้อรายการประเมิน

2.2 ผลการพัฒนาเกณฑ์การประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

การพัฒนาเกณฑ์การประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน ผู้วิจัยประยุกต์วิธีการกำหนดคะแนนจุดตัดของ Angoff ด้วยวิธี YES-NO มีผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณากำหนดคะแนนจุดตัด จำนวน 5 คน ผู้วิจัยกำหนดระดับคุณภาพของการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับ 1 ไม่ผ่านมาตรฐาน ระดับ 2 ผ่านมาตรฐาน และระดับ 3 มีความเป็นเลิศ ซึ่งมีค่าคะแนนในแต่ละระดับแตกต่างกันไปตามองค์ประกอบสำหรับระดับคุณภาพของคะแนนรวมการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน ระดับไม่ผ่านมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0 – 203 คะแนน ระดับผ่านมาตรฐานอยู่ระหว่าง 204 - 339 คะแนน และระดับมีความเป็นเลิศตั้งแต่ 340 คะแนนขึ้นไป

3. ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

การตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน ประกอบด้วย การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง และการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงรายองค์ประกอบและทั้งฉบับ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน จำนวน 150 ข้อ ด้วยค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายของวัด (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 และมีค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ (CVI) เท่ากับ 0.980

3.2 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน ด้วยการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory

factor analysis) ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน และด้านผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 78.43 ($p = .160$) ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 67 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .97 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ .93 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือมาตรฐาน (SRMR) เท่ากับ .025 และค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ .025 และเมื่อพิจารณาน้ำหนักองค์ประกอบของการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ พบว่าแต่ละองค์ประกอบมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเป็นค่าบวก มีค่าระหว่าง 0.81 ถึง 1.01 และมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยองค์ประกอบที่มีน้ำหนักมากที่สุดคือ องค์ประกอบคุณภาพการปฏิบัติงาน (OPERATIO) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 1.01 ซึ่งมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบคุณภาพการปฏิบัติงานร้อยละ 102

3.3 ผลการตรวจสอบค่าความเที่ยง

ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน ด้วยวิธีการประมาณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) พบว่า มีค่าความเที่ยงในแต่ละองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.827 ถึง 0.962 โดยองค์ประกอบด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน มีค่าความเที่ยงสูงสุดเท่ากับ 0.962 และเมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงทั้งฉบับ พบว่า มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.982

3.4 ผลการศึกษาความเห็นของผู้ใช้แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

ผลการศึกษาความเห็นของผู้ใช้แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน ด้วยแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ โดยพัฒนาตามมาตรฐานการประเมินที่กำหนดโดยคณะกรรมการร่วมในการกำหนดมาตรฐานการประเมิน (the joint committee on standards for educational evaluation) ภายใต้การดำเนินงานของ Stufflebeam และคณะ (Stufflebeam, 1998) พบว่า ผู้ใช้แบบประเมินมีความเห็นอยู่ในระดับมาก ในมาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์ ($M = 4.07$) มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ ($M = 3.99$) มาตรฐานด้านความเหมาะสม ($M = 3.92$) และมาตรฐานด้านความถูกต้อง ($M = 3.98$)

4. ผลการประเมินการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนตามแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ

4.1 ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนจากตัวอย่าง

ผู้วิจัยวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนจากตัวอย่าง จำนวน 273 แห่ง โดยเทียบกับเกณฑ์การประเมินซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณากำหนดคะแนนจุดตัดไว้ในแต่ละองค์ประกอบ โดยภาพรวมพิจารณาจากคะแนนรวมทุกองค์ประกอบ พบว่ามีโรงเรียนที่จัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศในระดับมีความเป็นเลิศจำนวน 195 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 71.40 ระดับผ่านมาตรฐาน จำนวน 74 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 27.10 และระดับไม่ผ่านมาตรฐาน จำนวน 4 แห่งคิดเป็นร้อยละ 1.50 เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ที่ได้ดังนี้

ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีโรงเรียนที่จัดอยู่ในระดับมีความเป็นเลิศ จำนวน 261 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 95.60 อยู่ในระดับผ่านมาตรฐาน จำนวน 12 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 4.40 ไม่มีโรงเรียนที่ได้ระดับไม่ผ่านมาตรฐาน

ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ มีโรงเรียนที่จัดอยู่ในระดับมีความเป็นเลิศ จำนวน 187 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 68.50 อยู่ในระดับผ่านมาตรฐาน จำนวน 86 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 31.50 ไม่มีโรงเรียนที่ได้ระดับไม่ผ่านมาตรฐาน

ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีโรงเรียนที่จัดอยู่ในระดับมีความเป็นเลิศ จำนวน 185 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 67.80 อยู่ในระดับผ่านมาตรฐาน จำนวน 73 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 26.70 และระดับไม่ผ่านมาตรฐาน จำนวน 15 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.50

ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ มีโรงเรียนที่จัดอยู่ในระดับมีความเป็นเลิศ จำนวน 181 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 66.30 อยู่ในระดับผ่านมาตรฐาน จำนวน 76 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 27.80 และระดับไม่ผ่านมาตรฐาน จำนวน 16 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.90

ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร มีโรงเรียนที่จัดอยู่ในระดับมีความเป็นเลิศ จำนวน 217 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 79.50 อยู่ในระดับผ่านมาตรฐาน จำนวน 52 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 19.00 และระดับไม่ผ่านมาตรฐาน จำนวน 4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 1.50

ด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน มีโรงเรียนที่จัดอยู่ในระดับมีความเป็นเลิศ จำนวน 182 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 66.70 อยู่ในระดับผ่านมาตรฐาน จำนวน 67 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 24.50 และระดับไม่ผ่านมาตรฐาน จำนวน 24 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 8.80

ด้านผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน มีโรงเรียนที่จัดอยู่ในระดับมีความเป็นเลิศ จำนวน 175 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 64.10 อยู่ในระดับผ่านมาตรฐาน จำนวน 82 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 30.00 และระดับไม่ผ่านมาตรฐาน จำนวน 16 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.90

4.2 ผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน เอกชนภาคสนาม

ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินที่พัฒนาขึ้นไปทดลองประเมินภาคสนามกับโรงเรียนเอกชน จำนวน 12 แห่ง เป็นการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง โดยพิจารณาเลือกโรงเรียนเอกชนที่สะดวกให้ ความร่วมมือและอนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองร่วมกับผู้บริหารหรือครูที่ได้รับมอบหมาย ประกอบด้วยโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับเดียว จำนวน 3 แห่ง โรงเรียนที่จัดการศึกษาสองระดับ จำนวน 5 แห่ง และโรงเรียนที่จัดการศึกษามากกว่าสองระดับ จำนวน 4 แห่ง สามารถสรุปผลการ ประเมินได้ ได้แก่ โรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับเดียว มีผลการประเมินอยู่ในระดับมีความเป็นเลิศ จำนวน 3 แห่ง โรงเรียนที่จัดการศึกษาสองระดับ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมีความเป็นเลิศ จำนวน 2 แห่ง และระดับผ่านมาตรฐาน จำนวน 3 แห่ง และโรงเรียนที่จัดการศึกษามากกว่าสอง ระดับ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมีความเป็นเลิศ จำนวน 4 แห่ง

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย จึงแบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ การพัฒนาแบบ ประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน คุณภาพของแบบประเมินการจัดการ ศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ และผลการประเมินการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนตามแบบ ประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การพัฒนาแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

การพัฒนาแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนนี้ ผู้วิจัย ได้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นเลิศทางการศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับโปรแกรมความเป็นเลิศ ของบัลลริจ แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินองค์การ และแนวคิดเกี่ยวกับแบบตรวจสอบรายการประเมิน ซึ่งผู้วิจัยสนใจนำมาพัฒนาเป็นเครื่องมือวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนจนการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการ บริหารการศึกษาและการจัดการศึกษาเอกชน ทำให้ได้องค์ประกอบสำคัญของการจัดการศึกษาที่เป็น เลิศเพื่อนำมาพัฒนาเป็นแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน ประกอบด้วยเกณฑ์คุณภาพครอบคลุม 7 องค์ประกอบ 17 ประเด็นการประเมิน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ของผู้บริหาร ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านการวัด

การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน และด้านผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน ซึ่งแบบประเมินฉบับนี้มีความแตกต่างจากเกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศบัลดริจ (Baldrige Performance Excellence Program, 2017) ที่มีลักษณะเป็นข้อคำถามว่าโรงเรียนดำเนินการอย่างไร โดยโรงเรียนที่ต้องการเข้าร่วมการประเมินตามเกณฑ์ของบัลดริจจะต้องบรรยายเป็นความเรียงในการดำเนินงานของแต่ละองค์ประกอบเอง แต่แบบประเมินที่พัฒนาขึ้นนี้มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) ประยุกต์กับมาตรฐานค่า (Rating scale) ทำให้โรงเรียนสะดวกในการตรวจสอบตนเองว่าได้ดำเนินการอะไรไปบ้างในแต่ละองค์ประกอบและมีความเข้มของระดับการปฏิบัติมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้แบบตรวจสอบรายการประเมิน (Checklist) เป็นรายการขององค์ประกอบ คุณสมบัติ ลักษณะ ส่วนประกอบ เกณฑ์ งาน หรือมิติต่างๆ โดยพิจารณาปริมาณของสิ่งนั้นๆ แยกเป็นส่วนๆ เพื่อใช้ในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง มีลักษณะเป็นชุดข้อรายการที่นำมาใช้ในงานประเมิน ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมการประเมินทุกส่วนตามมิติที่ต้องการประเมิน (Scriven, 2000) ซึ่งผู้วิจัยได้ประยุกต์เป็นมาตรฐานค่า 4 ระดับ คือ ไม่มีการปฏิบัติหรือไม่ปรากฏการดำเนินงาน (0 คะแนน) มีการปฏิบัติหรือมีปรากฏอยู่น้อยหรือน้อยมาก (1 คะแนน) มีการปฏิบัติหรือมีปรากฏอยู่เป็นบางส่วน (2 คะแนน) และมีการปฏิบัติหรือมีปรากฏเป็นส่วนใหญ่ (3 คะแนน) เนื่องจากการเลือกตอบตามแบบตรวจสอบรายการนั้น อาจทำให้ขาดความยืดหยุ่นในการตอบและอาจเกิดความลำเอียงในการตอบได้ (วรรณิ แกมเกตุ, 2555) ส่วนการตอบแบบมาตรฐานค่าสามารถแสดงระดับความเข้มของความรู้สึกรหรือความถี่ของพฤติกรรมได้ (ณัฐภรณ์ หลาวทอง, 2559) ผู้วิจัยจึงได้ประยุกต์รูปแบบของเครื่องมือเป็นแบบตรวจสอบรายการประเมินและมาตรฐานค่า ซึ่งสอดคล้องกับวิทยานิพนธ์ของ Walker-Egea (2014) ที่ได้พัฒนาแบบตรวจสอบรายการประเมินความพร้อมขององค์การเพื่อการพัฒนาความสามารถด้านการประเมิน (Evaluation Checklist for Organizational Readiness for Evaluation Capacity Development) โดยออกแบบเครื่องมือการประเมินเป็นมาตรฐานค่า 4 ระดับ (four-point rating scale) ได้แก่ ระดับ 1 ไม่ได้ปฏิบัติ, ระดับ 2 ปฏิบัติเล็กน้อย, ระดับ 3 ปฏิบัติบางส่วน และระดับ 4 ปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ สำหรับประเด็นการประเมินและข้อรายการประเมินนั้น สอดคล้องตามแนวคิดของ Herman & Renz (1998, อ้างในนุกูล ชูทอง และชัชวาล อรวงศ์ศุภทัต, 2559) ที่เสนอเกณฑ์หลักในการพิจารณาประสิทธิผลขององค์การที่ประกอบด้วย (1) องค์ประกอบของประสิทธิผลองค์การ ได้แก่ การบรรลุพันธกิจ การบรรลุเป้าหมาย ผลผลิตภาพ คุณภาพของงาน และความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และ (2) เกณฑ์การพิจารณา/ประเมิน ได้แก่ ความอยู่รอดขององค์การ คุณภาพของบุคลากร ผลผลิตภาพ การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง การได้มาซึ่งทรัพยากร ขวัญกำลังใจของบุคลากร และการมีส่วนร่วมของบุคลากร/อาสาสมัคร และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Allison & Kaye (1997, อ้างในนุกูล ชูทอง และชัชวาล อรวงศ์ศุภทัต, 2559) ที่ได้เสนอตัวแบบของการประเมิน

ประสิทธิผลองค์การที่ไม่แสวงหากำไร เรียกว่า CompassPoint Model of Organizational Effectiveness ซึ่งประกอบด้วย (1) องค์ประกอบการประเมิน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ/การบริหาร ด้านความสัมพันธ์ ด้านพันธกิจ ด้านการวางแผน ด้านโครงสร้างองค์การ ด้านบุคลากรในองค์การ ด้านระบบ และด้านผลลัพธ์และคุณภาพ และ (2) เกณฑ์การประเมิน ได้แก่ ผลการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการบริการและภาวะผู้นำองค์การ บรรยากาศภายในระหว่างบุคลากรและทีมงาน ฉันทานุมัติในการแปลความเป้าประสงค์กิจกรรมและเป้าหมาย ความพยายามในการวางแผนอย่าง เจาะจง โครงสร้างอำนาจหน้าที่ การตัดสินใจและสายการบังคับบัญชา บทบาทหน้าที่และการ บริหารงานทรัพยากรบุคคล การได้รับทุนอุดหนุน การเข้าถึงแหล่งเงินทุนและเทคโนโลยี และการ ประเมินผลโครงการและความพึงพอใจของผู้รับบริการ นอกจากนี้ยังได้แยกข้อรายการประเมินในด้าน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการปฏิบัติงานออกจากกันอย่างชัดเจน ต่างจาก ข้อพิจารณาของบัลเดรจที่รวมไว้ในข้อรายการเดียวกัน อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบกับ การประเมิน คุณภาพของสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลต่างๆ เช่น รางวัลพระราชทานสำหรับสถานศึกษาตามเกณฑ์ ของกระทรวงศึกษาธิการ จะพบว่ามี ความแตกต่างกันคือ รายการประเมินของรางวัลพระราชทานนั้น จะมุ่งเน้นไปที่ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน การบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา การบริหาร จัดการสถานศึกษาของผู้บริหาร และการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้สอน (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2560) หรือการประเมินคุณภาพสู่มาตรฐานสากลของโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่มุ่งเน้นไปที่ ผลลัพธ์ที่เกิดกับนักเรียน การพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการบริหารจัดการ โรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2560) ในขณะที่แบบประเมินที่ พัฒนาขึ้นนี้มุ่งเน้นไปที่กระบวนการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนที่มุ่งไปสู่ความเป็นเลิศ โดย พิจารณากระบวนการนำองค์การของผู้บริหารโรงเรียน กระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์ กระบวนการ มุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กระบวนการวัดผลการปฏิบัติงานและการจัดการความรู้ กระบวนการสร้างความผูกพันและพัฒนาครูบุคลากร กระบวนการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ และผลผลิต ที่ได้จากการดำเนินงานตามองค์ประกอบต่างๆ จึงทำให้แบบประเมินที่พัฒนาขึ้นมีจุดเน้นที่ต่างออกไป อย่างชัดเจน

2. คุณภาพของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

จากการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับ โรงเรียนเอกชน พบว่า แบบประเมินที่ได้พัฒนาขึ้นมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ด้านความตรงเชิงเนื้อหา พบว่า แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายของวัด (IOC) เป็นไปตามเกณฑ์ที่ยอมรับได้ คือมากกว่า 0.50 จำนวน 150 ข้อ แบบประเมินที่พัฒนาขึ้นมีค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ (CVI) เป็นไปตามเกณฑ์ที่ยอมรับได้ คือ มากกว่า 0.70 โดยมีค่าเท่ากับ 0.980 แสดงว่าแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวัด ทั้งนี้ งานวิจัยที่พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินส่วนใหญ่จะตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเฉพาะข้อคำถามหรือข้อรายการโดยใช้ค่า IOC (กรวิภา ฉินนานนท์, 2556; พิรุณเทพ เพชรบุรี, 2551; สมพงษ์ ปั่นหุ่น, 2548; อรรถพล ศรีไพจิตรวรคุณ, 2554) ผู้วิจัยจึงใช้ดัชนี CVI ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินทั้งฉบับ เช่นเดียวกับงานวิจัยของเฉลิมศักดิ์ มะลิงาม (2558) ทำให้ได้สารสนเทศที่มีความครอบคลุมมากขึ้น

2.2 ด้านความตรงเชิงโครงสร้าง ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลกับโรงเรียนเอกชนได้ 273 แห่งจากที่กำหนดไว้ 320 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 85.31 แม้จะไม่ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในเบื้องต้น แต่จำนวนตัวอย่างก็เพียงพอที่จะใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ดังที่กฎแห่งความชัดเจน (Rules of Thumb) ระบุไว้ว่าควรมีตัวอย่างขั้นต่ำสุดไม่น้อยกว่า 50 ตัวอย่างและมีจำนวนตัวอย่างในสัดส่วน 5 เท่าของจำนวนตัวแปร (Hair, Jr., et al, 2014) และยังคงสอดคล้องกับ McCoach et al. (2013 อ้างในณัฐภรณ์ หลาวทอง, 2559) ที่ระบุว่าให้มีจำนวนตัวอย่างไม่น้อยกว่า 200 ตัวอย่าง จากการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า โมเดลการประเมินมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยพิจารณาค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 78.43 ($p = .160$) ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 67 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .97 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ .93 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือมาตรฐาน (SRMR) เท่ากับ .025 และค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ .025 ซึ่ง Cronbach & Meehl (1995 อ้างในศิริชัย กาญจนวาสี, 2556) ระบุถึงความสำคัญของความตรงเชิงโครงสร้างว่าเป็นการวัดที่ตรงตามลักษณะที่ต้องการวัด การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความตรงตามเกณฑ์สัมพัทธ์นั้นมีข้อจำกัดเกี่ยวกับความเป็นตัวแทนของเนื้อหาและเกณฑ์ที่เหมาะสม จำเป็นที่จะต้องตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างด้วย นอกจากนี้ยังพบว่ามีการวิจัยที่นิยมตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของเครื่องมือวัดและประเมินด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเช่นกันด้วย (เฉลิมศักดิ์ มะลิงาม, 2558; ปองภัทร อินทร์พรหม, 2551; พิรุณเทพ เพชรบุรี, 2551)

2.3 ด้านความเที่ยง พบว่า ความเที่ยงในแต่ละองค์ประกอบและความเที่ยงของแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนทั้งฉบับด้วยวิธีการประมาณค่า

สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) พบว่า ค่าความเที่ยงในแต่ละองค์ประกอบมีค่าอยู่ระหว่าง 0.827 ถึง 0.962 ซึ่ง Nunnally & Bearden (1994 อ้างในณัฐภรณ์ หลาวทอง, 2559) แนะนำว่า เครื่องมือการวิจัยควรมีค่าความเที่ยงไม่น้อยกว่า 0.70 จึงจะเหมาะสมในการนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล แสดงว่าแบบประเมินฉบับนี้มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลการประเมินครั้งนี้ นอกจากนี้ความยาวของแบบสอบถามมีผลต่อค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง ซึ่งศิริชัย กาญจนวาสิ (2556) ได้ระบุว่าการเพิ่มความยาวของแบบสอบถามจะช่วยเพิ่มความแปรปรวนของคะแนนจริงในอัตราที่รวดเร็วกว่าการเพิ่มความแปรปรวนของคะแนนความคลาดเคลื่อน ซึ่งทำให้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงสูงขึ้น ทั้งนี้ แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน มีจำนวนข้อรายการประเมิน 17 ประเด็น รวม 150 ข้อ จากจำนวนข้อรายการดังกล่าวจึงทำให้ค่าความเที่ยงในแต่ละองค์ประกอบมีค่าในระดับสูง

2.4 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน ตามมาตรฐานการประเมิน 4 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์ มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ มาตรฐานด้านความเหมาะสม และมาตรฐานด้านความถูกต้อง พบว่า ความคิดเห็นของตัวอย่างผู้ใช้แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน อยู่ในระดับมากทุกมาตรฐาน สอดคล้องกับมาตรฐานของการประเมินตามที่ Stufflebeam (1999) ได้เสนอแบบตรวจสอบรายการประเมินอภิมานซึ่งใช้ในการตรวจสอบโปรแกรมการประเมินตามมาตรฐานการประเมิน 4 หมวด กล่าวคือ การใช้ประโยชน์ (Utility) ความเป็นไปได้ (Feasibility) ความเหมาะสม (Propriety) และความถูกต้อง (Accuracy) นอกจากนี้ยังพบว่ามีการวิจัยที่มีการสอบถามความคิดเห็นของผู้ใช้แบบประเมินตามกรอบมาตรฐานการประเมินอีกด้วย (กรวิภา ฉินนานนท์, 2556; อรรถพล ศรีไพจิตรวรคุณ, 2554) และจากการสอบถามความเห็นที่พบว่าในทุกมาตรฐานการประเมินนั้น มีความคิดเห็นในระดับมาก แสดงว่าแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนมีคุณภาพสอดคล้องตามมาตรฐานการประเมิน

3. ผลการประเมินการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนตามแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ

จากการวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนที่เป็นตัวอย่างจำนวน 273 แห่ง พบว่า เมื่อเทียบกับเกณฑ์แล้วโรงเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับมีความเป็นเลิศ (ร้อยละ 71.40) และจากการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนภาคสนามจำนวน 12 แห่ง พบว่า เมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมินแล้ว ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมีความเลิศ (9 แห่ง) สอดคล้องกับสรุปผลการสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา,

2560) ที่สรุปว่าสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดกรุงเทพมหานคร และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ส่วนใหญ่ได้รับการรับรองมาตรฐานในระดับดีมาก ในระดับการศึกษาปฐมวัย และระบุว่าสถานศึกษาในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีผลการประเมินดีกว่าสถานศึกษาอื่น สำหรับระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา) สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดกรุงเทพมหานคร และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ส่วนใหญ่ได้รับการรับรองมาตรฐานในระดับดี และสถานศึกษาในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลได้รับการรับรองมาตรฐานมากกว่าภูมิภาคอื่นเล็กน้อย และเมื่อพิจารณาจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พบว่าสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีผลการทดสอบในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าระดับประเทศทุกวิชา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าระดับประเทศ 3 วิชาจาก 4 วิชา และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าระดับประเทศ 3 วิชาจาก 5 วิชา และสถานศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีผลการทดสอบสูงกว่าระดับประเทศทุกวิชาในทุกระดับชั้น (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2561ก; 2561ข; 2561ค) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการตรวจติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ที่พบว่าโดยภาพรวมโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2556) ทั้งนี้ เป้าหมายของแผนพัฒนาการศึกษาเอกชน พ.ศ.2560 – 2564 (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2560) ระบุเป้าหมายด้านประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ให้มีการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ อยู่บนหลักความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถปรับตัวเพื่อการแข่งขันได้ จัดการศึกษาที่แตกต่างเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและการพัฒนาประเทศ จึงทำให้โรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่พัฒนาตนเองเพื่อให้มีความเป็นเลิศในการจัดการศึกษา

เมื่อพิจารณาผลการประเมินแต่ละองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ซึ่งมีประเด็นการประเมิน ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน และการกำกับดูแลและความรับผิดชอบต่อสังคม มีโรงเรียนที่จัดอยู่ในระดับมีความเป็นเลิศมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 95.60 แสดงว่าในการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศนั้น ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีบทบาทสำคัญที่ช่วยในการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน สอดคล้องกับอภิธีร์ทรงบัณฑิตย์ (2550) ที่ระบุว่าการนำองค์การ (Leadership) มีความสำคัญและส่งผลโดยตรงกับสถานศึกษา เพราะเป็นเรื่องของผู้นำสถานศึกษาและการใช้ภาวะผู้นำในการบริหารจัดการ โดยผู้นำระดับสูงและทีมบริหารต้องมีบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหาร การชี้หน้าที่ทำให้สถานศึกษามีผลการดำเนินงานที่ดีและยั่งยืน สอดคล้องกับพรทิพย์ กาญจนนิตย์ (2548 อ่างในเพ็ญจันทร์ อุปพงศ์, 2560) ที่ระบุว่าการนำองค์การของผู้นำระดับสูงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการชี้นำทิศทางและนำพาองค์การสู่ความสำเร็จในการเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การนำ

องค์การอย่างมีวิสัยทัศน์เป็นหัวใจสำคัญของการนำองค์การสู่ความเป็นเลิศ และยังคงคล้องกับผลการศึกษาของเก็จนก เอื้อวงศ์ (2546 อ้างในอภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์, 2550) ที่พบว่าปัจจัยด้านภาวะผู้นำที่มีคุณลักษณะที่มุ่งมั่น ทุ่มเทและจริงจังต่อการทำงาน เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาที่สำคัญ นอกจากนี้ยังพบว่าองค์ประกอบด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ซึ่งมีประเด็นการประเมิน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานและความผูกพันของบุคลากร มีโรงเรียนที่จัดอยู่ในระดับมีความเป็นเลิศมากที่สุดเป็นอันดับรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 79.50 ทั้งนี้ โรงเรียนเอกชนได้ใส่ใจในการพัฒนาบุคลากรของตนเองเสมอ เพื่อพัฒนาโรงเรียนไปสู่การจัดการศึกษาที่เป็นเลิศจะนำไปสู่ผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ สอดคล้องกับ Bowen & Schneider (1988 อ้างในบัณฑิต ผังนิรันดร์, 2550) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศการให้บริการกับการรับรู้ของบุคลากรและคุณภาพการบริการ โดยผู้นำองค์การพยายามที่จะทำให้เกิดบรรยากาศขององค์การในการให้บริการที่ดี เช่น การจัดการฝึกอบรมที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ระบบการให้รางวัลและรูปแบบภาวะผู้นำ ทั้งนี้ เพื่อให้บุคลากรมีพฤติกรรมการทำงานตามท้องที่การต้องการและมีคุณภาพ ส่งผลให้การบริการขององค์การอยู่ในระดับดีเลิศ และสอดคล้องกับ Steers (1977 อ้างในปิยะดา วงษ์ปัญญา, 2554) ที่ระบุว่าเมื่อสมาชิกองค์การมีความผูกพันสูงจะปฏิบัติหน้าที่ได้ดีกว่าผู้ที่มีความผูกพันต่อองค์การต่ำ และความผูกพันยังเป็นดัชนีบ่งบอกความมีประสิทธิภาพขององค์การที่บุคลากรในองค์การให้ความสำคัญเอาใจใส่ รับผิดชอบและตระหนักในภารกิจที่มีต่อกิจกรรมขององค์การ นอกจากนี้บวรศิลป์ เขาวินธุ์ (2550 อ้างในเพ็ญจันทร์ อุปพงศ์, 2560) ยังกล่าวว่าการมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงานเป็นการสร้างความผูกพันจัดการและพัฒนาผู้ปฏิบัติงานเพื่อนำมาใช้ซึ่งศักยภาพอย่างเต็มที่

อย่างไรก็ตามจากผลการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน ด้วยแบบประเมินที่พัฒนาขึ้นนี้พบว่า องค์ประกอบด้านผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน มีโรงเรียนที่อยู่ในระดับมีความเป็นเลิศเพียงร้อยละ 64.10 ซึ่งเป็นจำนวนที่น้อยกว่าจำนวนโรงเรียนในองค์ประกอบอื่น เนื่องจากข้อรายการประเมินในแบบประเมินที่พัฒนาขึ้นนี้ มุ่งเน้นไปที่การประเมินกระบวนการหรือประเมินความก้าวหน้า (Formative assessment) ทำให้ข้อรายการประเมินในองค์ประกอบดังกล่าวจึงเน้นไปที่ผลผลิต (output) จากการดำเนินงานของโรงเรียนที่ปรากฏเป็นรายงานของโรงเรียนฉบับต่างๆ ไม่ได้ระบุชัดเจนถึงผลลัพธ์ (outcome) หรือผลกระทบ (impact) นอกจากนี้ ผลการประเมินที่พบว่า โรงเรียนร้อยละ 71.40 มีผลการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมีความเป็นเลิศนั้น เป็นการพิจารณาจากคะแนนจากการตอบแบบประเมินของผู้บริหารหรือผู้แทนจากโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างวิจัย ซึ่งมีลักษณะเป็นการประเมินตนเองตามการรับรู้ของผู้ประเมิน (Self - perception) แม้ว่าการประเมินตนเองจะมีจุดแข็งในการนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาตามปรัชญาของการประเมิน แต่ก็มีข้อจำกัดสำคัญคือ ยากที่จะขจัดอคติของการประเมินตนเอง โดยเฉพาะการประเมินสรุปผล ซึ่งยากที่จะเป็นที่ยอมรับเชื่อถือจากบุคคลทั่วไป (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์,

2549) ดังนั้น จึงต้องใช้แบบประเมินที่พัฒนาขึ้นนี้อย่างระมัดระวังเพื่อให้ได้ผลการประเมินที่แท้จริงนำไปสู่การวางแผนพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศต่อไปได้ ด้านการตัดสินผลการประเมินตามเกณฑ์ที่พัฒนาขึ้นโดยผู้ทรงคุณวุฒินั้น ดำเนินการโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณากำหนดคะแนนจุดตัดเพียงรอบเดียว จึงต้องพิจารณาถึงความเที่ยงภายในของผู้ทรงคุณวุฒิหากได้มีการกำหนดคะแนนจุดตัดหลายรอบ รวมทั้งพิจารณาความเที่ยงระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิว่าได้พิจารณากำหนดคะแนนจุดตัดไปในทิศทางเดียวกันหรือไม่ ทั้งนี้ อาจใช้ทฤษฎีการสรุปอ้างอิงความน่าเชื่อถือ (Generalizability Theory) ในการวิเคราะห์เพื่อให้ทราบแหล่งที่มาของความแปรปรวนที่ส่งผลต่อการกำหนดคะแนนจุดตัด โดยทฤษฎีดังกล่าวทำให้ทราบและสามารถควบคุมแหล่งความคลาดเคลื่อนได้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2555)

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ผู้วิจัยขอเสนอข้อเสนอแนะในการวิจัยเป็น 2 ส่วน คือ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนที่พัฒนาขึ้นนี้ มีลักษณะเป็นการประเมินกระบวนการดำเนินงานหรือประเมินความก้าวหน้า (formative assessment) สามารถนำไปวิเคราะห์จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาของโรงเรียน ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำข้อค้นพบที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาและส่งเสริมให้โรงเรียนบริหารจัดการศึกษามุ่งสู่ความเป็นเลิศได้ อย่างไรก็ตามหากนำแบบประเมินฉบับนี้ไปใช้ อาจมีการปรับข้อรายการประเมินให้เฉพาะเจาะจงไปถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน (outcome) ซึ่งจะทำได้สารสนเทศในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษามากขึ้น

1.2 แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนที่พัฒนาขึ้นนี้ เป็นเครื่องมือที่สะท้อนการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนในองค์ประกอบต่างๆ เพื่อมุ่งไปสู่ความเป็นเลิศ องค์ประกอบใดที่ประเมินแล้วมีการปฏิบัติค่อนข้างต่ำกว่ามาตรฐานก็จะค้นหาแนวทางหรือวางแผนพัฒนาในองค์ประกอบนั้นๆ องค์ประกอบใดที่ประเมินแล้วอยู่ในระดับผ่านมาตรฐานหรือมีความเป็นเลิศก็จะค้นหาแนวทางหรือวางแผนเพื่อส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติเพื่อธำรงรักษาไว้ให้เป็นเลิศต่อไป ทั้งนี้ สามารถนำไปปรับเปลี่ยนประเด็นการประเมินและข้อรายการประเมินต่างๆ ให้เหมาะสมสอดคล้องตามบริบทของแต่ละโรงเรียน ซึ่งจะช่วยให้เกิดการพัฒนากิจการการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในฐานะต้นสังกัดและกำกับดูแลโรงเรียนเอกชน สามารถนำแบบประเมินที่ได้พัฒนาขึ้นนี้ไป

ประยุกต์ใช้ในการตรวจติดตามและประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน โดยปรับเปลี่ยนประเด็นการประเมินและข้อรายการประเมินบางรายการให้เหมาะสมตามบริบทและประเภทการจัดการศึกษาของโรงเรียน

1.4 เนื่องจากแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศฉบับนี้ พัฒนาขึ้นตามบริบทของโรงเรียนเอกชน สำหรับโรงเรียนในสังกัดอื่น อาจปรับเปลี่ยนข้อรายการประเมินให้สอดคล้องกับบริบทและนโยบายของต้นสังกัดตนเอง เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษา และแนวทางการพัฒนาโรงเรียนของแต่ละสังกัดต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนที่พัฒนาขึ้นนี้ เป็นการพัฒนาข้อรายการประเมินโดยรวม ไม่ได้แบ่งตามระดับการจัดการศึกษาเป็นระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา หรือระดับอาชีวศึกษา ซึ่งในอนาคตอาจมีการพัฒนาแบบประเมินให้เฉพาะเจาะจงตามระดับการศึกษานั้นๆ ทำให้ได้ข้อรายการประเมินที่มีลักษณะเฉพาะและได้สารสนเทศที่สามารถนำไปพัฒนาโรงเรียนเอกชนได้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาในระดับนั้นๆ

2.2 แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนที่พัฒนาขึ้นนี้ มุ่งเน้นไปที่การประเมินกระบวนการดำเนินงานหรือประเมินความก้าวหน้า (formative assessment) ทำให้ข้อรายการประเมินเน้นกระบวนการหรือการดำเนินงานของโรงเรียน ไม่ได้สะท้อนไปถึงผลลัพธ์จากการดำเนินงานของโรงเรียน ควรมีการพัฒนาแบบประเมินที่ขยายขอบเขตของการประเมินไปถึงผลลัพธ์การดำเนินงานหรือประเมินผลสรุปการดำเนินการของโรงเรียน (summative assessment)

2.3 ควรมีการศึกษาวิธีการกำหนดคะแนนจุดตัดของการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชนเป็นการเฉพาะ โดยอาจพิจารณาถึงความเที่ยงภายในผู้ทรงคุณวุฒิ (Intra - rater reliability) ความเที่ยงระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิ (Inter - rater reliability) และความตรงของคะแนนจุดตัด ซึ่งจะทำได้เกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนมากขึ้น เมื่อนำไปใช้ตัดสินผลการประเมินจะทำให้ได้ผลการประเมินที่แม่นยำยิ่งขึ้น นำไปสู่การวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนต่อไป

2.4 ควรมีพัฒนาแบบประเมินการจัดการศึกษาที่ขยายขอบเขตของประเด็นการประเมินนอกเหนือจากเกณฑ์คุณภาพการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศบัลตริจ เช่น การจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรมวิชาการ. (2549). การพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- กรวิภา ฉินนานนท์. (2556). การพัฒนาแบบตรวจสอบรายการประเมินโดยใช้ทฤษฎีเป็นฐานสำหรับประเมินหลักสูตรสถานศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.,
- กาญจนา วัธนสุนทร. (2557). "หลักการและแนวปฏิบัติในการประเมินองค์กรและบุคลากร" ในประมวลสาระชุดวิชา วิธีวิทยาการประเมินทางการศึกษา หน้าที่ 12. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เกษศิริ กมล. (2556). การวิเคราะห์การบริหารโรงเรียนเอกชนที่มีความเป็นเลิศในประเทศไทยตามเกณฑ์มาตรฐานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ มัลคอร์ม บอลดริจ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.,
- เฉลิมศักดิ์ มะลิงาม. (2558). การพัฒนามาตรวัดจิตวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น : การประยุกต์ใช้การวิเคราะห์กลุ่มแฝงเพื่อกำหนดคะแนนจุดตัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.,
- ณัฐภรณ์ หลาวทอง. (2559). การสร้างเครื่องมือการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทรงพล เจริญคำ. (2552). รูปแบบความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.,
- ธนิก คุณเมธิกุล. (2552). การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.,
- นงลักษณ์ เรือนทอง. (2550). รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.,
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). โมเดลลิשראל : สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภดล ร่มโพธิ์. (2557). การวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กร (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- บัณฑิต ผังนิรันดร์. (2550). อิทธิพลของลักษณะขององค์การ นโยบายการบริหาร และการปฏิบัติงาน สภาพแวดล้อมการทำงานในองค์การ แรงจูงใจในการทำงาน ความพึงพอใจในงาน และความผูกพันต่อองค์การที่มีต่อประสิทธิผลของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. วิทยานิพนธ์ดุสิต บัณฑิต. สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
- ประสพชัย พสุนนท์. (2558). ความเที่ยงตรงของแบบสอบถามสำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์. วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 18, 375-396.
- ปองภัทร อินทร์มพรรย์. (2551). การพัฒนามาตรวัดความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้สำหรับ โรงเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทดุสิต บัณฑิต. สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
- ปิยะดา วงษ์ปัญญา. (2554). ความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อประสิทธิผลทางการบริหารในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร,
- ผดุงชัย ภูพัฒน์. (2557). "การพัฒนาตัวชี้วัดและเกณฑ์ในการประเมิน" ในประมวลสาระชุดวิชาวิธีวิทยาการประเมินทางการศึกษา หน่วยที่ 4. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พรทิพย์ วรกิจภากร. (2537). ภาพพจน์นั้นสำคัญยิ่ง : การประชาสัมพันธ์ภาพพจน์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พิรุณเทพ เพชรบุรี. (2551). การพัฒนาแบบตรวจสอบรายการประเมินตนเองเพื่อใช้ในการเทียบเคียงการปฏิบัติงานทางวิชาชีพครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต. สาขาวิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
- พิสนุ พงศ์ศรี. (2554). การประเมินทางการศึกษา: แนวคิดสู่การปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- เพ็ญจันทร์ อุปพงศ์. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนอนุบาล สู่ความเป็นเลิศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารวิจัย มสส. สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 13(2), 43-64.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2555). ทฤษฎีการทดสอบแนวใหม่ (พิมพ์ครั้งที่ 4 ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2549). ทฤษฎีการประเมิน (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2556). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม (พิมพ์ครั้งที่ 7 ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม).

กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2545). ทฤษฎีองค์การ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ธรรมสาร.

ศุภลักษณ์ เศษระพานิช. (2550). การพัฒนาระบบการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถานศึกษา

เอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต. สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2561ก). สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้น

พื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560. สืบค้นจาก

http://www.newonetresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/PDF/SummaryONET P6_2560.pdf,

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2561ข). สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้น

พื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560. สืบค้นจาก

http://www.newonetresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/PDF/SummaryONET M3_2560.pdf,

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2561ค). สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้น

พื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560. สืบค้นจาก

http://www.newonetresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/PDF/SummaryONET M6_2560.pdf,

สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2546). เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติเพื่อองค์กรที่เป็นเลิศ. กรุงเทพฯ:

อินโนกราฟฟิค. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมพงษ์ ปันหูน. (2548). การพัฒนาแบบตรวจสอบรายการประเมินแบบเสริมพลังอำนาจเพื่อพัฒนา

ทักษะการประเมินของครูและนักเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการวัด

และประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2549). วิธีวิทยาการประเมิน: ศาสตร์แห่งคุณค่า (พิมพ์ครั้งที่ 3) กรุงเทพฯ:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมาน อัสวภูมิ. (2559). ความเป็นเลิศและการจัดการความเป็นเลิศ. วารสารบริหารการศึกษาบัว

บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 16(1), 1-7.

สังวรณั ังดกระโทก. (2555). “การกำหนดเกณฑ์การประเมินอิงมาตรฐานการเรียนรู้” ในเอกสารการ

สอนชุดวิชาการวัดและประเมินอิงมาตรฐานการเรียนรู้ หน่วยที่ 13. นนทบุรี:

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2556). รายงานผลการตรวจติดตามประเมินผล
การจัดการศึกษา โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2555.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2559). คู่มือการตรวจติดตามประเมินผลการจัด
การศึกษา โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559. กรุงเทพฯ:
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2560a). การประเมินโรงเรียนที่มีคุณภาพสู่
มาตรฐานสากล. สืบค้นจาก
<http://www.opec.go.th/ckfinder/userfiles/files/general/worldclass/manual60.pdf>,
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2560b). แผนพัฒนาการศึกษาเอกชน พ.ศ.2560
- 2564. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2560). รายงานผลการสังเคราะห์ผลการ
ประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2554 – 2558) ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. สืบค้น
จาก <http://www.onesqa.or.th/upload/download/201704271505239.pdf>.
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2556). รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง “นโยบาย ยุทธศาสตร์ สำหรับ
การพัฒนาและแก้ไขปัญหาการศึกษาเอกชนให้เข้มแข็ง”. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการ
วุฒิสภา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579. กรุงเทพฯ:
พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2560a). คู่มือการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานระดับ
ก่อนประถมศึกษา. สืบค้นจาก [http://bet.obec.go.th/index/wp-
content/uploads/2018/01/School-Childhood-4.-Content.pdf](http://bet.obec.go.th/index/wp-content/uploads/2018/01/School-Childhood-4.-Content.pdf),
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2560b). คู่มือการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานระดับ
ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา. สืบค้นจาก [http://bet.obec.go.th/index/wp-
content/uploads/2018/01/School-Primary-And-Hight-4.-Content.pdf](http://bet.obec.go.th/index/wp-content/uploads/2018/01/School-Primary-And-Hight-4.-Content.pdf),
- สุจิตรา เทียนสวัสดิ์. (2550). ดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา: ข้อวิพากษ์และข้อเสนอแนะวิธีการคำนวณ.
พยาบาลสาร, 34(4), 1-9.
- สุพักตร์ พิบูลย์. (2557). “แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการประเมิน” ในประมวลสาระชุดวิชา วิธี
วิทยาการประเมินทางการศึกษา หน่วยที่ 1. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- อภิธีร์ ทรงบัณฑิตย์. (2550). การพัฒนาแบบประเมินสถานศึกษาตามแนวทางการประกันคุณภาพ การศึกษาระบบ มัลติคอม บัลดริจ สำหรับสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ,
- อรรถพล ศรีไพจิตรวรกุล. (2554). การพัฒนาแบบตรวจสอบรายการประเมินผู้เรียนระดับ ประถมศึกษาด้วยแฟ้มสะสมงานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย,
- อ้อมอารี สุวรรณศรี. (2553). การพัฒนากลยุทธ์การเสริมพลังอำนาจครูโรงเรียนเอกชน. วิทยานิพนธ์ ปริญญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2559). ความเป็นเลิศทางวิชาการ. วารสารครุศาสตร์, 14(3), 132-142.
- อุไรพรรณ เจนวาณิชยานนท์. (2536). การพัฒนาดัชนีสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการของคณะพยาบาล ศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา คณะ ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

ภาษาอังกฤษ

- Andrews R. Boyne G. A. Moon M. J. & Walker R. M. (2010). Assessing Organizational Performance: Exploring Differences Between Internal and External Measures. *International Public Management Journal*, 13(2), 105-129.
- Arcaro S. J. (1995). *Quality in Education: An Implementation Handbook*. Delray Beach, FL: St. Lucie Press.
- Arif M. (2007). Baldrige theory into practice: a generic model. *International Journal of Educational Management*, 21(2), 114-125.
- Baldrige Performance Excellence Program. (2017). *2017–2018 Baldrige Excellence Framework (Education): A Systems Approach to Improving Your Organization's Performance*. Gaithersburg, MD: U.S. Department of Commerce, National Institute of Standards and Technology. .
- Bichelmeyer B. A. . (2003). Checklist for Formatting Checklists. Retrieved from <http://www.wmich.edu/sites/default/files/attachments/u350/2014/formattingchecklist.pdf>

- Buytendijk F. (2006). The Five Keys to Building a High-Performance Organization (Garner Group). *Business Performance Management Magazine*.
- Conger J. A. and Kanungo R. N. (1998). The Empowerment Process: Integrating Theory and Practice. *Academy of Management Review*, 13(3), 471-482.
- Conrad C.F. and Blackburn R.T. . (1985). *Program Quality in Higher Education*. In Smart, J.C. (ed.). *Higher Education: Handbook of Theory and Research* (Vol. 1). New York: Agathorn.
- Daggett R. (2005). *Preparing students their future*. Rexford, NY: International Center for Leadership in Education.
- Gardner J. (1961). *Excellence*. New York: Haper and Row.
- Glickman C., Gordon S., & Ross-Grodon J. (2001). *Supervision and instructional leadership: A developmental approach* (5 ed.). Needham Heights, MA: Allyn and Bacon.
- Ka-ho M. (2003). Decentralization and marketization of education in Singapore. *Journal of Educational Administration*, 41(2), 348-366.
- Lau R. S. M., Zhao X., and Xiao M. (2004). Assessing quality management in China with MBQA criteria. *International Journal of Quality and Reliability Management*, 21(7), 699-713.
- Lezotte L. (1994). The nexus of instructional leadership and effective schools. *The School Administrator*, 51(6), 22-23.
- Linder J. C. and Brooks J. D. (2004). Transforming the Public Sector. *Outlook Journal*(October).
- Porter M. E. (1985). *Competitive Advantage. Creating and Sustaining Superior Performance*. New York: Free Press.
- Porter M. E. (2008). *On Competition* (Updated and Expanded ed.). Boston: Harvard Business School Press.
- Prybutok V., Zhang X., & Peak D. (2011). Assessing the effectiveness of the Malcolm Baldrige National Quality Award model with municipal government. *Socio-Economic Planning Sciences*, 45(3), 118-129.
- Robbin S. P. (1990). *Organization Theory: Structure, design, and application* (3 ed.). New Jersey: Prentice-Hall Inc.

- Ruben B. D., Russ T., Smulowitz S. M., and Connaughton S L. (2007). Evaluating the impact of organizational self assessment in higher education: The Malcolm Baldrige/Excellence in Higher Education framework. *Leadership & Organization Development Journal*, 28(3), 230-250.
- Scriven M. (1991). *Evaluation thesaurus* (4 ed.). Newbery Park, CA: Sage.
- Scriven M. (2000). The logic and methodology of checklists. Retrieved from http://www.wmich.edu/sites/default/files/attachments/u350/2014/logic%26methodology_dec07.pdf
- Scriven M. (2007). Key Evaluation Checklist. Retrieved from <http://www.wmich.edu/sites/default/files/attachments/u350/2014/key%20evaluation%20checklist.pdf>
- Sergiovanni T. J. (1991). *The Principalsip: A Reflective Practice Perspective* (2 ed.). Boston, Mass: Allyn and Bacon.
- Shannon G. S., & Bylsma P. (2007). *The Nine Characteristics of High-Performing Schools: A research-based resource for schools and districts to assist with improving student learning* (2 ed.). Olympia, WA: OSPI.
- Stedman L. C. (1987). The Effective Schools Formula Still Needs Changing: A Reply to Brookover. *Phi Delta Kappan*, 69(6), 439-442.
- Stufflebeam D. L. (1999). Program Evaluations Metaevaluation Checklist. Retrieved from http://www.wmich.edu/sites/default/files/attachments/u350/2014/program_metaeval_short.pdf
- Stufflebeam D. L. (2000). Guidelines for Developing Evaluation Checklists: The Checklists Development Checklist (CDC). Retrieved from http://www.wmich.edu/sites/default/files/attachments/u350/2014/guidelines_cdc.pdf
- Tee N. P. (2003). The Singapore School and the School Excellence Model. *Educational Research for Policy and Practice*, 2, 27-39.
- Waal A. A. . (2002). *Quest for Balance*. New York: John Wiley & Son.
- Walker-Egea C. F. (2014). *Design and Validation of an Evaluation Checklist for Organizational Readiness for Evaluation Capacity Development*. PH.D. Dissertation. University of South Florida.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อมูลสำหรับการวิจัยและตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิให้สัมภาษณ์เพื่อพัฒนาแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ
สำหรับโรงเรียนเอกชน

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุภายู ฉีระวณิชตระกูล
กศ.ด. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา
รองคณบดีฝ่ายพัฒนานิสิตและอาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา นิชมาภา
ค.ด. (การบริหารการศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. ดร.ศรีเรื่อน ลิขิตเดชาโรจน์
ศษ.ด. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้อำนวยการโรงเรียนอานวยวิทย์ อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ
(สถานศึกษารับรางวัลพระราชทาน)
4. ดร.ณสิกาญจน์ เจริญหิรัญธรณ์
Ed.D. (Educational Administration) University of Northern Philippines
อดีตผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนอนุบาลภาสินี (สถานศึกษารับรางวัลพระราชทาน)
ผู้ก่อตั้งโรงเรียน Neo Child Pre School อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ
5. ดร.บงกชกร วิทยานุกรณ์
ปร.ด. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้อำนวยการโรงเรียนมณีวรรณวิทยา อ.มาบตาพุด จ.ระยอง
(รางวัลทรงคุณค่า เกียรติยศแห่ง สช. OPEC Award
ประเภทผู้บริหารสถานศึกษายอดเยี่ยม)

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ
สำหรับโรงเรียนเอกชน

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สฎายุ อีระวนิชตระกูล
กศ.ด. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐภรณ์ หลาวทอง
ค.ด. (การวัดและประเมินผลการศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา
ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา นิยมภา
ค.ด. (การบริหารการศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
4. ดร.ปาริชาติ ปรียาโชติ
ปร.ด. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (กช.)
ผู้อำนวยการโรงเรียนปรียาโชติ อ.ตาคี จ.นครสวรรค์
5. ดร.ศรีเรื่อน ลิขิตเดชาโรจน์
ศษ.ด. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้อำนวยการโรงเรียนอำนวยการ อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ
(สถานศึกษารับรางวัลพระราชทาน)

**รายนามผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณากำหนดคะแนนจุดตัด
แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน**

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามมกนก
กศ.ด. (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อดีตหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สฎายุ ธีระวนิชตระกูล
กศ.ด. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา
รองคณบดีฝ่ายพัฒนานิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ
กศ.ด. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา
อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา นิยมภา
ค.ด. (การบริหารการศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
5. ดร.บงกชกร วิทยานุกรณ์
ปร.ด. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้อำนวยการโรงเรียนมณีวรรณวิทยา อ.มาบตาพุด จ.ระยอง
อาจารย์พิเศษภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ที่ ศร 0512.6(2791.10)/61-0129

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

18 มกราคม 2561

เรื่อง ขอลดลงใช้เครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายเอกพล สุมานันท์กุล นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผล การศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาแบบ ประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน" โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือ คือ แบบประเมินการจัดการศึกษาที่ มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน กับ โรงเรียนของท่าน โดยผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ตอบ แบบประเมิน ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษา ฝ่ายสนับสนุนวิชาการ

โทร. 0-2218-2565-97 ต่อ 6732

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 08-4102-2104 email: ekapon.edu.chula@gmail.com

ที่ ศธ 0512.6(2791.10)/61-0133

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

มกราคม 2561

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ศรีเรณู ลิขิตเดชาโรจน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายเอกพล สุมานันท์กุล นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผล การศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาแบบ ประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ต่อไป และขอขอบคุณมากในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

 (รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี จิโนกุล)
 รองคณบดี
 ปฏิบัติการแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษา ฝ่ายสนับสนุนวิชาการ

โทร. 0-2218-2565-97 ต่อ 6732

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 08-4102-2104 email: ekapon.edu.chula@gmail.com

ที่ ศร 0512.6(2791.01)/61-0380

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

20 กุมภาพันธ์ 2561

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

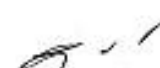
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายเอกพล สumanันทกุล นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผล การศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาแบบ ประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน" โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลด้วยแบบประเมินกับโรงเรียนของท่าน ทั้งนี้ นิสิต ผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าว เพื่อ ประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ซีโนกุล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษา ฝ่ายสนับสนุนวิชาการ

โทร. 0-2218-2565-97 ต่อ 6732

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 08-4102-2104 email: ekapon.edu.chula@gmail.com

ที่ ศบ 0512.6(2791.01)/61-0381

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

20 กุมภาพันธ์ 2561

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามถนง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายเอกพล สุมานันท์กุล นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผล การศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาแบบ ประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน" โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสิ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในงานนี้นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลด้วยแบบพิจารณาที่กำหนดคะแนนจุดตัดกับท่าน ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าว เพื่อ ประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามถนง)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษา ฝ่ายสนับสนุนวิชาการ

โทร. 0-2218-2565-97 ต่อ 6732

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 08-4102-2104 email: ekapon.edu.chula@gmail.com

ค่า IOC และค่าอำนาจจำแนกของข้อรายการประเมิน

ตาราง 1 ค่า IOC และค่าอำนาจจำแนกข้อรายการประเมินในองค์ประกอบด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ข้อรายการประเมิน	ค่า IOC	ค่าอำนาจจำแนก
1. ผู้บริหารร่วมกับครูบุคลากร กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและค่านิยมของโรงเรียน	0.60	0.467
2. ผู้บริหารถ่ายทอดวิสัยทัศน์ พันธกิจและค่านิยมผ่านกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน	0.60	0.304
3. ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนตามกฎระเบียบและจรรยาบรรณ	1.00	0.205
4. ผู้บริหารสื่อสารกับครูบุคลากร ผู้เรียน ผู้ปกครอง อย่างเหมาะสมชัดเจน	1.00	0.438
5. ผู้บริหารรับฟังความเห็นของครู บุคลากร ผู้เรียน ผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดี	1.00	0.467
6. ผู้บริหารใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social media) ในการสื่อสารเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดี	1.00	0.440
7. ผู้บริหารจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและจัดสวัสดิภาพแก่ครูบุคลากรเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียน	0.80	0.614
8. ผู้บริหารสนับสนุนการเรียนรู้ของครูบุคลากรและผู้เรียนเพื่อการพัฒนาโรงเรียน	1.00	0.539
9. ผู้บริหารสร้างวัฒนธรรมการทำงานเพื่อให้ครูบุคลากรและผู้เรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	0.80	0.329
10. ผู้บริหารกระจายอำนาจการบริหารและการตัดสินใจให้แก่ครูบุคลากร	0.80	0.651
11. ผู้บริหารจัดการการเงินอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้และเป็นที่ยอมรับ	1.00	0.555
12. ผู้บริหารกำหนดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนกลยุทธ์อย่างน้อยปีละสองครั้ง	1.00	0.392
13. คณะกรรมการบริหารโรงเรียนประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	1.00	0.391
14. ผู้บริหารนำผลการประเมินการปฏิบัติงานตามแผนกลยุทธ์มาพัฒนาปรับปรุงการบริหารจัดการ	1.00	0.585

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อรายการประเมิน	ค่า IOC	ค่าอำนาจจำแนก
15. ผู้บริหารกำกับดูแลให้ครูและบุคลากรปฏิบัติงานตามกฎระเบียบ ข้อบังคับและเป็นไปตามหลักจริยธรรม	0.80	0.470
16. ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับและเป็นไปตามหลักจริยธรรม	1.00	0.531
17. ผู้บริหารประเมินผลการปฏิบัติงานครูบุคลากร และผู้เรียน ตามกฎระเบียบ ข้อบังคับและเป็นไปตามหลักจริยธรรม	0.80	0.280
18. ผู้บริหารสำรวจข้อกังวลใจหรือความคิดเห็นจากผู้ปกครองและชุมชนเกี่ยวกับผลกระทบการดำเนินงานของโรงเรียนที่มีต่อสังคม	1.00	0.306
19. ผู้บริหารนำผลการสำรวจมาจัดทำแผนกลยุทธ์	0.60	0.411
20. ผู้บริหารยินดีให้บริการกับชุมชนในกิจกรรมต่างๆ	1.00	0.535

ตาราง 2 ค่า IOC และค่าอำนาจจำแนกข้อรายการประเมินในองค์ประกอบด้านการวางแผนกลยุทธ์

ข้อรายการประเมิน	ค่า IOC	ค่าอำนาจจำแนก
1. แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานจัดทำแผนกลยุทธ์ ประกอบด้วยครูบุคลากร ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง	1.00	0.684
2. การกำหนดกลยุทธ์มีความชัดเจนและมีกรอบการปรับปรุงแผน ทั้งระยะสั้นและระยะยาว	0.80	0.760
3. ใช้โอกาสเชิงกลยุทธ์และความเสี่ยงที่ท้าทายกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน	1.00	0.531
4. สร้างนวัตกรรมจากโอกาสเชิงกลยุทธ์และความเสี่ยงที่ท้าทาย	1.00	0.603
5. กำหนดสมรรถนะหลักของโรงเรียนที่ช่วยให้บรรลุตามกลยุทธ์ได้	1.00	0.508
6. กำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ไว้ชัดเจนและตอบสนองความเปลี่ยนแปลงที่กำหนดไว้ในแผน	1.00	0.719
7. วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์สนองตอบความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง	1.00	0.804
8. วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์สอดคล้องกับระบบการเรียนการสอน ระบบสนับสนุนและสมรรถนะหลักของโรงเรียน	1.00	0.831
9. วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์สามารถทำให้สำเร็จตามกรอบระยะเวลาของแผนได้	1.00	0.737

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อรายการประเมิน	ค่า IOC	ค่าอำนาจจำแนก
10. แผนปฏิบัติการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ทั้งระยะสั้นและระยะยาว	1.00	0.777
11. จัดทำแผนบริหารความเสี่ยง	0.80	0.777
12. จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์	0.80	0.383
13. กำหนดค่าเป้าหมายล่วงหน้าและตัวชี้วัดความสำเร็จที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์	1.00	0.784
14. มีการปรับปรุงแผนปฏิบัติการตามสภาการณ์จริง	1.00	0.760
15. นำแผนปฏิบัติการที่ปรับปรุงไปใช้ได้เร็วทันเวลา	1.00	0.668
16. ครูบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถปรับตัวได้ตามแผนปฏิบัติการที่ปรับปรุง	1.00	0.700

ตาราง 3 ค่า IOC และค่าอำนาจจำแนก ข้อรายการประเมินในองค์ประกอบด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ข้อรายการประเมิน	ค่า IOC	ค่าอำนาจจำแนก
1. มีผลศึกษาความต้องการและความคาดหวังของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	1.00	0.392
2. ดำเนินการรับฟังปัญหาผ่านสื่อสังคมออนไลน์	1.00	0.378
3. ดำเนินการรับฟังแนวทางการพัฒนาจากศิษย์เก่าเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงโรงเรียน	1.00	0.607
4. ดำเนินการเปิดรับฟังผู้ปกครองและชุมชนเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการบริการ	1.00	0.610
5. มีผลการประเมินความพึงพอใจและความผูกพันของผู้เรียนผู้ปกครองและชุมชน	1.00	0.657
6. นำผลการประเมินเปรียบเทียบกับคู่แข่งหรือเกณฑ์มาตรฐาน	1.00	0.524
7. นำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน	1.00	0.609
8. มีผลการประเมินความต้องการด้านหลักสูตรและการบริการของผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง	1.00	0.513
9. นำผลการประเมินความต้องการมาปรับปรุงหลักสูตรและการบริการ	1.00	0.534
10. จัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านหลักสูตรและการบริการ	1.00	0.513
11. ผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถสืบค้นข้อมูลสารสนเทศด้านหลักสูตรและการบริการได้อย่างสะดวก	0.80	0.606

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อรายการประเมิน	ค่า IOC	ค่าอำนาจจำแนก
12. นำสารสนเทศจากผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องมากำหนดเป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อตอบสนองความต้องการและความคาดหวัง	1.00	0.655
13. เผยแพร่ภาพลักษณ์ที่ดีของโรงเรียนผ่านสื่อสังคมออนไลน์	1.00	0.508
14. ใช้สื่อสังคมออนไลน์ประชาสัมพันธ์และสร้างความผูกพันระหว่างบ้านกับโรงเรียน	1.00	0.297
15. เมื่อเกิดข้อร้องเรียนสามารถดำเนินการแก้ไขได้ทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพ	1.00	0.436
16. มีมาตรการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาข้อร้องเรียนซ้ำและเรียกความเชื่อมั่นกลับคืนได้เป็นอย่างดี	1.00	0.563

ตาราง 4 ค่า IOC และค่าอำนาจจำแนกข้อรายการประเมินในองค์ประกอบด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้

ข้อรายการประเมิน	ค่า IOC	ค่าอำนาจจำแนก
1. ดำเนินการคัดเลือก รวบรวม ปรับปรุงและบูรณาการสารสนเทศเพื่อการติดตามการดำเนินงานของโรงเรียน	1.00	0.740
2. วัดผลด้านการเงินทั้งระยะสั้นและระยะยาวอย่างน้อยภาคเรียนละหนึ่งครั้ง	1.00	0.554
3. ใช้ข้อมูลสารสนเทศเชิงเปรียบเทียบเพื่อการตัดสินใจและสร้างนวัตกรรม	1.00	0.680
4. ใช้ข้อมูลการรับฟังปัญหาและข้อร้องเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนและการบริหารจัดการ	1.00	0.568
5. ปรับปรุงระบบการวัดผลการดำเนินงานของโรงเรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ	1.00	0.719
6. มีคณะกรรมการ/คณะทำงานเพื่อติดตามทบทวนผลการดำเนินงานของโรงเรียน	1.00	0.477
7. วิเคราะห์ผลการดำเนินงานเพื่อทบทวนขีดความสามารถของครู บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง	1.00	0.637
8. ทบทวนผลการดำเนินงานด้านการเงิน และการบรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์	1.00	0.627
9. นำข้อค้นพบจากการทบทวนผลการดำเนินงานไปปรับปรุงเพื่อให้เป็นไปตามแผนกลยุทธ์	1.00	0.832

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อรายการประเมิน	ค่า IOC	ค่าอำนาจจำแนก
10. นำข้อค้นพบจากการทบทวนผลการดำเนินงานไปปรับปรุงพัฒนา/สร้างนวัตกรรม	1.00	0.781
11. ครูบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันปรับปรุงผลการดำเนินงานให้ไปในทิศทางเดียวกัน	1.00	0.778
12. แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานรวบรวมและตรวจสอบคุณภาพข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน	1.00	0.569
13. ข้อมูลสารสนเทศแบบเอกสารมีความแม่นยำ ถูกต้อง สมบูรณ์ เชื่อถือได้	1.00	0.782
14. ข้อมูลสารสนเทศแบบอิเล็กทรอนิกส์มีความแม่นยำ ถูกต้อง สมบูรณ์ เชื่อถือได้	1.00	0.508
15. ข้อมูลสารสนเทศมีความทันสมัย ใช้งานได้ง่าย	1.00	0.660
16. ข้อมูลสารสนเทศสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง	1.00	0.700
17. จัดกระบวนการสร้าง จัดการและถ่ายทอดองค์ความรู้ระหว่างครูบุคลากร	1.00	0.766
18. จัดกระบวนการผสมผสานและถ่ายทอดข้อมูลสารสนเทศระหว่างผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง	1.00	0.808
19. จัดกิจกรรมแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practice) ภายในโรงเรียน	1.00	0.616
20. จัดหรือเข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมและการปฏิบัติที่เป็นเลิศระหว่างโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1.00	0.677

ตาราง 5 ค่า IOC และค่าอำนาจจำแนกข้อรายการประเมินในองค์ประกอบด้านการมุ่งเน้นบุคลากร

ข้อรายการประเมิน	ค่า IOC	ค่าอำนาจจำแนก
1. ดำเนินการประเมินด้านขีดความสามารถ ทักษะ สมรรถนะและจำนวนครูบุคลากรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง	1.00	0.633
2. ดำเนินการสรรหาและธำรงรักษาครู บุคลากรใหม่ที่เหมาะสม สอดคล้องกับวัฒนธรรมองค์กร	1.00	0.538
3. ดำเนินการเพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากการลดลงของครูบุคลากร	1.00	0.466
4. เตรียมความพร้อมให้ครูบุคลากรอย่างเสมอเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านบุคลากรในอนาคต	1.00	0.626
5. ส่งเสริมให้ครูบุคลากรปฏิบัติงานโดยมุ่งเน้นผู้เรียนและเกิดผลการดำเนินงานที่ดีกว่าผลที่คาดหวัง	1.00	0.497
6. จัดสภาพแวดล้อมเพื่อสุขอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานของครูบุคลากร	1.00	0.309
7. กำหนดตัวชี้วัดด้านการปรับปรุงพัฒนาสภาพแวดล้อมในการทำงานของครูบุคลากร	1.00	0.547
8. จัดสวัสดิการครูบุคลากรเป็นไปตามข้อกำหนดพื้นฐานตามกฎหมายหรือนโยบายภาครัฐ	1.00	0.313
9. จัดสวัสดิการและสวัสดิภาพเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากข้อกำหนดพื้นฐานตามกฎหมายและนโยบายภาครัฐ	1.00	0.309
10. จัดสวัสดิการและสวัสดิภาพอย่างเหมาะสม สอดคล้องความต้องการและความหลากหลายของครูบุคลากร	1.00	0.262
11. ส่งเสริมความคิดหลากหลาย เน้นการสื่อสารแบบเปิดกว้างและเอื้ออำนาจในการปฏิบัติงานของครูบุคลากร	1.00	0.363
12. กำหนดปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันของครูบุคลากร จำแนกตามกลุ่มหรือประเภทของครูบุคลากร	1.00	0.628
13. มีผลการประเมินความผูกพันทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ จำแนกตามความแตกต่างของครูบุคลากร	1.00	0.614
14. ยกย่องชมเชยหรือให้รางวัลแก่ครูบุคลากรที่มีผลงานโดดเด่น	1.00	0.391
15. จัดกิจกรรมส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ครูบุคลากรสร้างนวัตกรรมที่มุ่งเน้นผู้เรียน การเรียนรู้และการบรรลุเป้าหมายการดำเนินงานของโรงเรียน	1.00	0.109
16. พัฒนาครูบุคลากรโดยเน้นสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานอย่างมีจริยธรรม	1.00	0.354

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อรายการประเมิน	ค่า IOC	ค่าอำนาจจำแนก
17. ปรับปรุงผลการดำเนินงานของครูบุคลากรโดยเน้นการเปรียบเทียบและการสร้างนวัตกรรม	1.00	0.401
18. ปรับปรุงผลการดำเนินงานของครูบุคลากรเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	1.00	0.395
19. ดำเนินการประเมินการเรียนรู้กับความผูกพันเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของครูบุคลากร	1.00	0.545
20. ดำเนินการพัฒนาวิชาชีพครูและวางแผนความก้าวหน้าในตำแหน่งหัวหน้างาน/ ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน	1.00	0.362

ตาราง 6 ค่า IOC และค่าอำนาจจำแนกข้อรายการประเมินในองค์ประกอบด้านคุณภาพ
การปฏิบัติงาน

ข้อรายการประเมิน	ค่า IOC	ค่าอำนาจจำแนก
1. ประเมินความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนด้านการจัดหลักสูตรและการบริการ	1.00	0.498
2. ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การบริการและการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน	1.00	0.458
3. ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานของโรงเรียน	1.00	0.418
4. ใช้องค์ความรู้และขีดความสามารถของครูบุคลากรในการพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานของโรงเรียน	1.00	0.447
5. ระบุตัวชี้วัดด้านกระบวนการและผลการทำงานเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามข้อกำหนด	1.00	0.432
6. จัดระบบการสนับสนุนที่ทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามข้อกำหนด/แผนปฏิบัติการ	1.00	0.443
7. ดำเนินการปรับปรุงกระบวนการทำงานของครูบุคลากรเพื่อเพิ่มการเรียนรู้ของผู้เรียน	1.00	0.443
8. ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาและการบริการเพื่อสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูบุคลากร	1.00	0.540
9. ใช้บริการ/ได้รับบริการจากหน่วยงานภายนอกเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ	1.00	0.672

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อรายการประเมิน	ค่า IOC	ค่าอำนาจจำแนก
10. ประเมินการดำเนินงานของหน่วยงานภายนอกที่เข้าร่วมจัดการศึกษา	1.00	0.670
11. นำผลการประเมินมาปรับปรุงการดำเนินงานของหน่วยงานภายนอกที่เข้าร่วมจัดการศึกษา	1.00	0.683
12. ระบุโอกาสเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนานวัตกรรม	1.00	0.810
13. จัดสรรทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรม	1.00	0.764
14. ปรับปรุง/พัฒนานวัตกรรม หรือยุติการสนับสนุนนวัตกรรมเพื่อนำไปใช้ประโยชน์อื่นในโรงเรียน	1.00	0.805
15. วิเคราะห์งาน (Job analysis) เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน	1.00	0.849
16. ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานเพื่อลดความผิดพลาด	1.00	0.876
17. ติดตามควบคุมการใช้จ่ายตามแผนจัดสรรทรัพยากร	1.00	0.628
18. วิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อการปรับปรุงวิธีการทำงาน	1.00	0.885
19. เปรียบเทียบการปฏิบัติงานกับโรงเรียนอื่นเพื่อนำมาปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงาน	1.00	0.634
20. ผลการปฏิบัติงานบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนกลยุทธ์	1.00	0.835
21. กระบวนการปฏิบัติงานส่งเสริมให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	1.00	0.859
22. กระบวนการปฏิบัติงานทำให้บรรลุเป้าหมายตามระยะเวลาที่กำหนดไว้	1.00	0.859
23. ระบบสารสนเทศมีความน่าเชื่อถือ ถูกต้อง ทันเหตุการณ์และใช้งานได้ง่าย	1.00	0.756
24. ระบุและจัดอันดับระบบสารสนเทศที่ต้องรักษาความปลอดภัยและป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์	1.00	0.724
25. ดำเนินการค้นหาและกู้คืนระบบได้ทันที่ในกรณีเกิดความเสียหาย	1.00	0.726
26. จัดทำแผนป้องกันอุบัติเหตุ การวิเคราะห์สาเหตุและการฟื้นฟูหลังเกิดเหตุ	1.00	0.687
27. ดำเนินการซักซ้อมป้องกันหรือบรรเทาภัยพิบัติหรือภาวะฉุกเฉินอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	1.00	0.754
28. ปรับปรุงแผนป้องกันภัยอย่างสม่ำเสมอเพื่อสร้างความมั่นใจในการรักษาความปลอดภัย	1.00	0.749

ตาราง 7 ค่า IOC และค่าอำนาจจำแนกข้อรายการประเมินในองค์ประกอบด้านผลลัพธ์

การดำเนินงานของโรงเรียน

ข้อรายการประเมิน	ค่า IOC	ค่าอำนาจจำแนก
1. จัดทำรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเชิงเปรียบเทียบทั้งระดับโรงเรียนและระดับต้นสังกัดหรือระดับประเทศ	1.00	0.393
2. จัดทำรายงานผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน	1.00	0.532
3. จัดทำรายงานความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้ปกครองต่อการให้บริการทางการศึกษา	1.00	0.627
4. ผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนหรือ ผลการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอยู่ในระดับดีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 90 ของจำนวนผู้เรียนทั้งหมด	1.00	0.492
5. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานที่สำเร็จตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์	1.00	0.498
6. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานด้านความพร้อมต่อภาวะฉุกเฉิน	1.00	0.671
7. จัดทำรายงานการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและครู	1.00	0.630
8. ผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์มากกว่าร้อยละ 90	1.00	0.722
9. ครูและ/หรือผู้เรียนมีผลการสร้างหรือพัฒนานวัตกรรม	1.00	0.734
10. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานของหน่วยงานภายนอกที่เข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษา	1.00	0.681
11. จัดทำรายงานที่แสดงถึงความประหยัดและคุ้มค่าจากการให้บริการของหน่วยงานภายนอก	1.00	0.644
12. จัดทำรายงานที่แสดงประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานของหน่วยงานภายนอกเชิงเปรียบเทียบ	1.00	0.661
13. จัดทำรายงานผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา	1.00	0.895
14. จัดทำรายงานผลการสร้างความสัมพันธ์อันดีและความผูกพันของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	1.00	0.927
15. จัดทำรายงานอัตราการเพิ่ม/ลดของผู้เรียนเชิงเปรียบเทียบ	1.00	0.815
16. จัดทำรายงานผลการพัฒนาความผูกพันและความพึงพอใจของครูบุคลากร	1.00	0.887
17. จัดทำรายงานผลการพัฒนาวิชาชีพครูบุคลากรทุกระดับ	1.00	0.885
18. จัดทำรายงานด้านอัตรากำลังและสมรรถนะของครูบุคลากร	1.00	0.851

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อรายการประเมิน	ค่า IOC	ค่าอำนาจจำแนก
19. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานด้านสวัสดิการและสวัสดิภาพของครูบุคลากร	1.00	0.854
20. จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานที่แสดงความรับผิดชอบต่อการเงินอย่างโปร่งใส	1.00	0.414
21. จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของครูบุคลากรที่สอดคล้องตามกฎระเบียบข้อบังคับ	1.00	0.640
22. จัดทำรายงานผลการสนับสนุนหรือสร้างความสัมพันธ์ต่อชุมชน	1.00	0.643
23. ผู้บริหารเป็นที่ยอมรับในการปฏิบัติตามกฎระเบียบและจรรยาบรรณ	1.00	0.411
24. โรงเรียนเป็นที่ยอมรับและได้รับความร่วมมือจากชุมชน	1.00	0.586
25. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ในแผนปฏิบัติการ	1.00	0.541
26. มีสรุปผลการปรับปรุงแผนปฏิบัติการตามสภาการณ์จริงและการนำไปใช้	1.00	0.548
27. ผู้บริหารนำวิสัยทัศน์และพันธกิจไปสู่การปฏิบัติได้เป็นรูปธรรม	1.00	0.560
28. จัดทำรายงานการใช้งบประมาณที่ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ	1.00	0.325
29. จัดทำแผนการระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมของโรงเรียน	1.00	0.638
30. มีจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีการศึกษา	1.00	0.448

ภาคผนวก ง
ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของโมเดลการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็น
เลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง
โมเดลการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

DATE: 5/18/2018

TIME: 16:28

L I S R E L 8.80

BY

Karl G. Jreskog & Dag Srbom

This program is published exclusively by
Scientific Software International, Inc.

7383 N. Lincoln Avenue, Suite 100

Lincolnwood, IL 60712, U.S.A.

Phone: (800)247-6113, (847)675-0720, Fax: (847)675-2140

Copyright by Scientific Software International, Inc., 1981-2006

Use of this program is subject to the terms specified in the
Universal Copyright Convention.

Website: www.ssicentral.com

The following lines were read from file C:\Users\jaaeb\Desktop\Form_Private\private.LPJ:

TI
!DA NI=17 NO=273 MA=CM
SY='C:\Users\jaaeb\Desktop\Form_Private\private.DSF'
MO NY=17 NK=1 NE=7 BE=FU GA=FI PS=SY TE=SY
LE
LEADERSH STRATEGY CUSTOMER MEASURE WORKFORC OPERATIO RESULTS
LK
EXCELLEN
FR LY(2,1)LY(4,2)LY(6,3)LY(8,4)LY(10,5)LY(12,6)LY(14,7)LY(15,7)LY(16,7)
FR LY(17,7)GA(1,1)GA(2,1)GA(3,1)GA(4,1)GA(5,1)GA(6,1)GA(7,1)TE(3,2)
FR TE(4,1)TE(4,2)TE(5,1)TE(7,3)TE(7,6)TE(8,2)TE(9,1)TE(9,3)TE(9,5)
FR TE(9,6)TE(10,1)TE(10,3)TE(10,5)TE(11,2)TE(11,5)TE(11,8)TE(11,9)TE(12,1)
FR TE(12,2)TE(12,3)TE(12,5)TE(12,6)TE(13,5)TE(13,9)TE(14,6)TE(14,10)TE(14,13)
FR TE(15,8)TE(15,9)TE(15,11)TE(15,14)TE(16,1)TE(16,3)TE(16,5)TE(16,6)TE(16,7)
FR TE(16,8)TE(16,10)TE(16,11)TE(16,12)TE(16,13)TE(17,10)TE(17,12)TE(17,13)
VA 1.56 LY(1,1)
VA 3.37 LY(3,2)
VA 3.04 LY(5,3)
VA 5.33 LY(7,4)
VA 4.13 LY(9,5)
VA 7.14 LY(11,6)
VA 6.90 LY(13,7)

PD
OU AM PC RS EF FS SS SC AD=200

TI

Number of Input Variables 17
Number of Y - Variables 17
Number of X - Variables 0
Number of ETA - Variables 7
Number of KSI - Variables 1
Number of Observations 273

TI

Covariance Matrix

	SE_LEAD	GOVERN	STRDEV	STRIMP	VOICE	CUST_ENG
SE_LEAD	4.96					
GOVERN	5.21	12.97				
STRDEV	3.75	9.11	13.72			
STRIMP	3.19	6.31	8.48	8.37		
VOICE	2.40	7.47	8.21	5.69	15.10	
CUST_ENG	4.66	9.29	10.02	7.74	12.75	20.26
MEAS_ANA	6.60	13.79	15.73	11.11	13.52	20.17
INFO_KM	4.49	9.67	11.54	8.27	10.21	13.87
WF_ENVI	5.88	10.49	9.60	7.86	8.25	12.17
WF_ENGA	6.67	11.92	10.94	8.21	9.71	14.54
PROCESS	8.77	19.58	19.97	15.00	17.65	24.78
EFFECTIV	7.09	16.85	18.92	15.41	20.92	27.27
R_STUD	7.82	17.47	18.36	13.83	16.82	23.93
R_CUST	1.51	4.07	4.19	2.88	5.10	6.62
R_WF	2.37	6.02	6.50	4.64	7.31	8.51
R_LEAD	4.76	8.70	7.54	6.08	7.31	9.41
R_BUGD	1.70	3.97	3.85	2.82	4.01	4.94

Covariance Matrix

	MEAS_ANA	INFO_KM	WF_ENVI	WF_ENGA	PROCESS	EFFECTIV
MEAS_ANA	32.72					
INFO_KM	21.83	20.51				
WF_ENVI	18.81	14.45	21.28			
WF_ENGA	21.15	15.66	18.83	25.26		
PROCESS	35.76	28.99	27.91	30.00	57.39	
EFFECTIV	36.84	29.30	26.15	29.39	50.95	71.01
R_STUD	34.32	25.97	23.71	27.62	46.58	50.31
R_CUST	8.49	6.22	5.68	5.90	10.87	11.81
R_WF	12.50	9.84	9.80	9.87	18.67	17.82

R_LEAD	15.65	10.34	13.27	15.16	21.04	18.92
R_BUGD	7.26	5.26	5.54	6.82	9.91	9.34

Covariance Matrix

	R_STUD	R_CUST	R_WF	R_LEAD	R_BUGD
R_STUD	61.54				
R_CUST	14.69	6.26			
R_WF	19.53	6.66	10.84		
R_LEAD	21.66	6.70	10.47	18.52	
R_BUGD	9.84	2.56	4.17	5.79	3.15

TI

Number of Iterations = 23

LISREL Estimates (Maximum Likelihood)

LAMBDA-Y

	LEADERSH	STRATEGY	CUSTOMER	MEASURE	WORKFORC	OPERATIO
SE_LEAD	1.56	--	--	--	--	--
GOVERN	3.34	--	--	--	--	--
(0.29)						
11.51						
STRDEV	--	3.37	--	--	--	--
STRIMP	--	2.48	--	--	--	--
(0.14)						
18.04						
VOICE	--	--	3.04	--	--	--
CUST_ENG	--	--	3.92	--	--	--
(0.25)						
15.62						
MEAS_ANA	--	--	--	5.33	--	--
INFO_KM	--	--	--	4.09	--	--
(0.17)						
24.30						
WF_ENVI	--	--	--	--	4.13	--
WF_ENGA	--	--	--	--	4.52	--
(0.21)						
21.34						
PROCESS	--	--	--	--	--	7.14
EFFECTIV	--	--	--	--	--	7.36
(0.33)						
21.96						
R_STUD	--	--	--	--	--	--
R_CUST	--	--	--	--	--	--

R_WF -- -- -- -- --
 R_LEAD -- -- -- -- --
 R_BUGD -- -- -- -- --

LAMBDA-Y

RESULTS

 SE_LEAD --
 GOVERN --
 STRDEV --
 STRIMP --
 VOICE --
 CUST_ENG --
 MEAS_ANA --
 INFO_KM --
 WF_ENVI --
 WF_ENGA --
 PROCESS --
 EFFECTIV --
 R_STUD 6.90
 R_CUST 1.65
 (0.10)
 16.97
 R_WF 2.56
 (0.13)
 19.66
 R_LEAD 3.52
 (0.21)
 16.96
 R_BUGD 1.43
 (0.08)
 18.76

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 CHULALONGKORN UNIVERSITY

GAMMA

EXCELLEN

 LEADERSH 0.80
 (0.08)
 9.87
 STRATEGY 0.84
 (0.06)
 15.01
 CUSTOMER 0.89
 (0.07)
 12.81
 MEASURE 0.95
 (0.05)
 18.65

WORKFORC 0.92
 (0.06)
 16.47
 OPERATIO 0.99
 (0.05)
 20.34
 RESULTS 0.97
 (0.06)
 17.37

Covariance Matrix of ETA and KSI

	LEADERSH	STRATEGY	CUSTOMER	MEASURE	WORKFORC	OPERATIO
LEADERSH	0.98					
STRATEGY	0.67	0.98				
CUSTOMER	0.71	0.74	1.06			
MEASURE	0.76	0.79	0.84	0.99		
WORKFORC	0.74	0.77	0.82	0.87	0.99	
OPERATIO	0.80	0.83	0.88	0.94	0.91	0.97
RESULTS	0.77	0.81	0.86	0.92	0.89	0.96
EXCELLEN	0.80	0.84	0.89	0.95	0.92	0.99

Covariance Matrix of ETA and KSI

	RESULTS	EXCELLEN
RESULTS	1.15	
EXCELLEN	0.97	1.00

Squared Multiple Correlations for Structural Equations

	LEADERSH	STRATEGY	CUSTOMER	MEASURE	WORKFORC	OPERATIO
	0.66	0.71	0.74	0.91	0.85	1.02

Squared Multiple Correlations for Structural Equations

RESULTS
0.81

Squared Multiple Correlations for Reduced Form

	LEADERSH	STRATEGY	CUSTOMER	MEASURE	WORKFORC	OPERATIO
	0.66	0.71	0.74	0.91	0.85	1.02

Squared Multiple Correlations for Reduced Form

RESULTS

0.81

Squared Multiple Correlations for Y - Variables

SE_LEAD	GOVERN	STRDEV	STRIMP	VOICE	CUST_ENG
0.48	0.85	0.83	0.73	0.65	0.82

Squared Multiple Correlations for Y - Variables

MEAS_ANA	INFO_KM	WF_ENVI	WF_ENGA	PROCESS	EFFECTIV
0.86	0.81	0.79	0.81	0.85	0.73

Squared Multiple Correlations for Y - Variables

R_STUD	R_CUST	R_WF	R_LEAD	R_BUGD
0.88	0.50	0.69	0.77	0.75

Goodness of Fit Statistics

Degrees of Freedom = 67

Minimum Fit Function Chi-Square = 82.63 (P = 0.094)

Normal Theory Weighted Least Squares Chi-Square = 78.43 (P = 0.16)

Estimated Non-centrality Parameter (NCP) = 11.43

90 Percent Confidence Interval for NCP = (0.0 ; 37.67)

Minimum Fit Function Value = 0.30

Population Discrepancy Function Value (F0) = 0.042

90 Percent Confidence Interval for F0 = (0.0 ; 0.14)

Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) = 0.025

90 Percent Confidence Interval for RMSEA = (0.0 ; 0.045)

P-Value for Test of Close Fit (RMSEA < 0.05) = 0.98

Expected Cross-Validation Index (ECVI) = 0.92

90 Percent Confidence Interval for ECVI = (0.88 ; 1.02)

ECVI for Saturated Model = 1.12

ECVI for Independence Model = 53.93

Chi-Square for Independence Model with 136 Degrees of Freedom = 14636.19

Independence AIC = 14670.19

Model AIC = 250.43

Saturated AIC = 306.00

Independence CAIC = 14748.55

Model CAIC = 646.85

Saturated CAIC = 1011.25

Normed Fit Index (NFI) = 0.99

Non-Normed Fit Index (NNFI) = 1.00

Parsimony Normed Fit Index (PNFI) = 0.49

Comparative Fit Index (CFI) = 1.00

Incremental Fit Index (IFI) = 1.00

Relative Fit Index (RFI) = 0.99

Critical N (CN) = 319.73

Root Mean Square Residual (RMR) = 0.42

Standardized RMR = 0.025

Goodness of Fit Index (GFI) = 0.97

Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) = 0.93

Parsimony Goodness of Fit Index (PGFI) = 0.42

TI

Completely Standardized Solution

LAMBDA-Y

	LEADERSH	STRATEGY	CUSTOMER	MEASURE	WORKFORC	OPERATIO
SE_LEAD	0.69	--	--	--	--	--
GOVERN	0.92	--	--	--	--	--
STRDEV	--	0.91	--	--	--	--
STRIMP	--	0.85	--	--	--	--
VOICE	--	--	0.81	--	--	--
CUST_ENG	--	--	0.90	--	--	--
MEAS_ANA	--	--	0.93	--	--	--
INFO_KM	--	--	0.90	--	--	--
WF_ENVI	--	--	0.89	--	--	--
WF_ENGA	--	--	0.90	--	--	--
PROCESS	--	--	--	--	0.92	--
EFFECTIV	--	--	--	--	0.86	--
R_STUD	--	--	--	--	--	--
R_CUST	--	--	--	--	--	--
R_WF	--	--	--	--	--	--
R_LEAD	--	--	--	--	--	--
R_BUGD	--	--	--	--	--	--

LAMBDA-Y

RESULTS

SE_LEAD	--
GOVERN	--

STRDEV --
 STRIMP --
 VOICE --
 CUST_ENG --
 MEAS_ANA --
 INFO_KM --
 WF_ENVI --
 WF_ENGA --
 PROCESS --
 EFFECTIV --
 R_STUD 0.94
 R_CUST 0.71
 R_WF 0.83
 R_LEAD 0.88
 R_BUGD 0.87

GAMMA

EXCELLEN

LEADERSH 0.81
 STRATEGY 0.84
 CUSTOMER 0.86
 MEASURE 0.95
 WORKFORC 0.92
 OPERATIO 1.01
 RESULTS 0.90

Correlation Matrix of ETA and KSI

	LEADERSH	STRATEGY	CUSTOMER	MEASURE	WORKFORC	OPERATIO
LEADERSH	1.00					
STRATEGY	0.68	1.00				
CUSTOMER	0.70	0.73	1.00			
MEASURE	0.77	0.81	0.82	1.00		
WORKFORC	0.75	0.78	0.79	0.88	1.00	
OPERATIO	0.82	0.85	0.87	0.97	0.93	1.00
RESULTS	0.73	0.76	0.77	0.86	0.83	0.91
EXCELLEN	0.81	0.84	0.86	0.95	0.92	1.01

Correlation Matrix of ETA and KSI

RESULTS EXCELLEN

RESULTS 1.00
 EXCELLEN 0.90 1.00

แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน สร้างขึ้นเพื่อให้โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ใช้ในการประเมินตนเองเกี่ยวกับจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งมีองค์ประกอบหลัก 7 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน (2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (3) การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (4) การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ (5) การมุ่งเน้นบุคลากร (6) คุณภาพการปฏิบัติงาน และ (7) ผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน โดยควรประเมินเน้นที่อรรถวิสัยของโรงเรียน

แบบประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน มีจำนวน 19 หน้า ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน และ ส่วนที่ 2 รายการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อรายการและกรอกรหัสลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริง

1. ตำแหน่งของผู้ตอบแบบประเมิน ผู้บริหาร (ผู้รับใบอนุญาต/ผู้จัดการ/ผู้อำนวยการ) ผู้ช่วยผู้บริหาร ครู
2. ระดับการศึกษาที่โรงเรียนจัดบริการ (ตอบได้มากกว่า 1 ช่อง)
 ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย
3. โรงเรียนเคยเข้าร่วมการประเมินเพื่อขอรับรางวัลพระราชทานหรือไม่ เคย ไม่เคย
4. โรงเรียนเคยเข้าร่วมการประเมินคุณภาพสู่มาตรฐานสากลของ สช. หรือไม่ เคย ไม่เคย
5. จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน
6. โรงเรียนตั้งอยู่ในจังหวัด.....

ส่วนที่ 2 รายการประเมินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนเอกชน
 คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติที่โรงเรียนของท่านได้ปฏิบัติจริงในการดำเนินการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ
 และทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าหลักฐานที่โรงเรียนมีปรากฏอยู่จริง ทั้งนี้ในช่องระดับการปฏิบัติมีความหมายดังนี้

ระดับ 0 หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ/ไม่มีปรากฏ
 ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือมีปรากฏอยู่ในระดับน้อยหรือน้อยมาก (ไม่เกินร้อยละ 30)
 ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือมีปรากฏอยู่เป็นบางส่วน (ระหว่างร้อยละ 30 ถึง 70)
 ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือมีปรากฏอยู่เป็นส่วนใหญ่ (มากกว่าร้อยละ 70)

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ			หลักฐาน
	0	1	2	
องค์ประกอบที่ 1 ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน				
1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร : วิสัยทัศน์และค่านิยม				
1.1 ผู้บริหารร่วมกับครูบุคลากร กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและค่านิยมของโรงเรียน				☐ แผนกลยุทธ์/ธรรมนูญโรงเรียน ที่ระบุวิสัยทัศน์ พันธกิจและค่านิยม ☐ รายงานการประชุม/หลักฐานการประชุมเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและค่านิยม
1.2 ผู้บริหารถ่ายทอดวิสัยทัศน์ พันธกิจและค่านิยมผ่านกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน				☐ ผู้บริหารได้รับรางวัลด้านการบริหารจากหน่วยงานภายนอก ☐ หลักฐานการยกย่องชมเชยการปฏิบัติของครูบุคลากร ☐ พฤติกรรมเชิงประจักษ์ด้านการบริหารของผู้บริหาร ☐ อื่นๆ
1.3 ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนตามกฎระเบียบและจริยธรรม				

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				หลักฐาน
	0	1	2	3	
2. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร : การสื่อสาร					
2.1 ผู้บริหารสื่อสารกับครูบุคลากร ผู้เรียน ผู้ปกครอง อย่างเหมาะสมชัดเจน					☐ หลักฐานการสื่อสารระหว่างผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้เรียน ผู้ปกครอง ☐ หลักฐานการรับฟังความคิดเห็นจากครู บุคลากร ผู้เรียน ผู้ปกครอง ☐ Facebook / Line ที่ใช้ติดต่อสื่อสารไปยังครู บุคลากร ผู้เรียน ผู้ปกครอง ☐ อื่นๆ
2.2 ผู้บริหารรับฟังความเห็นของครู บุคลากร ผู้เรียน ผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดี					
2.3 ผู้บริหารใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social media) ในการสื่อสารเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดี					
3. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร : พันธกิจและผลการดำเนินงาน					
3.1 ผู้บริหารจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและจัดสวัสดิภาพแก่ครูบุคลากรเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียน					☐ สถานที่ทำงานของครูบุคลากรปลอดภัย ☐ โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของครู บุคลากร ☐ โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ☐ มีกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมการทำงาน เช่น กิจกรรมชุมนุมการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) หรือกิจกรรมการจัดการความรู้ (KM) ☐ อื่นๆ
3.2 ผู้บริหารสนับสนุนการเรียนรู้ของครูบุคลากรและผู้เรียน เพื่อการพัฒนาโรงเรียน					
3.3 ผู้บริหารสร้างวัฒนธรรมการทำงานเพื่อให้ครูบุคลากรและผู้เรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา					

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ			หลักฐาน
	0	1	2	
4. การกำกับดูแลและรับผิดชอบต่อสังคม : การกำกับดูแลองค์กร				
4.1 ผู้บริหารกระจายอำนาจการบริหารและการตัดสินใจให้แก่ ครูบุคลากร				☐ คำสั่งมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบ ☐ มีผู้ตรวจสอบบัญชี
4.2 ผู้บริหารจัดการการเงินอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้และเป็น ที่ยอมรับ				☐ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามประเมินผลการ ดำเนินงานตามแผน
4.3 ผู้บริหารกำหนดใหม่ผลการประเมินผลการปฏิบัติงานตาม แผนกลยุทธ์อย่างน้อยปีละสองครั้ง				☐ รายงานการประเมินคณะกรรมการติดตามประเมินผลการ ดำเนินงานตามแผน
4.4 คณะกรรมการบริหารโรงเรียนประเมินผลการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง				☐ รายงานการประเมินคณะกรรมการบริหารโรงเรียน ☐ หลักฐานการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนา โรงเรียน
4.5 ผู้บริหารนำผลการประเมินการปฏิบัติงานตามแผนกลยุทธ์ มาพัฒนาปรับปรุงการบริหารจัดการ				☐ อื่นๆ
5. การกำกับดูแลและรับผิดชอบต่อสังคม : พฤติกรรมที่ถูกต้องเหมาะสมและมีจริยธรรม				
5.1 ผู้บริหารกำกับดูแลให้ครูและบุคลากรปฏิบัติงานตาม กฎระเบียบ ข้อบังคับและเป็นไปตามหลักจริยธรรม				☐ คู่มือการปฏิบัติงานของครูบุคลากร ☐ แนวทางการดำเนินงาน/คู่มือการดำเนินงานของโรงเรียน เช่น การบรรจุแต่งตั้งครู การต่อไปอนุญาตประกอบวิชาชีพ
5.2 ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และเป็นไปตามหลักจริยธรรม				☐ กิจกรรมรณรงค์ให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ/ป้ายรณรงค์ ☐ ผลการประเมินการปฏิบัติงานของครูบุคลากร
5.3 ผู้บริหารประเมินผลการปฏิบัติงานครูบุคลากร และ ผู้เรียน ตามกฎระเบียบ ข้อบังคับและเป็นไปตามหลัก จริยธรรม				☐ อื่นๆ

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				หลักฐาน
	0	1	2	3	
6. การกำกับดูแลและรับผิดชอบต่อสังคม : ความรับผิดชอบต่อสังคม					
6.1 ผู้บริหารสำรวจข้อกังวลหรือความคิดเห็นจากผู้ปกครองและชุมชนเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนที่มีต่อสังคม					☐ ผลการสำรวจข้อกังวลใจ/ความคิดเห็นจากผู้ปกครองและชุมชนเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน ☐ แผนกลยุทธ์ที่แสดงวิธีดำเนินการแก้ไขข้อกังวลของผู้ปกครองและชุมชน ☐ หลักฐานการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน ☐ หลักฐานการให้บริการแก่ชุมชน / กิจกรรมการบริการสังคม ☐ อื่นๆ
6.2 ผู้บริหารนำผลการสำรวจมาจัดทำแผนกลยุทธ์					
6.3 ผู้บริหารยินดีให้บริการกับชุมชนในกิจกรรมต่างๆ					
องค์ประกอบที่ 2 ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์					
7. การพัฒนากลยุทธ์ของโรงเรียน : กระบวนการพัฒนากลยุทธ์					
7.1 แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานจัดทำแผนกลยุทธ์ ประกอบด้วยครูบุคลากร ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง					☐ คำสั่งคณะกรรมการ/คณะทำงานจัดทำแผนกลยุทธ์ ☐ หลักฐานการปรับปรุงแผนกลยุทธ์ ☐ กำหนดเป้าหมายจากการวิเคราะห์ SWOT ☐ กำหนดการสร้างนวัตกรรมที่สร้างจากการวิเคราะห์ SWOT ☐ กำหนดสมรรถนะเพื่อการบรรลุเป้าหมายไว้ในแผนกลยุทธ์ ☐ อื่นๆ
7.2 กำกับทิศทางกลยุทธ์มีความคล่องตัวและมีกรอบการปรับปรุงแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาว					
7.3 ใช้โอกาสเชิงกลยุทธ์และความเสี่ยงที่ท้าทายมากำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน					
7.4 สร้างนวัตกรรมจากโอกาสเชิงกลยุทธ์และความเสี่ยงที่ท้าทาย					
7.5 กำหนดสมรรถนะหลักของโรงเรียนที่ช่วยให้บรรลุตามกลยุทธ์ได้					

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				หลักฐาน
	0	1	2	3	
8. การพัฒนากลยุทธ์ของโรงเรียน : วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์					
8.1 กำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ไว้ชัดเจนและตอบสนองความต้องการเปลี่ยนแปลงที่กำหนดไว้ในแผน					☐ แผนกลยุทธ์ที่ระบุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ☐ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์กับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง ☐ ระบุกิจกรรมการเรียนรู้การสอนและระบบสนับสนุนไว้ในแผนกลยุทธ์ ☐ ระบุสมรรถนะหลักของโรงเรียนไว้ในแผนกลยุทธ์ ☐ กรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนกลยุทธ์ ☐ อื่นๆ
8.2 วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์สอดคล้องกับระบบการเรียนการสอนระบบสนับสนุนและสมรรถนะหลักของโรงเรียน					
8.3 วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์สอดคล้องกับระบบการเรียนการสอนระบบสนับสนุนและสมรรถนะหลักของโรงเรียน					
8.4 วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์สามารถทำให้สำเร็จตามกรอบระยะเวลาของแผนได้					
9. การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ : การพัฒนาแผนปฏิบัติการและการนำไปปฏิบัติ					
9.1 แผนปฏิบัติการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ทั้งระยะสั้นและระยะยาว					☐ แผนปฏิบัติการของโรงเรียน ☐ แผนการใช้งบประมาณ ☐ แผนการใช้ทรัพยากร (สื่อ แหล่งเรียนรู้) ☐ แผนจัดการ/บริหารความเสี่ยง ☐ แผนพัฒนาครูบุคลากร ☐ อื่นๆ
9.2 จัดทำแผนบริหารความเสี่ยง					
9.3 จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์					
9.4 กำหนดค่าเป้าหมายล่วงหน้าและตัวชี้วัดความสำเร็จที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์					

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				หลักฐาน
	0	1	2	3	
10. การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ : การปรับเปลี่ยนแผนปฏิบัติการ					
10.1 มีการปรับปรุงแผนปฏิบัติการตามเสถียรภาพจริง					☐ บันทึกการปรับปรุงแผนปฏิบัติการ
10.2 นำแผนปฏิบัติการที่ปรับปรุงไปใช้ได้เร็วทันเวลา					☐ รายงานผลการดำเนินงานตามแผนที่ได้ปรับปรุง
10.3 ครูบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถปรับตัวได้ตามแผนปฏิบัติการที่ปรับปรุง					☐ อื่นๆ
องค์ประกอบที่ 3 ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย					
11. การรับฟังปัญหาจากผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : การรับฟังปัญหาจากผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน					
11.1 มีผลศึกษาความต้องการและความคาดหวังของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย					☐ รายงานการศึกษาความคาดหวังและความต้องการของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
11.2 ดำเนินการรับฟังปัญหาผ่านสื่อสังคมออนไลน์					☐ การแสดงความเห็นผ่านทาง Facebook / Line
11.3 ดำเนินการรับฟังแนวทางการพัฒนาจากศิษย์เก่าเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงโรงเรียน					☐ หลักฐานการแสดงความเห็นของศิษย์เก่า
11.4 ดำเนินการเปิดรับฟังผู้ปกครองและชุมชนเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการบริการ					☐ หลักฐานการแสดงความเห็นของผู้ปกครอง ชุมชน
					☐ อื่นๆ
12. การรับฟังปัญหาจากผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : การประเมินความพึงพอใจและความผูกพันของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน					
12.1 มีผลการประเมินความพึงพอใจและความผูกพันของผู้เรียน					☐ ผลการประเมินความพึงพอใจและความผูกพันของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน
12.2 นำผลการประเมินเปรียบเทียบกับคู่แข่งหรือเกณฑ์มาตรฐาน					☐ ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจระหว่างโรงเรียนอื่น หรือเกณฑ์มาตรฐาน
12.3 นำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน					☐ หลักฐานการนำผลการประเมินมาปรับปรุงโรงเรียน
					☐ อื่นๆ

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ			หลักฐาน
	0	1	2	
13. ความผูกพันของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : หลักสูตร การบริการและการสนับสนุนผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน				
13.1 มีผลการประเมินความต้องการด้านหลักสูตรและการบริการของผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง				☐ ผลการประเมินความต้องการด้านหลักสูตรและการบริการ ☐ รายงาน/บันทึกผลการปรับปรุงหลักสูตร ☐ เอกสารข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน ☐ แหล่งข้อมูลสารสนเทศด้านหลักสูตรและการบริการแบบออนไลน์และ/หรือออฟไลน์ ☐ ผลการวิเคราะห์หลักสูตร/การพัฒนาหลักสูตร ☐ อื่นๆ
13.2 นำผลการประเมินความต้องการมาปรับปรุงหลักสูตรและการบริการ				
13.3 จัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านหลักสูตรและการบริการ				
13.4 ผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถสืบค้นข้อมูลสารสนเทศด้านหลักสูตรและการบริการได้อย่างสะดวก				
13.5 นำสารสนเทศจากผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องมากำหนดเป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อตอบสนองความต้องการและความคาดหวัง				
14. ความผูกพันของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : การสร้างความสัมพันธ์กับผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน				
14.1 เผยแพร่ภาพลักษณ์ที่ดีของโรงเรียนผ่านสื่อสังคมออนไลน์				☐ รายงานผลการจัดกิจกรรมสัมพันธ์กับผู้ปกครองและ/หรือชุมชน ☐ Facebook / Line ประชาสัมพันธ์ข่าวสารของโรงเรียน ☐ รายงานผลการแก้ไขข้อร้องเรียนจากผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน ☐ อื่นๆ
14.2 ใช้สื่อสังคมออนไลน์ประชาสัมพันธ์และสร้างความผูกพันระหว่างบ้านกับโรงเรียน				
14.3 เมื่อเกิดข้อร้องเรียนสามารถดำเนินการแก้ไขได้ทันทีและมีประสิทธิภาพ				
14.4 มีมาตรการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาข้อร้องเรียนซ้ำและเรียกความเชื่อมั่นกลับคืนได้เป็นอย่างดี				

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				หลักฐาน
	0	1	2	3	
องค์ประกอบที่ 4 ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้					
15. การวัด การวิเคราะห์และการปรับปรุงผลการดำเนินงาน : การวัดผลการดำเนินงานของโรงเรียน					
15.1 ดำเนินการคัดเลือก รวบรวม ปรับปรุงและบูรณาการสารสนเทศเพื่อการติดตามการดำเนินงานของโรงเรียน					☐ เอกสารข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน ☐ รายงานการเงิน / บัญชีรายรับ-รายจ่าย ☐ สรุปผลการปรับปรุงพัฒนาจากสารสนเทศของโรงเรียน ☐ รายงานผลการปรับปรุงพัฒนาจากความคิดเห็นของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน ☐ แนวทางหรือคู่มือการวัดผลการดำเนินงานของโรงเรียน ☐ อื่นๆ
15.2 วัดผลด้านการเงินทั้งระยะสั้นและระยะยาวอย่างน้อยภาคเรียนละหนึ่งครั้ง					
15.3 ใช้ข้อมูลสารสนเทศเชิงเปรียบเทียบเพื่อการตัดสินใจและสร้างนวัตกรรม					
15.4 ใช้ข้อมูลการรับฟังปัญหาและข้อร้องเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนและการบริหารจัดการ					
15.5 ปรับปรุงระบบการวัดผลการดำเนินงานของโรงเรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ					
16. การวัด การวิเคราะห์และการปรับปรุงผลการดำเนินงาน : การวิเคราะห์และทบทวนผลการดำเนินงาน					
16.1 มีคณะกรรมการ/คณะทำงานเพื่อติดตามทบทวนผลการดำเนินงานของโรงเรียน					☐ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานเพื่อติดตามทบทวนผลการดำเนินงานของโรงเรียน ☐ ผลการประเมินการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม ☐ ผลการติดตามการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ☐ รายงานการใช้งบประมาณ ☐ อื่นๆ
16.2 วิเคราะห์ผลการดำเนินงานเพื่อทบทวนขีดความสามารถของครู บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง					
16.3 ทบทวนผลการดำเนินงานด้านการเงิน และการบรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์					

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ			หลักฐาน
	0	1	2	
17. การวัด การวิเคราะห์และการปรับปรุงผลการดำเนินงาน : การปรับปรุงผลการดำเนินงาน				
17.1 นำข้อค้นพบจากการทบทวนผลการดำเนินงานไปปรับปรุงเพื่อเป็นไปตามแผนกลยุทธ์				☐ บันทึกการปรับปรุงการดำเนินงาน ☐ ผลการสร้าง/พัฒนางานนวัตกรรม ☐ รายงานผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม ☐ อื่นๆ
17.2 นำข้อค้นพบจากการทบทวนผลการดำเนินงานไปปรับปรุง พัฒนา/สร้างนวัตกรรม				
17.3 ครูบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันปรับปรุงผลการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน				
18. การจัดการสารสนเทศและองค์ความรู้ : ข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน				
18.1 แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานรวบรวมและตรวจสอบคุณภาพข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน				☐ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานรวบรวมและตรวจสอบคุณภาพข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน ☐ เอกสารข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน ☐ ระบบข้อมูลสารสนเทศออนไลน์ ☐ การประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้สารสนเทศ ☐ อื่นๆ
18.2 ข้อมูลสารสนเทศแบบเอกสารมีความแม่นยำ ถูกต้อง สมบูรณ์ เชื่อถือได้				
18.3 ข้อมูลสารสนเทศแบบอิเล็กทรอนิกส์มีความแม่นยำ ถูกต้อง สมบูรณ์ เชื่อถือได้				
18.4 ข้อมูลสารสนเทศมีความทันสมัย ใช้งานได้ง่าย				
18.5 ข้อมูลสารสนเทศสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง				

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				หลักฐาน
	0	1	2	3	
19. การจัดการสารสนเทศและองค์ความรู้ : องค์ความรู้ของโรงเรียน					
19.1 จัดกระบวนการสร้าง จัดการและถ่ายทอดองค์ความรู้ระหว่างครู บุคลากร					☐ แนวทาง/แผน/คู่มือการจัดการความรู้ของโรงเรียน ☐ กิจกรรม/เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในโรงเรียน ☐ หลักฐานการเข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียน กับหน่วยงานภายนอก ☐ เอกสารโครงการ / กิจกรรมของโรงเรียนที่เน้นให้เกิดการเรียนรู้ในการปฏิบัติงาน ☐ อื่นๆ
19.2 จัดกระบวนการผสมผสานและถ่ายทอดข้อมูลสารสนเทศระหว่าง ผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง					
19.3 จัดกิจกรรมแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practice) ภายในโรงเรียน					
19.4 จัดหรือเข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมและการปฏิบัติที่เป็นเลิศระหว่างโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
องค์ประกอบที่ 5 ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร					
20. สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน : ชีตความสามารถและอัตรากำลัง					
20.1 ดำเนินการประเมินด้านขีดความสามารถ ทักษะ สมรรถนะและ จำนวนบุคลากร เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง					☐ ผลการประเมินขีดความสามารถ ทักษะ สมรรถนะของครู บุคลากร
20.2 ดำเนินการสรรหาและอัตรารักษาครู บุคลากรใหม่ที่เหมาะสมสอดคล้องกับวัฒนธรรมองค์กร					☐ ผลการประเมินอัตรากำลังของครูบุคลากร ☐ แผนการรับบุคลากร
20.3 ดำเนินการเพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากการลดลงของครู บุคลากร					☐ โครงการ/กิจกรรมพัฒนาศักยภาพครูบุคลากร ☐ รายงานการประชุมครูบุคลากรประจำสัปดาห์/เดือน
20.4 เตรียมความพร้อมให้ครูบุคลากรอย่างเสมอเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านบุคลากรในอนาคต					☐ อื่นๆ
20.5 ส่งเสริมให้ครูบุคลากรปฏิบัติงานโดยมุ่งเป็นผู้เรียนและเกิดผลการดำเนินงานที่ดีกว่าคนอื่น					

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				หลักฐาน
	0	1	2	3	
21. สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน : บรรยากาศการทำงาน					
21.1 จัดสภาพแวดล้อมเพื่อสุขอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานของครูบุคลากร					☐ สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานดีจนสะอาด ปลอดภัย ☐ แผนการพัฒนาสภาพแวดล้อมปรับปรุงภูมิทัศน์
21.2 กำหนดตัวชี้วัดด้านการปรับปรุงพัฒนาสภาพแวดล้อมในการทำงานของครูบุคลากร					☐ รายงาน/สรุปผลการดำเนินงานด้านสวัสดิการและสวัสดิภาพครูบุคลากร ☐ อื่นๆ
21.3 จัดสวัสดิการครูบุคลากรเป็นไปตามข้อกำหนดพื้นฐานตามกฎหมายหรือนโยบายภาครัฐ				
21.4 จัดสวัสดิการและสวัสดิภาพเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากข้อกำหนดพื้นฐานตามกฎหมายและนโยบายภาครัฐ				
21.5 จัดสวัสดิการและสวัสดิภาพอย่างเหมาะสม สอดคล้องความต้องการและความหลากหลายของครูบุคลากร				
22. ความผูกพันของครู บุคลากร : ความผูกพันของครูบุคลากรและผลการสร้างความผูกพัน					
22.1 ส่งเสริมความคิดหลากหลาย เน้นการสื่อสารแบบเปิดกว้าง และเอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานของครูบุคลากร					☐ หลักฐานการแสดงความคิดเห็นของครู บุคลากรในการปฏิบัติงาน กิจกรรมหรือโครงการ
22.2 กำหนดปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันของครูบุคลากร จำแนกตามกลุ่มหรือประเภทของครูบุคลากร					☐ กิจกรรมการสร้างผูกพันของครูบุคลากร ☐ ผลการประเมินความผูกพันของครูบุคลากร
22.3 มีผลการประเมินความผูกพันทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการจำแนกตามความแตกต่างของครูบุคลากร					☐ กิจกรรมย่อยของชมเชยครูบุคลากร ☐ โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม
22.4 ยกย่องชมเชยหรือให้รางวัลแก่ครูบุคลากรที่มีผลงานโดดเด่น					☐ อื่นๆ
22.5 จัดกิจกรรมส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ครูบุคลากรสร้างนวัตกรรมที่มุ่งเน้นผู้เรียน การเรียนรู้และการบรรลุเป้าหมายการดำเนินงานของโรงเรียน				

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ			หลักฐาน
	0	1	2	
รายการประเมิน				
23. ความผูกพันของครู บุคลากร : การพัฒนาบุคลากรและผู้นำ				
23.1 พัฒนาครูบุคลากรโดยเน้นสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานอย่างมีจริยธรรม				☐ โครงการ/กิจกรรมพัฒนาครูบุคลากร ☐ รายงานการประเมินผลการปฏิบัติงานครูบุคลากรเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มงาน ☐ ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ☐ ผลการประเมินการเรียนรู้ของครูบุคลากร ☐ แผนพัฒนาวิชาชีพครู/แผนการสืบทอดตำแหน่ง ☐ อื่นๆ
23.2 ปรับปรุงผลการดำเนินงานของครูบุคลากรโดยเน้นการเปรียบเทียบและการสร้างนวัตกรรม				
23.3 ปรับปรุงผลการดำเนินงานของครูบุคลากรเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน				
23.4 ดำเนินการประเมินการเรียนรู้กับความผูกพันเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของครูบุคลากร				
23.5 ดำเนินการพัฒนาวิชาชีพครูและวางแผนความก้าวหน้าในตำแหน่งหัวหน้างาน/ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน				
องค์ประกอบที่ 6 ด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน				
24. กระบวนการปฏิบัติงาน : การออกแบบหลักสูตร การบริการและกระบวนการปฏิบัติงาน				
24.1 ประเมินความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนด้านการจัดหลักสูตรและบริการ				☐ รายงานการประเมินต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนด้านการจัดหลักสูตรและบริการ ☐ เอกสารหลักสูตรสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้นตามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน ☐ แผนปฏิบัติการของโรงเรียนที่ระบุขั้นตอนการปฏิบัติงาน ☐ รายงานการให้สื่อเทคโนโลยี ☐ อื่นๆ
24.2 ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การบริการและการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน				
24.3 ใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานของโรงเรียน				
24.4 ใช้องค์ความรู้และขีดความสามารถของครูบุคลากรในการพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานของโรงเรียน				

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ			หลักฐาน
	0	1	2	
25. กระบวนการปฏิบัติงาน : การจัดการและการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงาน				
25.1 ระบุตัวชี้วัดด้านกระบวนการและผลการดำเนินงานเพื่อให้งานปฏิบัติงานเป็นไปตามข้อกำหนด				☐ แผนปฏิบัติการที่ระบุตัวชี้วัดการดำเนินงานไว้ชัดเจน ☐ แนวทาง/คู่มือการปฏิบัติงานของครูบุคลากร ☐ หลักฐานการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ☐ อื่นๆ
25.2 จัดระบบการสนับสนุนที่ทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามข้อกำหนด/แผนปฏิบัติการ				
25.3 ดำเนินการปรับปรุงกระบวนการทำงานของครูบุคลากรเพื่อเพิ่มการเรียนรู้ของผู้เรียน				
25.4 ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาและการบริการเพื่อส่งเสริมกระบวนการปฏิบัติงานของครูบุคลากร				
26. กระบวนการปฏิบัติงาน : การจัดการห่วงโซ่อุปทาน				
26.1 ใช้บริการ/ได้รับบริการจากหน่วยงานภายนอกเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ				☐ หลักฐานการใช้บริการจากหน่วยงานภายนอก ☐ รายงานการประเมินการให้บริการของหน่วยงานภายนอก ☐ หลักฐานการปรับปรุงการให้บริการของหน่วยงานภายนอก ☐ อื่นๆ
26.2 ประเมินการดำเนินงานของหน่วยงานภายนอกที่เข้าร่วมจัดการศึกษา				
26.3 นำผลการประเมินมาปรับปรุงการดำเนินงานของหน่วยงานภายนอกที่เข้าร่วมจัดการศึกษา				
27. กระบวนการปฏิบัติงาน : การจัดการนวัตกรรม				
27.1 ระบุโอกาสเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนานวัตกรรม				☐ แผนปฏิบัติการที่ระบุโอกาสเชิงกลยุทธ์ ☐ แผนการใช้งบประมาณที่ระบุการสนับสนุนด้านนวัตกรรม
27.2 จัดสรรทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรม				☐ สรุปผลการพัฒนา/ปรับปรุงนวัตกรรม ☐ อื่นๆ
27.3 ปรับปรุง/พัฒนานวัตกรรม หรือยุติการสนับสนุนนวัตกรรมเพื่อนำไปใช้ประโยชน์อื่นในโรงเรียน				

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ			หลักฐาน
	0	1	2	
28. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน : ประสิทธิภาพของกระบวนการปฏิบัติงาน				
28.1 วิเคราะห์งาน (Job analysis) เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน				☐ เอกสารวิเคราะห์งาน (Job analysis) ☐ ผลการตรวจสอบการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน ☐ ผลการปฏิบัติตามแผนจัดสรรทรัพยากร ☐ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียกับกระบวนการทำงาน ☐ ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานกับโรงเรียนอื่น ☐ อื่นๆ
28.2 ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานเพื่อลดความผิดพลาด				
28.3 ติดตามควบคุมการใช้จ่ายตามแผนจัดสรรทรัพยากร				
28.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อการปรับปรุงวิธีการทำงาน				
28.5 เปรียบเทียบการปฏิบัติงานกับโรงเรียนอื่นเพื่อนำมาปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงาน				
29. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน : ประสิทธิภาพของกระบวนการปฏิบัติงาน				
29.1 ผลการปฏิบัติงานบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนกลยุทธ์				☐ รายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนกลยุทธ์ ☐ กรอบเวลาการปฏิบัติงานตามแผนกลยุทธ์ ☐ อื่นๆ
29.2 กระบวนการปฏิบัติงานส่งเสริมให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้				
29.3 กระบวนการปฏิบัติงานทำให้บรรลุเป้าหมายตามระยะเวลาที่กำหนดไว้				

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ			หลักฐาน
	0	1	2	
30. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน : การจัดการระบบสารสนเทศ				
30.1 ระบบสารสนเทศมีความน่าเชื่อถือ ถูกต้อง ทันเหตุการณ์ และใช้งานได้ง่าย				☐ ระบบสารสนเทศแบบออนไลน์ ☐ ระบบสารสนเทศแบบออฟไลน์ (เอกสาร) ☐ แผนปฏิบัติการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ☐ คู่มือ/แนวทางการปฏิบัติงานสารสนเทศของโรงเรียน ☐ อื่นๆ
30.2 ระบบและจัดอันดับระบบสารสนเทศที่ต้องรักษาความปลอดภัยและป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์				
30.3 ดำเนินการค้นหาและกู้คืนระบบได้ทันทั่วทั้งที่ไม่กรณีเกิดความเสียหาย				
31. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน : การเตรียมพร้อมด้านความปลอดภัยและภาวะฉุกเฉิน				
31.1 จัดทำแผนป้องกันอุบัติเหตุ การวิเคราะห์สาเหตุและการฟื้นฟูหลังเกิดเหตุ				☐ แผนป้องกันภัยของโรงเรียน ☐ กิจกรรมการซ้อมป้องกันภัย ☐ หลักฐานการปรับปรุงแผนป้องกันภัยอย่างสม่ำเสมอ ☐ อื่นๆ
31.2 ดำเนินการจัดซ้อมป้องกันหรือบรรเทาภัยพิบัติหรือภาวะฉุกเฉินอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง				
31.3 ปรับปรุงแผนป้องกันภัยอย่างสม่ำเสมอเพื่อสร้างความมั่นใจในการรักษาความปลอดภัย				

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				หลักฐาน
	0	1	2	3	
องค์ประกอบที่ 7 ด้านผลลัพธ์การดำเนินงานของโรงเรียน					
32. ผลลัพธ์ด้านผู้เรียนและด้านกระบวนการเรียนและการบริการทางการศึกษา					
32.1 จัดทำรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเชิงเปรียบเทียบทั้งระดับโรงเรียนและระดับต้นสังกัดหรือระดับประเทศ					☐ รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ☐ รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ☐ รายงานผลการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ☐ รายงานผลการให้บริการทางการศึกษาด้านต่างๆ ของโรงเรียน ☐ รายงานความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้ปกครอง ☐ อื่นๆ
32.2 จัดทำรายงานผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน					
32.3 จัดทำรายงานความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้ปกครองต่อการให้บริการทางการศึกษา					
32.4 ผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนหรือผลการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอยู่ในระดับดีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 90 ของจำนวนผู้เรียนทั้งหมด					
33. ผลลัพธ์ด้านผู้เรียนและด้านกระบวนการ : ผลลัพธ์ด้านประสิทธิผลของกระบวนการปฏิบัติงาน					
33.1 จัดทำรายงานผลการดำเนินงานที่สำเร็จตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์					☐ รายงานการประเมินตนเอง (SAR) ☐ รายงานการเตรียมพร้อมต่อภาวะฉุกเฉิน ☐ รายงานการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ☐ รายงานการพัฒนาการเรียนรู้ของครู ☐ รายงานการพัฒนาวัฒนธรรมของครู/นักเรียน ☐ อื่นๆ
33.2 จัดทำรายงานผลการดำเนินงานด้านความพร้อมต่อภาวะฉุกเฉิน					
33.3 จัดทำรายงานการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและครู					
33.4 ผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์มากกว่าร้อยละ 90					
33.5 ครูและ/หรือผู้เรียนมีผลการสร้างหรือพัฒนาวัฒนธรรม					

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				หลักฐาน
	0	1	2	3	
34. ผลลัพธ์ด้านผู้เรียนและด้านกระบวนการ : ผลลัพธ์ด้านการจัดการห่วงโซ่อุปทาน					
34.1 จัดทำรายงานผลการดำเนินงานของหน่วยงานภายนอกที่เข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษา					☐ ผลการประเมินการดำเนินงานของหน่วยงานภายนอกที่เข้ามาบริการในโรงเรียน
34.2 จัดทำรายงานที่แสดงถึงความประหยัดและคุ้มค่าจากการให้บริการของหน่วยงานภายนอก					☐ รายงานการเงินเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายการจากหน่วยงานภายนอก ☐ อื่นๆ
34.3 จัดทำรายงานที่แสดงประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานของหน่วยงานภายนอกเชิงเปรียบเทียบ					
35. ผลลัพธ์ด้านกลุ่่มุ่งเน้นผู้เรียนและผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน					
35.1 จัดทำรายงานผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา					☐ รายงานผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้ปกครอง ☐ ผลการจัดโครงการ/กิจกรรมสร้างความผูกพันของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
35.2 จัดทำรายงานผลการสร้างความสัมพันธ์และความผูกพันของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย					☐ สถิติผู้เรียนแต่ละปีการศึกษา ☐ อื่นๆ
35.3 จัดทำรายงานอัตราการเพิ่ม/ลดของผู้เรียนเชิงเปรียบเทียบ					
36. ผลลัพธ์ด้านกลุ่่มุ่งเน้นบุคลากร					
36.1 จัดทำรายงานผลการพัฒนาความผูกพันและความพึงใจของครูบุคลากร					☐ ผลการจัดโครงการ/กิจกรรมสร้างความผูกพันของครูบุคลากร ☐ ผลการพัฒนาวิชาชีพครูบุคลากร ☐ สารสนเทศด้านครูบุคลากร
36.2 จัดทำรายงานผลการพัฒนาวิชาชีพครูบุคลากรทุกระดับ					☐ ผลการดำเนินงานด้านสวัสดิการและสมรรถนะของครูบุคลากร ☐ อื่นๆ
36.3 จัดทำรายงานด้านอัตราค่าจ้างและสมรรถนะของครูบุคลากร					
36.4 จัดทำรายงานผลการดำเนินงานด้านสวัสดิการและสวัสดิภาพของครูบุคลากร					

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				หลักฐาน
	0	1	2	3	
37. ผลลัพธ์ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน : ผลลัพธ์ด้านการกำกับดูแลและรับผิดชอบต่อสังคม					
37.1 จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานที่แสดงความรับผิดชอบต่อการเงินอย่างโปร่งใส					☐ รายงานการเงิน บัญชีรายรับ – รายจ่าย
37.2 จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของครูบุคลากรที่สอดคล้องตามกฎระเบียบข้อบังคับ					☐ รายงานการประเมินการปฏิบัติงานของครูบุคลากร
37.3 จัดทำรายงานผลการสนับสนุนหรือสร้างความสัมพันธ์ต่อชุมชน					☐ รายงานโครงการ/กิจกรรมสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน
37.4 ผู้บริหารเป็นที่ยอมรับในการปฏิบัติตามกฎระเบียบและจรรยาบรรณ					☐ รางวัลที่ผู้บริหารได้รับจากหน่วยงานภายนอก
37.5 โรงเรียนเป็นที่ยอมรับและได้รับความร่วมมือจากชุมชน					☐ รางวัลที่โรงเรียนได้รับจากหน่วยงานภายนอก
					☐ อื่นๆ
38. ผลลัพธ์ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน : ผลลัพธ์ด้านการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ					
38.1 จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ในแผนปฏิบัติการ					☐ รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ
38.2 มีสรุปผลการปรับปรุงแผนปฏิบัติการตามผลการดำเนินงานการนำไปใช้					☐ หลักฐานการปรับปรุงแผนปฏิบัติการ
38.3 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และพันธกิจไปสู่การปฏิบัติได้เป็นรูปธรรม					☐ โครงการ/กิจกรรมที่บรรลุผลตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์
					☐ อื่นๆ
39. ผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงินและการตลาด					
39.1 จัดทำรายงานการใช้งบประมาณที่ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ					☐ รายงานการใช้งบประมาณตามระบุไว้ในแผน
39.2 จัดทำแผนการระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมของโรงเรียน					☐ แผน/แนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียน
39.3 มีจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีการศึกษา					☐ สถิติผู้เรียนแต่ละปีการศึกษา
					☐ อื่นๆ

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายเอกพล สุमानันทกุล เกิดเมื่อวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ.2525 ภูมิลำเนาจังหวัดสมุทรปราการ สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เมื่อปีการศึกษา 2553 ได้ศึกษาเพิ่มเติมด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา และได้รับปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกการวัดและประเมินผลการศึกษา จากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เมื่อปีการศึกษา 2557 แล้วจึงเข้าศึกษาต่อหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2559 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้รับใบอนุญาตและผู้อำนวยการโรงเรียนสุमानัน จังหวัดสมุทรปราการ

